

**STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE
URBANĂ A ZONEI METROPOLITANE VASLUI
PENTRU PERIOADA
2014-2023**

**Vaslui
2017**

CUPRINS	2
INTRODUCERE	4
METODOLOGIE	8
CAPITOLUL 1. ANALIZA-DIAGNOSTIC A SITUAȚIEI EXISTENTE	12
1.1. CONTEXTUL TERITORIAL ȘI COMPONENTA ADMINISTRATIVĂ	12
1.1.1. ÎNCADRAREA ÎN TERITORIUL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN ȘI ROLUL ÎN CADRUL REȚELEI DE AȘEZĂRI	12
1.1.2. LIMITELE ADMINISTRATIVE ȘI COMPONENTA	17
1.1.3. RELIEFUL ȘI GEOLOGIA	20
1.1.4. CLIMA	22
1.1.5. REȚEAUA HIDROGRAFICĂ	23
1.1.5. SOLURILE, FLORA ȘI FAUNA	24
1.1.6. RESURSELE ȘI RISCURILE NATURALE	25
1.1.7. MODUL DE UTILIZARE A TERENURILOR	26
1.2. DEMOGRAFIA	27
1.3. PROFILUL ECONOMIC	34
1.3.1. INDICATORI MACROECONOMICI	35
1.3.2. AGRICULTURA	41
1.3.3. INDUSTRIA ȘI CONSTRUCȚIILE	43
1.3.4. SERVICIILE	44
1.3.5. FORȚA DE MUNCĂ	45
1.3.6. CERCETARE-DEZVOLTARE-INOVAR	49
1.3.7. INFRASTRUCTURA-SUPORT PENTRU AFACERI	51
1.3.8. INVESTIȚIILE STRĂINE DIRECTE	52
1.3.9. COMERȚUL EXTERIOR	53
1.4. ACCESIBILITATE ȘI MOBILITATE	54
1.4.1. ACCESIBILITATE	55
1.4.2. MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ (CORELARE CU PLANUL DE MOBILITATE URBANĂ DURABILĂ)	69
1.5. INFRASTRUCTURA TEHNICO-EDILITARĂ	77
1.5.1. INFRASTRUCTURA DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ	79
1.5.2. INFRASTRUCTURA DE PRODUCERE, TRANSPORT ȘI DISTRIBUȚIE A ENERGIEI ELECTRICE. ÎLUMINAT PUBLIC. EFICIENȚĂ ENERGETICĂ (CORELAREA CU PAED)	86
1.5.3. INFRASTRUCTURA DE PRODUCERE, TRANSPORT ȘI DISTRIBUȚIE A ENERGIEI TERMICE ȘI A GAZELOR NATURALE	88
1.5.4. INFRASTRUCTURA DE COMUNICAȚII	90
1.6. MEDIUL URBAN ȘI FONDUL LOCATIVE	91
1.6.1. MEDIUL URBAN	92
1.6.2. FONDUL LOCATIV	94
1.7. EDUCAȚIA	99
1.8. SĂNĂTATE	111
1.9. INCLUZIUNE ȘI SERVICII SOCIALE	117
1.10. MEDIUL ÎNCONJURĂTOR	125
1.10.1. CALITATEA ȘI POLUAREA AERULUI	127
1.10.2. CALITATEA ȘI POLUAREA APELOR	128
1.10.3. CALITATEA ȘI POLUAREA SOLULUI	129
1.10.4. BIODIVERSITATEA	130
1.10.5. SPAȚIILE VERZI	132
1.10.6. MANAGEMENTUL DEȘEURILOR	132
1.10.7. POLUAREA FONICĂ	134
1.10.8. GESTIONAREA CÂINILOR FĂRĂ STĂPÂN	134

1.11. PATRIMONIUL, CULTURA ȘI TURISMUL	134
1.11.1. PATRIMONIUL NATURAL	135
1.11.2. PATRIMONIUL CONSTRUIT	136
1.11.3. INFRASTRUCTURA ȘI VIAȚA CULTURALĂ	138
1.11.4. TURISMUL	144
1.12. SPORT ȘI AGREMENT	146
1.13. CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	149
1.13.1. ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ (ATRIBUȚII, ORGANIZARE, RESURSE UMANE, PLANIFICARE STRATEGICĂ ȘI TERITORIALĂ, ETICĂ ȘI INTEGRITATE)	151
1.13.2. BUGETE LOCALE	158
1.13.3. STRUCTURILE ASOCIATIVE ALE ADMINISTRAȚIEI LOCALE	163
1.13.4. COOPERAREA TERITORIALĂ EUROPEANĂ	164
1.13.5. UTILIZAREA INSTRUMENTELOR TIC ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	165
1.14. PRIORITIZAREA PROVOCĂRILOR DIN ART. 7 AL REGULAMENTULUI FEDR, A PROBLEMELOR ȘI NEVOILOR DE DEZVOLTARE ABORDATE ÎN ANALIZA-DIAGNOSTIC	165
<u>CAPITOLUL 2. ANALIZA SWOT</u>	<u>177</u>
<u>CAPITOLUL 3. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE A ZONEI METROPOLITANE VASLUI PENTRU ORIZONTUL 2023</u>	<u>191</u>
<u>CAPITOLUL 4. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ZONEI METROPOLITANE VASLUI PENTRU PERIOADA 2014-2023</u>	<u>194</u>
4.1. CONTEXTUL STRATEGIC	194
4.2. PRIORITĂȚI. OBIECTIVE SPECIFICE. MĂSURI.	214
<u>CAPITOLUL 5. PORTOFOLIUL DE PROIECTE AL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A ZONEI METROPOLITANE VASLUI PENTRU PERIOADA 2014-2023</u>	<u>244</u>
<u>CAPITOLUL 6. SISTEMUL DE IMPLEMENTARE. PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI</u>	<u>246</u>
<u>CAPITOLUL 7. PROCESUL PARTENERIAL</u>	<u>275</u>
<u>ANEXE</u>	<u>279</u>
ANEXA I. LISTA PROIECTELOR STRATEGICE INCLUSE ÎN SIDU ZONA METROPOLITANĂ VASLUI PENTRU PERIOADA 2014-2023 (DETAIIILE PENTRU FIECARE PROIECT SE REGĂSESC ÎN ANEXA NR. 1)	279
ANEXA II. PLANȘĂ CU ZONELE ȘI TIPURILE DE INTERVENȚII PROPUSE PRIN SIDU ZONA METROPOLITANĂ VASLUI 2014-2023 (LOCALIZAREA PROIECTELOR)	279
<u>ANEXA III. FIȘELE DE POST ALE PERSONALULUI DIN CADRUL PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI VASLUI CU ATRIBUȚII ÎN IMPLEMENTAREA SIDU ZONA METROPOLITANĂ VASLUI 2014-2023</u>	<u>280</u>
<u>ANEXA IV. DOCUMENTELE CARE ATESTĂ ÎNFIINȚAREA, COMPONENTA, REGULAMENTUL DE ORGANIZARE ȘI FUNCȚIONARE ȘI ATRIBUȚIILE MEMBRILOR AUTORITĂȚII URBADE DE LA NIVELUL MUNICIPIULUI VASLUI</u>	<u>281</u>
<u>ANEXA V. LISTA ORGANIZAȚIILOR INVITATE LA GRUPURILE DE LUCRU PENTRU ELABORAREA SIDU ZONA METROPOLITANĂ VASLUI 2014-2023</u>	<u>282</u>
<u>ANEXA VI. LISTELE DE PREZENTĂ ȘI MINUTELE DE LA ÎNȚĂLNIRILE DE LUCRU ORGANIZATE PENTRU ELABORAREA SIDU ZONA METROPOLITANĂ VASLUI 2014-2023</u>	<u>283</u>

Tabel de abrevieri

PIDU	Plan Integrat de Dezvoltare Urbană
SIDU	Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană
PAED	Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă
PMUD	Plan de Mobilitate Urbana Durabilă
PUD	Plan Urbanistic de Detaliu
PUG	Plan Urbanistic General
PUZ	Plan Urbanistic Zonal
UE	Uniunea Europeană
CJ	Consiliul Județean
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale Statistice
ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
SSDU	Structura de Sprijinire a Dezvoltării Urbane
POR	Programul Operațional Regional
POC	Programul Operațional Competitivitate
POCA	Programul Operațional Capacitate Administrativă
POCU	Programul Operațional Capital Uman
POIM	Programul Operațional Infrastructură Mare
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
POC RO-MD	Programul Operațional Comun România-Republica Moldova

Introducere

Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 privind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prevede la art. 7 obligativitatea ca cel puțin 5% din fondurile FEDR pentru Obiectivul de investiții pentru creștere economică și locuri de muncă alocate la nivel național trebuie dedicate dezvoltării urbane durabile. Dezvoltarea urbană durabilă poate fi implementată prin intermediul instrumentului ITI (Investiții Integrate Teritoriale) (conform art. 36 al Regulamentului (UE) nr. 1301/2013), prin intermediul unui program operațional dedicat, sau prin intermediul unei axe prioritare dedicate.

În România, dezvoltarea urbană durabilă va fi implementată prin intermediul axei prioritare 4 a Programului Operațional Regional 2014-2020 (POR). Axa prioritară 4 combină prioritățile de investiții aferente obiectivelor tematice: OT 4 - economii cu emisii scăzute de carbon; OT 6 - protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor; OT 9 – promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; și, OT 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții. Deși OT-urile selectate pentru axa de dezvoltare urbană nu acoperă în totalitate domenii esențiale pentru promovarea unei dezvoltări urbane durabile comprehensive (ex. economic, social, etc.), proiectele care sunt parte a Strategiilor Integrate de Dezvoltare Urbană vor fi finanțate, cu prioritate, în celelalte axe prioritare ale POR sau ale programelor operaționale relevante.

Axa prioritară 4 se adresează autorităților și instituțiilor publice locale din municipiile reședință de județ (inclusiv localitățile din zona funcțională urbană – după caz), cu excepția municipiului Tulcea (care va beneficia de finanțare din cadrul axelor prioritare tematice din bugetul alocat ITI Delta Dunării). Conform art. 7 din Regulamentul FEDR, existența unor Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană care să aibă în vedere rezolvarea problemelor economice, de mediu, climatice, demografice și sociale din orașe, constituie precondiția pentru obținerea finanțării din axa prioritară pentru dezvoltare urbană. Pe lângă obligativitatea elaborării SIDU pentru accesarea fondurilor pre-alocate pe Axa 4 a POR 2014-2020, reședințele de județ/ADI-urile/parteneriatele între UAT-urile din zonă metropolitană/zona urbană funcțională trebuie să elaboreze și un Document justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020 pentru perioada de implementare 2014-2023¹

De asemenea, autoritățile publice de la nivel local vor îndeplini, în premieră, rolul de organisme intermediare, sub forma așa-numitelor "Autorități Urbane", fiind incluse în sistemul de management și control al fondurilor europene structurale și de investiții (Fonduri ESI). Atribuțiile acestora vor fi cele de selectare a proiectelor.

Municipiul Vaslui și zona sa metropolitană reprezintă principalul centru polarizator de la nivelul județului Vaslui, prin prisma numeroaselor funcții de ordin administrativ, economic, educațional, sanitar, cultural etc. pe care le deține. Prin urmare, dezvoltarea de ansamblu a județului Vaslui, una dintre regiunile cele mai sărace din Uniunea Europeană, depinde de dezvoltarea Zonei Metropolitane Vaslui și de

¹ Întregul document pleacă de la premisa aplicării mecanisimului "n+3" în perioada de programare 2014-2020. Prin urmare, deși în SIDU se face adesea referire la perioada de programare respectivă și la denumirea oficială a programelor și fondurilor (FESI 2014-2020, POR 2014-2020 etc.), orizontul de implementare vizat de strategie și de majoritatea intervențiilor este sfârșitul anului 2023.

întărirea rolului acestora de centre de oportunitate pentru populația din zonele adiacente.

Deși a beneficiat de numeroase investiții publice în perioada anterioară de programare, municipiul și Zona Metropolitană Vaslui se confruntă încă cu probleme și nevoi-cheie de dezvoltare specifice majorității aglomerărilor urbane de acest tip din România: accesibilitate și mobilitate reduse, un nivel scăzut al calității vieții locuitorilor, consumul ridicat de energie al clădirilor publice și rezidențiale, deficiențe la nivelul infrastructurii educaționale și sanitare, a spațiilor publice și a celor verzi, excluziunea socială a unor grupuri defavorizate și existența unor zone marginalizate, capacitatea administrativă redusă, deficitul de locuri de muncă și de forță de muncă calificată conform cerințelor pieței locale etc.

În acest context, unitățile administrativ-teritoriale (UAT) componente ale Zonei Metropolitane Vaslui au decis, în anul 2016, elaborarea (plecând de la un document strategic elaborat anterior, din care au fost preluate o parte din direcțiile strategice și propunerile de intervenții) unei Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană a arealului pentru perioada 2014-2023, adaptate la cerințele de conținut ale AM POR. Scopul acestui document strategic este de a deveni orientat în actualul ciclu de finanțare eforturile și investițiile tuturor actorilor de la nivel local și metropolitan, asupra cărora există un consens, indiferent de sursa de finanțare, în strânsă corelare cu resursele reale de care dispun aceștia, pentru a atinge obiectivele de dezvoltare ale zonei. De asemenea, într-o abordare pragmată, documentul își propune să contribuie direct la creșterea absorbției de fonduri externe pentru dezvoltarea arealului vizat.

Metodologie

Metodologia realizării Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) a Zonei Metropolitane Vaslui pentru perioada 2014-2023 a vizat următoarele **elemente-cheie**:

- obținerea unui **document complex și modern**, realizat cu respectarea criteriilor-cheie de calitate utilizate în evaluarea documentelor strategice la nivel european: a) relevanță, b) eficacitate, c) eficiență, d) consecvență și coerență e) pragmatism, f) sustenabilitate și g) aranjamente de management și monitorizare;
- **participarea și implicarea activă** a factorilor locali interesați și a comunității în procesul de planificare strategică, pentru a construi susținerea necesară în vederea implementării ulterioare și **stimularea** construirii de relații de parteneriat;
- **raportarea, de o manieră cât mai pragmatică, a strategiei de dezvoltare locală la prioritățile de investiții aferente perioadei de programare 2014 – 2020, disponibile prin accesarea de finanțări nerambursabile și/sau mobilizarea unor instrumente de creditare și/sau investiții private.**

Strategia cuprinde următoarele **capitole**, într-o **succesiune logică**:

- Analiza-diagnostic a situației existente – este o analiză complexă a stadiului actual de dezvoltare socio-economică a zonei metropolitane, din perspectiva unui set complex de domenii de analiză. La nivelul fiecărui subcapitol de analiză sunt identificate provocările specifice din Art. 7 al Regulamentului FEDR, respectiv problemele și nevoile cheie de dezvoltare, rezultate din procesul de documentare, respectiv din dezbaterile din grupurile de lucru, acestea fiind prioritizate la finalul acestei secțiuni;
- Analiza SWOT - care identifică principalele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări la adresa dezvoltării teritoriului vizat, care stau la baza direcțiilor strategice de dezvoltare a zonei metropolitane;
- Viziunea de dezvoltare a Zonei Metropolitane Vaslui – concretă și concisă, viziunea conține doar acele elemente posibil de realizat avându-se în vedere resursele umane, materiale și financiare identificate sau posibil de atras pentru dezvoltare, rezultate în urma analizei resurselor. Aceasta este detaliată în 5 ținte pentru anul 2023, fiecare corespunzând unei provocări specifice din Art. 7 al Regulamentului FEDR;
- Obiectivele de dezvoltare ale zonei metropolitane pentru anul 2023, cu priorități, obiective specifice, măsuri și acțiuni bine definite, cuantificabile, strâns corelate cu provocările, problemele, nevoile, viziunea și țintele identificate, dar și cu obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020, dar și cu programele de finanțare nerambursabilă disponibile în perioada de programare 2014-2020. Pentru fiecare obiectiv specific în parte au fost construiți arbori ai problemelor și obiectivelor, fiind identificate clar alternativele selectate, respectiv cele la care s-a renunțat pentru soluționarea problemelor de dezvoltare abordate de acesta;
- Portofoliu de proiecte prioritare, într-o abordare integrată și coerentă, inclusiv indicarea problemei-cheie și a provocării specifice căreia îi răspunde, a priorității, obiectivului specific, măsurii și obiectivului tematic din Strategia Europa 2020 căreia li se subscrie, a surselor potențiale de finanțare, a responsabililor, a perioadei de implementare, a corelării cu alte proiecte, a partenerilor posibili etc.;
- Plan de acțiune pentru implementarea strategiei și sistemul de evaluare și monitorizare a implementării strategiei – cuprinde o descriere a măsurilor ce

trebuie întreprinse pe termen scurt, mediu și lung pentru atingerea obiectivelor SIDU, a resurselor ce trebuie puse la dispoziție în acest sens, a structurilor implicate în procesul de implementare, monitorizare și evaluare, a riscurilor avute în vedere, a setului de indicatori de monitorizare și evaluare etc.

- Procesul partenerial – o descriere a modului în care actorii relevanți de la nivel metropolitan au fost implicați în procesul de elaborare a SIDU, precum și a modului de asigurare a sustenabilității acestor structuri pe durata implementării strategiei.

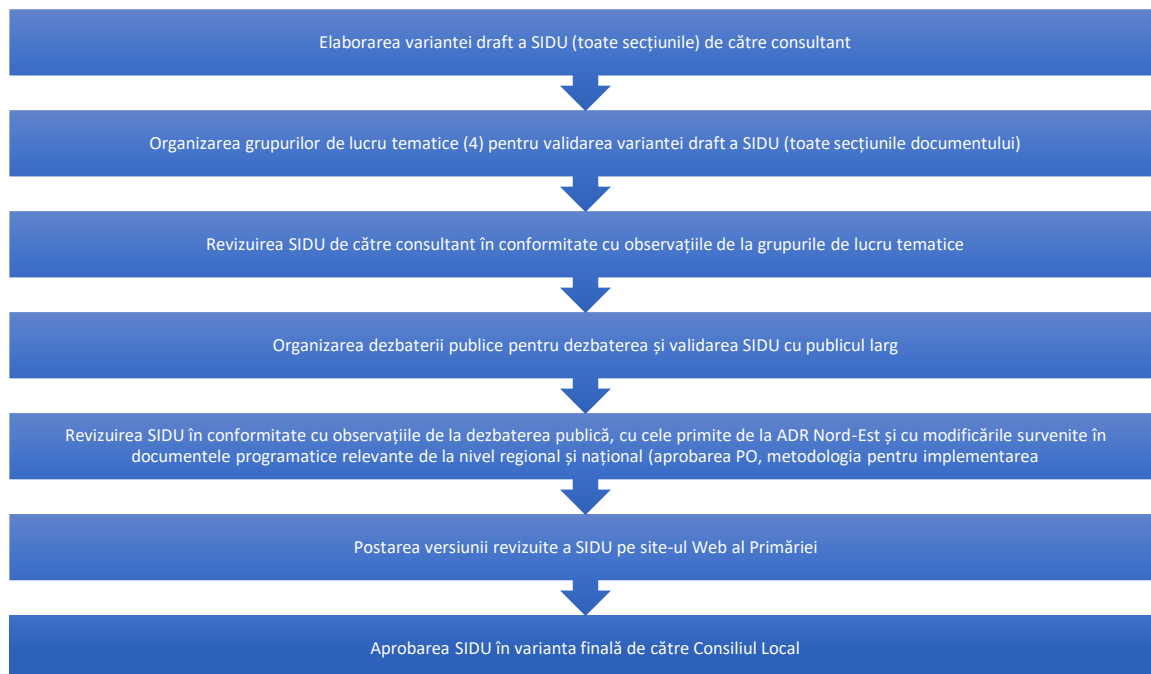
Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Vaslui a fost elaborată plecând de la cerințele din grila de verificare a admisibilității SIDU elaborată de AM POR, precum și de la experiența procesului de planificare din perioada de programare 2007-2013, având în vedere următoarele elemente-cheie:

- elaborarea unui document de planificare strategică care să identifice nevoile și problemele, precum și prioritățile de dezvoltare ale zonei metropolitane până la orizontul anului 2023, în strânsă corelare cu posibilitățile reale de finanțare existente la nivel local, prin raportare la bugetul operațional aferent acestei perioade, calculat de Banca Mondială pentru MDRAP;
- utilizarea de instrumente de planificare moderne și agreate la nivel european (analize comparative și multidimensionale, benchmarking, analiză SWOT, etc.), bazate pe date și informații realiste, relevante și suficiente, provenind exclusiv din surse oficiale, verificabile, credibile și actuale (Institutul Național de Statistică, Direcția de Finanțe Publice, Oficiul Național al Registrului Comerțului, rapoarte ale Băncii Mondiale etc.) și care permit identificarea corespunzătoare nevoilor și problemelor de dezvoltare ale arealului, cu accent pe cele cinci provocări (economice, sociale, climatice, demografice și de mediu) din Art. 7 al Regulamentului FEDR;
- problemele-cheie, provocările și necesitățile de dezvoltare de la nivel local sunt identificate și analizate în detaliu în capitolul de analiză-diagnostic, pe baza informațiilor colectate de la nivel local, iar cele selectate și validate ca fiind prioritare în cadrul întâlnirilor de lucru sunt prezentate la finalul fiecărui domeniu supus analizei, precum și în analiza SWOT. Pentru fiecare dintre problemele și nevoile-cheie au fost propuse și dezbătute cel puțin două opțiuni de soluționare, cele optime fiind incluse și detaliate în secțiunea dedicată strategiei propriu-zise;
- accentul pus pe asigurarea coerenței externe și interne a documentului. Astfel, viziunea, țintele, obiectivele, măsurile și proiectele propuse spre implementare în perioada 2014-2023 sunt aliniate la direcțiile strategice majore din documentele de planificare existente la nivel european, național, regional, județean și local. Pe de altă parte, intervențiile propuse sunt corelate atât cu nevoile și problemele-cheie identificate la nivelul fiecărui sector analizat, cât și cu viziunea și obiectivele de dezvoltare a zonei metropolitane, stabilită de o manieră participativă în cadrul întâlnirilor de lucru. O astfel de structură (de tip "matrice cadru logic") este, în același timp, mai ușor de parcurs de către orice tip de utilizator al documentului;
- SIDU cuprinde un portofoliu integrat (la nivel teritorial, dar și sectorial) și realist (cu perspective favorabile de asigurare a finanțării) de proiecte, atât de interes local (municipale), cât și comun (metropolitane), care să satisfacă nevoile identificate la nivelul principalelor domenii de analiză și care să asigure premisele atragerii unui volum suplimentar de resurse financiare externe (din fonduri U.E., de la bugetul de stat, parteneriate public-private, etc.). Pentru fiecare proiect prioritar în parte, au fost indicate sursele optime de finanțare,

indiferent de natura acestora (fonduri UE, de la bugetul de stat, bugetele locale, private, PPP, credite etc.);

- elaborarea strategiei într-o abordare pragmatică, în sensul că s-a acordat prioritate acelor măsuri și proiecte mature (pentru care au fost realizate deja demersuri - studii, consultări, expertize, au fost rezolvate unele aspecte legate de proprietate, etc.) și asupra cărora există un larg consens la nivelul actorilor interesați de la nivel local. În acest fel, gradul de atingere al indicatorilor de realizare ai strategiei va fi unul mai ridicat ca în perioada de programare 2007-2013;
- accentul pus pe rezolvarea problemelor legate de accesibilitate și mobilitate, atât la nivel local, cât și metropolitan, de infrastructura educațională, incluziunea socială și de calitatea spațiilor publice, inclusiv a celor verzi, priorități de investiție aferentei Axei Prioritare nr. 4 a POR 2014-2020, dar și nevoi de dezvoltare identificate ca fiind prioritare la nivel local. Astfel, pentru fiecare dintre aceste tematici a fost propusă cel puțin o măsură de dezvoltare în SIDU 2014-2023. Intervențiile propuse în domeniul mobilității au fost preluate din scenariul selectat din Planul de Mobilitate Urbană Durabilă elaborat în prealabil la nivelul municipiului Vaslui;
- corelarea intervențiilor cu capacitatea administrativă actuală a beneficiarilor din zona metropolitană, în special a Primăriei Municipiului Vaslui, precum și formularea de recomandări pentru întărirea acesteia pe viitor în vederea creșterii volumului de investiții până la nivelul bugetului operațional calculat pentru perioada 2014-2023, în conformitate cu recomandările formulate în rapoarte elaborate de Banca Mondială pentru MDRAP. În acest sens, au fost clar identificate structurile de management și implementare a SIDU, în termeni de număr de personal și atribuții, competențele deja existente la nivelul resurselor umane și cele ce necesită dezvoltare suplimentară;
- accentul pus pe managementul adecvat al riscurilor, monitorizarea și evaluarea SIDU. Astfel, au fost identificate principalele riscuri cu privire la implementarea strategiei și au fost propuse măsuri de atenuare sau eliminare pentru fiecare dintre acestea. De asemenea, s-a propus un plan de monitorizare și evaluare detaliat, bazat pe un sistem de indicatori relevanți, ușor de colectat, urmărit și comunicat publicului larg, care să sporească încrederea în procesul de planificare strategică și bugetară de la nivel local și metropolitan;
- elaborarea strategiei de o manieră participativă, care să asigure integrarea punctelor de vedere ale factorilor relevanți. Astfel, au fost organizate mai multe întâlniri de lucru individuale, consultări pe bază de chestionar, grupuri de lucru tematice, consultări publice și online, în urma cărora au fost centralizate și integrate input-urilor acestor actori provenind din administrația publică locală, mediul ONG, mediul privat, mass-media etc.

Schematic procesul de elaborare al SIDU s-a desfășurat după cum urmează:

Capitolul 1. Analiza-diagnostic a situației existente

1.1. Contextul teritorial și componența administrativă

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza-diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Demografice	Numărul mare de persoane tinere care migrează către centrele urbane din regiune (ales Iași), din țară (de ex. București) și în străinătate	Nevoia de măsuri de retenție și ocupare la nivel local a persoanelor tinere
Climatice	Riscul ridicat de manifestare a unor hazarde naturale cu impact ridicat (inundații, cutremure, alunecări de teren, secetă, vijelii etc.)	Nevoia de investiții în infrastructura de prevenire a riscurilor naturale (inundații, alunecări de teren), inclusiv în consolidarea clădirilor cu risc seismic, și de gestionare a situațiilor de urgență

1.1.1. Încadrarea în teritoriul european, național, regional și județean și rolul în cadrul rețelei de așezări

Municipiul Vaslui este cel mai important centru urban din județul Vaslui și îndeplinește în prezent rolul de reședință a acestuia. Împreună cu celelalte localități care alcătuiesc zona sa metropolitană, această aglomerare urbană reprezintă, în același timp, și principalul centru polarizator de la nivel județean, prin prisma numeroasele funcții pe care le îndeplinește: centru administrativ, economic, social, cultural, medical, educațional etc.

Din punct de vedere teritorial, Zona Metropolitană Vaslui este amplasată în zona central-nordică a județului cu același nume, pe malul râului Vaslui, la mică distanță de granița de est a României și a Uniunii Europene cu Republica Moldova. În pofida statutului de zonă de frontieră și a faptului că județul Vaslui este traversat de principalul coridor de transport rutier care leagă România de Republica Moldova și

de spațiul ex-sovietic, prin Vama Albița, zona municipiului Vaslui este dezavantajată de amplasarea sa geografică la o distanță mare față de granița de vest a României, către care se îndreaptă peste 70% din fluxurile de mărfuri și persoane. În acest context, Vasluiul a fost mai puțin atractiv pentru investiții decât județele din partea de vest a României (Timiș, Arad Bihor, Cluj, Satu Mare etc.).

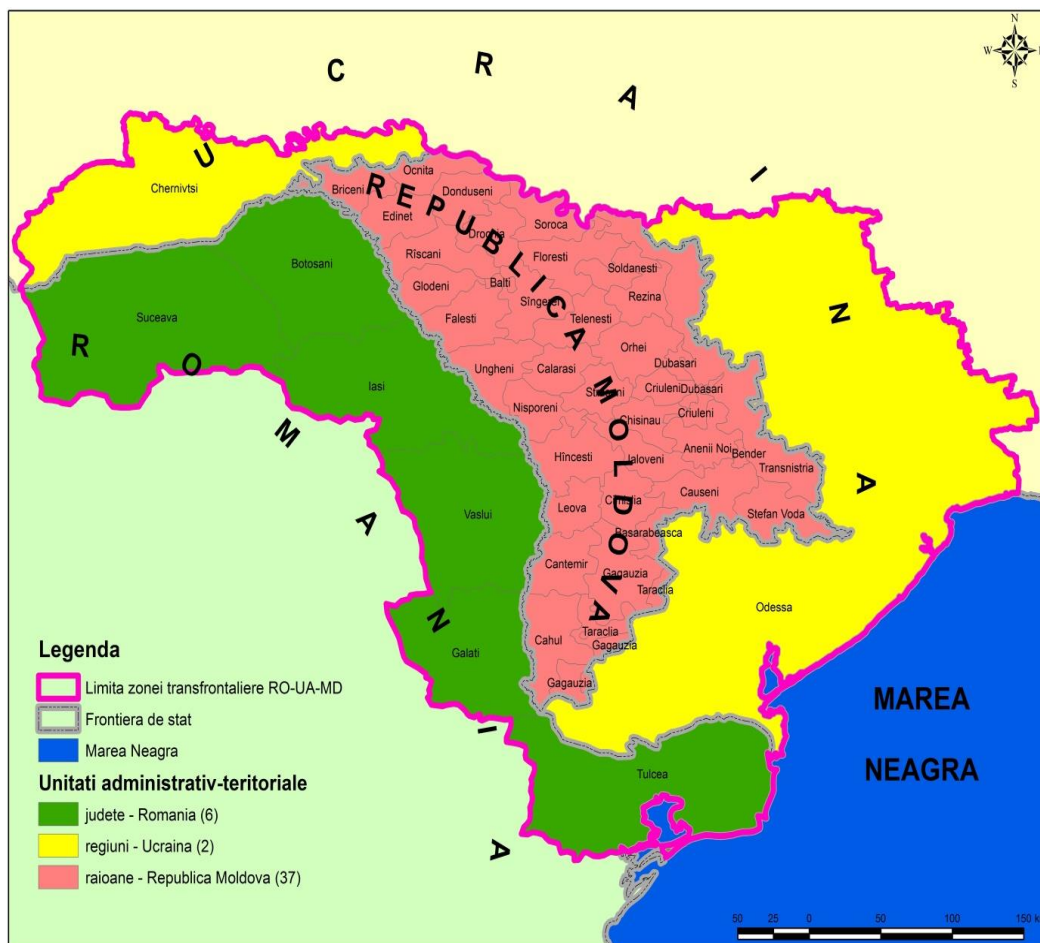

Figura 1 - Zona transfrontalieră româno-moldoveneasco-ucraineană

Sursa: Planșă proprie

În context european, județul Vaslui face parte, alături de județele Prahova și Iași din România, UTA Găgăuzia din Republica Moldova și 26 de raioane din Republica Moldova, din Euroregiunea Siret-Prut-Nistru, fondată în anul 2005. În anul 2012, Euroregiunea Siret-Prut-Nistru a semnat un acord de cooperare cu Euroregiunea Nistru, care a condus la includerea în lista membrilor a regiunii Vinnița (Ucraina) și a 7 raioane de pe frontiera de nord și de nord-est a Republicii Moldova. Misiunea asociației este de a contribui la extinderea și îmbunătățirea relațiilor între comunitățile locale și autorități, în domeniul economic, cultural, științific și civic, cu scopul de a asigura dezvoltarea sustenabilă și echilibrată teritorial a Euroregiunii, precum și respectarea, protejarea și garantarea drepturilor și intereselor unităților administrativ-teritoriale membre ale Euroregiunii Siret-Prut-Nistru.

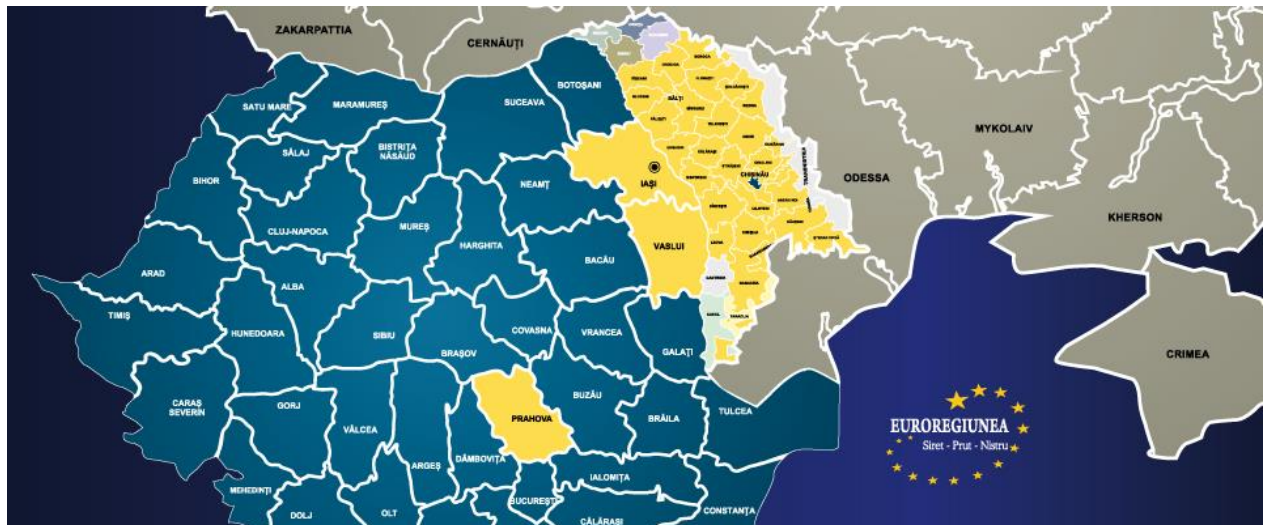

Figura 2 – Euroregiunea Siret-Prut-Nistru

Sursa: site-ul Web al Euroregiunii Siret-Prut-Nistru

Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013 a sprijinit întărirea relațiilor teritoriale dintre teritoriile de graniță din cele 3 țări și dezvoltarea comună a acestora. Județul Vaslui, alături de mai multe județe din România, raioane moldovenești și oblast-uri/regiuni ucrainene, au fost incluse în aria de eligibilitate a acestui program. În exercițiul financiar anterior, Programul a avut un buget de circa 138 mil. Euro, fiind derulate mai multe proiecte comune în domeniul economic, cultural, etc. O dată cu semnarea acordului de asociere la U.E. de către Republica Moldova, în anul 2013, este preconizată o intensificare a acțiunilor transfrontaliere, inclusiv cu implicarea unor entități din județul Vaslui.

În context național, Zona Metropolitană Vaslui face parte din regiunea istorică a Moldovei, respectiv din actuala regiune de dezvoltare Nord-Est (nivelul NUTS 2). Aceasta din urmă este cea mai mare regiune din România, atât în termeni de suprafață (36.850 kmp, 15,5% din teritoriul național), cât și de populație cu domiciliul (3.924.954 de locuitori, la 1 iulie 2016).

În conformitate cu Planul de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a IV-a "Rețeaua de așezări", Municipiul Vaslui este încadrat în categoria municipiilor de importanță județeană, de rangul II. În acest context, în baza H.G. 998/2008, Municipiul Vaslui a primit statutul de centru urban, alături de alte orașe de peste 10.000 de locuitori din regiunea Nord-Est. Urmare a obținerii acestui statut, Municipiul Vaslui a beneficiat de finanțări nerambursabile de peste 20 de milioane de Euro, doar în perioada de programare 2007-2013, pentru realizarea de investiții în domeniul infrastructurii urbane și de transport, a celei economice și sociale. În acest sens, a fost elaborate un Plan Integrat de Dezvoltare Urbană pentru perioada de programare 2007-2013, care stabilea provocările și măsurile prioritare de dezvoltare a municipiului.

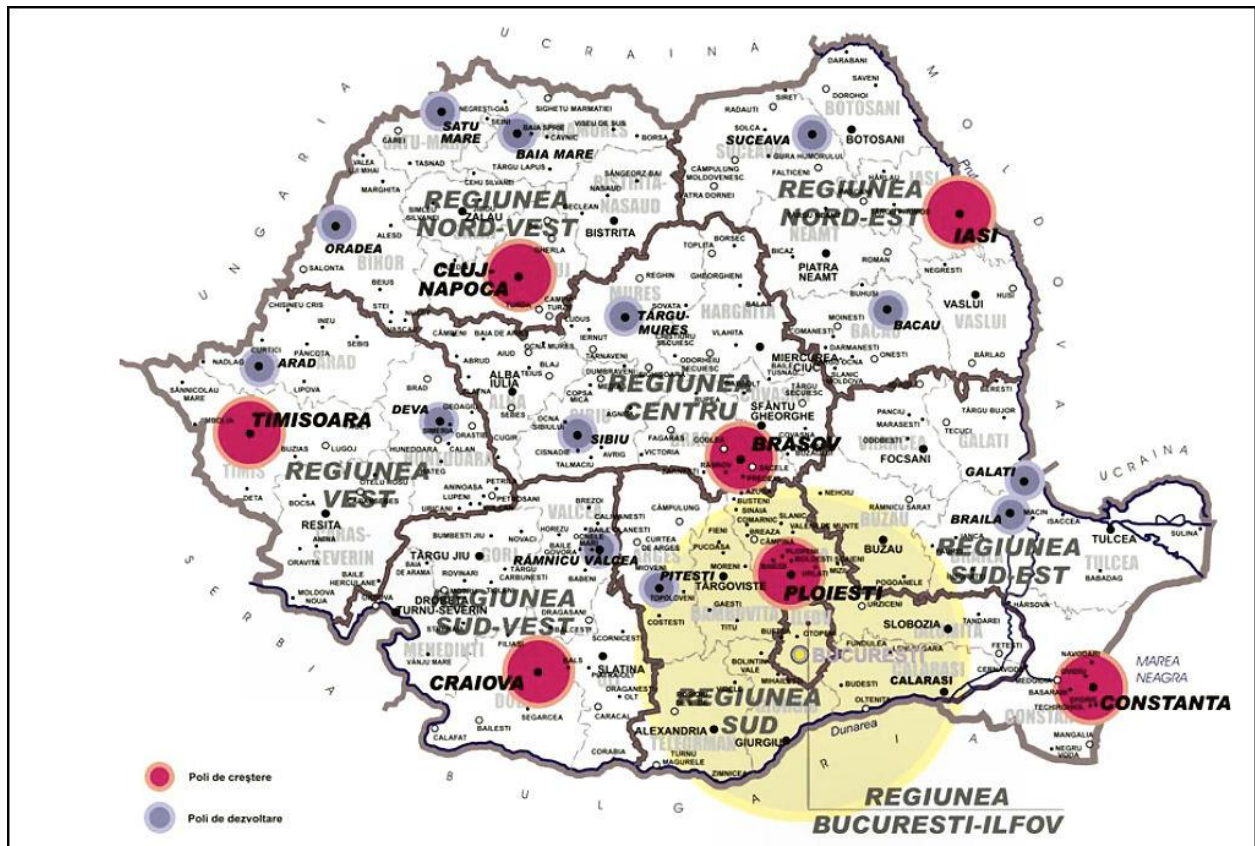

Figure 3 - Polii de creștere, polii de dezvoltare și centrele urbane sprijinite în perioada de programare 2007-2013

Sursa: MDRAP

Conform noii clasificări a așezărilor urbane propusă spre consultare publică de MDRAP în anul 2015, municipiul Vaslui se încadrează în categoria municipiilor poli județeni principali (rangul IV), acesta urmând să beneficieze și în perioada 2014-2023 de sprijin financiar, prin POR 2014-2020, AP nr. 4, pentru implementarea de proiecte din sfera dezvoltării urbane durabile.

Județul Vaslui, a cărui reședință este municipiul Vaslui, are o suprafață de 5.318 kmp și o populație cu domiciliul de 481.123 de locuitori (la 1 iulie 2016). Acesta se învecinează la est cu județele Neamț, Bacău și Vrancea, la sud cu Galați, la nord cu Iași și la est cu Republica Moldova, mai exact cu județele Cantemir, Leova și Hîncești. Prin urmare, județul Vaslui are o poziție geografică strategică, fiind parte a graniței de est (râul Prut) a Uniunii Europene, ceea ce deschide oportunități importante de cooperare teritorială cu Republica Moldova.

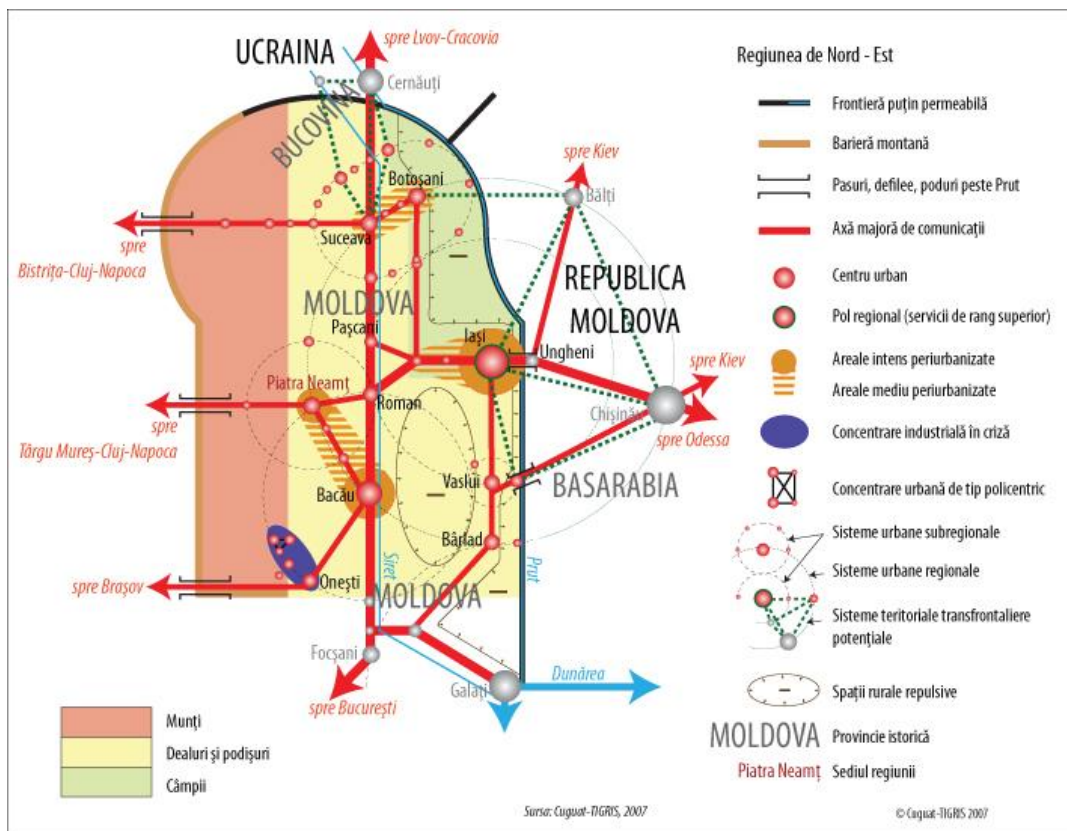

Figura 4 - Regiunea Nord-Est

Sursa: MDRAP. Atlasul Teritorial Online al României

În context regional, Zona Metropolitană Vaslui se află în aria de influență a Polului de Creștere Iași, principala metropolă din zona Moldovei, care are o populație de circa 5 ori mai mare. Acesta a manifestat tradițional, mai ales prin statutul său de centru universitar, un puternic magnetism pentru populația tânără din zona Vasluiului, fenomen care s-a accentuat în ultimele două decenii. De asemenea, zona este polarizată și de alte municipii mari, precum Galați, dar și mijlocii, precum Bacău, Bârlad sau Roman, toate aflate la mai puțin de 100 km de Vaslui, însă cu o capacitate de polarizare mult mai redusă decât Iașiul. Rezultatele recensământului din 2011 indică faptul că un număr de 2.876 de persoane și-au schimbat reședința din Vaslui în Iași în perioada 2001-2011, 1.452 în București, 165 în Bacău și 146 în Galați. În pofida distanței considerabile, municipiul București continuă să fie al doilea centru polarizator al populației din județ, situație specifică pentru toate județele din estul țării.

Datele recensământului din 2011 reflectă faptul că Zona Metropolitană Vaslui a atras, de-a lungul timpului, un număr de 29.834 de persoane din alte zone ale țării, ceea ce reprezintă 36,9% din populația stabilă totală, în timp ce restul de 63,1% s-au născut în areal și nu și-au schimbat în timp reședința. Cei mai mulți dintre aceștia s-au stabilit în zona Vasluiului în perioada comunistă (66% din total), în timp ce în intervalul 2001-2011, pe fondul declinului economic, s-au stabilit doar 5.700 de persoane, cele mai multe provenind din Iași (836, mai ales localnici care au studiat și locuit o perioadă în municipiul Iași și au revenit la reședința anterioară după finalizarea studiilor), Bârlad (317), Huși (229), București (218), Codăești (105), Galați (102), Laza (93), Negrești (91), Zăpodeni (76), Bacău (66). Prin urmare, aria de polarizare maximă a municipiului Vaslui s-a restrâns treptat și mai cuprinde astăzi doar central-nordică a județului Vaslui, după cum arată și figura de mai jos.

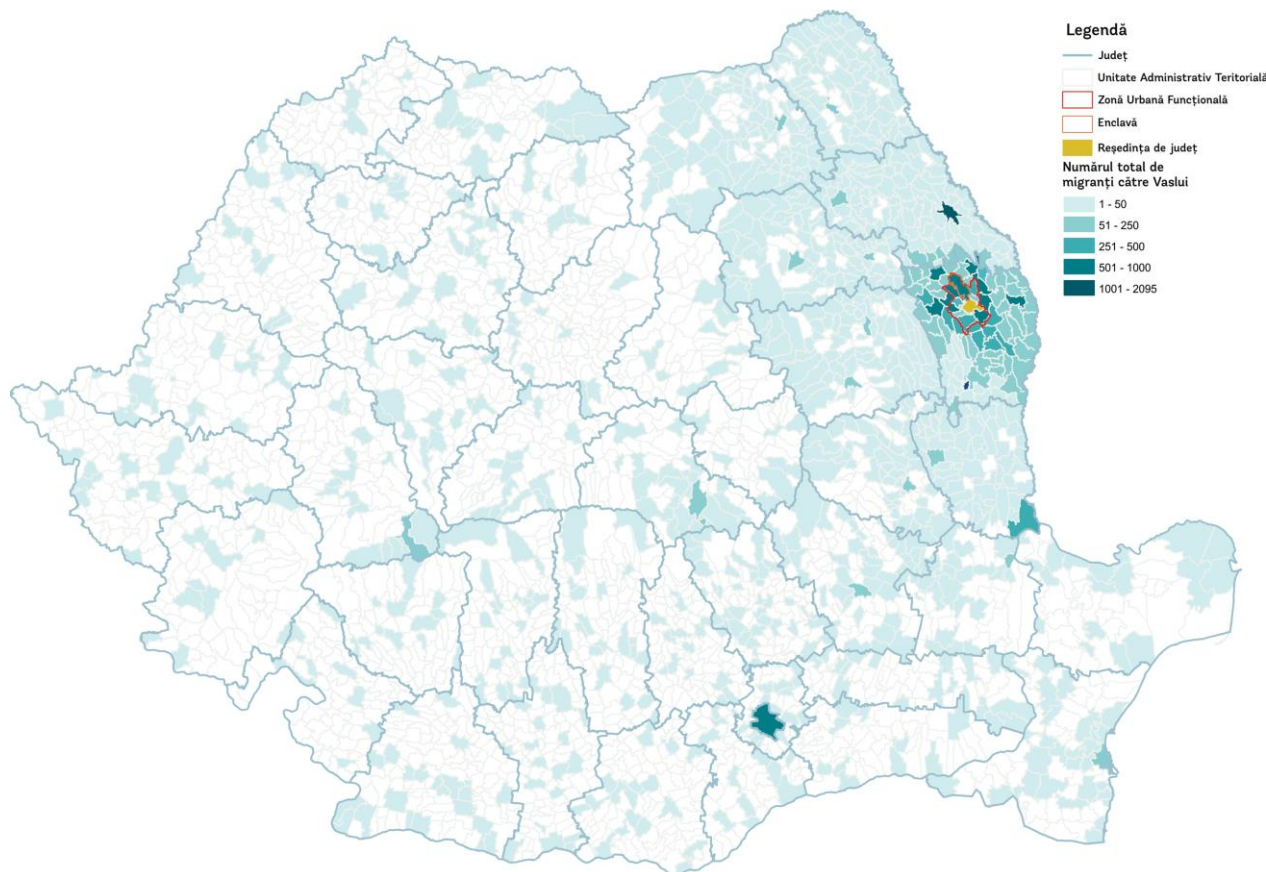

Figure 5 - Migrația internă către Zona Metropolitană Vaslui, în perioada 2001-2011

Sursa: Banca Mondială. Orașe Magnet. Migrația și navetismul în România. 2017

În anul 2015, a fost constituită Zona Metropolitană Vaslui, sub forma unei asociații de dezvoltare intercomunitară (ADI), formată din Municipiul Vaslui, 10 comune din jurul acestuia și CJ Vaslui. Scopul înființării asociației a fost acordul voluntar al UAT componente de a promova, susține și implementa proiecte de interes comun pentru comunitățile din zona metropolitană, în domenii-cheie precum transportul în comun, crearea de noi locuri de muncă, creșterea calității vieții locuitorilor prin acces îmbunătățit la infrastructură, reducerea sărăciei, dar și creșterea capacității de absorbție a fondurilor externe disponibile pentru perioadele de programare următoare.

1.1.2. Limitele administrative și componența

Zona Metropolitană Vaslui cuprinde municipiul Vaslui, reședința județului Vaslui, precum și alte 10 unități administrativ-teritoriale, situate în imediata vecinătate a sa, și anume comunele: Bălteni, Delești, Laza, Lipovaț, Muntenii de Jos, Muntenii de Sus, Pușcași, Ștefan cel Mare, Văleni și Zăpodeni, care întrețin relații de strânsă cooperare cu municipiul reședință de județ. La acestea se adaugă și Consiliul Județean Vaslui. Aceasta a fost delimitată pe baza metodologiei OECD, preluată de Banca Mondială în rapoartele elaborate pentru MDRAP în anul 2015, astfel încât să includă UAT-urile din care cel puțin 15% din populația ocupată totală face naveta către municipiul Vaslui.

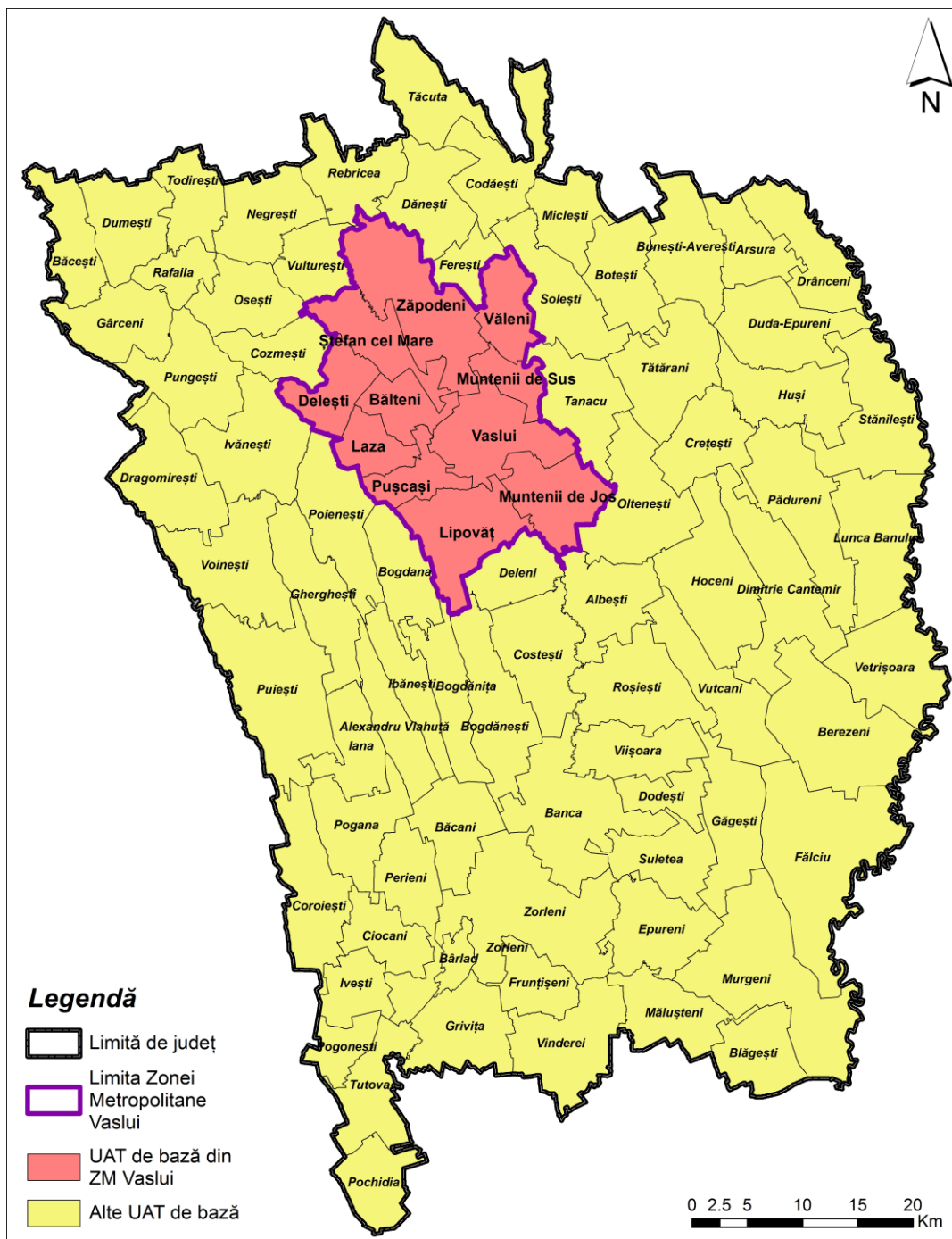

Figure 6 - Componența administrativă a Zonei Metropolitane Vaslui

Sursa: Planșă proprie

Cele 11 UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui (exceptând Consiliul Județean) cuprind un număr de 52 de localități, dintre care un centru urban, 5 localități rurale componente ale municipiului Vaslui și 46 de sate, dintre care 10 au statut de reședință de comună, iar restul de 36 sunt sate componente. Acestea au o populație ce variază între 52 de locuitori (satul Bejenești, comuna Laza) și 2.875 de locuitori (satul Văleni, comuna Văleni).

Zona Metropolitană Vaslui este situată în partea central-nordică a județului Vaslui și se învecinează cu următoarele UAT-uri: comunele Cozmești, Osești și Vulturești (nord-vest); comunele Rebricea, Dănești și Ferești (nord); comunele Miclești și

Solești (nord-est); comunele Tătărani, Tanacu și Oltenești (est); comuna Albești (sud-est); comuna Deleni (sud); comunele Bogdana, Bogdănița și Bogdănești (sud-vest); comunele Poienești și Ivănești (vest).

Table 1 - UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui, funcție de suprafață, populație și densitatea populației

UAT	Suprafața (km ²)	Populația stabilă (RGPL 2002)	Populația stabilă (RGPL 2011)	Populația cu domiciliul (01.07.2016)	Densitatea (loc/ km ²)
Vaslui	68,44	70571	55407	100170	1463,6
Bălteni	32,31	1621	1523	1550	48,0
Delești	39,93	12619	2358	2329	58,3
Laza	29,00	3370	3114	3327	120,9
Lipovăț	71,44	4390	3960	4212	59,0
Muntenii de Jos	57,10	3833	3584	4258	74,6
Muntenii de Sus	22,39	3679	2763	4290	191,6
Pușcași	29,18	3371	3328	3659	125,4
Ștefan cel Mare	48,96	3388	3160	3502	71,5
Văleni	38,84	4640	4022	5033	129,6
Zăpodeni	101,16	4218	3724	3792	37,5
Total Zona Metropolitană Vaslui	538,75	105700	86943	136122	252,7
Total Jud. Vaslui	5318,40	455049	395499	481123	90,5

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online și Rezultatele finale ale RGPL 2002 și 2011

Suprafața Zonei Metropolitane Vaslui este de 538,75 km², respectiv 10,1% din suprafața totală a județului Vaslui și aproximativ 0,2% din suprafața României. Populația cu domiciliul a zonei era de peste 136.000 de locuitori în anul 2016, ceea ce reprezenta 28,3% din populația totală a județului Vaslui. Densitatea populației în Zona Metropolitană Vaslui era de 252,7 locuitori/km² în 2016, de peste două ori mai ridicată față de media județeană, de 90,5 locuitori/km², fapt explicabil prin concentrarea populației urbane în municipiul Vaslui, precum și prin densitatea

obișnuit mai ridicată a populației în ariile periurbane. Cu toate acestea, Vasluiul rămâne municipiul reședință de județ cu cea mai redusă populație și arie de polarizare din regiunea Nord-Est

1.1.3. Relieful și geologia

Zona Metropolitană Vaslui este situată în partea central-sudică a Podișului Moldovei, în subunitatea majoră a Podișului Bârladului. În cadrul Podișului Bârladului, unitățile administrativ-teritoriale componente sunt localizate în următoarele subdiviziuni: arealul sudic al Podișului Central Moldovenesc, arealul nord-estic al Colinelor Tutovei, Depresiunea Vaslui și o parte din culoarul superior și mijlociu al văii Bârladului.

Arealul supus atenției este constituit din formațiuni sedimentare monoclinale pe un fundament care corespunde părții sudice a Platformei Moldovenești. Morfologia regiunii este influențată în mod direct de partea superioară a cuverturii sedimentare, alcătuită din formațiuni sarmațiene și, într-o măsură mai redusă, pliocene, care se succed de la nord la sud. Sarmațianul este reprezentat în cea mai mare parte de depozite basarabiene și kersoniene alcătuite din argile, marne, nisipuri și orizonturi de gresii și calcare oolitice. Mai spre sud sunt prezente și formațiuni meoțiene argiloase și nisipoase, în care sunt intercalate orizonturi de cinerite andezitice.

Atacat puternic dinspre sud de o rețea hidrografică extrem de activă, relieful se prezintă sub forma unor dealuri și platouri întinse, larg bombate, cu un pronunțat caracter structural. Platourile structurale și cuestele sunt așadar formele de relief dominante, fiind determinate de prezența orizonturilor de gresii, cinerite andezitice și calcare sarmatice cu dispunere monoclinală. Cele mai întinse platouri structurale din arealul studiat sunt cele dintre văile Bârlad și Telejna – dealurile Măcrești - Căntălărești, respectiv dintre văile Telejna și Vasluiet – dealurile Zăpodeni – Ulmului. Acestea au ca fundament gresii kersoniene. Mai spre sud și mai spre est, apar și suprafețe structurale pe gresii cineritice meoțiene, cum sunt cele dintre văile Vasluiet și Crasna, de exemplu pe Dealul Mirenilor sau cele din bazinele văilor Buda și Racova.

Aceste platouri sunt flancate de cueste cu dimensiuni variabile, de la câțiva kilometri, cum sunt cele de pe stânga văilor Telejna sau Țapu, până la câțiva zeci de kilometri, cum sunt cele de pe stânga Vasluietului sau Coasta Racovei, pe dreapta văii Racovei. Cuestele și versanții culmilor secundare sunt dominate de procese geomorfologice active, reprezentate de alunecări de teren în diverse stadii de evoluție, de eroziune torențială și spălări areolare.

În lungul Bârladului și al afluenților săi principali (Vasluiet, Racova, Buda) au fost identificate un număr de 4-7 terase, care ajung până la 100-120 metri altitudine relativă, dar care sunt destul de fragmentate. Ca și podurile teraselor, albiile majore ale acestor râuri, aflate în plin proces de agradare, sunt parazitare la contactul cu versanții de glacisuri coluvio-proluviale sau de conuri aluviale izolate, adesea ocupate de așezări.

În partea sudică și sud-vestică a teritoriului Polului Metropolitan Vaslui, relieful este dominat de Culmea Racovei (sau Coasta Racovei), care o lungime de circa 60 km, care însoțește valea Racovei pe partea sa dreaptă și a cărei parte estică ajunge

până în apropiere de Vaslui. Alături de cuestele Lipovățului, cu care se continuă spre sud-est, aceasta constituie limita dintre două subdiviziuni ale Podișului Bârladului: Podișul Central Moldovenesc și Colinele Tutovei. Practic, doar localitățile Fundu Văii și Căpușneni de pe valea Horoiata (Căpușneni) sunt localizate în Colinele Tutovei. Oricum, în această parte nord-estică a Colinelor Tutovei, prin prezența unor forme structurale și a unor amfiteatre de alunecare mari, relieful se aseamănă cu cel din Podișul Central Moldovenesc.

Altitudinile dealurilor depășesc de regulă 250-300 m de-a lungul interfluviilor și pe platourile structurale. Cele mai mari altitudini sunt însă caracteristice Culmii Racovei, unde se depășesc constant 400 de metri, atingând, în teritoriul analizat, 457 m în vârful Fântâna Blănarului, la sud de Teișoru și de Fântâna lui Alexa. De aici, altitudinile de-a lungul culmii scad spre est – 429 m în Dealul Chițoc, 376 m în Pădurea Lipovăț, și spre sud – 351 m în Dealul Căpușneni.

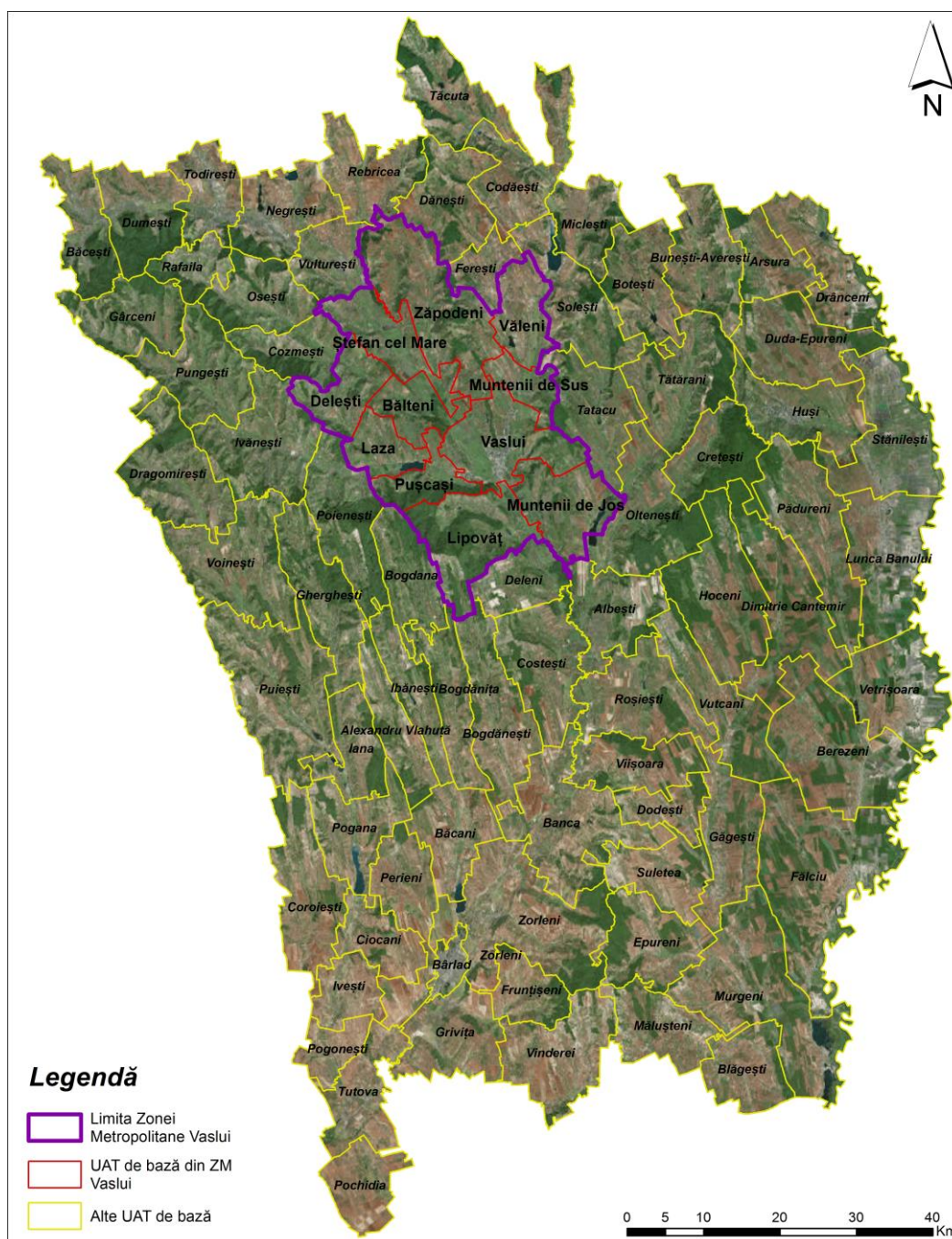

Figure 7 - Relieful Zonei Metropolitane Vaslui

Sursa: Planșă proprie

La nord de valea Racovei, în Zona Metropolitană Vaslui nu se mai înregistrează altitudini de peste 400 de metri, dar numeroase culmi și platouri structurale depășesc 300 de metri: Dealul Zăpodeni 399 m, cel mai înalt, la est de valea Telejna; Dealul Măcrești 319 m, Dealul Moara de Vânt (lângă Chetrești) 310 m, Dealul Ulmului 305 m.

Pe văile principale, altitudinea scade la circa 100 de metri pe cursul inferior. În lunca văii Bârladului, altitudinea este sub 110 metri încă de la confluența cu Rebricea. Ca urmare a energiei de relief de 150-250 de metri, la baza versanților s-a format o fâșie de agestre și glacisuri, care se pierd treptat în lunca de plină de mici bazine umede, de brațe părăsite, de bălți, grinduri uscate și movile antropice.

Lângă Vaslui s-a conturat o depresiune, într-o zonă de adunare a apelor: aici Bârladul primește afluenți importanți și de pe stânga (Vasluiiețul, iar mai aval, Crasna) și de pe dreapta (Racova). În această zonă de confluență și totodată de convergență a fluxurilor, s-a dezvoltat municipiul Vaslui, pe o terasă largă, neînundabilă, a Bârladului.

1.1.4. Clima

Zona Metropolitană Vaslui are un climat temperat continental de dealuri, puternic influențat de masele de aer din estul Europei. În aceste condiții, se recepționează anual, în medie, 116-120 kcal/cm² și se înregistrează între 1950 și 2100 de ore de strălucire a Soarelui.

Temperatura medie multianuală oscilează între 8°C pe dealurile mai înalte și 9,5°C în lunca Bârladului. La stația meteorologică Vaslui (116 m), media multianuală a fost de 9,4°C în intervalul 1961-2000, dar valorile pot varia mult de un an la altul.

Temperaturile cele mai scăzute se înregistrează în luna ianuarie, -3°C în medie la Vaslui. Datorită inversiunilor de temperatură din sezonul rece, cele mai coborâte valori termice se realizează în lungul văilor Bârladului și a afluenților săi (Vasluiieț, Racova, Buda).

Temperatura coboară, în medie, sub 0°C, din prima jumătate a lunii decembrie și până la începutul lunii martie. Înghețul este însă posibil din a doua jumătate a lunii octombrie până la jumătatea lunii aprilie și, în mod excepțional, în septembrie sau în mai

Temperatura minimă absolută înregistrată în intervalul 1961-2000 a fost -31,8°C, dar în toți anii de observație s-a înregistrat și o valoare de -32°C la stația meteorologică Vaslui.

Aproape 290 de zile din an au temperaturi de peste 0°C, iar între 15 aprilie și 15 octombrie, temperatura diurnă depășește în mod obișnuit 10°C. Între 80 și 95 de zile pe an (în lunile de vară), temperatura maximă diurnă depășește 25°C, iar în fiecare an sunt 18-25 de zile "tropicale", cu temperaturi de peste 30°C.

Temperaturile medii cele mai mari se înregistrează în iulie, 20,6°C la stația meteorologică Vaslui, deși sunt ani în care luna august este mai caldă. Temperatura

maximă absolută s-a înregistrat la stația meteorologică Vaslui tot în luna iulie și a fost de 39,1°C în intervalul 1961-2000. Mai spre sud și mai spre est s-au înregistrat și temperaturi maxime absolute de peste 40°C – de exemplu 40,2°C la stația meteorologică Huși.

Umezeala relativă a aerului oscilează între 74% și 76%, fiind mai ridicată în anotimpul rece (80- 87% în ianuarie) și mai scăzută vara (58-60% în iulie). Nebulozitatea medie variază între 5,4 și 5,8, ajungând până la 7,5-7,8 în ianuarie, în condiții anticiclone, și coborând la 4 în iulie, datorită mișcărilor convective constante. În decursul unui an, în medie 100-120 de zile sunt cu cer senin, 125 de zile cu cer noros și 120-145 de zile cu cer acoperit.

Caracterul continental al climatului este evidențiat atât de amplitudinea termică dintre lunile de vară și cele de iarnă (peste 23°C), cât și de cantitatea de precipitații, a cărei sumă medie multianuală este între 500 și 600 mm (media multianuală pentru perioada 1961-2000 fiind de 528 mm la stația Vaslui), mai scăzută în lunci și mai ridicată pe culmile deluroase.

Cantitățile cele mai mari de precipitații cad la sfârșitul primăverii și în prima parte a verii, iunie fiind luna cea mai ploioasă. Lunile de iarnă sunt cele mai secetoase, cu un minim în ianuarie, când precipitațiile (puține, de obicei) sunt sub formă solidă. De la un an la altul există însă variații semnificative în ceea ce privește regimul precipitațiilor. Aportul principal este dat de ploile din perioada caldă a anului, de natură convectivă, ce cad sub formă de averse. Dinamica atmosferică este puternic influențată de orientarea reliefului. La stația meteorologică Vaslui, frecvența cea mai mare o au vânturile de nord-vest, sud-est, sud și nord. Viteza medie a vânturilor oscilează între 2,5 și 3 m/s iar pe direcțiile dominante ajung până la 6 m/s. În general, cele mai mari viteze se înregistrează primăvara și iarna, când gradientii barici orizontali au valori maxime.

1.1.5. Rețeaua hidrografică

În teritoriul analizat, rețeaua hidrografică are un caracter radiar, convergent spre principalul colector, valea Bârladului. Aceasta are un curs preponderent pe direcție nord-vest – sud-est în arealul Zonei Metropolitane Vaslui, primind afluenți atât de pe partea stângă (Rebricea, Telejna, Delea, Vasluiet), cât și de pe dreapta (Buda și Racova, între alții).

Drenajul general spre sud și regimul hidrologic est-continental reflectă evoluția morfologică, constituția geologică a arealului de podiș, trăsăturile climei și condițiile fizico-geografice, în general.

În Podișul Bârladului predomină tipul de alimentare pluvială moderată, care imprimă rețelei hidrografice un regim de scurgere de tip torențial. Aceasta se datorează și ariei restrânsă pe care se dezvoltă formele de acumulare, care constituie principalele rezervoare de ape subterane. Scurgerea cea mai accentuată se înregistrează primăvara (peste 50%), iar vara se produc viituri frecvente, care alternează cu perioade de secare. Debitele maxime ating între 100 și 370 m³/s la viituri foarte mari.

Din aceste motive, dar și pentru suplimentarea rezervelor de apă, pe râurile din arealul de studiu s-au construit lacuri de acumulare, între care cel mai mare este cel

de la Pușcași (230 ha), pe Racova. Mai mare decât acesta este Lacul Solești (452 ha), pe râul Vasluiet, însă în afara teritoriului analizat. Lacuri de acumulare de dimensiuni mai mici sunt la Mânjești, Delea, Bălteni, Ciofeni, Telejna, etc.

Debitul solid este foarte ridicat (7,6 kg/s), turbiditatea este mare (1960 g/m³), gradul de mineralizare este moderat (900-1000 mg/l), cu dominarea carbonaților și a calciului. Toate acestea, la care se adaugă și duritatea ridicată (18-30 gg), limitează considerabil posibilitățile de utilizare a apelor.

Resursele de apă subterane sunt relativ mici. Apele freatice și cele captive ascendente au debite reduse.

1.1.5. Solurile, flora și fauna

Condițiile de relief și climă, precum și evoluția complexă a vegetației în pleistocenul superior și holocen, au impus structura biopedogeografică actuală. Aspectul de mozaic este o consecință a poziției arealului studiat între provincia biogeografică dacică (central-europeană), caracterizată prin prezența pădurilor, și provincia biogeografică pontică, cu caracter silvostepic și stepic (în afara zonei studiate).

Altitudinea a impus o diferențiere a asociațiilor vegetale în raport cu altitudinea. Astfel, în pădurile situate pe culmile deluroase de peste 300 m și pe versanții acestora apar păduri de fag (pe Culmea Racovei, în pădurea Cotârlești pe Dealul Măcrești, în Pădurea Mărășeni, în Pădurea Ursoaiei lângă Fundătura), uneori în asociație cu alte specii (gorun și carpen, cel mai des). Acestea apar în general pe aliosoluri, luvosoluri și preluvosoluri.

Pădurile de stejar pedunculat și gorun sunt cele mai frecvente, la altitudini de 150-300 de metri și chiar mai sus, uneori în amestec cu fagul. Prezența masivă și dominantă a stejarului pedunculat în raport cu gorunul se explică prin substratul sarmațian marno-argilos. În partea inferioară a versanților, aceste specii sunt în amestec și cu frasinul sau teiul. Astfel de păduri se întâlnesc peste tot în arealul studiat, pe suprafețe fragmentate datorită intervenției umane: la Butucăria (pădurea Cioplea), la Telejna (pădurile Bălițeni și Antonescu), la Portari (pădurea Portarilor), la Brăhășoaia (pădurea Hârboanca). Aceste păduri apar de obicei pe cernoziomuri în asociație cu luvosoluri. În aceste păduri există și un etaj arbustiv mai bogat (alun, corn, sânțer, lemn câinesc, porumbar) iar pajiștile au un caracter mezo-xerofil, cu dominarea gramineelor (păiușul și firuța). În Depresiunea Vaslui este caracteristică silvostepa, unde, alături de gorun și stejar pedunculat, în păduri apar specii termofile de stejar pufos și brumăriu, pe cernoziomuri. Pajiștile, intens modificate de om, sunt formate din asociații de păiuș și colilie.

Dintre solurile intrazonale, se remarcă regosolurile, consecință directă a proceselor de versant de pe crestele abrupte ale Racovei, Vasluietului, Telejnei, Budei sau de pe suprafețele arabile cu pante mai mari de 2°. Se evidențiază și peticele reduse de gleiosoluri și salsodisoluri din luncile văilor principale, în special din lunca Bârladului.

Tot de-a lungul văilor este prezentă vegetația intrazonală, prin prezența pajiștilor mezo-higrofile și a esențelor lemnoase slabe (plop, salcie, răchită) – cum este cazul pădurii Bălteni, dintre Vaslui și Bălteni, în lunca Bârladului. În jurul lacurilor de acumulare și ale micilor bălți și mlaștini din luncă apar stuful, pipirigul, papura, rogozul, alte plante higrofile.

În zonele restrânse cu salsodisoluri se evidențiază o vegetație halofilă.

Fauna pădurilor este reprezentată prin cervidee, porc mistreț, lup, vulpe, dihor, nevăstuică, jder, pisică sălbatică, veveriță, rozătoare și o mare varietate de păsări. Există și o bogată faună acvatică. Ihtiofauna este reprezentată de clean, scoabar, mreană, biban și obleț.

Creșterea densității populației și intensificarea activității umane au dus la restrângerea, degradarea sau chiar dispariția mediilor de viață specifice faunei spontane, având drept efect reducerea numerică a acestora (lupul, vulpea, iepurele, jderul, vidra, unele păsări).

1.1.6. Resursele și riscurile naturale

Dintre materiile prime de care dispune arealul studiat, cea mai mare parte sunt agricole și forestiere. Resursele subsolului sunt puțin variate și reprezentate aproape în totalitate de materiale de construcții exploatare mai mult cu caracter local: gresii, calcare, nisip din albia râurilor, argile și loess. În lunca Bârladului se exploatează balast (prundișuri și nisipuri) iar pe Dealul Paiu, lângă Vaslui, se exploatează argilă pentru ceramică grosieră. Pădurile și lacurile sunt folosite local și în măsură modestă pentru vânat și pescuit. Resursele energetice sunt, la rândul lor, limitate, cele mai importante fiind energia solară și biomasa agricolă, care sunt însă subexploatare.

Planul de analiză și acoperire a riscurilor pe teritoriul județului Vaslui identifică următoarele tipuri de riscuri:

- **Cutremurele** – deși nu s-au înregistrat morți, răniți sau pagube semnificative la seismele din ultimul secol, județul Vaslui se află în zona "B", careia îi corespunde gradul seismic VIII. Prin urmare, construcțiile realizate în perioada 1960-1970, mai ales blocurile de locuințe care găzduiesc comunități compacte, vor avea de suferit la un seism cu intensitate mare. Aproximativ 40 de blocuri din municipiul Vaslui, cu peste 8.000 de rezidenți, sunt expertizate tehnic și încadrate în clasele 1, 2 și 3 de risc seismic;
- **Alunecările de teren și activitatea torențială** – influențate de pantele versanților, natura rocilor, tăierea irațională a perdelelor de protecție, răspândirea neuniformă a pădurilor, distrugerea lucrărilor de combatere a eroziunii solurilor, suprapășunatul etc. Zonele care prezintă cel mai ridicat risc de activare a alunecărilor de teren sunt cele din comuna Laza;
- **Inundațiile, inclusiv colmatările de albie și lacuri de acumulare** – determinate atât de factorii sus-menționați, cât și de caracterul torențial tot mai frecvent al precipitațiilor, lipsa unor lucrări de regularizare, întreținerea necorespunzătoare a șanțurilor și rigolelor, depozitarea ilegală de deșeuri în albie etc. Inundațiile relativ frecvente în trecut au devenit mai rare, ca urmare a amenajării complexe a bazinului hidrografic al Bârladului, cu lacuri de acumulare mai mari (Solești pe Vasluiet, Pușcași pe Racova) sau mai mici pe afluenții secundari (Mânjești, Buda, Telejna, Delea, etc). Cu toate acestea, primăvara, a topirea zăpezilor, dar și la începutul verii, când ploile abundente sunt mai frecvente, o parte a luncii Bârladului este inundată. La gura pâraielor afluențe se produc adesea împotmoliri care afectează infrastructura de transport și culturile agricole. Cursurile de apă afectate sunt Buda (localitățile expuse fiind Delești și Bălteni), Bârlad (Ștefan cel Mare, Bălteni, Zăpodeni, Vaslui, Muntenii de Jos, Lipovăț), Telejna (Zăpodeni, Ștefan cel Mare),

Racova (Pușcași, Laza, Vaslui), Vasluiet (Văleni, Muntenii de Sus, Vaslui, Muntenii de Jos, Lipovăț), Hârșova (Delești, Laza), Horoiata (Lipovăț), Chițoc (Lipovăț), Bârzești (Ștefan cel Mare), Uncești (Zăpodeni), Râul Muntenilor (Zăpodeni, Muntenii de Sus), Delea (Zăpodeni și Vaslui), Râul Fereștilor (Văleni) etc.;

- **Furtunile** – manifestate atât vara (însoțite de grindină), cât și iarna (viscole), care conduc la avarierea acoperișurilor, a rețelelor de utilități, distrugerea culturilor agricole, blocarea arterelor de circulație, favorizarea producerii de accidente etc. Una dintre localitățile cele mai afectate de acest risc este comuna Ștefan cel Mare;
- **Seceta** – adesea însoțită și de caniculă, respectiv ger, este un fenomen tot mai prezent la nivelul județului, ca urmare a manifestării și la nivel local a fenomenului schimbărilor climatice, are efecte directe asupra activităților agricole, dar și a stării de sănătate a populației;
- **Incendiile de pădure și de vegetație** – se manifestă rar, mai ales în perioada de primăvară-vară și toamnă.

1.1.7. Modul de utilizare a terenurilor

În prezent, **teritoriul administrativ** al Zonei Metropolitane Vaslui este de 53.875 de hectare (53,88 kmp), ceea ce reprezintă 10,1% din suprafața totală a județului Vaslui. Din suprafața totală, 39.237 ha au destinație agricolă (72,8% din total), pădurile acoperă 8.182 ha (15,2%), construcțiile (inclusiv curțile) 2.191 ha (4,1%), 1.128 ha sunt căi de comunicații (2,1%), 932 ha sunt ocupate cu ape și bălți (1,7%) iar 2.205 ha reprezintă terenuri neproductive și degradate (4,1%). Din cele 39.237 ha de terenuri agricole, la nivelul anului 2015, cea mai mare parte, 28.199 ha (71,9%) reprezintă terenuri arabile, 8.263 ha (21,1%) sunt pășuni, fânețele (944 ha), viile (1.268 ha) și livezile (563 ha) acoperă suprafețe reduse.

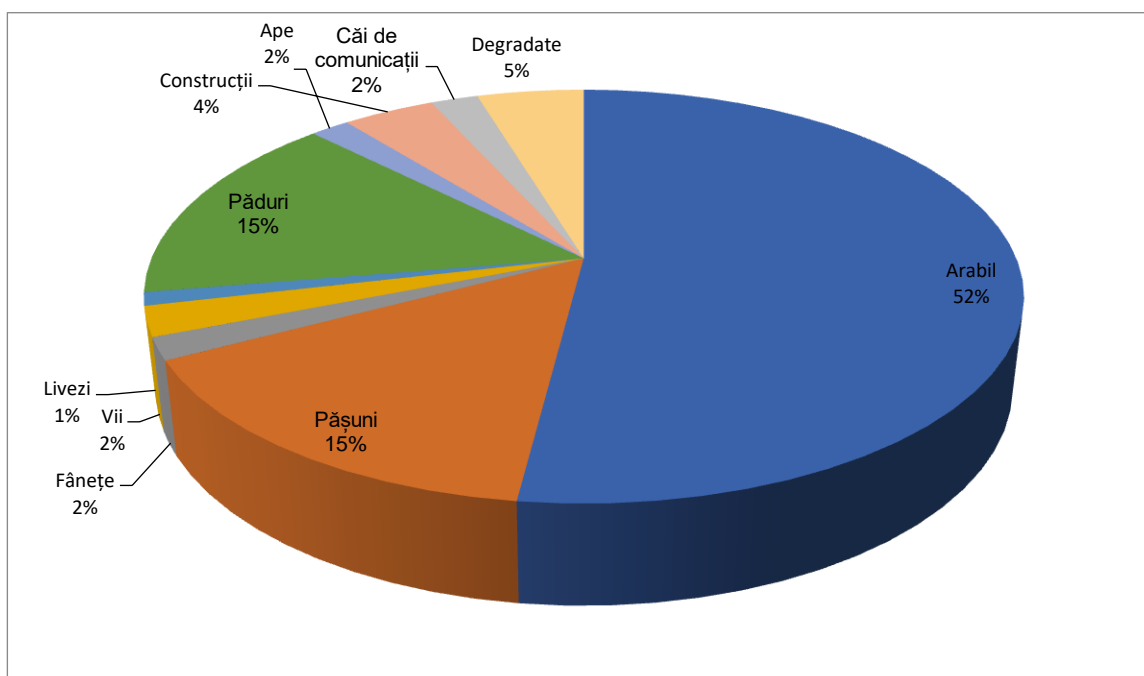

Figura 8 - Modul de utilizare al terenurilor din Zona Metropolitană Vaslui

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online

1.2. Demografia

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza- diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza- diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Demografice	Numărul mare de persoane tinere care migrează către centrele urbane din regiune (ales lași), din țară (de ex. București) și în străinătate	Nevoia de măsuri de retenție și ocupare la nivel local a persoanelor tinere
	Rata redusă a natalității și amplificarea fenomenului de îmbătrânire demografică	

Cele mai recente estimări ale INS, aferente lunii iulie 2016, indică pentru Zona Metropolitană Vaslui o populație cu domiciliul de 136.122 de locuitori, dintre care 100.170 doar în municipiul Vaslui. Față de anul 2007, populația cu domiciliul de la nivelul arealului a crescut cu 25.627 de persoane (+23,2%), cel mai rapid ritm de creștere dintre toate zonele metropolitane aferente reședințelor de județ din România. Spre comparație, în aceeași perioadă, populația cu domiciliul a județului Vaslui a crescut cu doar 1,2%, cea a regiunii Nord-Est cu 0,8%, iar cea a României a scăzut cu 1,5%.

Table 2 - Dinamica populației cu domiciliul în intervalul 2007-2016

UAT	Populația cu domiciliul la 1 iulie 2007	Populația cu domiciliul la 1 iulie 2016	Dinamica absolută a populației cu domiciliul (2016 față de 2007)
VASLUI	74667	100170	25503
BĂLTENI	1620	1550	-70
DELEȘTI	2754	2329	-425
LAZA	3652	3327	-325
LIPOVĂȚ	4220	4212	-8
MUNTENII DE JOS	3988	4258	270
MUNTENII DE SUS	3797	4290	493
PUȘCASI	3292	3659	367
ȘTEFAN CEL MARE	3455	3502	47

VĂLENI	4987	5033	46
ZĂPODENI	4063	3792	-271
TOTAL ZONA METROPOLITANĂ VASLUI	110495	136122	25627

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

UAT-urile care au înregistrat creșteri ale populației cu domiciliul, în intervalul 2007-2016, sunt Vaslui, Muntenii de Jos, Muntenii de Sus, Pușcași și Văleni, în timp ce în comunele Bălteni, Delești, Laza, Lipovăț și Zăpodeni au raportat scăderi ale populației.

Din totalul populației cu domiciliul, 50,9% sunt de sex masculin, iar 49,1% de sex feminin. Ponderea persoanelor de sex masculin de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui este mai ridicată decât cea înregistrată la nivel județean (50,6%), regional (49,7%) și național (48,8%). Spre comparație, în anul 2007, doar 49,2% dintre locuitorii arealului erau de sex masculin, dinamica din acest interval fiind influențată de migrația externă.

În ceea ce privește structura pe grupe de vârste a populației cu domiciliul, 15,5% dintre locuitori aveau în iulie 2016 sub 14 ani, 68,7% între 15 și 59 de ani, iar 15,8% 60 de ani și peste. Ponderea populației vârstnice este mai redusă decât media județeană (19,6%), regională (20%) și națională (22,2%), în timp ce procentul populației în vârstă de muncă este cu circa 5 puncte procentuale mai mare, acesta fiind efectul migrației populației tinere către municipiul Vaslui încă din perioada comunistă.

Cele mai multe persoane cu domiciliul în Zona Metropolitană Vaslui au vârsta cuprinsă între 25 și 49 de ani, ceea ce corespunde generațiilor născute în perioada 1965-1990, când s-a înregistrat efectul cumulat al ratei ridicate a natalității și a migrației din mediul rural către centrele urbane, pe fondul procesului forțat de urbanizare și industrializare forțată pus în practică de autoritățile comuniste.

Față de anul 2007, se constată o creștere a ponderii persoanelor vârstnice, concomitent cu reducerea ponderii celor tinere, pe fondul scăderii drastice a ratei natalității după 1990. În acest context, raportul dintre numărul persoanelor vârstnice (peste 60 de ani) și cel al persoanelor tinere (sub 15 ani) a crescut de la 75,5% la 101,3%, ceea ce indică o superioritate numerică a persoanelor vârstnice, tendință care se va accentua în următorii ani pe fondul îmbătrânirii demografice.

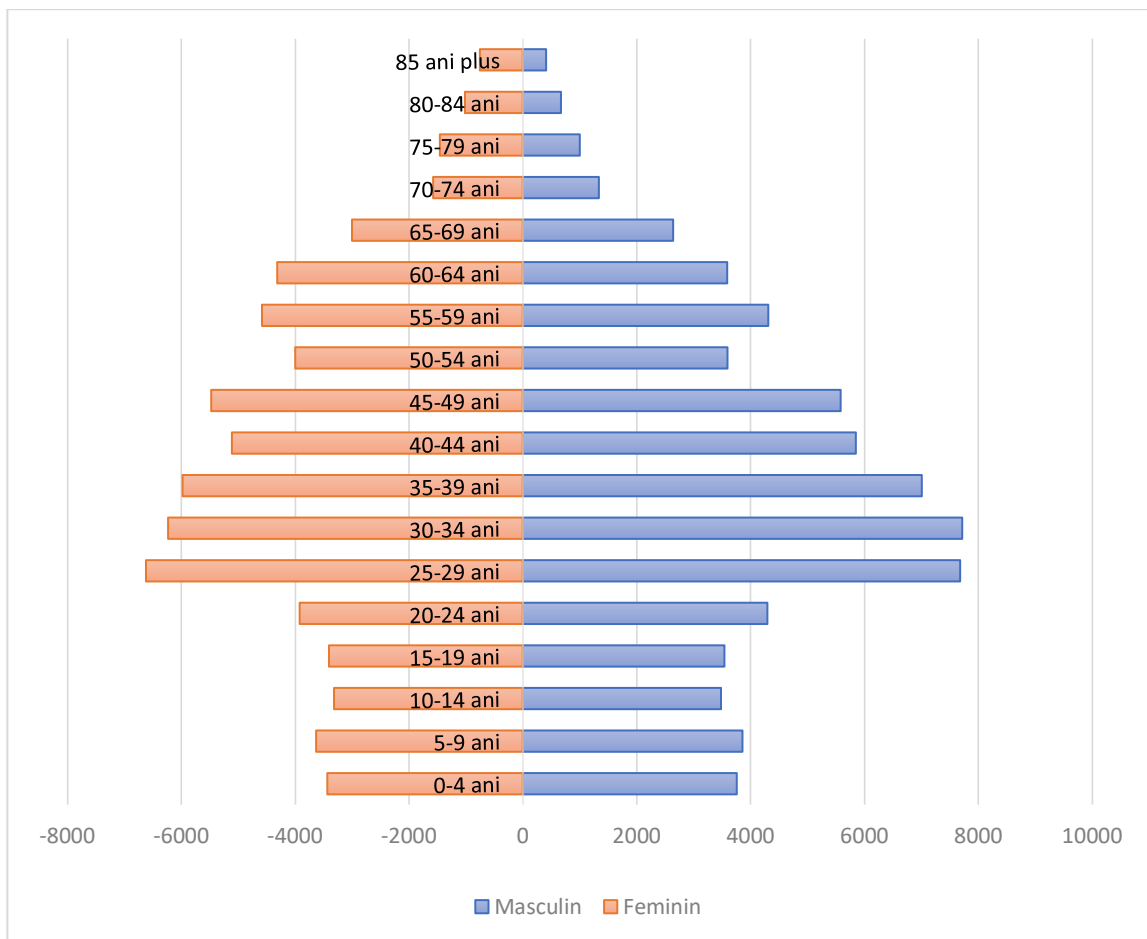

Figura 9 – Structura pe grupe de vârstă a populației cu domiciliul de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, la 1 iulie 2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Populația stabilă (cea cu reședința efectivă) a Zonei Metropolitane Vaslui este însă mult mai redusă decât cea cu domiciliul. Datele celui mai recent recensământ, cel din 2011, indică faptul că în arealul studiat trăiesc doar 86.943 de persoane (față de 109.916 persoane cu domiciliul, la același moment), cu 17,7% mai puțini decât în 2002, scădere mai accentuată decât cea înregistrată la nivel județean, regional și național. Arealul a înregistrat populația maximă la recensământul din 1992, după care populația a început să scadă pe fondul migrației interne și externe.

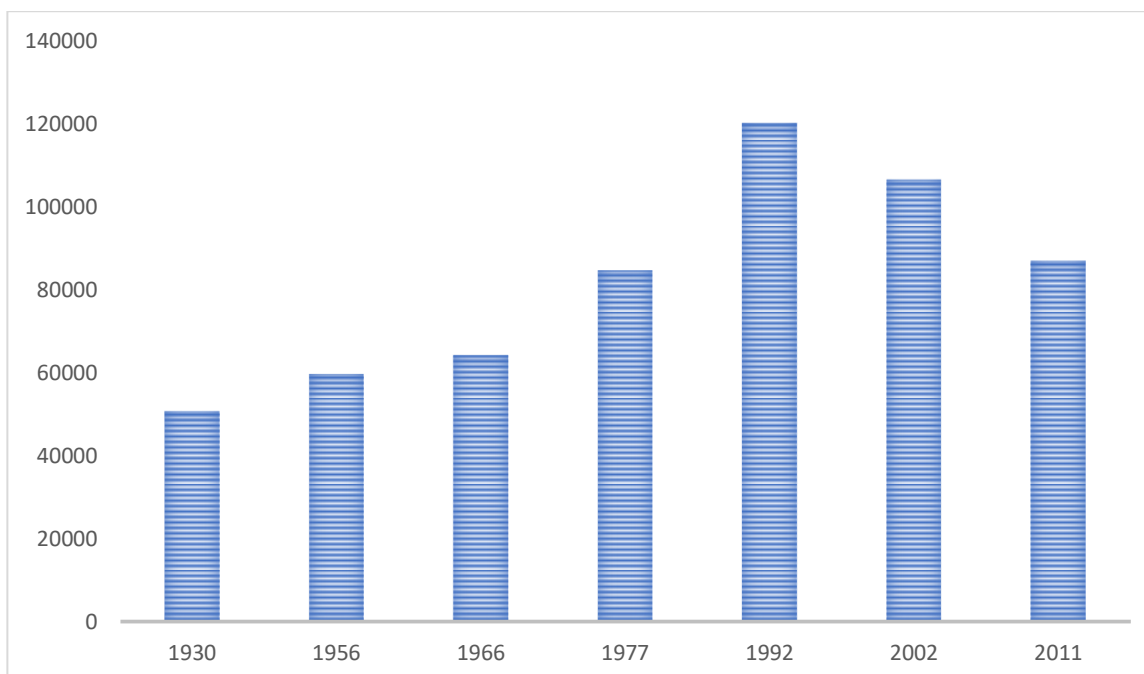

Figura 10 – Populația stabilă a Zonei Metropolitane Vaslui, la recensămintele din perioada 1930-2011

Sursa: Institutul Național de Statistică

Dintre aceștia, 49,8% erau de sex masculin, ceea ce indică faptul că emigrația a fost mai puternică în rândul acestora și că fenomenul supramortalității masculine se menține. Totuși, exceptând municipiul Vaslui, care a atras de-a lungul timpului mai multe femei, inclusiv ca urmare a profilului său economic, și comuna Pușcași, rezidenții de sex masculin predomină în celelalte comune din zona metropolitană.

Table 3 - Dinamica populației stabile la recensămintele din 2002 și 2011

UAT	Populația stabilă la RGPL 2002	Populația stabilă la RGPL 2011	Populația cu domiciliu la 1 iulie 2011	Dinamica procentuală a populației stabile (% față de 2002)	Diferența dintre populația cu domiciliu și cea stabilă la nivelul anului 2011
VASLUI	70571	55407	73901	-21,5	18494
BĂLTENI	1621	1523	1590	-6,0	67
DELEȘTI	2619	2358	2541	-10,0	183
LAZA	3370	3114	3495	-9,8	381
LIPOVĂȚ	4390	3960	4245	-8,0	285
MUNTENII DE JOS	3833	3584	4066	-6,5	482
MUNTENII DE SUS	3679	2763	4151	-24,9	1388
PUȘCASI	3371	3328	3528	-1,3	200
ȘTEFAN CEL MARE	3388	3160	3458	-6,7	298
VĂLENI	4640	4022	4913	-13,3	891
ZĂPODENI	4218	3724	4028	-11,7	304
TOTAL ZONA	105700	86943	109916	-17,7	22973

Sursa: INS. Rezultatele finale ale RGPL 2002 și 2011

În ceea ce privește structura pe vârste a populației stabile, datele RGPL 2011 indică faptul că 17,7% sunt tineri sub 15 ani, 63,1% adulți, iar 19,2% persoane vârstnice (de peste 60 de ani). Prin comparație cu media județeană, regională și națională, Zona Metropolitană Vaslui are totuși un indice de îmbătrânire al populației mai redus. Localitățile cu un grad de îmbătrânire mai redus sunt municipiul Vaslui și comunele Pușcași și Văleni, în timp ce în comunele Zăpodeni, Muntenii de Jos și Bălteni numărul vârstnicilor este de cel puțin 1,5 ori mai ridicat decât cel al tinerilor.

Structura etnică de la recensământul din 2011 indică faptul că românii reprezintă peste 89% din populația stabilă a zonei metropolitane, urmați de romi (1%), cu o pondere ceva mai ridicată în municipiul Vaslui (1,4%). Celelalte etnii au o pondere nesemnificativă (sub 0,1%), o dată cu dispariția unor minorități care au jucat un rol important în economia locală în trecut, precum evreii. În cazul a peste 9% dintre locuitori etnia nu este cunoscută, în principal ca urmare a faptului că nu au fost găsiți la reședință de către recenzorii. Din punct de vedere confesional, aproape 89% dintre locuitori sunt ortodocși, existând și mici comunități de creștini după evanghelie, pentecostali, romano-catolici, adventiști de ziua a 7-a, bapțiști, martorii lui Iehova etc. – concentrate mai ales în localitățile Vaslui, Laza și Lipovăț. Și în acest caz pentru 9% dintre locuitori nu se cunoaște religia.

Diferența de circa 50.000 de locuitori dintre datele recensământului din 2011 cu privire la populația stabilă (86.943 de locuitori) și estimările INS pentru anul 2016 cu privire la populația cu domiciliul (136.122 de locuitori) poate fi pusă pe seama a doi factori principali: pe de o parte, un număr însemnat de persoane care au domiciliul în municipiul Vaslui și în comunele din jurul acestora au reședința efectivă în alte zone ale țării sau în străinătate; pe de altă parte, în ultimii ani, peste 20.000 de persoane provenite din Republica Moldova, care au dobândit cetățenia română, și-au stabilit domiciliul în municipiu, chiar dacă aceștia nu locuiesc efectiv în zonă. Cele mai multe astfel de cazuri se înregistrează în municipiul Vaslui, cu peste 20.000 de persoane cu domiciliul în oraș și reședința în altă localitate din țară sau străinătate, respectiv peste 25.000 de cetățeni români proveniți din Republica Moldova și care și-au stabilit domiciliul în oraș după anul 2011, respectiv în comunele Muntenii de Sus și Văleni – puternic afectate de migrația externă. La grupele de vârstă 25-29 și 30-34 de ani se înregistrează cea mai diferență între populația cu domiciliul și cea stabilă, acestea fiind și cele mai afectate de migrație.

Mișcarea naturală a populației de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui a fost caracterizată, în intervalul 2007-2016, de o tendință de scădere a natalității și de creștere a mortalității, astfel că aceasta are în prezent o contribuție nesemnificativă la bilanțul total al populației, prin comparație cu migrația.

Astfel, la nivelul anului 2016, rata natalității a ajuns la un minim istoric de 7,6‰, nivel similar mediei județene, dar inferior mediei regionale și naționale. Față de anul 2007, rata natalității a scăzut cu aproape o treime, în linie cu tendința de la nivel național. Singura abatere de la acest trend descrescător s-a înregistrat în anii 2013 și 2015, pe fondul înregistrării unui număr mare de nașteri în rândul cetățenilor proveniți din Republica Moldova care și-au stabilit domiciliul în municipiul Vaslui. Valori mai ridicate ale ratei natalității se înregistrează în comunele Lipovăț și Bălteni (peste

10‰), iar cele mai scăzute în municipiul Vaslui, comunele Delești, Muntenii de Jos, Pușcași, Ștefan cel Mare, Zăpodeni, Muntenii de Sus (sub 8‰).

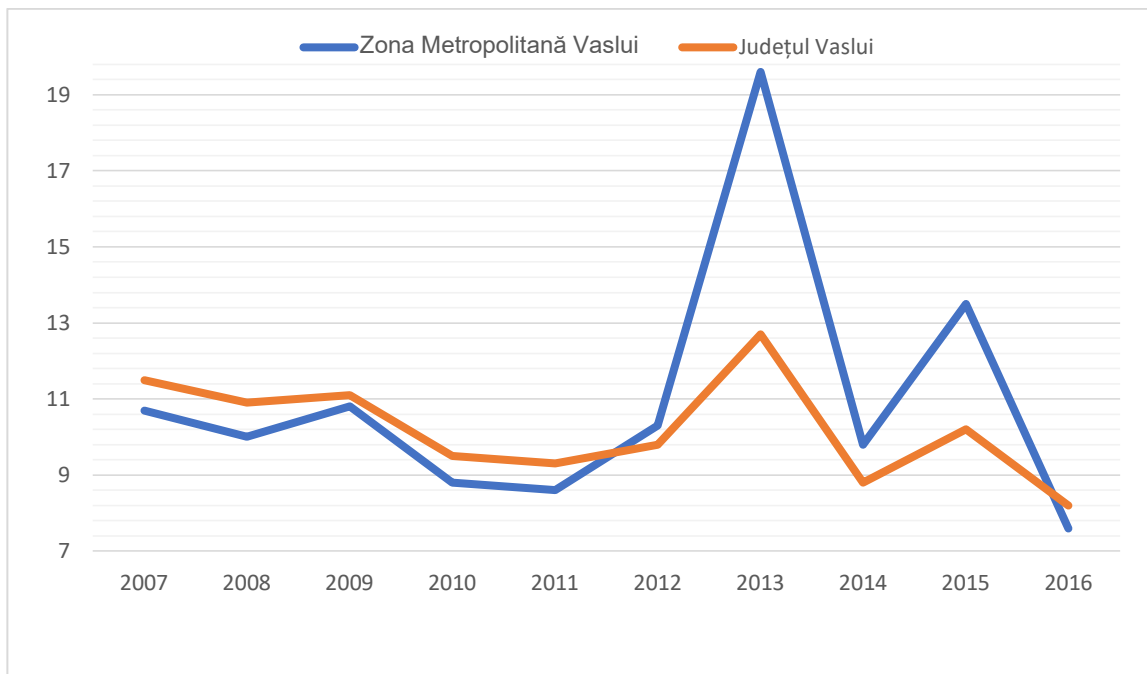

Figura 11 - Rata natalității în Zona Metropolitană și în Județul Vaslui

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online.

Rata mortalității a fost, în anul 2016, de 7,4‰, valoarea foarte scăzută în context județean, regional și național, influențată pozitiv de structura pe vârste a populației municipiului Vaslui, unde locuiesc puține persoane cu vârsta de peste 65 de ani, în rândul cărora se înregistrează în general circa 70% din totalul de decese. Valori mai ridicate ale mortalității se înregistrează în comunele din zona metropolitană care au o populație mai îmbătrânită, precum Delești, Zăpodeni, Lipovăț, Bălteni și Lipovăț (peste 15‰).

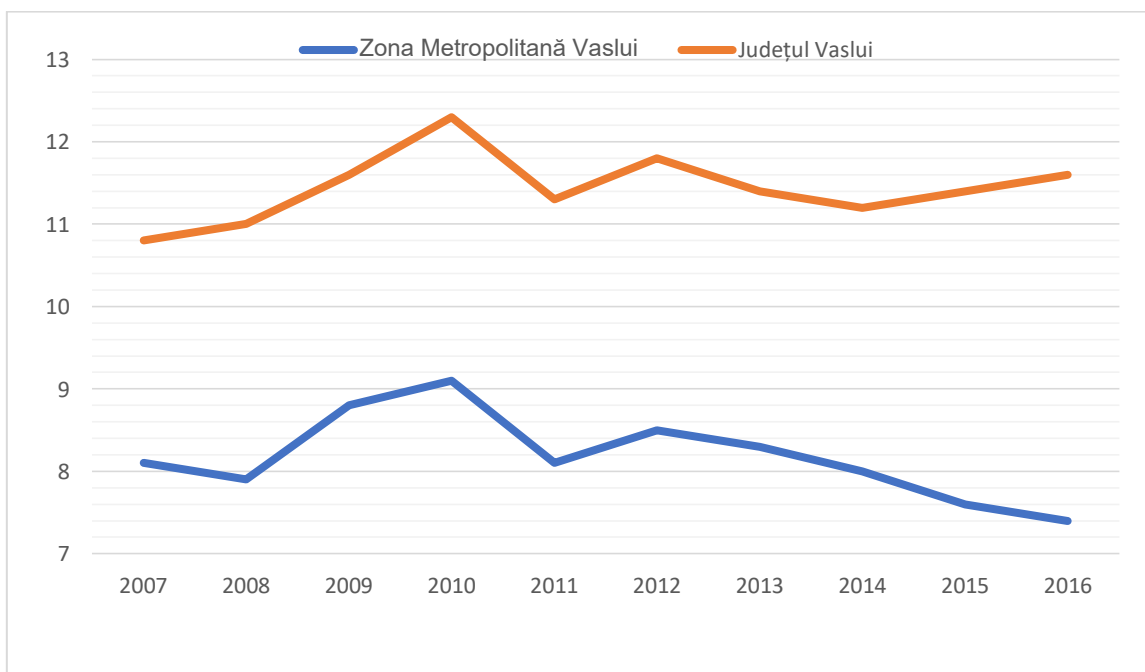

Figura 12 - Rata mortalității în Zona Metropolitană și în Județul Vaslui

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online.

În acest context, rata sporului natural la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui a fost pozitiv în intervalul 2007-2016, singura excepție fiind anul 2010, însă valorile acestuia sunt nesemnificative. Singura localitate care a înregistrat constant valori pozitive ale sporului natural este municipiul Vaslui, iar cele mai mare deficit a fost raportat în comunele cu populație îmbătrânită, precum Zăpodeni, Bălteni și Delești.

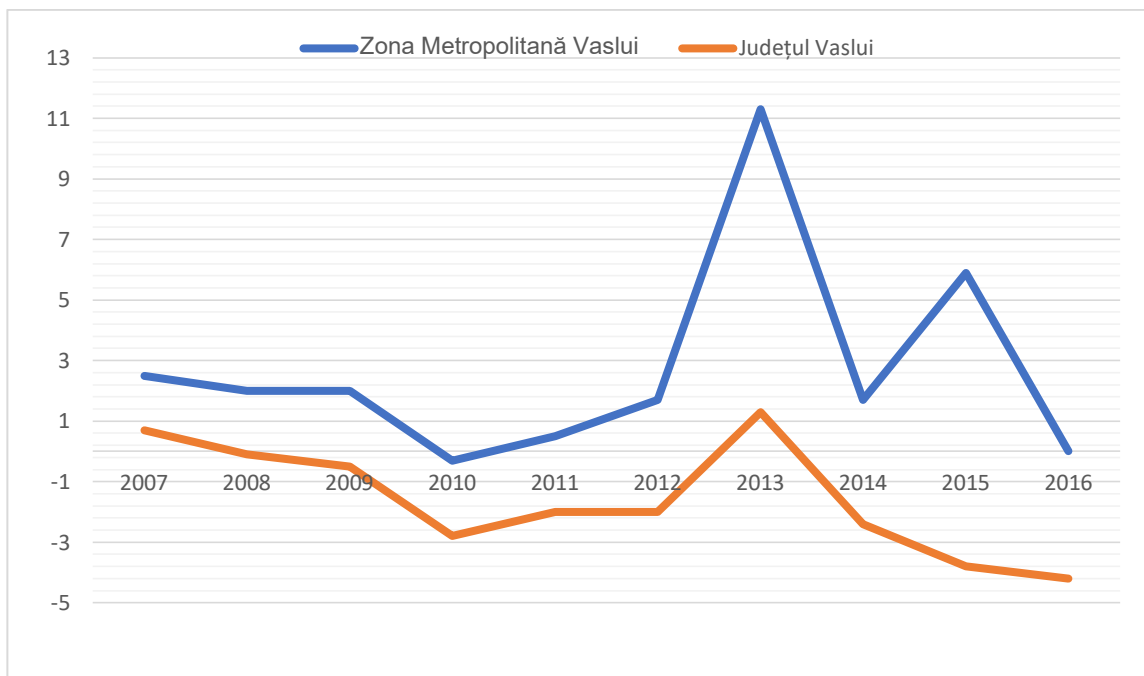

Figura 13 - Rata sporului natural în Zona Metropolitană și în Județul Vaslui

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online.

Sporul migratoriu de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui a devenit pozitiv începând cu anul 2011, exclusiv pe fondul stabilirii domiciliului unui număr important de cetățeni proveniți din Republica Moldova. Migrația internă a continuat să aibă un sold negativ, mai ales ca urmare a fluxurilor importante către Iași și București. Majoritatea comunelor din zona metropolitană au înregistrat totuși un sold pozitiv al migrației interne, pe fondul remigrației. În ultimele două decenii, un număr important de cetățeni din municipiul Vaslui s-au stabilit în aceste localități rurale, unde costul vieții este mai redus și există mai multe terenuri disponibile pentru construcții.

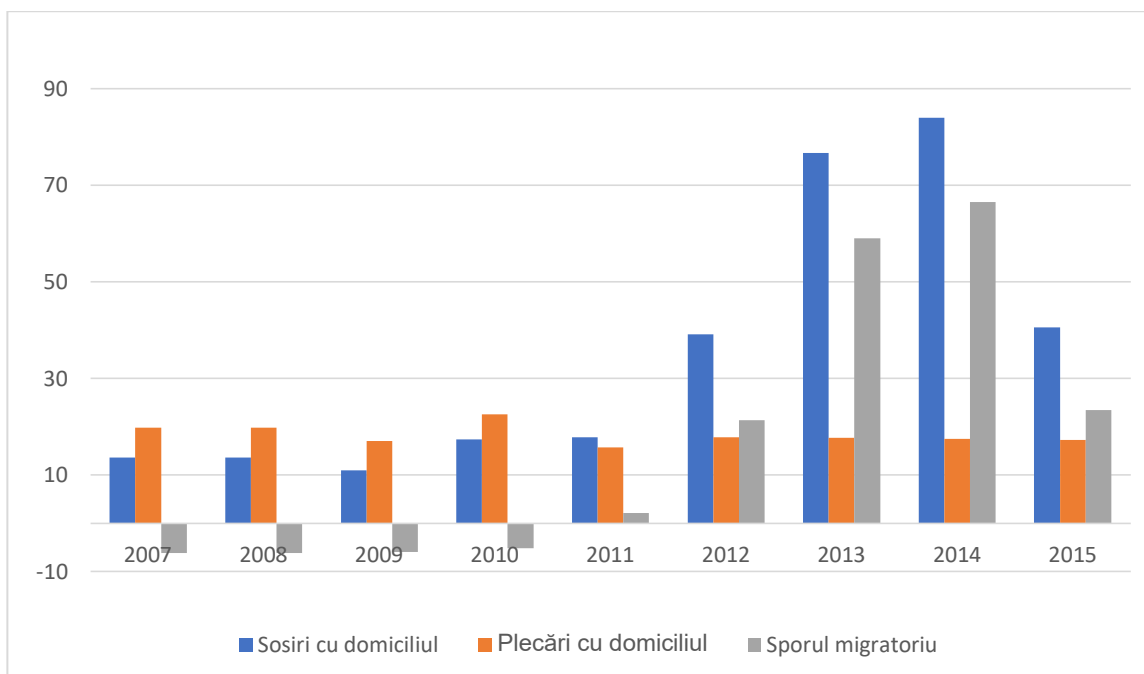

Figura 14 - Rata sporului migratoriu cu domiciliul în Zona Metropolitană Vaslui

Sursa: Institutul Național de Statistică. Baza de date TEMPO Online

Deși soldul migrației externe cu domiciliul a fost unul pozitiv în perioada 2011-2015, rezultatele RGPL 2011 indică faptul că, în realitate, migrația externă a contribuit cel mai mult la scăderea populației zonei metropolitane. Astfel, circa 15% din populația cu domiciliul a arealului are reședința în străinătate, fenomenul fiind mai intens în municipiul Vaslui și în comunele Muntenii de Sus și Pușcași (peste 20%). Principalele destinații vizate de emigranți sunt Italia și Spania.

1.3. Profilul economic

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza- diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza- diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Economice	Insuficienta dezvoltare și sprijinire a întreprinzătorilor locali și densitatea redusă a firmelor	Nevoia de încurajare a antreprenoriatului și de asigurare a infrastructurii și serviciilor de sprijin pentru întreprinzători locali
	Ponderea ridicată a populației din zona	Nevoia de modernizare și de creștere a valorii

	metropolitană care activează în agricultura de subzistență, cu valoare adăugată redusă, axată pe exploatații individuale de mici dimensiuni și care utilizează mijloace rudimentare de producție	adăugate generate de exploatațiile agricole din zona metropolitană
	Slaba diversificare economică a comunităților rurale din zona metropolitană, dependente de activități agricole	Nevoia de diversificare a activităților economice din zona metropolitană
	Volumul redus al investițiilor străine atrase în zona municipiului	Nevoia de încurajare a investițiilor străine
	Insuficienta cooperare și integrare pe orizontală și verticală a companiilor private din zona metropolitană	Nevoia de susținere a structurilor asociative (de ex. grupuri de producători), inclusiv a clusterelor
	Slaba dezvoltare a activităților de cercetare-dezvoltare-inovare și nivelul scăzut al transferului tehnologic dintre mediul de cercetare și cel de afaceri	Nevoia de încurajare a cercetării aplicative și a transferului tehnologic

1.3.1. Indicatori macroeconomici

Regiunea Nord-Est înregistrează cel mai redus PIB/locuitor din România și este una dintre cele 20 cele mai sărace regiuni din Europa, atingând doar 34% din media U.E.-28 a acestui indicator macroeconomic, la nivelul anului 2014, ultimul pentru care EUROSTAT a colectat date. Județul Vaslui ocupă, la rândul său, ultimul loc la nivel național din perspectiva PIB/capita (PPS), ajungând la doar 25% din media UE-28. Județul Vaslui contribuia, în anul 2014, cu doar 8,9% la PIB regional și cu 0,9% la cel

național. Principala cauză a acestor performanțe reduse o reprezintă ponderea redusă a populației ocupate în activități cu valoare adăugată ridicată (de ex. servicii informatice, financiare, industrii înalt tehnologizate etc.), în favoarea agriculturii de subsistență, precum și volumul redus al investițiilor private, străine și autohtone. Criza economică a afectat și județul Vaslui, în intervalul 2009-2011, PIB județean înregistrând valori inferioare nivelului înregistrat în anul 2008. Totuși, economia județeană și-a reluat procesul de creștere începând cu anul 2012. Prin urmare, PIB nominal a crescut cu 62% în intervalul 2007-2014, ritm superior mediei naționale și regionale (+60%, respectiv +48%), care a fost depășit în zonă doar de județul Iași (+68%).

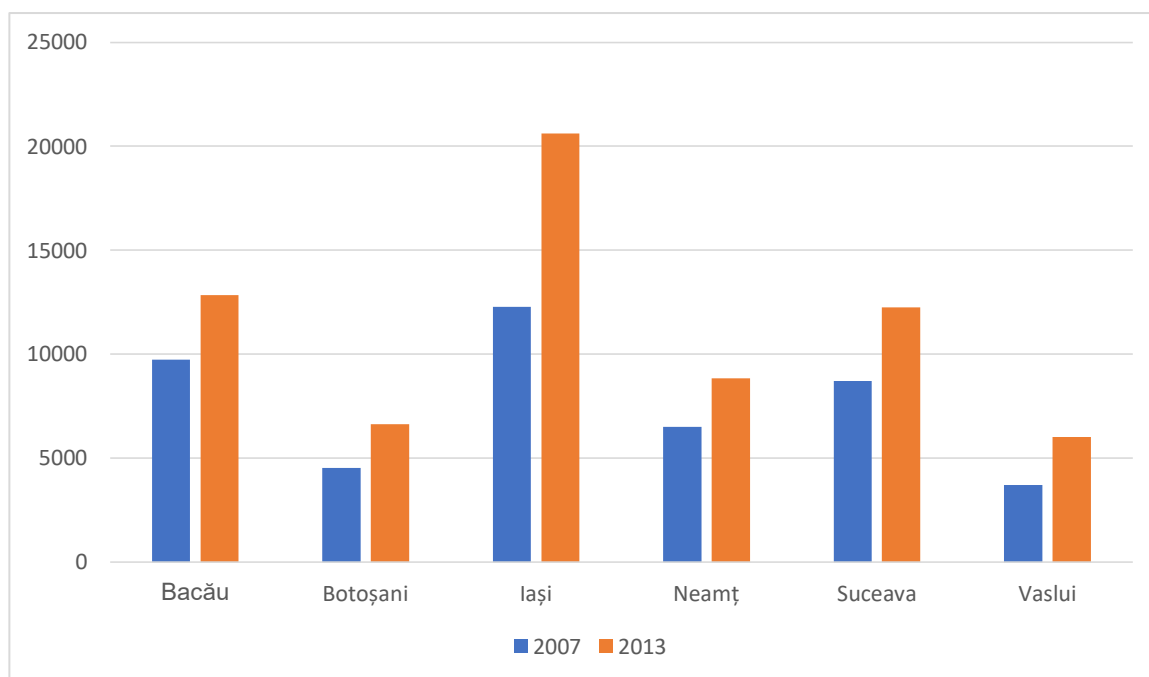

Figure 15 - Produsul Intern Brut nominal la nivelul județelor din regiunea Nord-Est (mil. lei), în perioada 2007 și 2013

Sursa: INS, Baza de date TEMPO Online

Ecartul de dezvoltare economică față de alte județe din România și chiar din regiune justifică migrația masivă a forței de muncă locale de-a lungul ultimelor decenii. Astfel, Bucureștiul spre exemplu, înregistrează performanțe economice de circa 5 ori mai bune decât cele Vasluiului, iar Iașiul duble, ambii fiind poli de atracție pentru populația din arealul studiat.

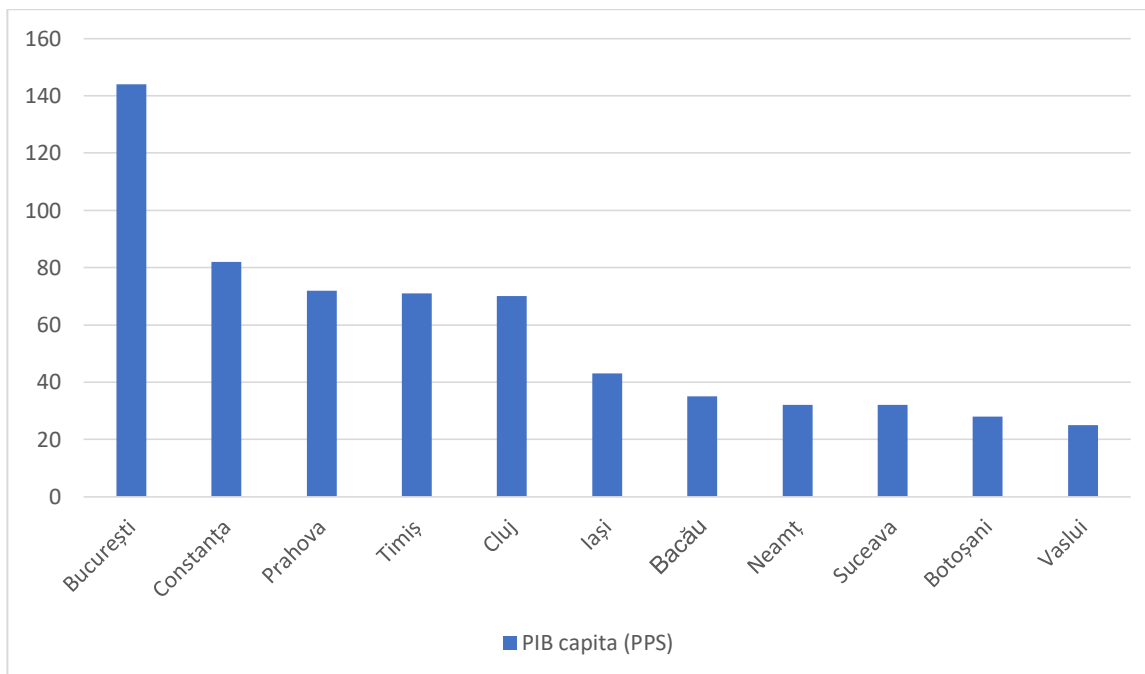

Figure 16 - Produsul Intern Brut pe locuitor (PPS) prin comparație cu media UE – 28 (100%) la nivelul județelor din România în anul 2014

Sursa: Eurostat Database

La nivelul județului Vaslui își desfășurau activitatea, în anul 2015, 4.788 de unități locale active (8,5% din totalul celor existente în Regiunea Nord-Est, pe ultimul loc la nivel regional). Față de anul 2008, când au început să fie resimțite efectele crizei economice globale, numărul de întreprinderi a scăzut cu 12,6%, pe fondul numărului mare de radieri și a numărului scăzut de firme nou-înființate.

În Zona Metropolitană Vaslui își desfășoară activitatea peste 2.100 de unități locale active, adică 45% din totalul celor existente la nivelul județului Vaslui. Cele mai multe firme activează în municipiul Vaslui (89% din total metropolitan), urmat la mare distanță de comunele Muntenii de Jos și Muntenii de Sus, iar cele mai puține în comunele Bălteni și Delești (sub 10). Densitatea întreprinderilor de la nivelul zonei este superior mediei județene și regionale, dar mult inferior altor zone din România, precum București sau Cluj, unde există peste 50 de firme/1.000 de locuitori, acestea fiind și zonele cu cele mai bune performanțe economice și cel mai ridicat nivel de salarizare a forței de muncă.

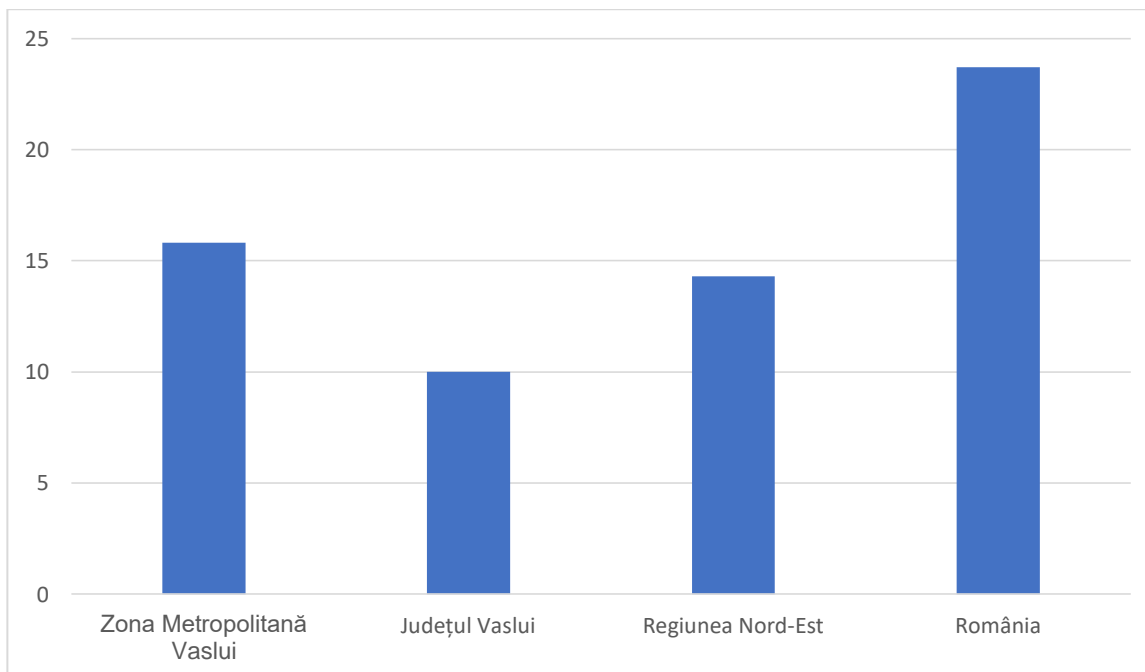

Figura 17 - Rata antreprenoriatului în anul 2015

Sursa: Baza de date BORG DESIGN și INS. Baza de date TEMPO Online

Din perspectiva clasei de mărime, 88,8% dintre firmele din Zona Metropolitană Vaslui sunt microîntreprinderi, 9,2% sunt întreprinderi mici, 1,4% mijlocii, iar 0,6% sunt mari, în condițiile în care în acest areal funcționează doar 11 unități cu peste 250 de salariați. De menționat este faptul că 34,9% dintre firmele din zonă nu au niciun salariat.

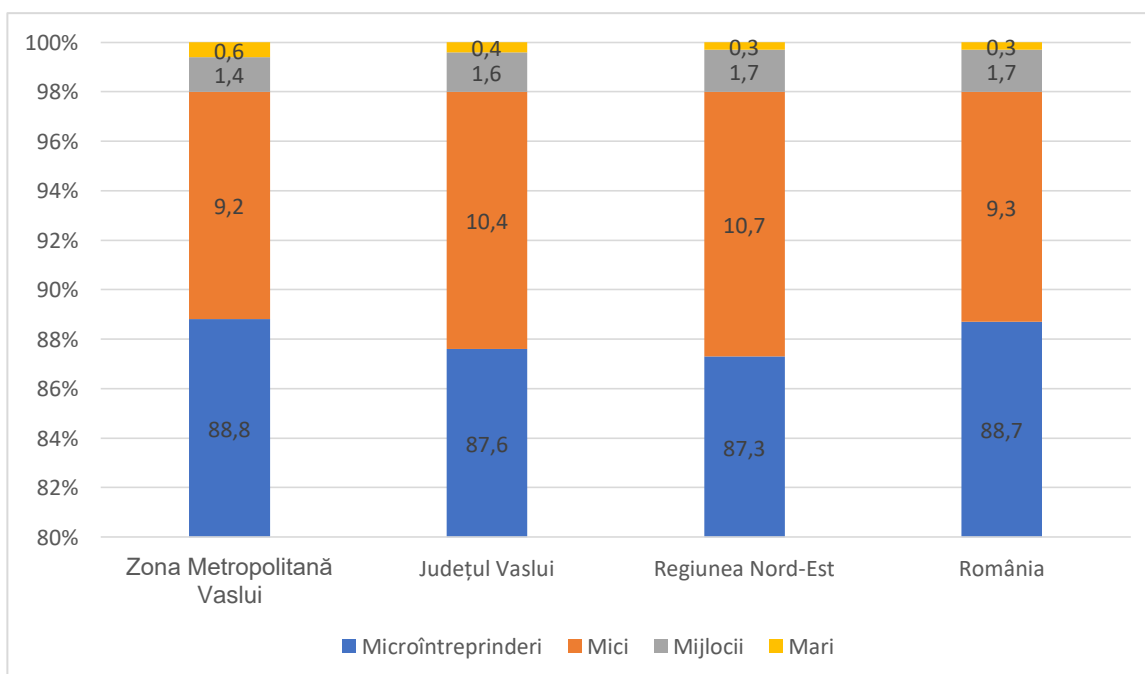

Figura 18 - Clasificarea firmelor după clasa de mărime, la nivel metropolitan, județean, regional și național

Sursa: Baza de date BORG DESIGN și INS. Baza de date TEMPO Online

Din totalul unităților locale active din Zona Metropolitană, doar două au o cifră de afaceri de peste 100 mil. lei, 42 (2,4% din total) între 10 și 100 mil. lei, 188 (11%)

între 1 și 10 mil. lei, iar circa 87% sub 1 mil. de lei, acestea din urmă fiind în general afaceri individuale sau de familie.

Table 4 - Topul firmelor din Zona Metropolitană Vaslui după cifra de afaceri, în anul 2015

Denumirea companiei	Domeniu de activitate	Cifra de afaceri (mil. Lei)	Nr. Salariați
PLANTAGRO COM	Agricultură	266	130
SAFIR	Prelucrarea cărnii	138	362
AGRESIV C&B	Comerț	88	0
DAMAREX	Comerț	83	0
MARY STAR COM	Comerț	81	0
COMCEREAL	Agricultură	76	372
VASCAR	Prelucrarea cărnii	61	273
CATOANTUD	Transporturi	59	4
MORANDI COM	Creșterea păsărilor	46	70
GAZ EST	Distribuția gazelor	44	80
TAVIANY	Comerț	43	62
MOPAN	Morărit și panificație	37	552
PANCARPROD	Confecții textile	35	573
AQUAVAS	Apă-canal	35	623
RADICAL GRUP	Comerț	30	70
L.C.L. ROMANIA	Confecții textile	22	57/2
FLEISCHPARTY	Comerț	24	124
ILVAS	Lactate și brânzeturi	22	164
LUCRĂRI DRUMURI ȘI PODURI	Construcții	22	90
BODEN RAT	Construcții	19	122
CONBETAS	Construcții	17	142
VASTEX	Țesături textile	16	291
DANINA LINE	Confecții textile	16	207
BADOTHERM A.M.C.	Aparatură de măsură și control	14	122
GOSCOM	Salubritate	13	283
CONFECȚII VASLUI	Confecții textile	11	305
ROMOLD	Pază și protecție	10	475
ULEROM	Ulei	3	130
RACOVA	Hoteluri și restaurante	3	75

Sursa: Baza de date Borg Design

Cele mai multe firme activează în domeniul comerțului (37,4%), industriei prelucrătoare (11,8%), transportului (11,1%), activităților științifice, tehnice și profesionale (8,9%), respectiv construcțiilor (7,8%).

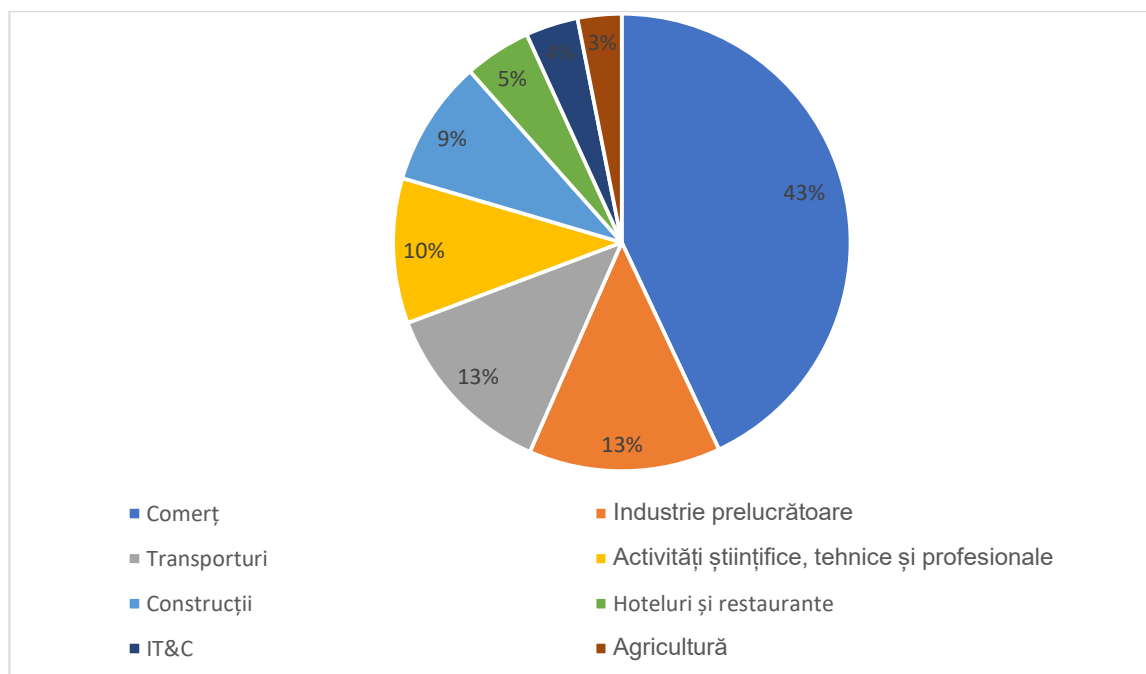

Figura 19 - Clasificarea firmelor din Zona Metropolitană Vaslui după sectorul de activitate

Sursa: Baza de date BORG DESIGN

Cifra de afaceri cumulată a întreprinderilor din Zona Metropolitană Vaslui a fost, în anul 2015, de 2.464 de mil. Lei (548 mil. Euro), ceea ce reprezintă 45% din totalul înregistrat la nivelul județului Vaslui, respectiv 2,9% din output-ul înregistrat la nivel regional. Activitățile care înregistrează cele mai ridicate vânzări sunt comerțul (37%), industria prelucrătoare (21%) și agricultura (17%). Firmele din municipiul Vaslui generează 88% din cifra de afaceri de la nivel metropolitan, urmat de comunele Văleni (6%), Lipovăț (3%) și Muntenii de Jos (2%).

Numărul de angajați ai firmelor din Zona Metropolitană Vaslui era, în anul 2015, de 13.314 persoane, 42% din cei existenți la nivel județean. Domeniile care reunesc cei mai mulți salariați în sectorul privat sunt industria prelucrătoare (36%), comerțul (18%) și construcțiile (9%). Firmele din municipiul Vaslui concentrează 93% din totalul salariaților, urmat de comunele Văleni (3%) și Muntenii de Jos (2%).

Table 5 - Numărul de firme, cifra de afaceri și personalul întreprinderilor din Zona Metropolitană Vaslui, pe domenii de activitate, în anul 2015

Obiect de activitate	Nr de firme (2015)	Cifra de afaceri (mil. Lei, 2015)	Numărul de angajați (2015)
Agricultură și silvicultură	47	411	710
Industria prelucrătoare	202	495	4776
Producția și furnizarea de energie electrică, termică, gaze, distribuția apei, salubritate, gestiunea deșeurilor	11	94	1011
Construcții	132	154	1204
Comerț și reparații	637	894	2325
Transport și depozitare	188	90	589

Hoteluri și restaurant	70	37	475
Informații și comunicații	55	15	156
Intermedieri financiare și asigurări	33	5	102
Tranzacții imobiliare	29	7	54
Activități profesionale, științifice și tehnice	152	29	283
Activități de servicii administrative și servicii support	40	80	724
Învățământ	9	2	26
Administrație publică	1	4	49
Sănătate	39	6	86
Cultură și activități recreative	15	36	209
Alte servicii	43	6	87

Sursa: Baza de date BORG DESIGN

1.3.2. Agricultură

Sectorul agricol este o activitate tradițională la nivelul zonei municipiului Vaslui, prin prisma condițiilor pedo-climatice favorabile din acest areal, contribuind încă semnificativ la ocuparea populației rurale din comunele învecinate centrului urban (16,1% din totalul populației ocupate la nivel metropolitan, la RGPL 2011). Datele Recensământului General Agricol din 2010 indică un număr de 27.022 persoane care activează în agricultură, ca ocupație principală sau secundară, ceea ce reprezintă aproape 1/3 din populația stabilă din zonă, respectiv între 50 și 70% din populația ocupată din comunele aflate în jurul municipiului. De remarcat este și faptul că media de vârstă a acestora era de 54 de ani, această activitate fiind tot mai puțin atractivă pentru tineri și practică pe scară de persoanele vârstnice din mediul rural pentru subzistență.

La nivelul Zonei Metropolitane Vaslui existau, la Recensământul Agricol din 2010, 14.774 de exploatații agricole, care lucrau o suprafață de 34.245 ha. Prin urmare, mărimea medie a unei exploatații agricole era de doar 2,3 ha, sub media județeană și națională (3,5 ha), ceea ce indică faptul că în acest areal se practică încă, pe scară largă, agricultura de subzistență, cu mijloace rudimentare, pentru autoconsum, mai ales în gospodăriile populației și pe mici parcele proprietate individuală. Exploatațiile agricole cu cea mai mare suprafață medie se regăseau în comunele Ștefan cel Mare (3,1 ha) și Zăpodeni (3 ha), la polul opus regăsindu-se cele din comunele Pușcași (1 ha), Laza și Văleni (1,9 ha).

Din totalul suprafeței agricole utilizate, 23.170 ha sunt arabile, 8.091 ha pășuni și fânețe, 2.067 ha culturi permanente (vii și livezi), iar 917 ha sunt grădini familiale. Localitățile cu cele mai mari suprafețe arabile sunt Zăpodeni, Ștefan cel Mare și Lipovăț (2.500 – 5.000 ha), pășunile și fânețele ocupă suprafețe importante în Zăpodeni, Vaslui și Muntenii de Jos (1.000 – 2.000 ha), iar culturile permanente în Muntenii de Jos și Muntenii de Sus (peste 400 ha în ambele). Grădinile familiale sunt mai extinse în comunele Zăpodeni și Lipovăț (peste 100 ha).

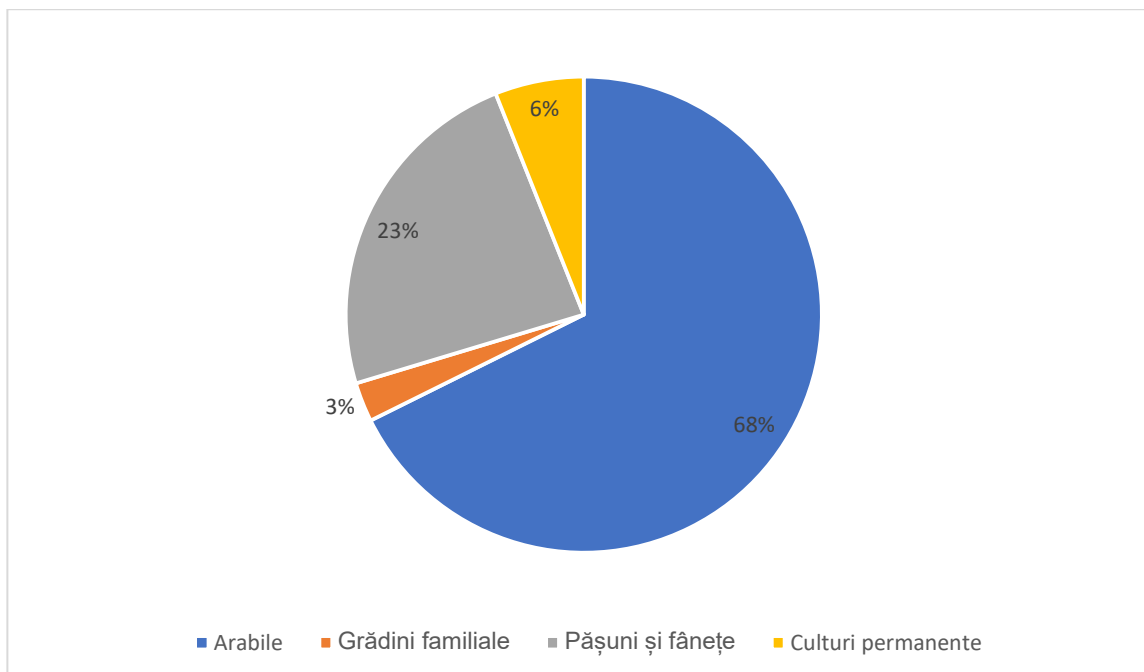

Figura 20 – Suprafața agricolă utilizată de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, după modul de folosință, în anul 2010

Sursa: INS. Rezultatele finale ale RGA 2010

În ceea ce privește structura culturilor, cele mai mari suprafețe sunt ocupate de porumb (10.131 ha) și de grâu (4.665 ha), urmate la mare distanță de cele ocupate cu floarea soarelui, rapiță etc. Porumbul ocupă cele mai extinse suprafețe în comunele Zăpodeni, Văleni și Muntenii de Jos (peste 1.000 ha), grâul în localitățile Lipovăț, Vaslui, Ștefan Cel Mare și Zăpodeni (peste 500 ha), iar floarea în soarelui în comunele Ștefan cel Mare și Zăpodeni (peste 300 ha). Livezile ocupă suprafețe mai mari în comunele Muntenii de Jos și Delești, iar viile în Muntenii de Sus. Suprafețele în repaus reprezintă 4.300 ha (13% din totalul terenurilor administrate de exploatațiile din zonă), cu o pondere mai ridicată în comunele Zăpodeni, Laza și în municipiul Vaslui. De menționat este și faptul că în zonă nu există sisteme funcționale de irigații, ceea ce afectează productivitatea agricolă.

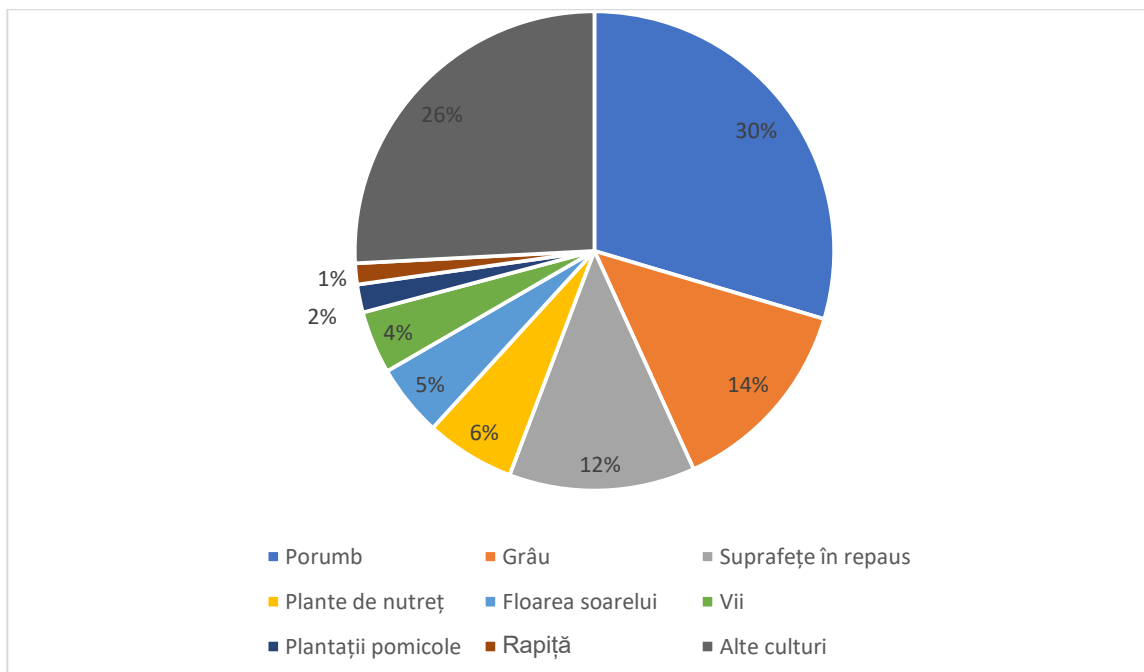

Figura 21 – Suprafața agricolă utilizată de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, după culturile practicate, în anul 2010

Sursa: INS. Rezultatele finale ale RGA 2010

Zootehnia este mai puțin dezvoltată la nivel metropolitan decât cultura plantelor. Efectivele de animale au scăzut semnificativ față de 1990, fiind concentrate aproape exclusiv în gospodăriile populației. Astfel, la recensământul agricol din 2010, în Zona Metropolitană existau 5.611 bovine, 8.264 de porcine, 21.012 ovine, 2.882 de caprine, 342.423 de păsări și 5.866 de familii de albine. Dintre acestea, în ferme de tip industrial sunt crescute 257 de bovine, 260 de ovine, 26 de caprine și 160.303 păsări, restul efectivelor fiind crescute în gospodăriile populației. Cel mai mare șeptel de bovine se regăsește în comuna Zăpodeni, de porcine în Zăpodeni și Lipovăț, de ovine în Văleni și Muntenii de Jos, de caprine în Laza și Lipovăț, de păsări în Lipovăț și Ștefan cel Mare, unde există și ferme avicole de tip industrial, de albine în Vaslui, Zăpodeni și Lipovăț.

Din perspectiva dotării tehnice a exploatațiilor agricole din Zona Metropolitană Vaslui, suprafețele agricole sunt lucrate cu 253 de tractoare agricole, cele mai multe în comunele Ștefan cel Mare, Zăpodeni și Muntenii de Jos (30-50 fiecare), iar cele mai puține în Laza și Pușcași. Spații de depozitare a produselor agricole există în localitățile Vaslui, Muntenii de Jos, Lipovăț, Ștefan cel Mare și Laza – totalizând o capacitate de stocare de 97.925 de tone, conform datelor comunicate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

1.3.3. Industria și construcțiile

Sectorul industrial s-a dezvoltat la nivelul municipiului Vaslui în perioada comunistă, mai ales în anii 70-80, care corespund și perioadei de creștere maximă a populației acestuia, preponderent prin atragerea de forță de muncă din zonele rurale. Printre întreprinderile dezvoltate în acea perioadă care au generat mii de locuri de muncă și care și-au închis porțile sau s-au restructurat puternic se numără MECANICA (utilaje petroliere), HITROM (materiale izolatoare), MOLDOSIN (fire și fibre sintetice), MOVAS (mobilă), TEXTILA (țesături), CONFECȚII (confecții textile), VASCOVIN (băuturi alcoolice), VAROTEX (tricotaje), AMC (aparatură de măsură și control) etc.

Investițiile private străine și autohtone din ultimele două decenii nu au compensat decât în mică măsură declinul sau dispariția acestor coloși industriali.

Astfel, la nivelul anului 2015, singurele ramuri bine reprezentate ale industriei locale, erau industria alimentară și cea textilă, la care se adaugă mici unități din sfera aparaturii de măsură și control, mobilei și prelucrării lemnului și tâmplăriei pentru construcții. În total, în acest domeniu funcționau peste 200 de unități economice, cu peste 5.000 de salariați și o cifră de afaceri de circa 590 mil. Lei. Industria ocupa, per ansamblu, 23% din forța de muncă activă de la nivel local. Cele mai multe firme activau în ramura industriei textile și a confecțiilor (41), alimentare (24), mobilei și prelucrării lemnului (21), prelucrării metalelor (10), maselor plastice (8). Din perspectiva cifrei de afaceri, industria alimentară genera cele mai mari vânzări, acestea fiind destinate mai ales pieței interne, urmată de industria textilă, orientată către exportul de articole de îmbrăcăminte în sistem lohn.

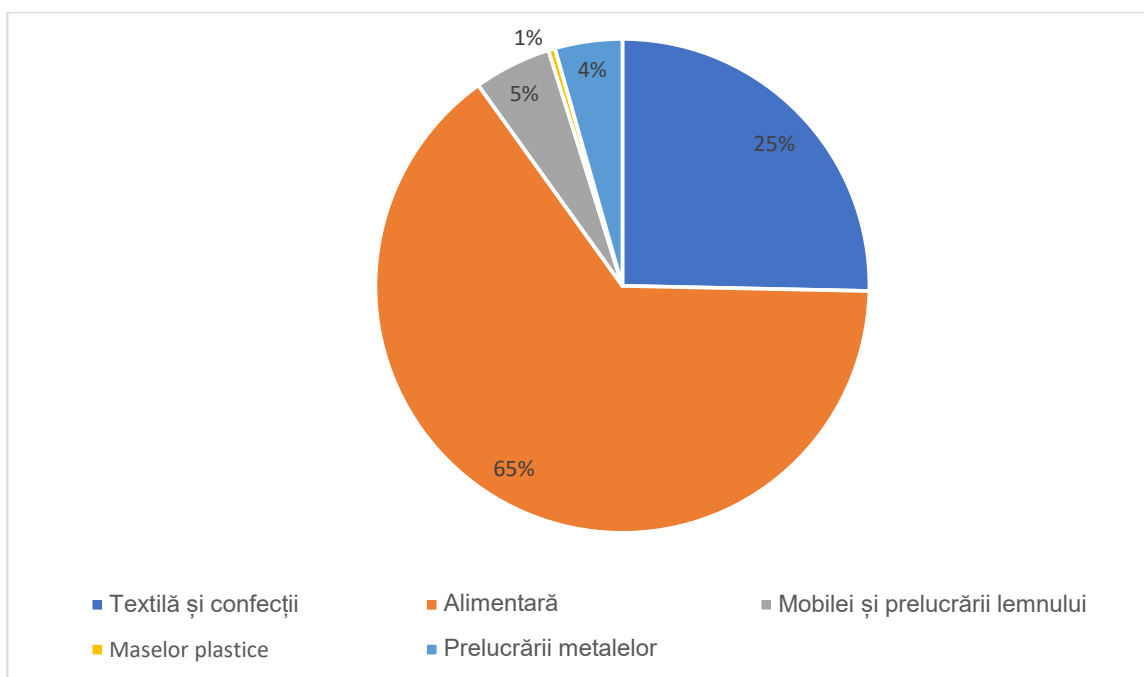

Figura 22 – Structura producției industriale de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, în anul 2015

Sursa: Borg Design

Din perspectiva numărului de angajați, industria textilă și a confecțiilor asigură cel mai mare număr de locuri de muncă (2.300), urmat de industria alimentară (1.700) și cea a mobilei și prelucrării lemnului (300), restul ramurilor având o pondere nesemnificativă.

Sectorul construcțiilor este reprezentat de peste 130 de firme, cu o cifră de afaceri de circa 150 mil. Lei și un număr de 1.200 de salariați. În realitate, numărul de persoane ocupate în acest domeniu este mult mai mare (9,2% din total populația ocupată la nivel metropolitan), multe dintre acestea activând pe cont propriu. În condițiile în care piața rezidențială locală este subdezvoltată, companiile din domeniul sunt dependente de lucrările publice, care se mențin la un nivel insuficient pentru a stimula dezvoltarea consistentă a activității din domeniu.

1.3.4. Serviciile

Sectorul serviciilor are astăzi cea mai importantă contribuție la economia zonei metropolitane, o dată cu declinul industriei locale, ocupând aproximativ 52% din populația activă. În acest domeniu sunt active peste 1.300 de întreprinderi, cu o cifră de afaceri de circa 1.300 mil. lei și peste 5.600 de angajați.

Dintre acestea, se remarcă subsectorul comerțului, care generează peste 13% din totalul locurilor de muncă, la nivelul a peste 600 de unități, cu o cifră de afaceri de circa 200 mil. Euro anual. Piața de retail de la nivel local a trecut printr-o transformare în ultimii ani, o dată cu apariția marilor rețele naționale și internaționale de profil, care au condus la dispariția micilor magazine de proximitate deținute de antreprenorii locali. În pofida faptului că este un județ de graniță și că există potențial ridicat pentru comerțul transfrontalier, municipiul Vaslui nu dispune încă de un bazar și de un târg auto modern, investiție care este vizată de municipalitate pentru actuala perioadă de programare.

Domeniul serviciilor de transport joacă, de asemenea, un rol important important la nivel local, un număr de peste 190 de unități, cu vânzări de 20 mil. Euro și 600 de salariați, activând cu în domeniu. Acestea au activități mai ales în sfera transportului rutier, în condițiile în care zona nu dispune de aeroport și nu este un nod feroviar important.

Celelalte tipuri de servicii, mai ales cele cu valoare adăugată ridicată și un nivel de salarizare corespunzător (IT&C, servicii financiare, activități profesionale și tehnice, precum cele de arhitectură, inginerie, servicii juridice, de contabilitate etc.) sunt, în general, slab dezvoltate, cauza principală reprezentând-o puterea scăzută de cumpărare a populației, migrația externă masivă, precum și polarizarea acestor activități de către municipiile de rang superior, mai ales Iași.

1.3.5. Forța de muncă

La recensământul din 2011, la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui au fost recensate 42.279 de persoane active, ceea ce reprezenta 48,6% din populația stabilă totală. Acest număr este mult mai redus decât cele 93.600 de persoane cu vârsta aptă de muncă (15-64 ani) care au domiciliul în zonă, respective față de 54.900 de persoane stabile din acest interval de vârstă. Diferența este reprezentată, în principal, de persoanele care au reședința și lucrează efectiv în alte zone din țară și în străinătate. Pe de altă parte, creșterea numărului de tineri care urmează studii superioare, a numărului de persoane pensionate înainte de limita de vârstă, dar și a numărului de persoane casnice au condus la o subutilizare a resursei de forță de muncă locale.

Din totalul persoanelor active, 38.312 sunt ocupate, iar 3.967 sunt șomeri. Rata șomajului era de 9,4%, superioară mediei naționale și regionale. Aceasta era mai ridicată în municipiul Vaslui (11,8%) și în comuna Muntenii de Sus (14,6%), în timp ce în restul UAT-urilor nu depășește 5%, inclusiv ca urmare a ratei ridicate de ocupare în agricultura de subsistență în mediul rural, o formă de "șomaj mascat". În realitate, fenomenul șomajului este mai accentuat, în condițiile în care mare parte din forța de muncă locală a emigrat.

Numărul locurilor de muncă din Zona Metropolitană Vaslui a ajuns, la nivelul anului 2015, la 19.200, în scădere cu 25,4% față de maximul înregistrat în anul 2008. Între populația ocupată și cea salariată există o diferență de circa 20.000 de persoane,

acestea activând pe cont propriu, în propria gospodărie (mai ales în agricultură) sau practicând naveta către altă zonă.

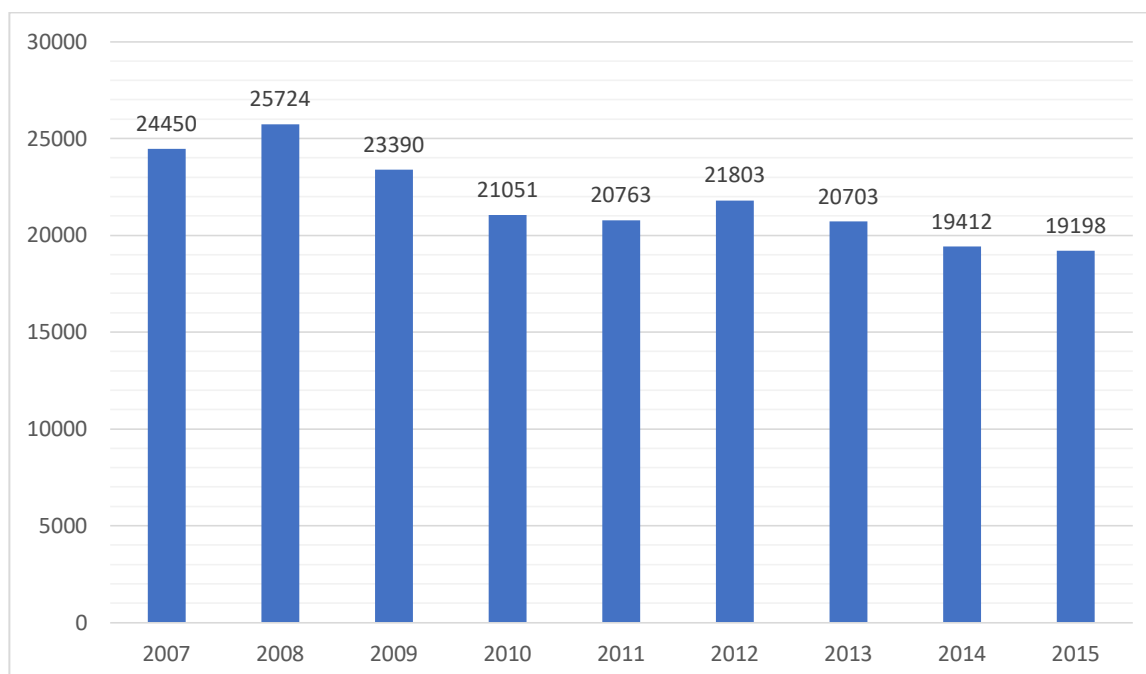

Figura 23 – Numărul de salariați de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: Borg Design

Din totalul populației ocupate, cea mai mare parte lucrează în industria prelucrătoare (20%), mai ales în ramurile industriei textile și alimentare, în agricultură (16%), cu precădere în comunele din Zona Metropolitană, în comerț (14%) și în administrația publică (11%), sectorul public fiind unul dintre cei stabili angajatori din zonă, mai ales în perioadele de criză, când numărul salariaților din sectorul privat a scăzut.

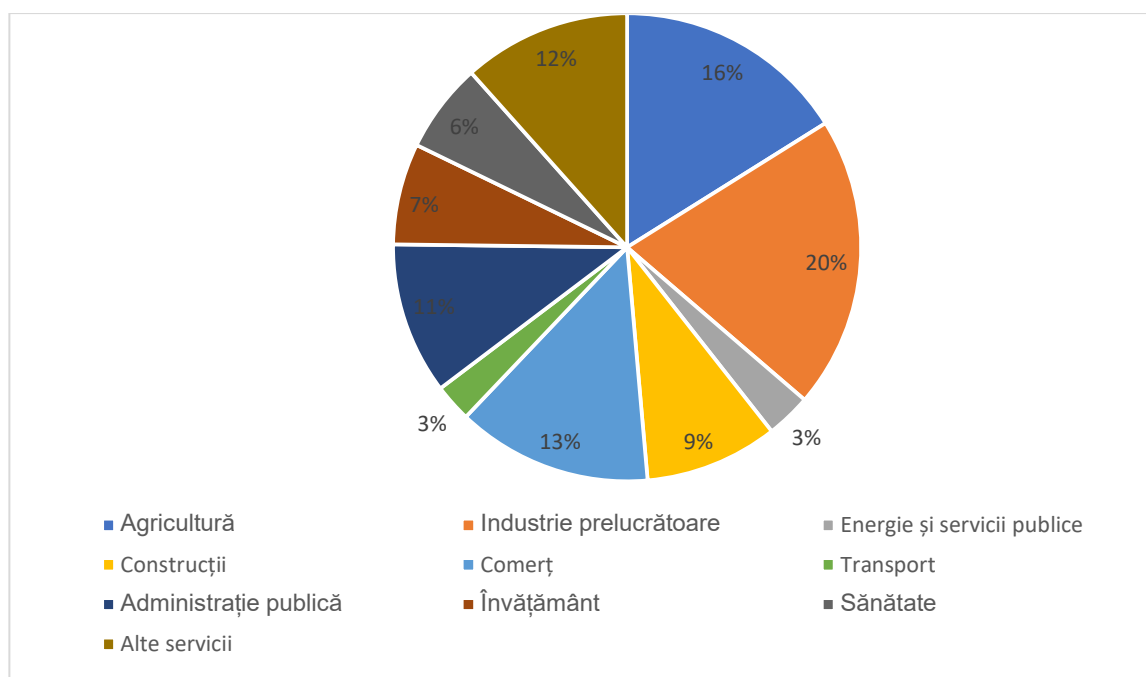

Figura 24 – Populația ocupată de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, pe principalele activități economice, în anul 2011

Sursa: INS. Rezultatele finale ale RGPL 2011

Datele oficiale ale ANOFM cu privire la persoanele fără un loc de muncă aferente perioadei 2010-2016 sunt inferioare celor obținute la recensământul din 2011, ca urmare a faptului că nu toți șomerii din zonă se înregistrează la autoritățile cu atribuții în domeniu. Totuși, acestea indică o tendință de scădere a ratei șomajului, mai ales după anul 2014. Cei mai mulți șomeri înregistrați locuiesc în comunele Zăpodeni, Ștefan cel Mare, Lipovăț și Delești (peste 300), aceștia fiind în general beneficiari de venit minim garantat, pe termen lung, al căror număr a crescut față de 2010. În municipiul Vaslui, numărul oficial de șomeri a scăzut de la 1.841 în 2010, la 535 în 2016, ceea ce corespunde unei rate a șomajului de sub 1%. În realitate însă, după cum au arătat și datele recensământului din 2011 și evoluția numărului de salariați și în pofida migrației interne și externe masive a forței de muncă, fenomenul șomajului este mult mai accentuat. Numărul șomerilor de sex masculin este mai mare decât cel al femeilor, acestea din urmă beneficiind de oportunități sporite de ocupare la nivel local, în ramuri precum serviciile, industria textilă și alimentară. De asemenea, șomajul este mai accentuat în rândul persoanelor cu un nivel mai redus de instruire decât al celor cu studii superioare

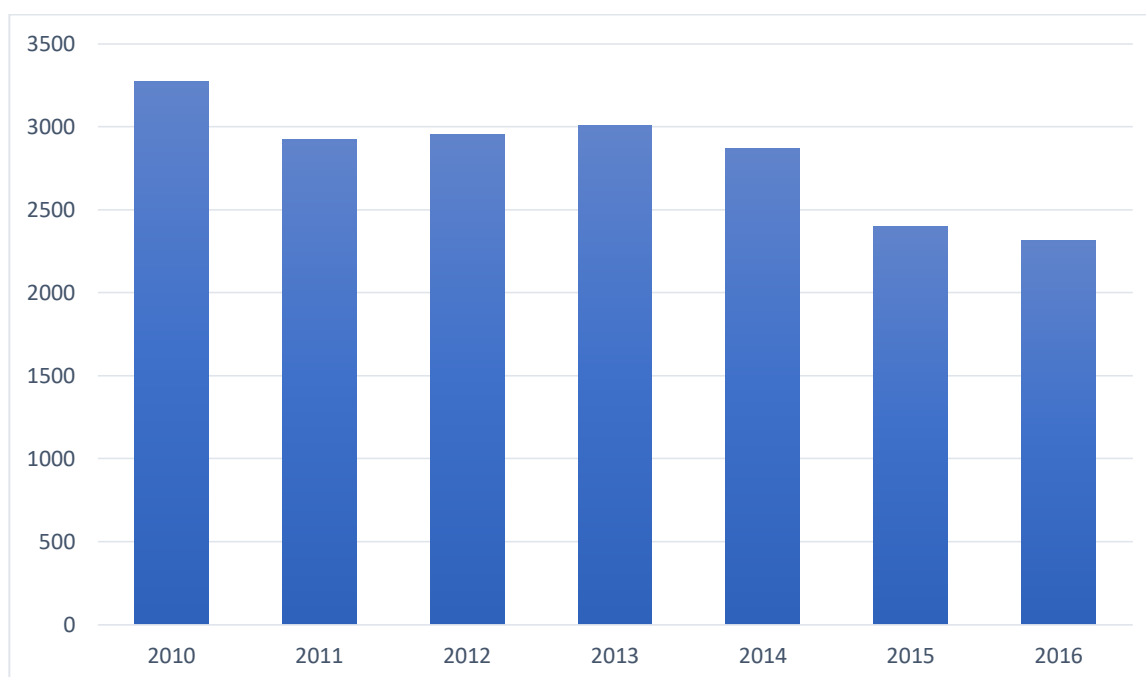

Figura 25 – Numărul șomerilor înregistrați la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, în perioada 2010-2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Deși nu există date detaliate cu privire la structura șomerilor la nivel local, conform Anchetei AMIGO realizată de INS în anul 2015, la nivelul regiunii Nord-Est, fenomenul șomajului afectează preponderent persoanele tinere (15-34 ani), cu precădere pe aceia dintre tineri care nu sunt angajați și nu sunt incluși în sistemul de învățământ și de formare profesională (NEET), și pe cele cu un nivel redus de studii. Totodată, se remarcă ponderea ridicată a șomerilor pe termen lung (care caută un loc de muncă de peste un an). Pentru grupa de vârstă 55-64 de ani, rata șomajului de la nivel regional s-a menținut la valori constant scăzute (circa 2%), în perioada 2007-2014, explicația constând din pensionarea precoce a multor persoane încă apte de muncă, dar și din ocuparea mascată a acestora în activități pe cont propriu (de ex. în agricultură, în mediul rural și în zonele peri-urbane).

Salariul mediu lunar net de la nivelul județului Vaslui a fost, în anul 2015, de 1.387 de lei, nivel cu 11,2% sub media regională și cu 25,4% sub cea națională. Aceste diferențe ajung la 100% prin comparație cu Municipiul București, ceea ce justifică și migrația continuă a forței de muncă locale către această zonă.

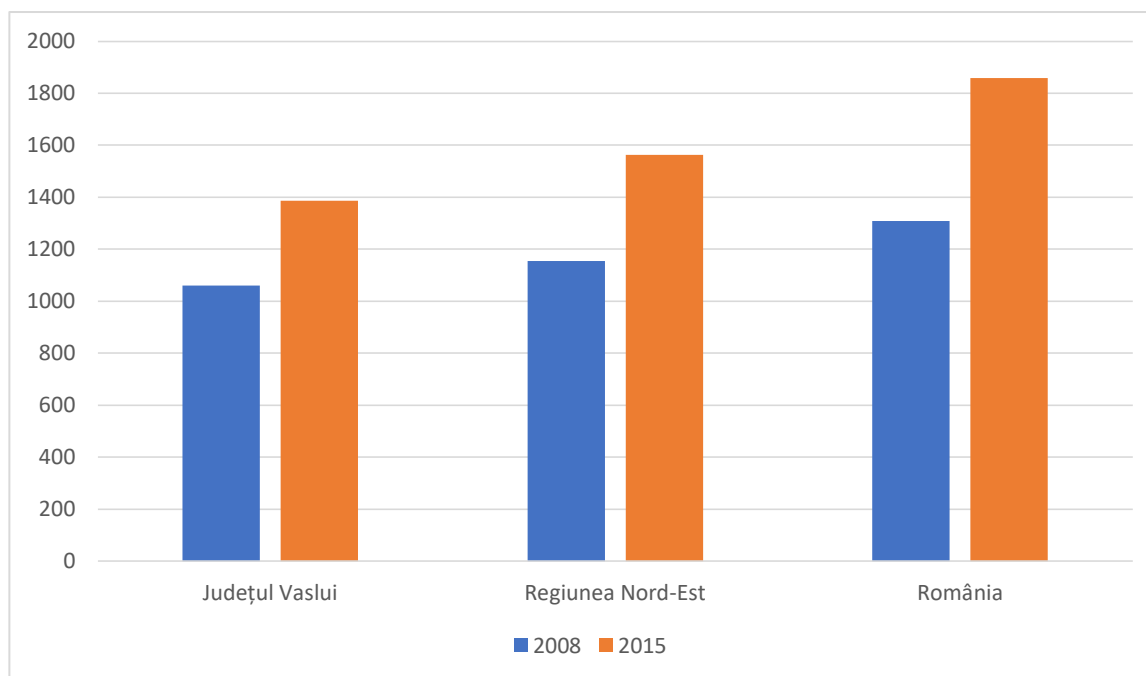

Figura 26 - Salariul mediu net lunar, la nivel județean, regional și național, în perioada 2010-2016

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cele mai mari salarii medii se înregistrează în domeniile administrației publice (2.423 de lei), energie (2.419 lei), intermediari financiare și asigurări (2.408 lei) și învățământ (1.712 lei) – ceea ce indică faptul că sectorul public rămâne unul dintre cei mai atractivi angajatori de la nivel local, în condițiile subdezvoltării sectorului privat. În altă ordine de idei, angajați cel mai prost remunerați se regăsesc în domeniile hoteluri și restaurante (971 de lei), comerț (1.022 de lei), cultură și activități recreative (1.091 de lei), construcții (1.113 de lei) și agricultură (1.197 de lei).

Unitățile administrativ-teritoriale componente ale Zonei Metropolitane Vaslui atrăgeau, conform datelor de la recensământul din 2011, un număr de doar 5.161 de navetiști², care reprezentau 12,9% din totalul forței de muncă care lucrează în acest areal, mult sub performanțele înregistrate de celelalte reședințe de județ din regiune. Cei mai mulți dintre aceștia proveneau din Muntenii de Jos (478), Bârlad (436), Vaslui (281), Laza (245), Lipovăț (236), Ștefan cel Mare (230), Huși (227) și Văleni (218) și activau mai ales în construcții, administrația publică locală, industria textilă, comerț și industria alimentară. Pe sexe, 56% erau bărbați, iar 44% femei, 40% erau tineri sub 35 de ani, 34% aveau între 35 și 44 de ani, iar 26% peste 45 de ani. În ceea ce privește nivelul studiilor, 22% dintre navetiști aveau studii superioare, 34% liceale și postliceale, 24% profesionale, iar 20% primare.

² Această valoare include atât persoanele care locuiesc și fac naveta în interiorul zonei metropolitane (de ex. locuiesc în comuna Muntenii de Jos și lucrează în municipiul Vaslui), cât și pe cele care locuiesc în afara acesteia și au locul de muncă în acest areal (de ex. locuiesc în Huși și lucrează în comuna Lipovăț).

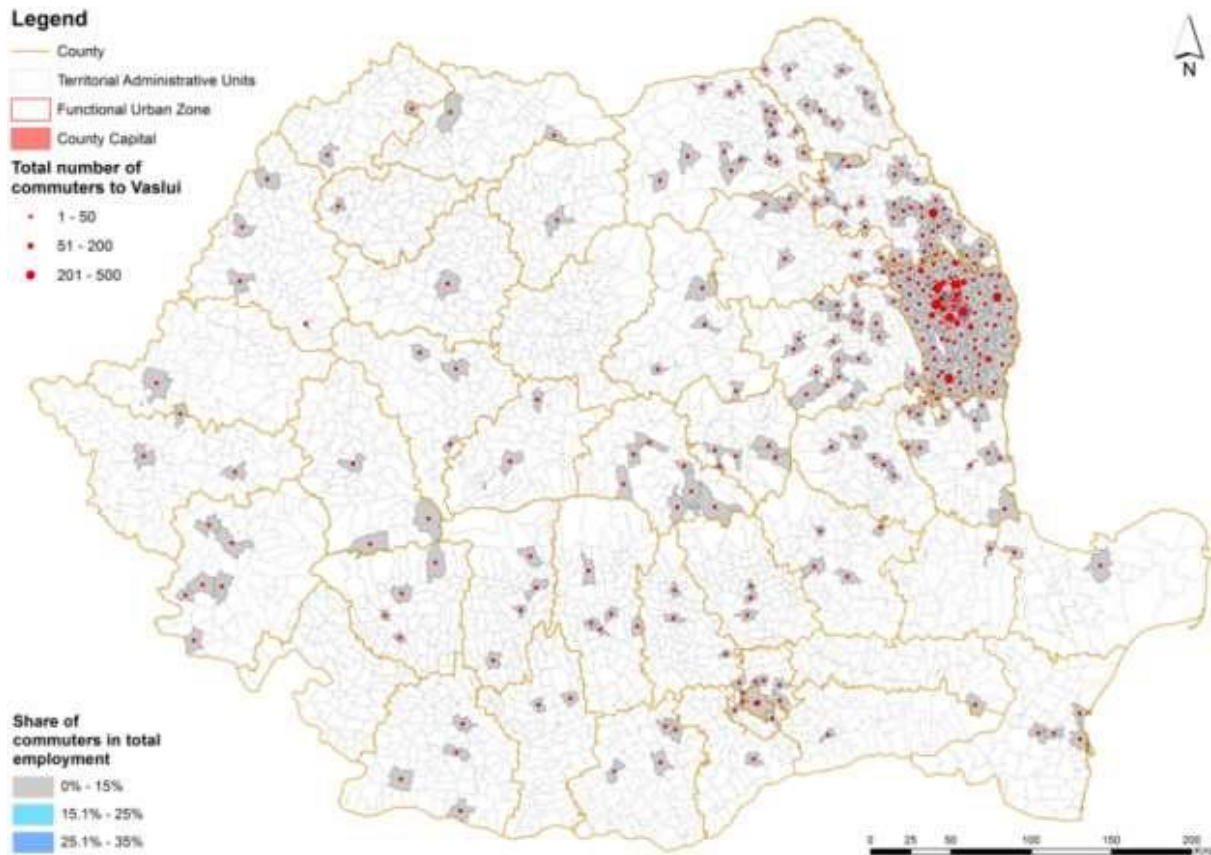

Figure 27 - Navetismul către Zona Metropolitană Vaslui în anul 2011

Sursa: Banca Mondială. Orașe magnet. Migrația și navetismul în România. 2017

1.3.6. Cercetare-dezvoltare-inovare

La nivelul Zonei Metropolitane Vaslui nu există unități de CDI publice, ci doar structuri în cadrul entităților private care desfășoară, pe lângă obiectul de bază, și activități de cercetare. De asemenea, în acest areal nu funcționează nicio entitate acreditată pentru activități de inovare și transfer tehnologic, de tipul centrelor de informare și/sau transfer tehnologic, incubatoare tehnologice și de afaceri, oficii de legătură cu industria, parcuri științifice și tehnologice.

Deși companiile locale pot beneficia de serviciile celor peste 100 de centre de excelență și de cercetare acreditate ale universităților din regiune (Iași, Suceava, Bacău), lipsa universităților, a altor unități publice de CDI, precum și a infrastructurii de transfer tehnologic reprezintă un dezavantaj al Zonei Metropolitane în competiția cu alte aglomerări urbane din regiune și din țară, care explică și ponderea foarte scăzută a activităților cu valoare adăugată ridicată de la nivel local.

De asemenea, în regiunea Nord-Est există deja 8 clustere (la care se adaugă unul național, cu reprezentanță în regiune) în domeniile: imagistică medicală, confecții-textile, turism, industrii creative, media-IT și TIC, care pun laolaltă resursele din mediul academic, de afaceri, public, precum și pe cele ale unor organizații de tip catalizator (ADR Nord-Est, firme de consultanță, camere de comerț și patronate, etc.), în vederea creșterii competitivității economice, prin promovarea transferului tehnologic, a integrării firmelor în lanțurile de furnizare, a dezvoltării de noi produse și a promovării acestora pe piețele internă și externă, etc. Consiliul Județean Vaslui este membru fondator al Clusterului EURONEST (IT&C), iar o parte dintre fermierii

din județ sunt membri ai primului Cluster agricol din Regiunea Nord-Est, înființat în anul 2016. Totuși, numărul de firme din Vaslui care au aderat la astfel de structuri asociative rămâne foarte redus, chiar și în domeniile de specializare locală, precum textilele și confecțiile. Pe termen mediu și lung, competitivitatea sectorului industrial va fi afectată negativ de slaba colaborare pe orizontală și verticală, precum și de transferul redus al rezultatelor din mediul academic către aplicații industriale vandabile pe piață.

În anul 2013, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est a elaborat Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est, care identifică 4 domenii/sectoare de specializare inteligentă: Confecții-Textile, IT&C și New Media, Agro-alimentar și Biotehnologii. Conform acestei strategii, Zona Metropolitană are potențialul de a contribui semnificativ la dezvoltarea și reconfigurarea sectoarelor Confecții-Textile și Agro-alimentar. Principalul său avantaj competitiv este, în acest context, legat de disponibilitatea forței de muncă calificate și de existența unor agenți economici deja consacrați în domeniile respective.

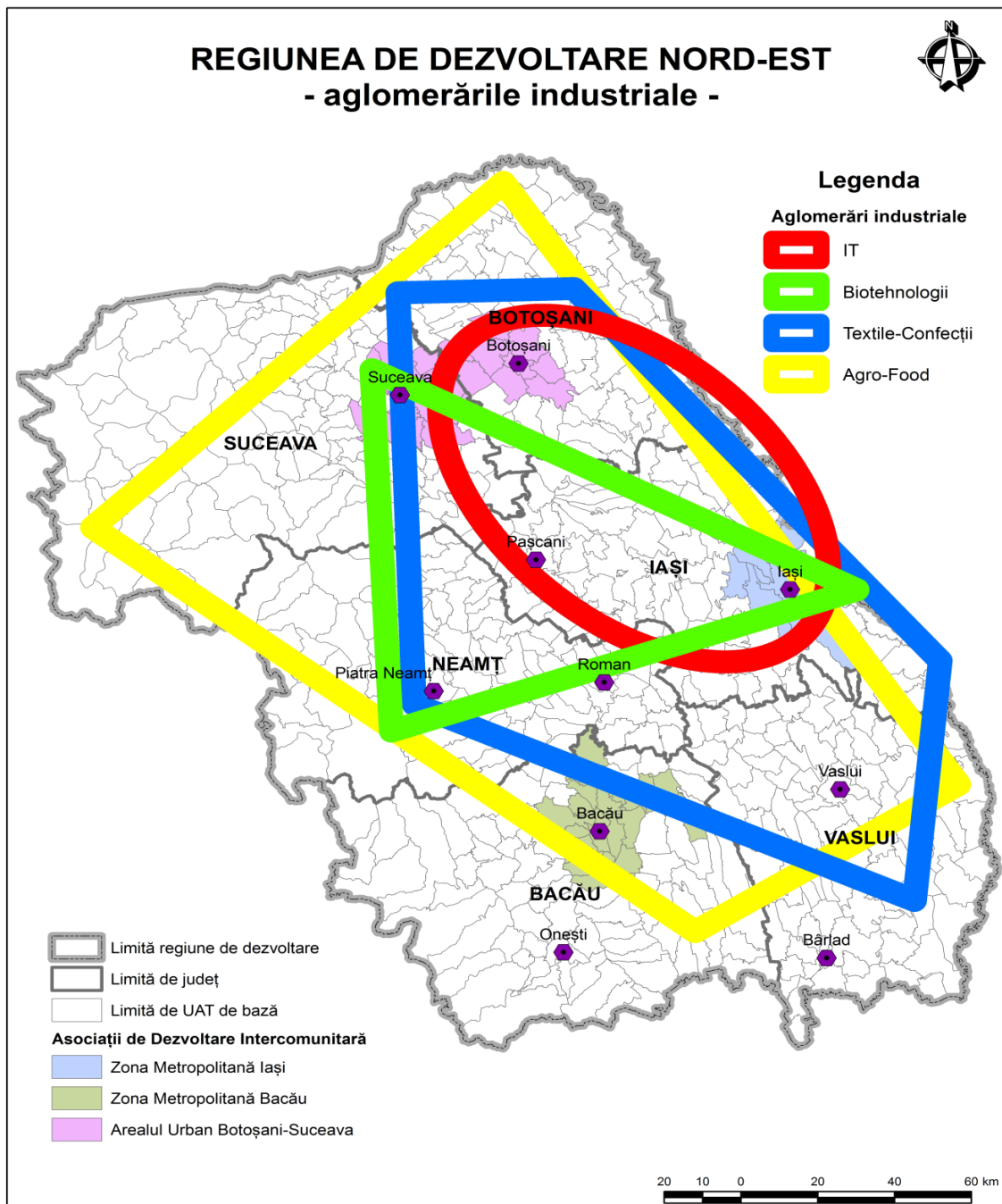

Figura 28 - Aglomerările industriale din regiunea Nord-Est

Sursa: ADR Nord-Est. Strategia de specializare inteligentă a regiunii Nord-Est

1.3.7. Infrastructura-suport pentru afaceri

În Zona Metropolitană Vaslui nu există infrastructură-suport pentru afaceri, de tip parcurile industriale și/sau logistice sau a incubatoarelor/acceleratoarelor de afaceri, ceea ce limitează atractivitatea arealului pentru investitori, alături de alți factori precum distanța mare față de piețele de desfacere din vest, ponderea redusă a populației cu studii superioare, migrația externă și internă masivă a forței de muncă calificate cu studii medii, transferul tehnologic limitat dinspre mediul academic etc. Parcurile industriale s-au dovedit un adevărat magnet pentru investiții în zone precum Ploiești, Cluj-Napoca, Oradea, Brașov etc. Deși la nivel local au existat mai multe demersuri cu privire la înființarea unui parc industrial, acestea nu s-au materializat până în prezent.

De menționat este și faptul că o bună parte din platforma industrială a municipiului Vaslui, ridicată în perioada comunistă, este în prezent neutilizată sau utilizată parțial, ca urmare a desființării sau restrângerii activității unor întreprinderi. Deși aceste active se află în proprietate privată, există posibilitatea reabilitării și reutilizării acestora pentru a găzdui noi activități economice.

1.3.8. Investițiile străine directe

La nivelul județului Vaslui existau, la sfârșitul anului 2015, 403 societăți comerciale cu participare străină la capitalul social în cuantum de 39,5 mil. Euro. Aceste cifre plasează județul pe ultimul, respectiv antepenultimul loc la nivel național, depășind la valoarea investițiilor străine atrase doar Botoșaniul și Gorjul. Cauza o reprezintă, în principal, distanța mare față de granița de vest a României, infrastructura de transport și de afaceri slab dezvoltată, iar, mai recent, și migrația masivă a forței de muncă calificate în alte țări sau zone ale României.

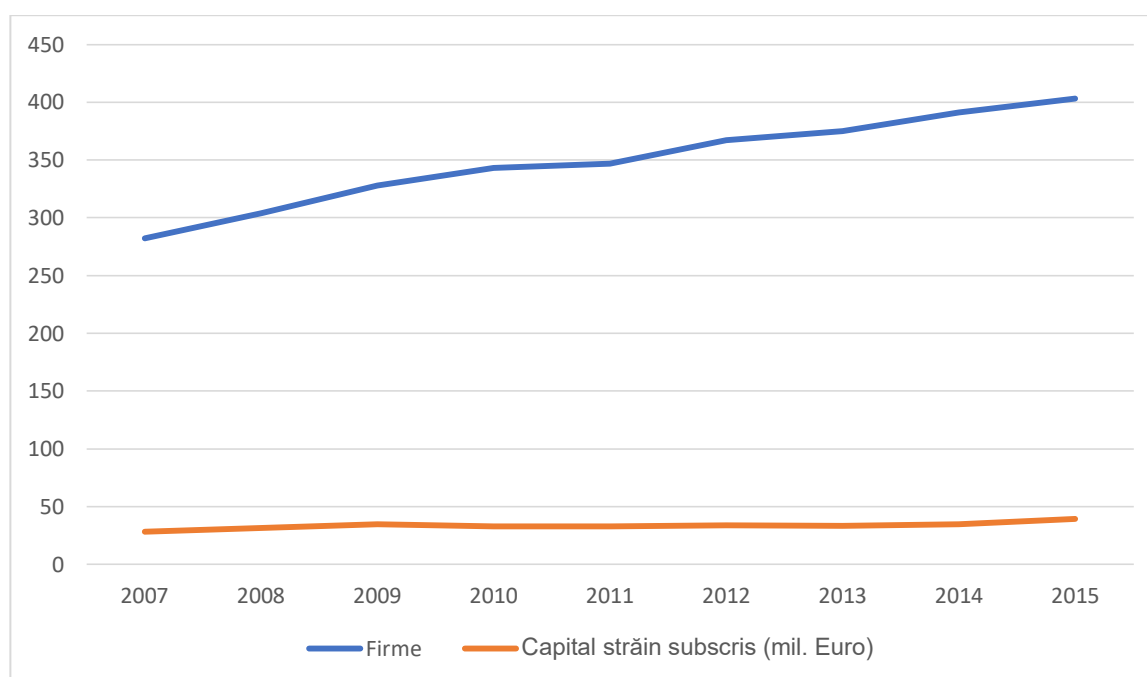

Figure 29 - Numărul de firme cu capital străin și valoarea capitalului străin subscris în județul Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: ONRC

Deși numărul de firme cu capital străin și valoarea capitalului subscris a crescut cu 43%, respectiv cu 39%, în intervalul de timp scurs față de 2007 județul Vaslui a atras investiții străine suplimentare de doar 11 mil. Euro.

Conform datelor BORG Design (portalului Lista Firme) aferente anului 2015, la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui existau 66 de companii cu capital străin active din punct de veder economic (în sensul că au depus situațiile financiare anuale). Dintre acestea, cele mai multe activau în domeniul comerțului (20) și al industriei prelucrătoare (18). Cumulat, firmele cu capital străin din municipiu realizau în 2015 o cifră de afaceri de circa 193 mil Euro și asigurau aproape 1.800 de locuri de muncă. Cele mai importante companii cu capital străin din Zona Metropolitană Vaslui sunt cele PANCARPROD (confecții textile, Irlanda), LCL ROMANIA (confecții textile, Italia) și BADOTHERM AMC (aparatură de măsură și control, Olanda). După cum se

poate observa, cei mai importanți investitori sunt cei din sfera industriei textile, care generează valoare adăugată redusă și valorifică forța de muncă ieftină din zonă.

1.3.9. Comerțul exterior

Județul Vaslui ocupă antepenultimul loc la nivel național la volumul comerțului exterior, în condițiile în care a generat în anul 2015 doar 0,3% din totalul exporturilor, respectiv 0,2% din totalul importurilor realizate de România. Acesta este unul dintre rezultatele directe ale volumului redus al investițiilor străine atrase de județ, dar și a slabei dezvoltări a antreprenoriatului local.

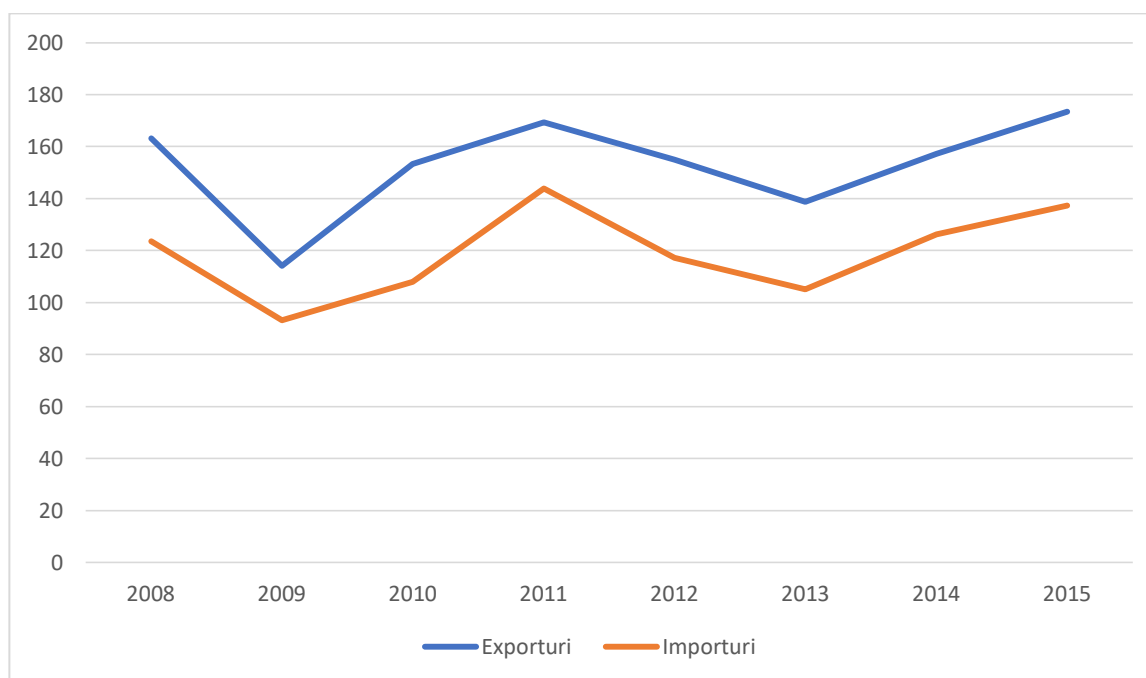

Figure 30 – Volumul exporturilor FOB și importurilor CIF ale județului Vaslui, în perioada 2008-2015

Sursa: ONRC

În comparație cu anul 2008, ultimul an de creștere economică de dinaintea crizei globale, volumul exporturilor vasluiene a crescut cu doar 6%, iar cel al importurilor cu 11%. Cu toate acestea, județul a fost unul dintre puținele din România care a reușit să păstreze permanent o balanță comercială pozitivă, în primul rând ca urmare a volumului foarte redus al importurilor, în condițiile puterii scăzute de cumpărare a populației.

În ceea ce privește structura exporturilor, cea mai mare parte dintre acestea sunt reprezentate de textile (42% din total), încălțăminte (23%) și mașini și echipamente electrice (14%) – în general produse cu valoare adăugată foarte redusă, exportate în regim lohn. În ceea ce privește importurile, predomină produsele textile (32% din total), mare parte fiind materii prime pentru producători de confecții de tip lohn din zonă, echipamentele electrice (9,5%), metalele (9,3%) și mijloacele de transport (8,8%).

Cei mai importanți exportatori din Zona Metropolitană Vaslui sunt PANCARPROD (confecții textile, Franța), LCL ROMANIA (confecții textile, Italia) și BADOTHERM AMC (aparatură de măsură și control, Olanda).

1.4. Accesibilitate și mobilitate

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza-diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Climatice	Numărul mare de străzi și drumuri județene și comunale cu capacitate subdimensionată, nemodernizate sau aflate într-o stare avansată de degradare cu efecte negative asupra mobilității, poluării (emisii de CO2, poluare fonică) și siguranței participanților la trafic	Nevoia de modernizare a rețelei de străzi urbane și rurale, precum și a drumurilor județene și comunale, inclusiv pentru accesul persoanelor cu nevoi speciale
	Alternativele reduse și neatractive de deplasare nemotorizată (zone și pasaje pietonale, trotuare, piste de biciclete, centre de închiriere a bicicletelor), cu impact negativ asupra mediului înconjurător	Nevoia de încurajare a deplasării nemotorizate (pasaje și trasee pietonale, piste și centre de închiriere a bicicletelor) la nivel local
	Numărul insuficient de locuri de parcare în raport cu volumul și creșterea parcului auto și accesul gratuit la acestea, care conduce la congestionarea traficului la orele de vârf, creșterea poluării și la riscul de accidente	Nevoia de extindere și de eficientizare a gestionării parcarilor, inclusiv de tip park&ride, din municipiu
	Disfuncțiile înregistrate la intersecțiile semaforizate cu program fix și aglomerate care	Nevoia de implementare a unui sistem de management inteligent

	generează timpi mari de așteptare și lipsa unui centru pentru monitorizarea și gestionarea traficului, cu impact negativ asupra mediului și siguranței cetățenilor	al traficului și de modernizare a semaforizării
	Tranzitarea zonelor construite de către traficul greu, cu efecte negative asupra mediului înconjurător, în lipsa unei variante de ocolire a municipiului	Nevoia de construcție a unei variante de ocolire pentru traficul greu
	Pondere mare a cetățenilor care se deplasează cu autovehicule proprii, în detrimentul transportului în comun care dispune de un parc de vehicule învechit, stații și sisteme de informare uzate și are trasee care acoperă doar parțial teritoriul orașului, care conduce la creșterea emisiilor de CO2	Nevoia de investiții pentru încurajare și creșterea atractivității transportului public (în special electric) în municipiu și zona metropolitană (trasee, benzi dedicate, stații, depou, sisteme de informare, parc de
	Lipsa de integrare a transportului în comun din municipiu cu cel metropolitan corelat cu numărul mare de navetiști, care favorizează transportul individual cu autoturisme și conduce la creșterea emisiilor de CO2	vehicule ecologice, GPS, e-ticketing etc.)

1.4.1. Accesibilitate

1.4.1.1. Accesul la coridoarele europene de transport

În pofida faptului că se află la granița de est a României și a U.E. cu spațiul ex-sovietic, municipiul Vaslui nu are acces direct la rețeaua majoră de transport TEN-T rutieră, feroviară, aeriană și fluvială (situație care caracterizează și alte municipii reședință de județ din regiunea Nord-Est, precum Botoșani și Piatra-Neamț), ceea ce reprezintă una dintre cauzele nivelului mai scăzut de dezvoltare al acestora în comparație cu centrele urbane mai accesibile - Iași, Bacău și Suceava.

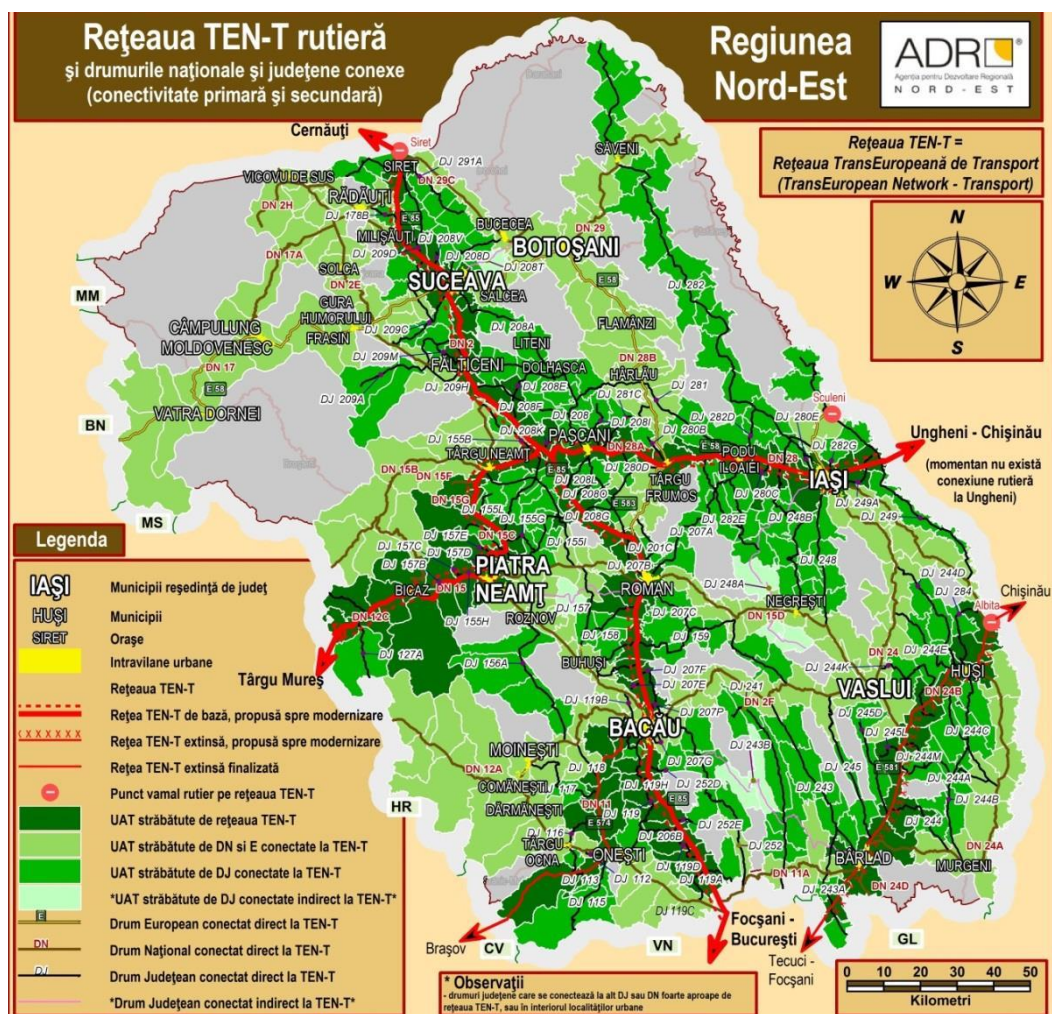

Figure 31 - Rețeaua TEN-T rutieră din regiunea Nord-Est

Sursa: ADR Nord-Est. Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020

Cel mai apropiat punct de acces la rețeaua TEN-T rutieră este în localitatea Crasna, situată la doar 16 km de centrul municipiului Vaslui și în apropierea limitei sudice a Zonei Metropolitane. Aici se realizează joncțiunea cu DE 581, parte a rețelei TEN-T rutiere globale (comprehensive), principalul coridor de transport care leagă Municipiul București și sud-estul României de Republica Moldova și capitala Chișinău. Deși acest traseu este foarte tranzitat, nu beneficiază de o infrastructură adecvată pentru transportul rapid, fiind un drum cu o singură bandă pe sens.

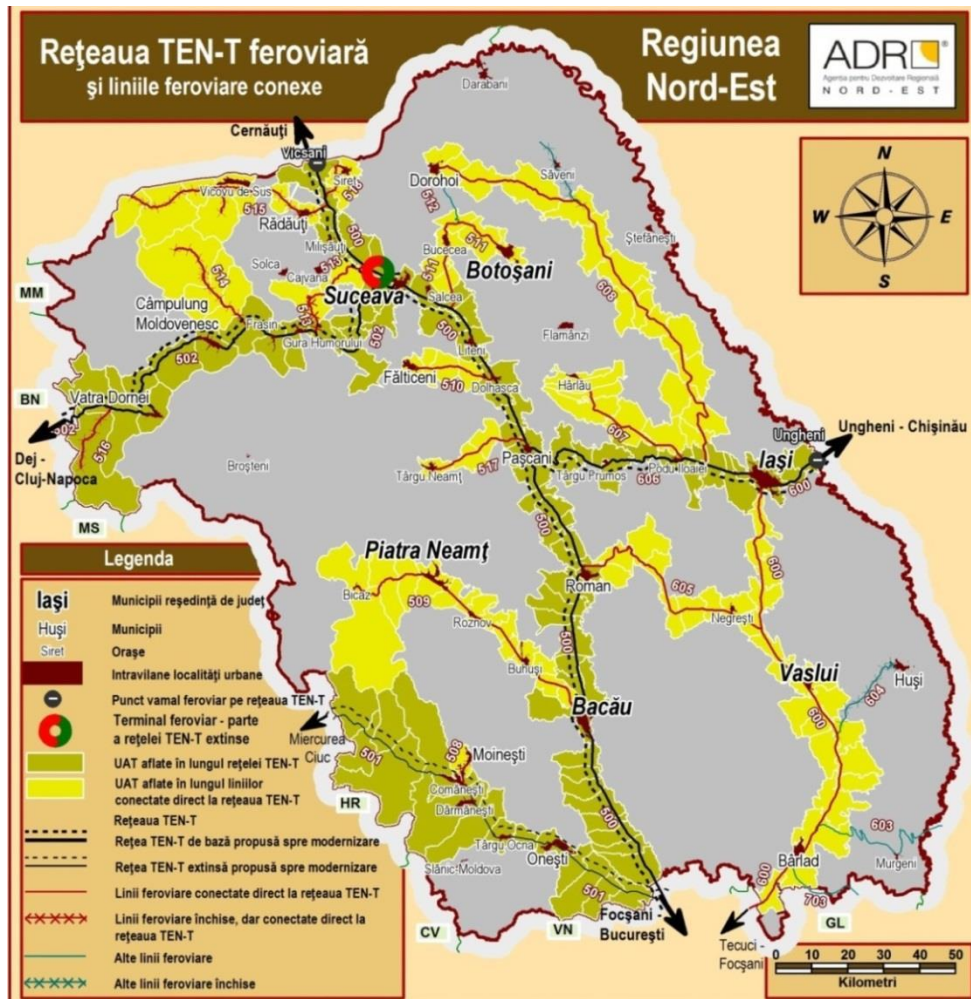

Figure 32 - Rețeaua TEN-T feroviară din regiunea Nord-Est

Sursa: ADR Nord-Est. Planul de Dezvoltare Regională 2014-2020

Accesul cel mai rapid la rețeaua TEN-T centrală feroviară se realizează prin Iași, aflat la 66 km de centrul municipiului Vaslui, unde linia 606 reprezintă principalul coridor feroviar care leagă România de Moldova. Cel mai apropiat aeroport internațional din rețeaua TEN-T aeriană este tot cel din Iași, iar portul din rețeaua TEN-T fluvială aflat la cea mai mică distanță este Galați, aflat la 161 km.

1.4.1.2. Accesibilitatea rutieră

Zona Metropolitană Vaslui dispune de o rețea foarte densă de drumuri naționale, județene și comunale, care reprezintă principalele căi de comunicații, atât cu localitățile componente ale arealului, cât și cu alte zone din țară și străinătate.

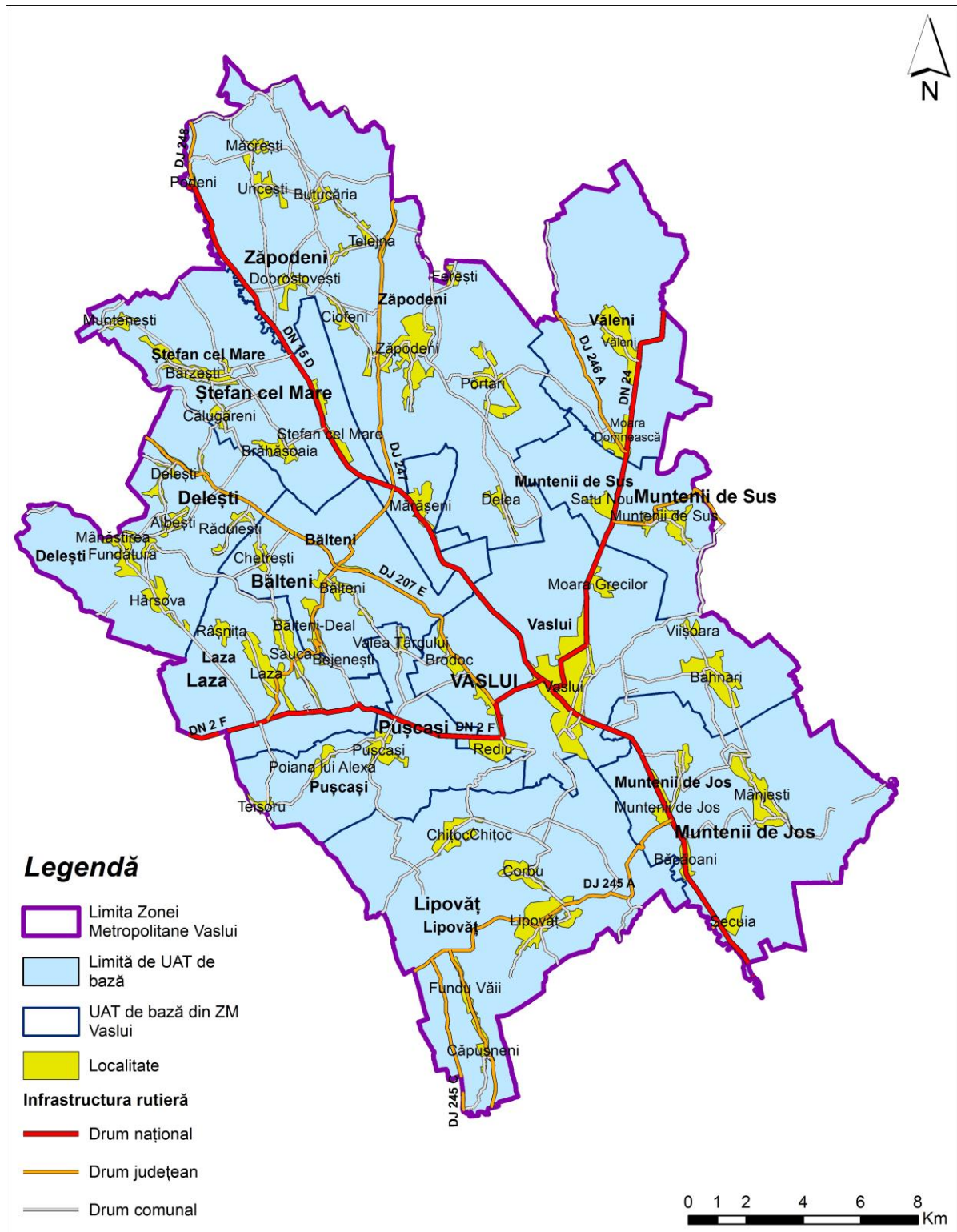

Figure 33 - Infrastructura de transport rutier de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui

Sursa: Planșă proprie

Drumurile naționale reprezintă principalele căi de acces în zonă și sunt în număr de trei, respectiv:

- **DN 24: Mărășești (DN 2 / Tișița) – Tecuci – Bârlad – Crasna – Vaslui – Iași – Sculeni (punct rutier de trecere a frontierei cu Republica Moldova).** Reprezintă principala cale de acces în Zona Metropolitană Vaslui, asigurând legătura spre nord cu principalul centru polarizator al Moldovei, municipiul Iași, iar spre sud cu capitala țării și orașele din zona de sud și sud-est a României.

Drumul are și statut de drum european (E 581) pe sectorul Mărășești – Crasna, parte a rețelei TEN-T rutiere globale. Drumul se află într-o stare tehnică bună, beneficiind de ample lucrări de reabilitare, întreținere și reparații. În 2011 s-a reabilitat sectorul Bârlad – Crasna printr-un proiect finanțat de Uniunea Europeană, prin Contractul de Finanțare nr. POST/2010/2/1/005 încheiat între Guvernul României și Comisia Europeană (FEDR), iar în 2013 sectorul Crasna – Vaslui – Iași, cu o finanțare asigurată de Guvernul României și Banca Europeană de Investiții. Conform recensământului circulației realizat de CESTRIN în anul 2015, drumul avea un trafic mediu zilnic de 5.180 vehicule;

- **DN 2F: Vaslui – Bacău.** Acesta face legătura cu principalul oraș de pe axa Culoarului Siretului, municipiul Bacău, și, mai departe, spre vest, cu Transilvania, centrul și vestul Europei. Starea sa de viabilitate este în prezent una mediocră, în pofida lucrărilor de întreținere, fiind necesară realizarea de lucrări de reabilitare. Drumul înregistra în anul 2015 un trafic mediu zilnic de 2.474 de vehicule;
- **DN 15D: Vaslui – Negrești – Roman – Piatra Neamț.** Drumul face legătura cu partea de nord-vest a județului și cu localitățile de pe Culoarul Siretului, având, de asemenea, o stare de viabilitate mediocră și necesitând lucrări de reabilitare de amploare. Traficul mediu zilnic înregistrat pe acest drum în anul 2015 era de 3.480 de vehicule;

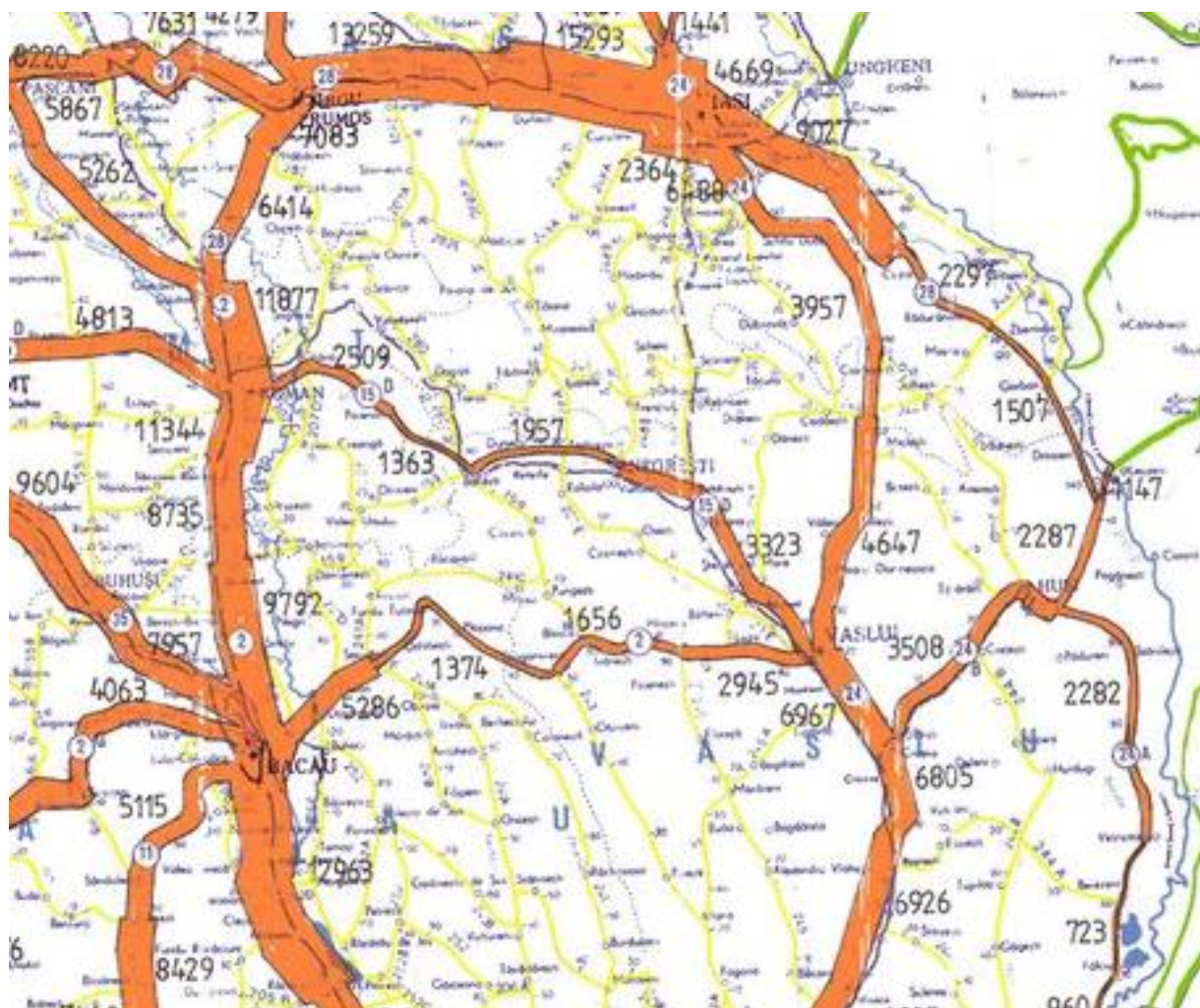

Figure 34 - Traficul mediu zilnic pe drumurile naționale din Zona Metropolitană Vaslui și din zonele adiacente, în anul 2010

La acestea se adaugă un drum național care nu tranzitează propriu-zis arealul metropolitan, dar care este utilizat intens de locuitorii Vasluiului, respectiv **DN 24B Crasna - Huși - Vama Albița -Republica Moldova** – care are și statut de drum European (E 581) și este parte a rețelei TEN-T rutiere globale. Acesta asigură legătura cu municipiul Huși, al treilea oraș ca mărime din județ, precum și cu Republica Moldova, aflându-se într-o stare tehnică foarte bună, în condițiile în care a beneficiat recent de lucrări ample de reabilitare cu fonduri europene.

Cele mai ridicate valori de trafic se înregistrează, la recensământul rutier din 2010 realizat de CESTRIN, pe DN 24, tronsonul Vaslui-Crasna, cu o medie de 7.000 de vehicule pe zi, urmat de tronsonul Vaslui-Văleni, cu aproape 5.000 de vehicule. La polul opus, DN 15D și DN 2F înregistrează valori de sub 3.500 de vehicule de zi. Deși valorile de trafic au crescut față de recensământul traficului din 2005 (iar datele recensământului din 2015, deși disponibile doar la nivelul întregii lungimi a drumului, indică deja o continuare a acestui trend), acestea se mențin mult sub nivelul înregistrat la nivelul altor zone metropolitane din țară și din regiune, fără a genera riscuri majore de formare a ambuteiajelor la intrarea / ieșirea din municipiul Vaslui.

În acest context, Master Plan-ul General de Transport al României nu prevede proiecte majore în domeniul infrastructurii rutiere la nivelul arealului studiat, singura excepție notabilă fiind construcția Variantei de Ocolire Vaslui, estimată la o valoare de 10,8 mil. Euro, cu termen de finalizare în actuala perioadă de programare. Aceasta este o necesitate urgentă la nivel local, în contextul lipsei unei șosele de centură, a creșterii volumelor de trafic și a poluării fonice și a aerului determinate de traficul greu care tranzitează în prezent zone rezidențiale ale municipiului Vaslui. La aceasta se adaugă, pentru orizontul post 2020, modernizarea drumurilor TransRegio Vaslui-Iași, Vaslui-Bârlad-Galați și Vaslui-Bacău, respectiv a drumului EuroTrans Crasna-Albița, cu o valoare cumulată de peste 125 mil. Euro.

Cu toate acestea, la finalul perioadei de programare 2014-2020, vasluienii ar trebui să beneficieze indirect de o serie de investiții în infrastructura de transport rutier realizate la nivelul regiunii Nord-Est, chiar dacă acestea nu se află pe teritoriul Zonei Metropolitane. Dintre acestea, putem enumera tronsonul de autostradă Târgu-Neamț-Iași-Ungheni, care va facilita traficul către granița de vest, drumul expres Ploiești-Suceava, care va facilita traficul către nordul țării și către București sau varianta de ocolire a municipiului Bârlad.

La infrastructura rutieră principală, reprezentată de drumurile naționale care asigură legătura dintre municipiul Vaslui și principalii poli urbani din regiune și din țară, se adaugă o rețea de nouă drumuri județene, al căror rol principal este de a asigura accesul populației din județ și din periurban la reședința de județ. Drumurile județene care tranzitează Zona Metropolitană Vaslui sunt:

- **DJ 207E: Vaslui (DN 2F) – Rediu – Brodoc – Bălteni – Delești – Oșești – Negrești (DN 15D).** Reprezintă un drum alternativ la DN 15D, de legătură între Vaslui și Negrești, în mare parte de-a lungul văii Buda. Face în primul

³ Cel mai recent recensământ al traficului a fost realizat în anul 2015, însă rezultatele acestuia sunt disponibile doar la nivelul întregului drum și nu a tronsoanelor, precum cele prezentate în Figura de mai sus.

rând conexiunea cu majoritatea localităților rurale de la nord-vest de Vaslui, inclusiv localități componente ale municipiului (Rediu, Brodoc), centre de comună (Bălteni, Delești, Oșești) și sate aparținătoare ale acestora;

- **DJ 247: Laza (DN 2F) – Bălteni – DN 15D – Zăpodeni – Dănești – Codăești – Bârnova (DN 24).** Acest drum face legătura între mai multe centre de comună de la vest și de la nord de municipiul Vaslui, conectând această regiune dens populată la cele trei drumuri naționale, și prin acestea, cu municipiile Vaslui și (spre nord) Iași.
- **DJ 245A: Muntenii de Jos (DN 24) – Lipovăț - Fundu Văii – Bogdana – Iana (DJ 243).** Este principalul drum de conexiune dintre aria Zonei Metropolitane Vaslui și comunele din partea de nord-est a Colinelor Tutovei (Lipovăț, Bogdana). Este un drum important, transversal, care leagă localitățile de pe mai multe văi cu reședința de județ;
- **DJ 245D: Fundu Văii (DJ 245A) – Căpușneni – Bogdănești – Sălcioara (DN 24).** Drumul conectează așezările liniare de pe Valea Horoiata;
- **DJ 245E: Secuia (DN 24) – Deleni – Costești (DJ 245L).** Este un drum de acces spre comunele Deleni și (în mai mică măsură) Costești dinspre Zona Metropolitană Vaslui;
- **DJ 207J: Delești (DJ 207E) – Bălești – Fâstâci.** Este practic o ramură din DJ 207E, care face legătura cu alte localități rurale din bazinul hidrografic al Budei (comuna Cozmești), din afara Zonei Metropolitane Vaslui;
- **DJ 244K: Satu Nou (DN 24) – Muntenii de Sus – Tanacu – Bălțați – Leoști – Oltenești (DN 24B) – Zgura.** Drumul permite accesul spre localitățile de la nord și nord-est de municipiul Vaslui, pe interfluviul dintre văile Vasluiului și Crasnei, și chiar la est de Crasna;
- **DJ 207H: Vaslui (DN 2F) – Chițoc – Poiana Căprioarei (tabăra de copii).** Drumul permite accesul în satul Chițoc și în tabăra de copii Poiana Căprioarei, situată într-o zonă forestieră deosebit de atractivă de pe Culmea Racovei;
- **DJ 246A: Moara Domnească (DN 24) – Ferești – Dănești.** Drumul asigură accesul la nou-înființata comună Ferești.

Drumurile județene care asigură legătura directă la rețeaua TEN-T sunt DJ 244K, DJ 245E și DJ 245D. Acestea vor avea un statut special în perioada de programare 2014-2020, urmând să beneficieze cu prioritate de finanțări nerambursabile pentru lucrări de reabilitare și modernizare din POR 2014-2020.

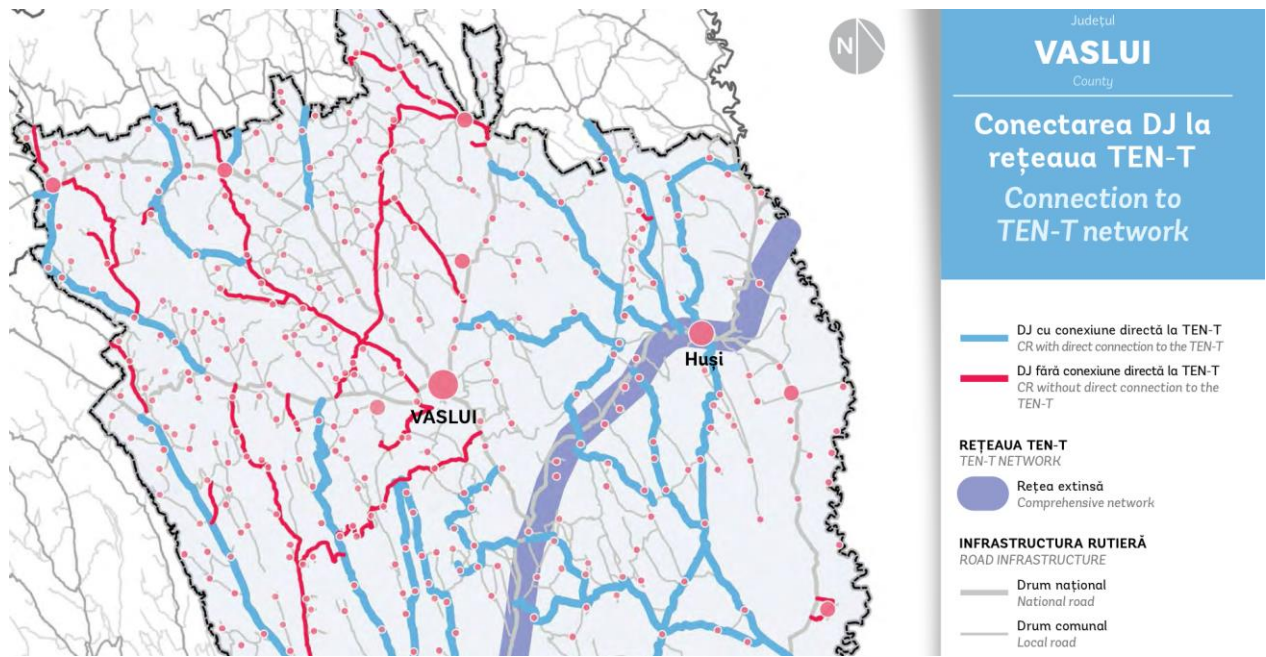

Figure 35 - Drumurile județene din Zona Metropolitană Vaslui și din zonele adiacente după tipul de conexiune la rețeaua TEN-T

Sursa: Banca Mondială. Ghidul pentru investiții în drumuri județene

Cele mai multe drumuri județene din Zona Metropolitană Vaslui înregistrează valori relativ reduse de trafic, în condițiile în care cea mai mare parte a acestuia este preluat de drumurile naționale din areal. Astfel, DJ 207E, DJ 247, DJ 245A și DJ 245E înregistrează între 500 și 2.000 de vehicule pe zi, în timp ce restul drumurilor județene au un trafic mediu zilnic de sub 500 de vehicule.

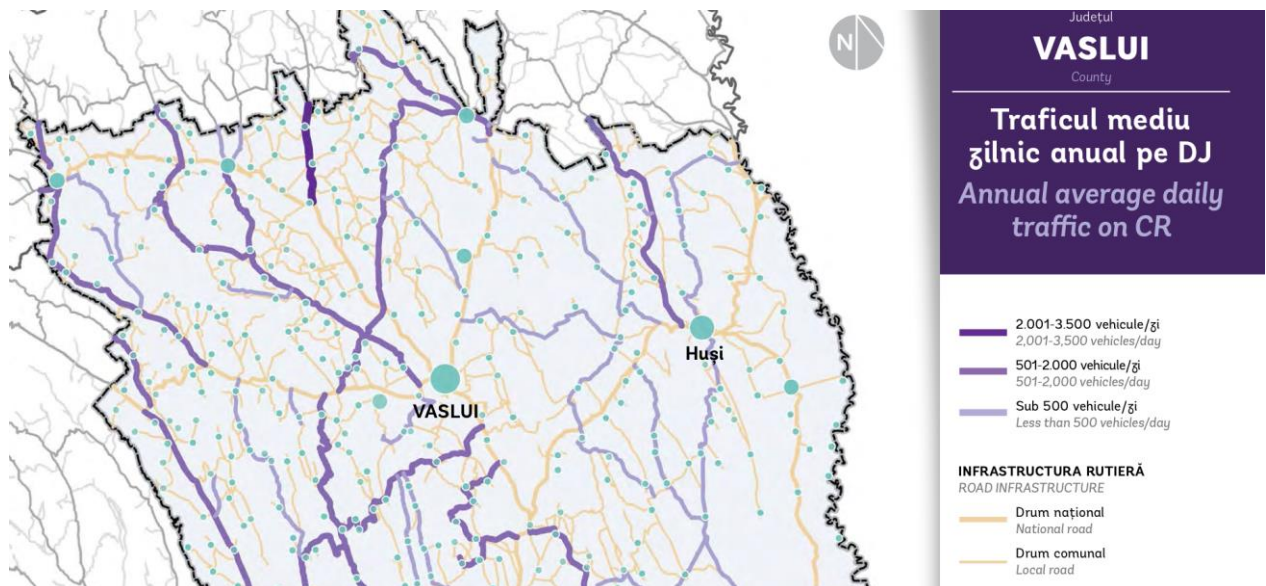

Figure 36 - Traficul mediu zilnic pe drumurile județene din Zona Metropolitană Vaslui și din zonele adiacente, în anul 2015

Sursa: Banca Mondială. Ghidul pentru investiții în drumuri județene

În ceea ce privește tipul de îmbrăcăminte rutieră, doar o parte dintre drumurile județene din Zona Metropolitană Vaslui sunt asfaltate, ceea ce afectează semnificativ mobilitatea persoanelor și mărfurilor în interiorul acesteia, ducând la disparități în nivelul de dezvoltare. Astfel, în categoria drumurilor județene cu îmbrăcăminți asfaltice modernizate intră DJ 207E (Vaslui-Delești) și DJ 247 (Bălteni-Bereasa) și

245A (Muntenii de Jos-Lipovăț). Situația cea mai problematică se înregistrează în cazul drumurilor județene pietruite și de pământ, respectiv anumite tronsoane de pe DJ 244K, DJ 207J, DJ 246A, DJ 247 (Bălteni-Laza) și de pe DJ 245D.

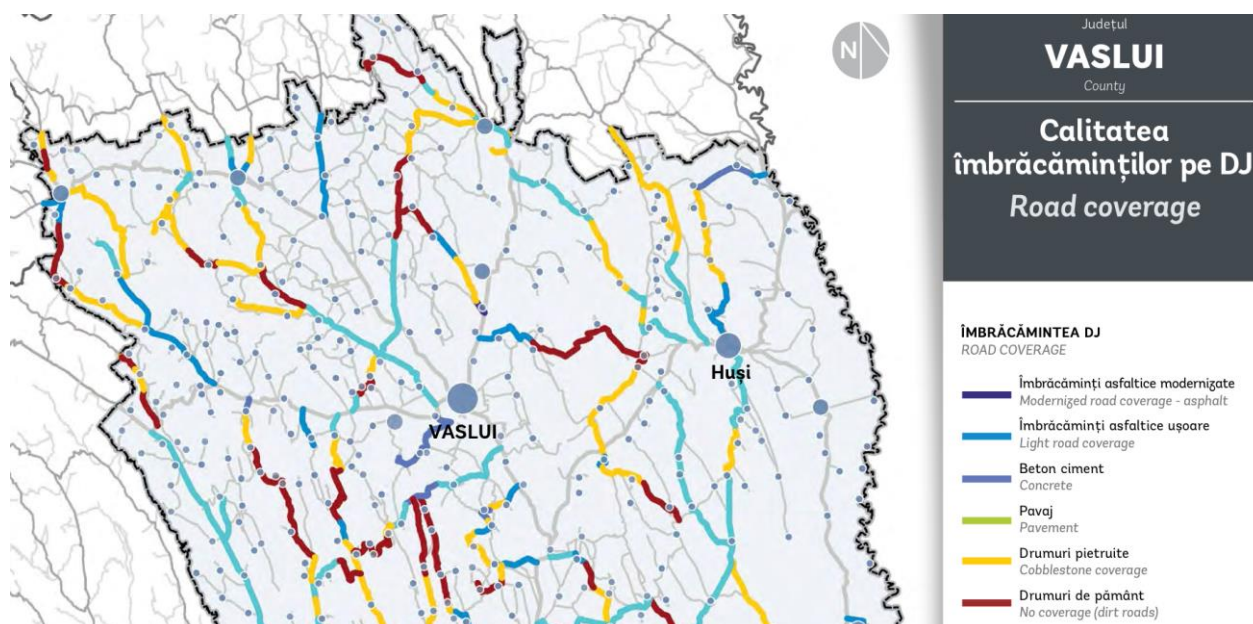

Figure 37 – Drumurile județene din Zona Metropolitană Vaslui și din zona adiacentă după tipul îmbrăcăminții rutiere, în anul 2015

Sursa: Banca Mondială. Ghidul pentru investiții în drumuri județene

Din perspectiva stării de viabilitate, tronsoanele aflate în starea cea mai proastă sunt cele de pământ, în timp ce majoritatea drumurilor județene din areal se află într-o stare medie, excepție făcând DJ 207H.

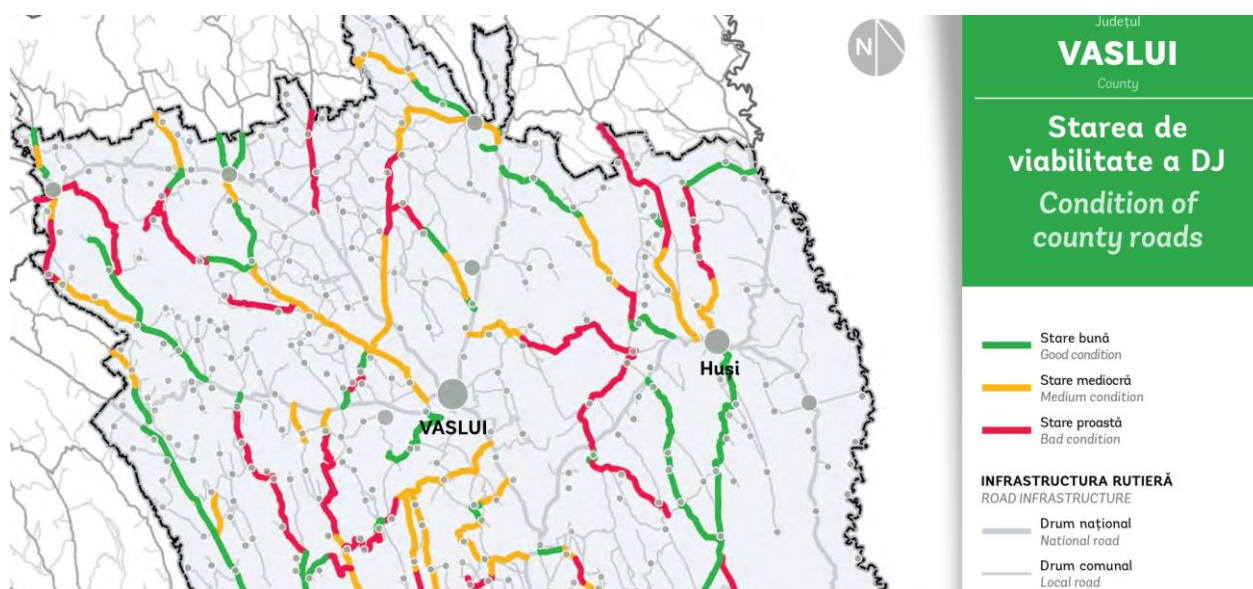

Figure 38 – Drumurile județene din Zona Metropolitană Vaslui și din zona adiacentă după starea de viabilitate, în anul 2015

Sursa: Banca Mondială. Ghidul pentru investiții în drumuri județene

În acest context, putem concluziona ca majoritatea drumurilor județene din Zona Metropolitană Vaslui necesită lucrări de reabilitare și modernizare până la orizontul anului 2023, astfel încât să asigure o mobilitate rapidă și sigură la nivelul arealului studiat. Ghidul de investiții în drumuri județene elaborat de Banca Mondială în anul

2015 propune ca, în contextul în care puține drumuri din această zonă asigură conexiune la rețeaua TEN-T și implicit nu au prioritate la finanțarea din POR 2014-2020, investițiile în drumurile județene din Zona Metropolitană Vaslui să se facă cu prioritate din fonduri de la bugetul de stat și al CJ, funcție de o prioritizare realizată pe baza mai multor criterii (valorile de trafic, starea de viabilitate, densitatea populației, conexiunea cu centrele urbane și cu rețeaua majoră de transport etc.).

În altă ordine de idei, la nivelul regiunii Nord-Est, sub coordonarea Agenției de Dezvoltare Regională și cu acordul celor șase Consilii Județene, s-au stabilit o serie de trasee regionale de drumuri județene care vor beneficia cu prioritate de finanțare nerambursabilă din POR 2014-2020. În cazul județului Vaslui s-a stabilit ca acest traseu să cuprindă DJ 247, DJ 245, precum și un tronson din DJ 246 și DJ 245M, pe distanța dintre Codăești și Bârlad, practic o rută alternativă la DN 24, care va contribui la creșterea mobilității pe direcția nord-sud, inclusiv la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, precum și la dezvoltarea zonei exclusiv rurale din partea de vest a județului.

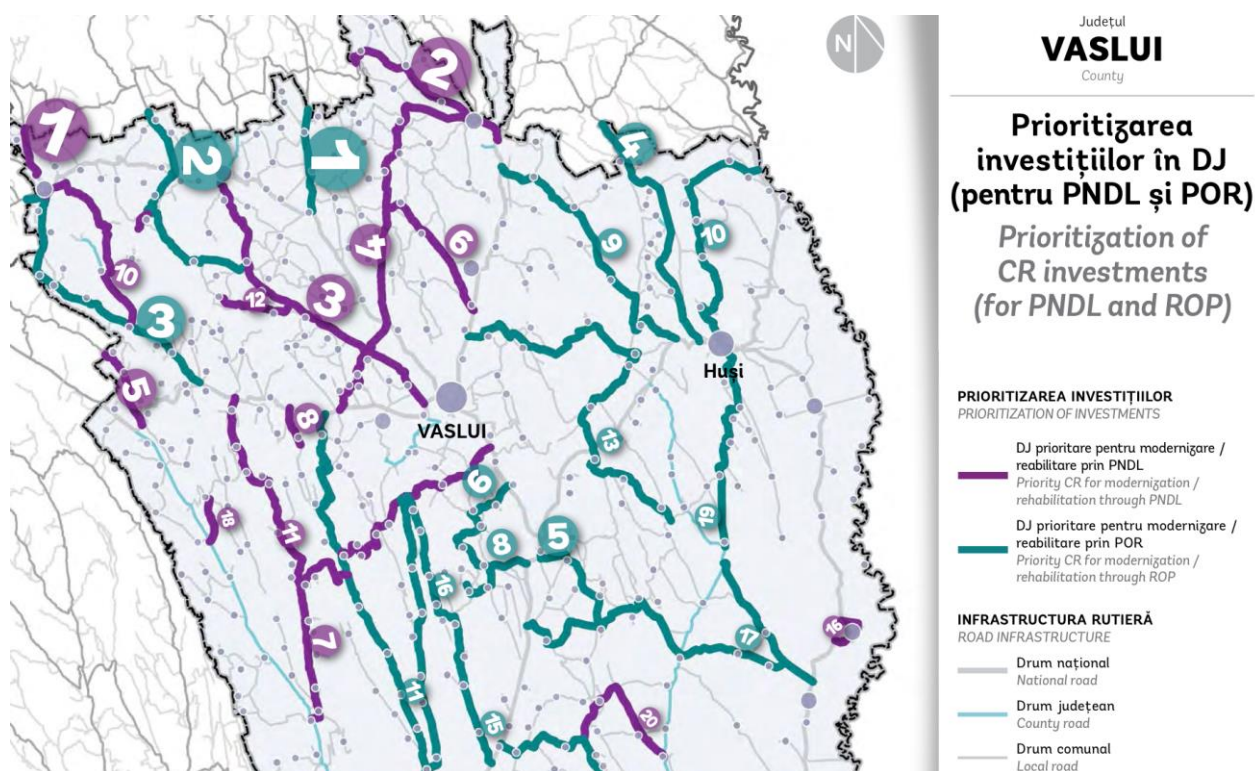

Figure 39 – Prioritizarea lucrărilor de investiții în reabilitarea / modernizarea drumurilor județene din Zona Metropolitană Vaslui și din zona adiacentă, în perioada 2014-2023

Sursa: Banca Mondială. Ghidul pentru investiții în drumuri județene

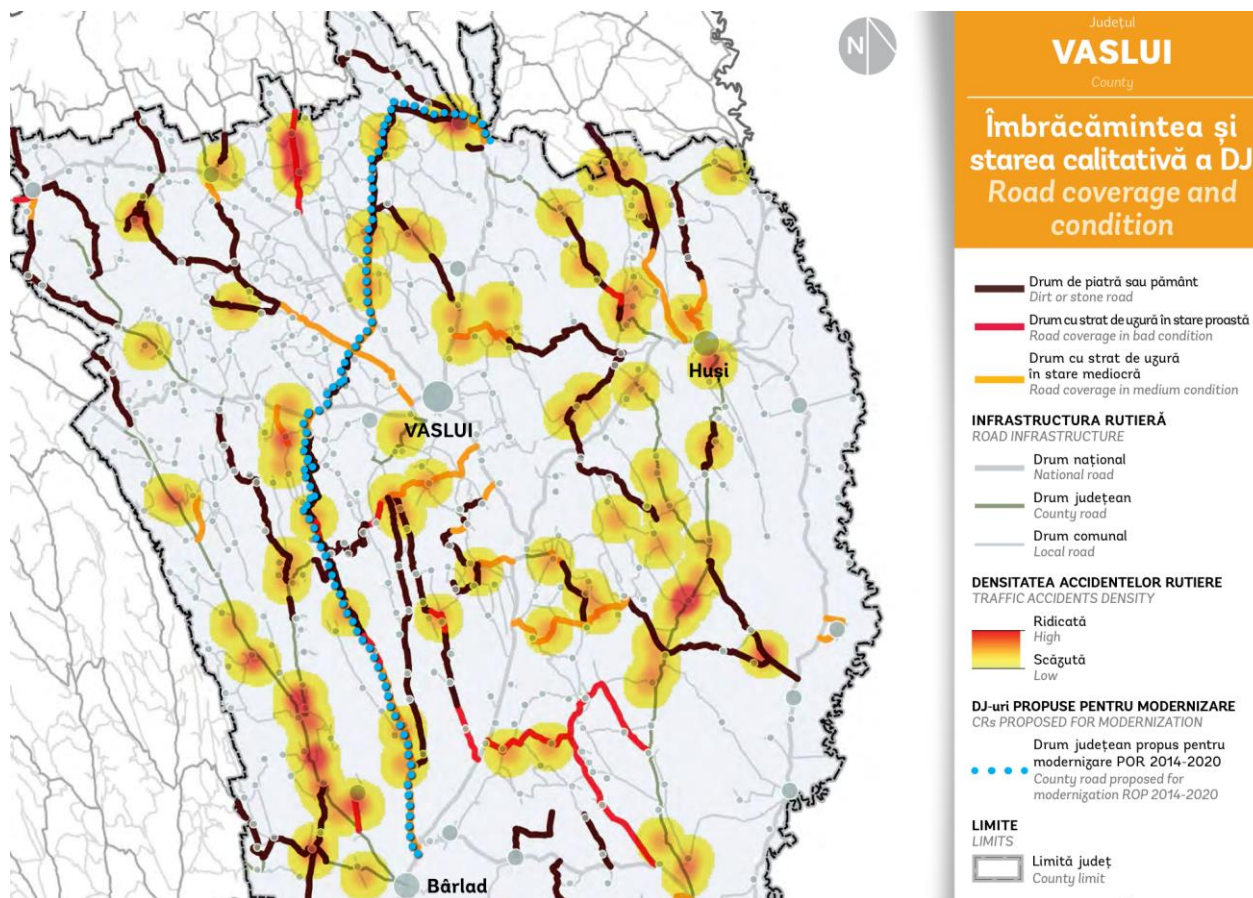

Figure 40 - Drumurile județene propuse spre reabilitare și modernizare prin POR 2014-2020

Sursa: Banca Mondială. Ghidul pentru investiții în drumuri județene

Rețeaua de drumuri comunale de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui este una foarte densă, rolul său principal fiind de a lega satele componente de centrele de comună. În acest areal există următoarele drumuri comunale:

- DC 1: Vaslui – Delea – Zăpodeni – Ciofeni – Dobroslovești – DN 15D;
- DC 2: Dobroslovești (DC 1) – Uncești – Măcrești – Butucăria – Telejna;
- DC 3A: Văleni (DN 24) – Ferești;
- DC 8A: Secuia (DN 24) – Secuia;
- DC 9A: Satu Nou (DN 24) – Satu Nou;
- DC 11: Vaslui – Viișoara – Bahnari;
- DC 17: Satu Nou (DN 24) – Portari (DC 1);
- DC 27B: DJ 244K – Tanacu – Benești (DC 27A);
- DC 30: Muntenii de Jos (DN 24) – Mânjești – Târzii (DN 24B);
- DC 48: Deleni – Reditu;
- DC 90: Chițoc (DJ 207H) – Lipovăț (DJ 245A);
- DC 91: Pușcași (DN 2F) – Poiana lui Alexa;
- DC 91C: DN 2F – Valea Târgului – DC 104;
- DC 98: Florești – Fundu Văii;
- DC 104: Brodoc – Valea Târgului;
- DC 105: DN 2F – Hârșova – Mânăstirea – Albești – Delești (DJ 207E);
- DC 109: Ștefan cel Mare (DN 15D) – Brăhășoia;
- DC 110: DN 15D – Bârzești – Muntenești;
- DC 110A: Bârzești (DC 110) – Călugăreni;

- DC 136: Rebricea – Măcrești – Tatomirești;
- DC 159: DJ 207E – Chetrești;
- DC 160A: DJ 207E – Răduiești;
- DC 163A: Oprișița – Teișoru;
- DC 105A: Laza – Râșnița

Aceste drumuri sunt, într-o proporție covârșitoare (80% în 2015, conform INS, în scădere cu doar 6,6 puncte procentuale față de 2007), de pământ și pietruite, limitând, la rândul lor, mobilitatea către centrele de comună și municipiul reședință de județ, ceea ce conduce la limitarea perspectivelor de dezvoltare ale comunităților rurale mici.

În Ghidul de investiții pentru proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură social, realizat de Banca Mondială pentru MDRAP în anul 2015, se propune o prioritizare a investițiilor pentru reabilitarea și modernizarea acestor drumuri de interes local plecând de la un set de criterii complex, precum numărul și densitatea populației, nivelul de dezvoltare și posibilitățile financiare ale autorităților locale. Funcție de această clasificare, comunele Laza, Lipovăț, Ștefan cel Mare și Văleni ar trebui să aibă prioritate la atragerea de finanțări pentru investiții în drumuri comunale.

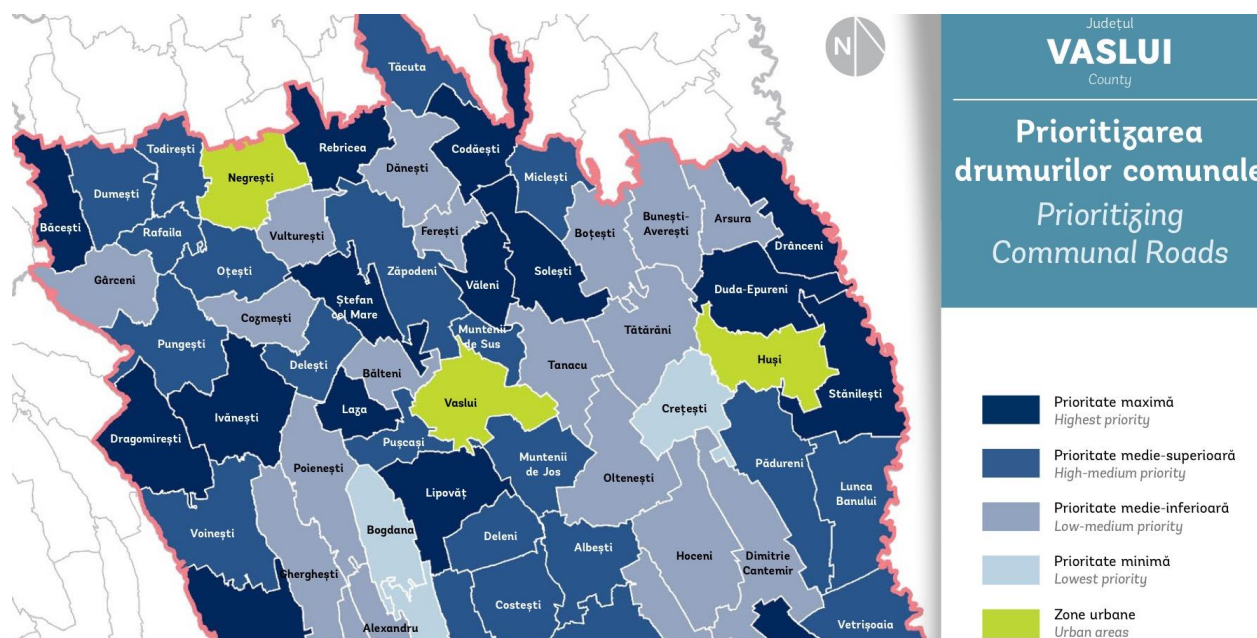

Figure 41 – Prioritizarea lucrărilor de investiții în reabilitarea / modernizarea drumurilor comunale din Zona Metropolitană Vaslui și din zona adiacentă, în perioada 2014-2023

Sursa: Banca Mondială. Ghidul pentru investiții în proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială

1.4.1.3. Accesibilitatea feroviară

Zona Metropolitană Vaslui are acces direct la magistrala feroviară 600, Tecuci – Bârlad – Vaslui – Buhăiești – Iași – Ungheni (punct feroviar de trecere a frontierei cu Republica Moldova), inaugurată în anul 1886.

Deși are statutul de magistrală, cu excepția tronsonului final Iași – Ungheni, linia 600 nu face parte din rețeaua TEN-T feroviară, care urmează în regiunea Nord-Est traseul magistralei 500 pe sectorul București – Bacău – Pașcani și apoi linia 606

Pașcani – Iași. Aceasta reprezintă totuși o importantă cale de comunicații cu municipiul Iași și cu orașele din sudul țării, inclusiv București. Distanța în kilometri, pe calea ferată, între Vaslui și Iași, este de 68 km, iar între Vaslui și Tecuci, de 102 km, de aici legătura făcându-se pe linia 704, fie spre Galați, fie spre Mărășești, și de aici în continuare pe magistrala 500 spre Focșani – Buzău – Ploiești – București.

Magistrala 600 nu este electrificată, beneficiind doar parțial (între stațiile Bârlad și Munteni, respectiv Buhăiești-Rebricea și Grajduri-Iași-Socola) de linie dublă. Viteza maximă de circulație este de 120 km pe sectorul Buhăiești – Vaslui – Munteni, dar viteza comercială a trenurilor care tranzitează Zona Metropolitană Vaslui este mult mai redusă decât cea maximă, ceea ce face ca transportul feroviar să fie mai puțin competitiv decât cel rutier.

Din această cale ferată magistrală, la Buhăiești se desprinde linia secundară 605 Buhăiești – Roman, în lungime de 71 km, care în momentul de față este operată de SC REGIOTRANS SRL. Tot din calea ferată magistrală 600, la Crasna se desprinde linia secundară 604 Crasna – Huși, pe care momentan nu mai circulă trenuri de călători.

La nivelul anului 2016, Gara Vaslui era tranzitată zilnic de 14 de perechi de trenuri, dintre care 13 operate de SNTCF CFR CĂLĂTORI, iar una de o companie privată. Acestea sunt clasificate după cum urmează:

- 7 perechi de trenuri INTEREGIO – către Iași, București, Galați, Cluj-Napoca, Ploiești și Constanța (inclusiv stațiile intermediare din Bârlad, Tecuci, Focșani, Buzău, Făurei, Fetești, Medgidia, Pașcani, Câmpulung Moldovenesc, Vatra Dornei, Dej etc.);
- 7 perechi de trenuri REGIO – către Iași, Bârlad și Tecuci (inclusiv stațiile intermediare).

Timpii de deplasare cu cel mai rapid tren sunt de o oră între Vaslui și Iași, de 3 ore către Galați, de 5 ore către București, de 7 ore către Constanța și de 11 ore către Cluj-Napoca. Aceștia sunt comparabili cu durata călătoriei cu mijloacele de transport rutiere, fără însă a lua în considerare faptul că unele trenuri înregistrează întâzieri mai ales în condiții meteo nefavorabile. Viteza comercială redusă a trenurilor, degradarea infrastructurii și a materialului rulant și frecvențele întâzieri, cumulate cu declinul economic și demografic al zonei și cu competiția operatorilor privați de transport rutier, au condus la o scădere importantă a traficului de pasageri în comparație cu anii 80 și 90.

În arealul Zonei Metropolitane Vaslui există mai multe gări secundare care deservește populația, toate fiind situate pe magistrala feroviară 600:

- Bulboaca h.⁴ (lângă Secuia);
- Munteni Hm.⁵ (lângă Muntenii de Jos);
- Bălteni Hm. (la Bălteni);
- Brăhășoia h. (lângă localitatea omonimă);
- Bârzești h. (lângă Bârzești).

Cu excepția stației CFR Vaslui, unde opresc toate categoriile de trenuri, în celelalte stații opresc doar trenurile Regio (5-7 perechi de trenuri pe zi).

⁴ h = haltă fără vânzare de bilete

⁵ hm = haltă de mișcare

Conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al municipiului Vaslui, accesibilitatea zonei pe căile ferate prezintă o imagine puternic distorsionată în contrast cu repartiția geografică a localităților. Comparativ cu accesibilitatea pe drumuri rutiere, în care timpul maxim necesar de la Vaslui până la cea mai îndepărtată reședință de județ este de aproximativ 10 ore, accesibilitatea pe căi feroviare este mai redusă, dacă avem în vedere faptul că pentru jumătate din reședințele de județ din România este nevoie între 8 și 17 ore pentru a ajunge de la Vaslui. Utilizarea transportului feroviar de pasageri este favorabil pe zone limitate. Acest fapt se datorează atât conexiunilor slabe la rețeaua națională de cale ferată, cât și a unor probleme de natură tehnică. Un exemplu în acest sens este accesibilitatea redusă între Vaslui și reședințe de județ situate pe distanțe relativ scurte și cu accesibilitate rutieră bună (de pildă: Miercurea Ciuc, Sfântu Gheorghe, Brașov, Tulcea). Dacă luăm în considerare o durată de călătorie de maxim 5 ore cu trenul, doar 9 reședințe de județ sunt accesibile în acest interval orar din Vaslui.

De menționat este și faptul că Gara Vaslui a fost reabilitată și modernizată, cu cofinanțare din POS-TRANS 2007-2013, valoarea totală a investiției fiind de peste 156 mil. lei.

În ceea ce privește transportul feroviar de marfă, aceasta se desfășoară în toate stațiile CFR, unde există rampe de încărcare-descărcare a vagoanelor. Traficul de mărfuri a cunoscut o scădere importantă în ultimii ani.

Master Planul General de Transport al României nu prevede investiții majore în infrastructura de transport feroviar la nivelul zonei studiate. Cu toate acestea, vasluienii vor beneficia indirect de investiții prevăzute în regiune, precum modernizarea căii ferate Focșani-Roman, sporirea vitezei de deplasare și introducerea orarului cadenciat între Pașcani și Iași, respectiv București și Buzău.

1.4.1.4. Accesibilitatea aeriană, fluvială și infrastructura multimodală

Zona Metropolitană Vaslui nu dispune de un aeroport propriu, cele mai apropiate terminale aeriene fiind cele de la Iași (66 km), respectiv de la Bacău (101 km), care deservește și populația din județul Vaslui. Aeroportul Internațional Iași pune la dispoziție curse interne către București, Cluj-Napoca și Timișoara, operate de TAROM și BLUE AIR, respectiv curse externe către Londra, Madrid, Munchen, Roma, Bologna, Torino, Tel Aviv (TAROM), Paris, Londra, Roma, Barcelona, Bruxelles, Koln (BLUE AIR), Milano, Veneția, Londra, Larnaca, Bologna, Tel Aviv, Catania, Roma (WIZZ AIR) și Viena (AUSTRIAN AIRLINES). Aeroportul din Bacău pune la dispoziție zboruri externe către Londra, Bergamo, Dublin, Roma, Torino, Bruxelles, Bologna, Liverpool, Madrid, Catania – toate operate de compania BLUE AIR. Aceste aeroporturi sunt utilizate mai ales de numeroșii locuitori ai Zonei Metropolitane Vaslui care lucrează în străinătate, în țări precum Italia, Spania, Germania, Marea Britanie etc.

Ambele aeroporturi au beneficiat de lucrări ample de reabilitare și modernizare în ultimii 10 ani, Master Planul General de Transport al României prevăzând investiții suplimentare de peste 66 mil. de Euro la Aeroportul "George Enescu," Bacău până la orizontul anului 2023.

La nivelul județului Vaslui nu există niciun port, în condițiile în care râul Prut nu este amenajat pentru navigație. Portul Galați este cel mai apropiat de Zona Metropolitană Vaslui, aflându-se la o distanță de 161 km, acesta fiind și cel mai mare port românesc la Dunăre, unde pot pătrunde inclusiv unele nave maritime de pescaj mai redus. Acesta va beneficia în următorii ani de investiții de peste 110 mil. Euro, conform Master Planului General de Transport, care, împreună cu lucrările de îmbunătățire a condițiilor de navigație pe Dunăre, va îmbunătăți tranzitul de mărfuri în zonă.

La nivelul Zonei Metropolitane Vaslui nu există, în prezent, terminale intermodale de mărfuri, cele mai apropiate fiind cele din Bacău și Iași, care sunt exploatate sub capacitate. Pentru actuala perioadă de programare, este prevăzută modernizarea unor astfel de platforme în municipiul Bacău, o investiție estimată la peste 21 mil. Euro.

1.4.2. Mobilitate urbană durabilă (corelare cu Planul de Mobilitate Urbană Durabilă)

1.4.2.1. *Mobilitatea motorizată*

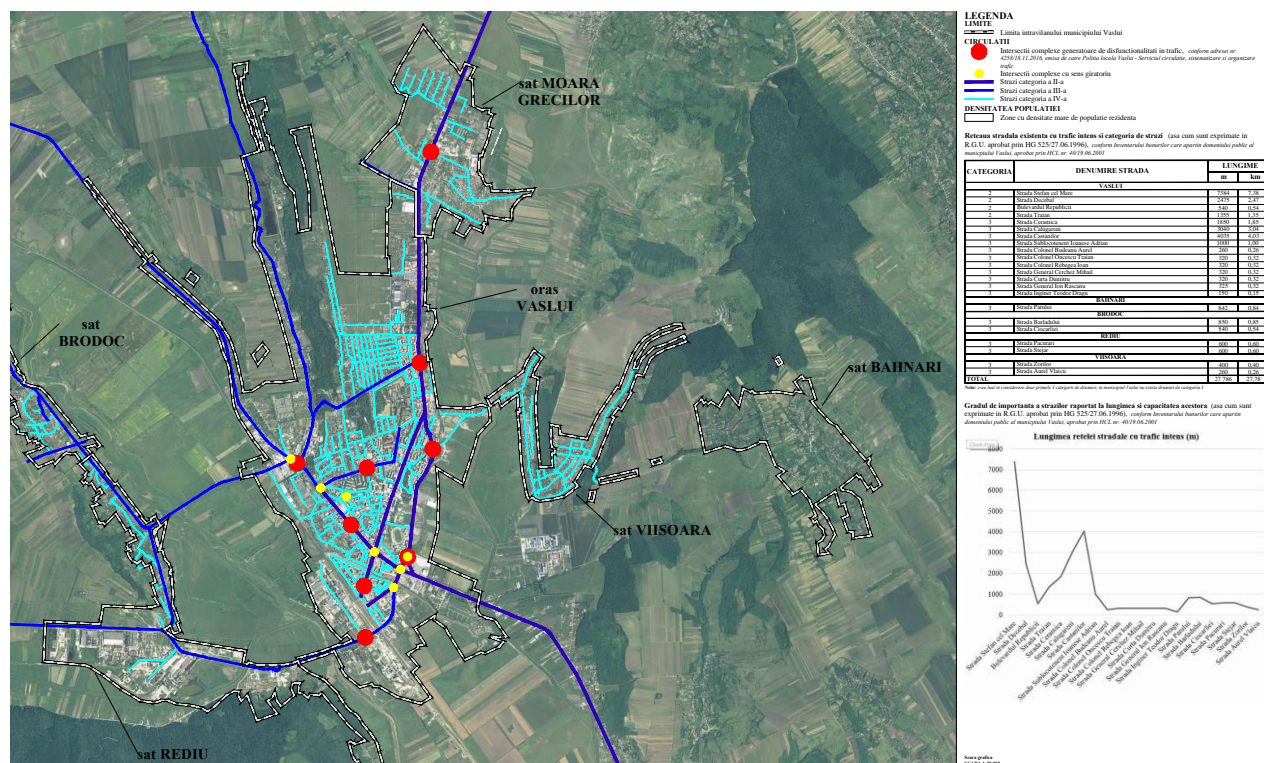
Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Vaslui indică faptul că mobilitatea populației în cadrul Zonei Metropolitane Vaslui este influențată semnificativ de volumul navetismului pentru muncă și studii. Astfel, la recensământul din 2011, circa 6.400 de persoane practicau navetismul la locul de muncă (4.012 se deplasau din localitatea de reședință la locul de muncă din municipiul Vaslui, iar 2.384 se deplasau de la reședința din municipiu la locul de muncă din afara acestuia). La aceștia se adaugă alți 3.400 de elevi care fac naveta la unitățile de învățământ din municipiu, mai ales la licee (cei mai mulți, peste 1.000, la Liceul "Ștefan Procopiu). Chiar și în cazul rezidenților, dată fiind concentrarea populației în zona centrală, unde există locuințe colective, respectiv dispunerea unităților economice preponderent la periferie, este necesară deplasarea zilnică la locul de muncă. Prin urmare, agenții economici și unitățile de învățământ pun o presiune semnificativă asupra rețelei stradale de acces la acestea și a sistemului de transport în comun, ambele sisteme având o capacitate limitată în raport cu volumele de trafic, situație resimțită mai ales în cazul străzilor de importanță zonală (arterele de penetrație) și al celor de importanță locală, care asigură conectivitatea spațială la nivelul orașului (în general, străzile de categoria III).

Datele colectate cu ocazia elaborării Planului de Mobilitate Urbană Durabilă pe baza unui eșantion de peste 1.000 de locuitori și vizitatori, indică faptul că 35,5% dintre călătoriile non-rezidenților către municipiu sunt de tip "locuință-loc de muncă", iar 26,3% de tip "locuință-școală", în timp ce restul au altă destinație. În interiorul municipiului, predomină călătoriile "locuință-altă destinație" (de ex. deplasări pentru cumpărături, acces la diferite servicii publice și private, agrement etc.), urmate de cele la locul de muncă (28,1%) și școală (10,7%). Per ansamblu, 77,5% dintre călătorii sunt generate de rezidenți, iar 22,5% de non-rezidenți. Non-rezidenții se deplasează preponderent cu transportul în comun (95% dintre cei care vin la școală, 66,7% dintre cei care merg la locul de muncă și 65% dintre persoanele care se îndreaptă spre altă destinație). Rezidenții care se deplasează la locul de muncă preferă transportul în comun (39,2% din total), în timp ce elevii și cei care se deplasează la alte destinații se deplasează, de obicei, pe jos (53,6%, respectiv 65,5% din total). Durata medie a deplasării pentru rezidenți variază între 19 (pentru

locul de muncă) și 26 de minute (pentru școală), iar pentru nerezidenți între 26 (la locul de muncă) și 29 de minute (la altă destinație).

Conform PUG al municipiului Vaslui, trama stradală a acestuia are o configurație de tip mixt, respectiv rețeaua principală de străzi (trama majoră a orașului) este constituită de străzi de categoria II (străzile Ștefan cel Mare, Decebal, Republicii, Traian), ce fac legătura între principalele zone funcționale (de locuit, sociale, administrativ, industriale și de agrement), a căror stare tehnică este, în general corespunzătoare, beneficiind de diferite lucrări de reabilitare și modernizare. Sistemele rutiere ale străzilor ce alcătuiesc trama majoră a orașului sunt bazate pe fundație din balast sau piatră spartă. Per ansamblu, din cele 222 de artere din municipiu, 4 sunt de categoria II, 18 de categoria III, iar 200 de categoria IV.

Străzile secundare din municipiul Vaslui (trama stradală de sprijin), de categoria a III-a (Str. Ceramica, Călugăreni, Castanilor, Sublocotenent Ioanese Adrian, Colonel Budeanu Aurel, Colonel Oncescu Traian, Colonel Rebeaga Ioan, General Cerchez Mihail, Curta Dumitru, General Ion Răscanu, Inginer Teodor Dragu, Părului, Bârladului, Ciocârliei, Păcurari, Stejar, Aurel Vlaicu și Zorilor) și mai ales a IV-a au, în schimb, traseele neregulate, cu capacitate de transport redusă, nepreluând discontinuitatea circulației pe majoritatea arterelor. Elementele geometrice ale profilului transversal al unor străzi nu mai corespunde cu noua funcțiune a acestora cu standardele în vigoare (STAS 10114/1-90) și cu intensitatea traficului.

Rețeaua stradală este, prin urmare, una de tip tentacular, aceste penetrații convergând către zona centrală. Aceste străzi de categoria II și III, în lungime totală de circa 28 km, înregistrează și cele mai ridicate valori de trafic.

Un aspect negativ în desfășurarea circulației este că atât traficul greu de mărfuri, cât și cel de persoane, se desfășoară pe aceleași trasee ce traversează orașul de la E la S, respectiv pe direcția DN24. și de la NV și V la S, pe direcția DN15 D și DN 2F - ceea ce duce la:

- degradarea permanentă a sistemului rutier, acesta nefiind dimensionat pentru trafic greu și pentru actuala intensitate a traficului;
- poluarea aerului și poluarea fonică a zonelor locuite prin care se desfășoară acest trafic greu.

Conform Planului Urbanistic General al municipiului, la dimensionarea tramei stradale a orașului Vaslui nu s-a ținut seama întotdeauna de:

- caracteristicile circulației auto și pietonale rezultate din studii de circulație;
- condiții de ocupare a terenului cu clădiri, rețele tehnice edilitare, căi ferate;
- soluțiile de viitor prevăzute pentru transportul în comun;
- asigurarea spațiilor de parcare adiacente părții carosabile;
- categoria drumului public care traversează localitatea urbană sau rurală.

Astfel, rețeaua stradală este formată, în principal, din străzi înguste, iar aspectul colinar al reliefului are declivități accentuate pe anumite tronsoane. Sunt, de asemenea, numeroase străzi nemodernizate, cu infrastructură învechită (străzi pietruite sau chiar de pământ). În aceste condiții traficul se distribuie natural pe străzile principale pe care se desfășoară și transportul public de călători. Străzile din municipiul Vaslui care înregistrau cele mai mari valori de trafic la momentul elaborării Planului de Mobilitate Urbană Durabilă erau Bd. Traian, str. Ștefan cel Mare (între intersecțiile cu Bd. Traian, respectiv Anton Pann), str. Alecu Donici, str. Decebal, str. Nicolae Iorga și str. Călugăreni (intersecția cu Șoseaua Bacăului și str. Nicolae Iorga).

Din aceste observații realizate la momentul elaborării Planului de Mobilitate Urbană Durabilă se pot identifica zonele care prezintă cele mai mari probleme și pentru care este necesară inițierea de măsuri într-un viitor apropiat, și anume:

- Treckerile de pietoni de pe str. Ștefan cel Mare sunt solicitate foarte intens, aceasta fiind o stradă pe care se produc numeroase accidente rutiere. Este necesară supraînălțarea străzii pe suprafața trecerii de pietoni, pentru încetinirea traficului și minimizarea riscurilor.
- Str. Traian și str. Decebal sunt intens circulat și creează timpi mari de așteptare la semafor/intersecții/treceri de pietoni. Pe aceste străzi se observă densități de trafic crescute, un indice al utilizării capacității critic și în general valori alarmante pentru indicatorii de referință. Este necesară implementarea semaforizării cu undă verde pentru fluidizarea traficului și favorizarea circulației rutiere (str. Decebal ținând loc și de șosea de centură).

Cele mai aglomerate intersecții din municipiu erau, conform acestor măsurători, cele dintre str. Decebal și Ștefan cel Mare (zona Centrul de Afaceri), str. Ștefan cel Mare – str. Gheorghe Doja, respectiv str. Ștefan cel Mare – str. Lt. Ioanese Adrian. Intersecțiile semaforizate funcționează cu program fix, în majoritatea cazurilor cu o structură a fazelor și o alocare a timpilor de verde care conduce la timpi de așteptare foarte mari, mai ales la orele de vârf (peste 10 vehicule în așteptare). Conform PUG,

În municipiul Vaslui există 9 intersecții complexe generatoare de disfuncționalități în trafic, pe str. Călugăreni, Ceramica, Traian, Ștefan cel Mare, Decebal, Republicii și Donici. Alte 6 intersecții complexe au fost prevăzute cu sensuri giratorii, mai ales pe str. Călugăreni, Traian, Ștefan cel Mare și Decebal. Municipiul Vaslui nu dispune de un centru pentru gestionarea intersecțiilor și a trecerilor de pietoni semaforizate. De asemenea, nu există intersecții cu instalații configurate pentru a lucra în regim de dirijare adaptiv dotate cu detectori de trafic și cu echipamente de monitorizare video.

Conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al municipiului, congestia traficului și formarea de blocaje temporare este, pe de altă parte, determinată atât de capacitatea redusă a acestora, cât și de existența autovehiculelor parcate în lungul străzilor (de ex. în cazul Bd. Traian, Bd. Republicii, str. Ștefan cel Mare, str. Hușului, str. Călugăreni, str. Mareșal Constantin Prezan etc.). Parcajele amenajate se dovedesc a fi insuficiente, staționarea autovehiculelor în lungul străzilor fiind prezentă atât în zonele rezidențiale, cât și în cele comerciale. Cele 10 intersecții monitorizate la momentul elaborării documentului indică o corelare între dinamica traficului și gradul de ocupare a parcărilor, mai ales la orele de vârf.

Situația străzilor din localitățile componente ale municipiului Vaslui este, de fapt, cea mai precară. Datele Primăriei Municipiului Vaslui, indică faptul că, la începutul anului 2017, un număr de 73 de străzi din municipiu necesitau lucrări de reabilitare și modernizare, dintre care doar 22 erau amplasate în municipiu, iar restul de 51 în localitățile componente (15 în Reditu, 14 în Vișoara, 11 în Moara Grecilor și 11 în Brodoc).

Aceste informații sunt confirmate și datele statistice ale INS, care arată faptul că din totalul de 111 km de străzi din municipiu, 37 km (33%) sunt nemodernizate. Față de anul 2007, se constată că lungimea străzilor nemodernizate a scăzut cu 27,5%, acesta fiind rezultatul investițiilor derulate de municipalitate în infrastructura de transport.

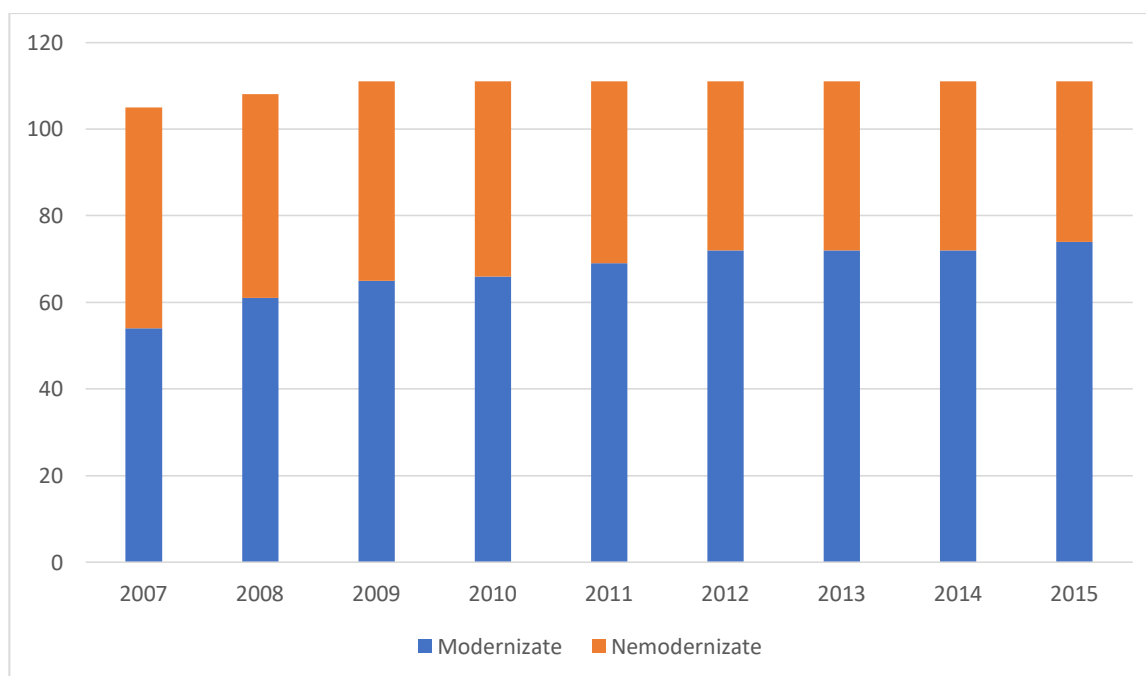

Figure 43 – Rețeaua stradală (km) din municipiul Vaslui, pe categorii de străzi, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Aceste disfuncții la nivelul tramei stradale și a mobilității motorizate generează, în final, probleme legate de asigurarea calității factorilor de mediu, respectiv amenințări la adresa siguranței participanților la trafic. Problemele de mediu sunt generate în principal de căile de comunicație importante (DN 24, DN 15D, DN 2F, DJ 207E), unde circulația auto influențează negativ zonele limitrofe prin gaze de eșapament, pulberi sedimentabile și zgomot. În municipiul Vaslui aceste fenomene sunt mai frecvente pe străzile intens circulate: Ștefan cel Mare, Decebal, Mihail Kogălniceanu.

Pe de altă parte, în perioada 2005-2016, în municipiul Vaslui s-au produs 549 de accidente rutiere, cu 681 de vehicule implicate, 445 de răniți ușor, 143 de răniți grav și 35 de decedați.

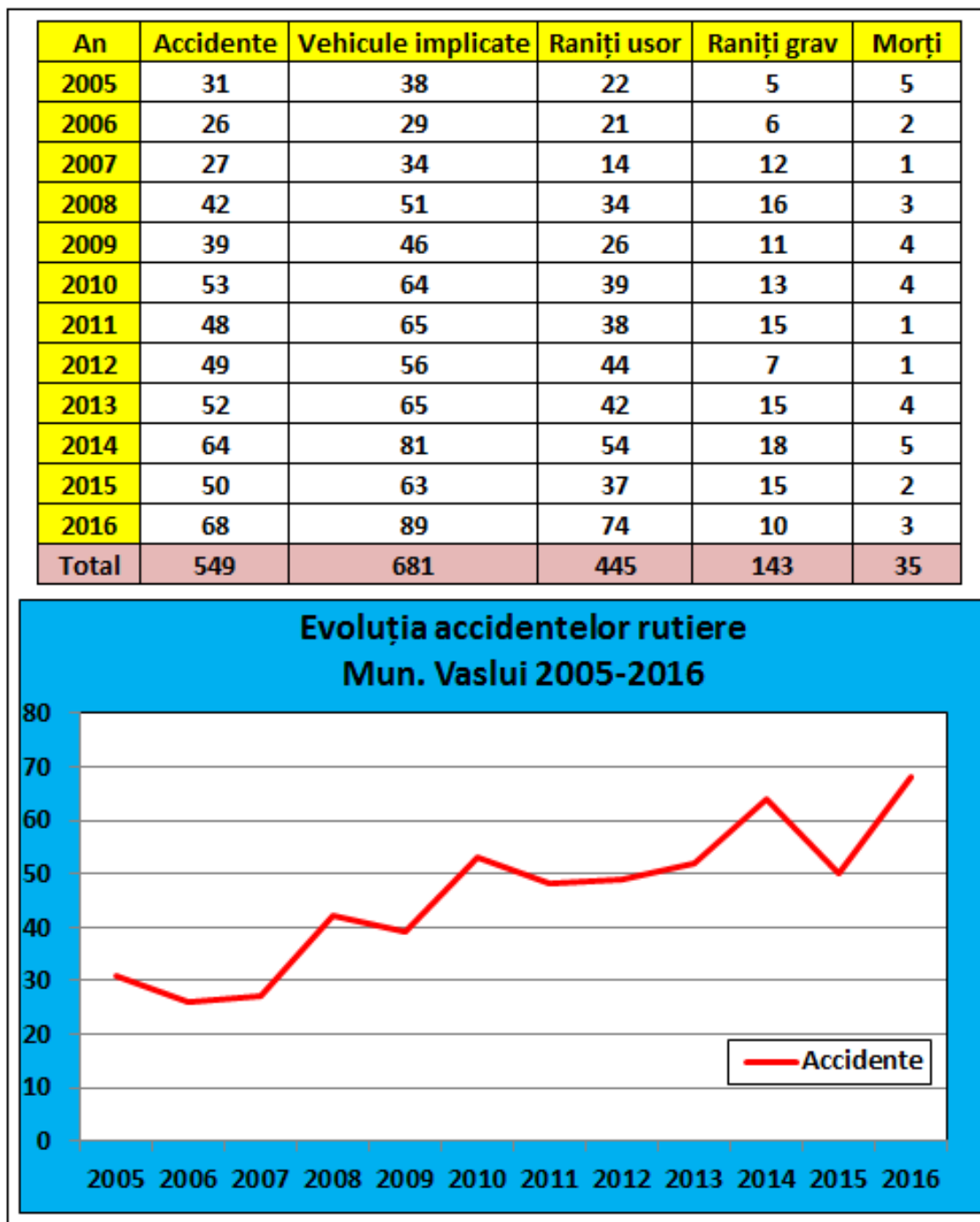

Figure 44 – Dinamica accidentelor din municipiul Vaslui în perioada 2005-2016

Sursa: Doctorand Silviu Marian Ciobanu, Facultatea de Geografie a UBB Cluj-Napoca. Studiu de cercetare privind accidentele rutiere în municipiul Vaslui realizat pe baza datelor IGPR

Zonele din municipiu unde s-au produs cele mai multe accidente în ultimul deceniu sunt Str. Ștefan cel Mare și Decebal, cele care înregistrează și cele mai ridicate valori de trafic și unde este recomandată implementarea de măsuri de management corespunzător al traficului, inexistent în prezent, care să asigure deplasarea în condiții de siguranță pentru toate categoriile de participanți la trafic (șoferi, pietoni, bicicliști, utilizatori ai transportului în comun).

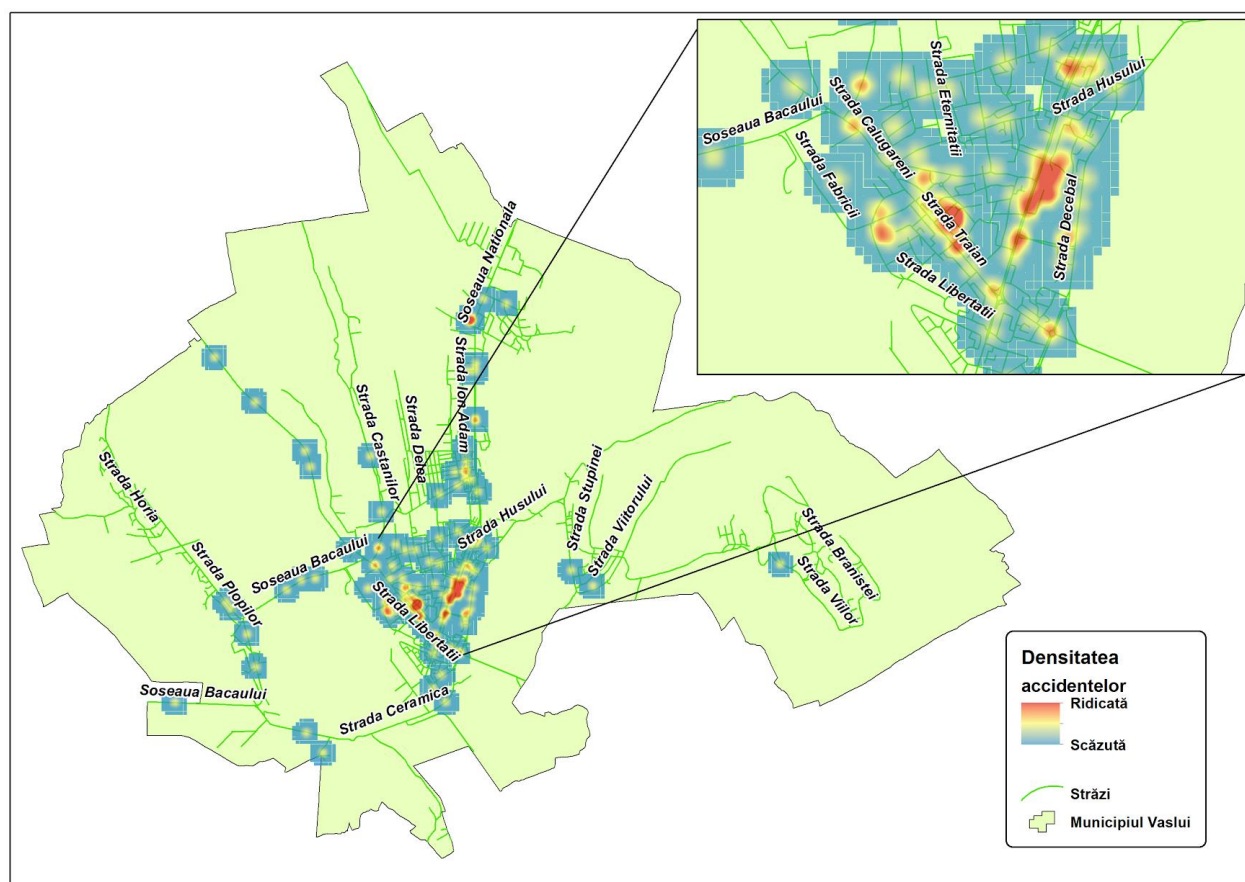

Figure 45 - Zonele din municipiul Vaslui cu cele mai multe accidente rutiere în perioada 2005-2016

Sursa: Doctorand Silviu Marian Ciobanu, Facultatea de Geografie a UBB Cluj-Napoca. Studiu de cercetare privind accidentele rutiere în municipiul Vaslui realizat pe baza datelor IGPR

O problemă majoră cu care se confruntă în prezent municipiul Vaslui este cea a deficitului de locuri de parcare, remarcată atât în zona centrală, cât și în marile ansambluri de locuințe (blocuri). Conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă, municipiul Vaslui dispune în prezent de un sistem deficitar de parcări. Astfel, exceptând parcare cu plată de la Piața Traian și o serie de parcări pentru rezidenți și instituții din zona centrală, cea a stadionului și cartiere, parcare și staționarea vehiculelor se realizează, în general, de-a lungul arterelor de circulație, atât în cazul locuitorilor, cât și a vizitatorilor (în lipsa facilităților de tip Park&Ride la principalele intrări în oraș). Numărul de autovehicule înmatriculate în municipiu este de circa 19.800, conform datelor furnizate de Primăria Vaslui în noiembrie 2016, la care se adaugă alte câteva mii de vehicule în tranzit, în condițiile în care nu există facilități de tip park&ride la principalele puncte de penetrație în oraș. De asemenea, cetățenii nu

achită un abonament pentru parcarile rezidențiale. În aceste condiții, parcare se face gratuit pe stradă și pe trotuare, ceea ce descurajează mobilitatea nemotorizată și transportul în comun, conducând la congestionarea traficului rutier și pietonal și la un risc sporit de accidente. Vehiculele parcate neregulamentar nu au putut fi ridicate, din cauza unui vid legislativ, până la sfârșitul anului 2016, agravând situația.

Prin proiectul "Reabilitare infrastructură de străzi în municipiul Vaslui", finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1 - „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere”, Domeniul de intervenție 1.1. - „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, Subdomeniul – „Centre urbane”, Categoria de operațiuni – „Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban”, s-au reabilitat 12 străzi cu o lungime totală de 14.736 metri, s-au amenajat 11.851 metri liniari de piste pentru bicicliști, 65.581 mp de trotuare și s-au reabilitat 20.084 m² de spații verzi. Lucrările au vizat și semnalizarea orizontală pe 9.061 de metri pătrați, precum și înființarea a 323 de rampe pentru persoane cu dizabilități. Arterele rutiere reabilitate sunt: Ștefan cel Mare, Decebal, Peneș Curcanu, Cuza Vodă, Victoriei, Hușului, Vasile Alecsandri, 8 Martie, Spitalului, Adrian Ioanesi, Gheorghe Doja, Grigore Moșil.

1.4.2.2. Mobilitatea nemotorizată

Circulația pietonală majoră se desfășoară între zona Gării – B-dul Republicii, strada Decebal, Ștefan cel Mare, Traian, Donici, Călugăreni și centrul civic al orașului se desfășoară pe trotuarele amenajate în lungul străzilor care fac parte din trama stradală majoră și care în unele cazuri au o lățime necorespunzătoare sau chiar lipsesc pe unele porțiuni. De asemenea, nu există pasaje pietonale la nivelul străzilor cu trafic intens (de ex. nodul Crucea Gării), ceea ce limitează mobilitatea pietonilor și a vehiculelor și crește riscul de accidente. Excepție fac zonele pietonale și străzile modernizate recent cu fonduri POR 2007-2013 sau cu fonduri proprii ale municipiității.

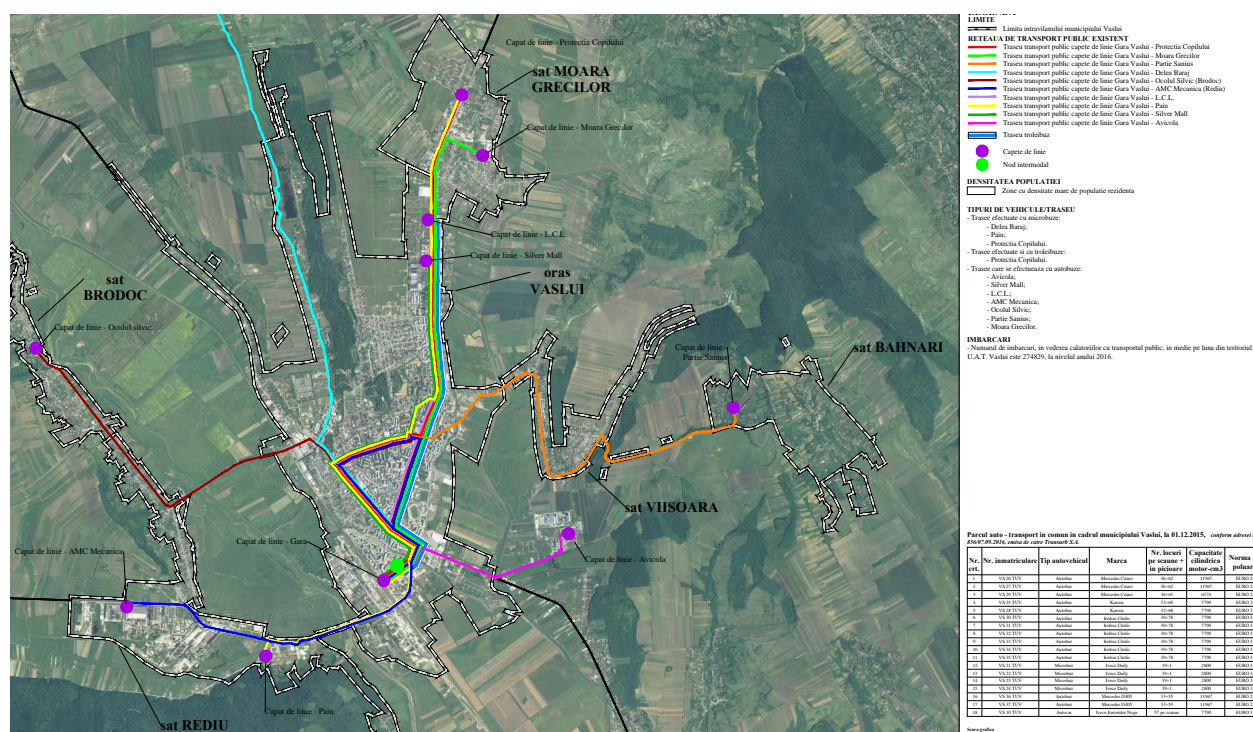
La nivelul municipiului Vaslui există 11,8 km de piste de biciclete pe str. Ștefan cel Mare, Decebal, Hușului, Spitalului și Gh. Doja, realizate în cadrul proiectului "Reabilitare infrastructură de străzi în municipiul Vaslui", finanțat din POR 2007-2013. Aceste piste acoperă însă doar o mică parte din municipiu, nu sunt integrate cu alte mijloace de transport și nu permit conectarea tuturor cartierelor și localităților componente cu zona centrală, zonele economice și de agrement ale orașului. De asemenea, la nivel local nu există posibilitatea de a închiria biciclete, lipsind inclusiv zonele de parcare/stocare a acestora.

1.4.2.1. Transportul în comun

Transportul în comun se desfășoară în municipiul Vaslui pe arterele care fac parte din trama stradală și asigură deplasările către locurile de muncă, serviciile publice și private (centre comerciale, unități de învățământ, unități sanitare, administrative, culturale, de agrement) și zonele de rezidență ale populației pe teritoriul administrativ al municipiului. Transportul de călători urban și interurban, se desfășoară de regulă pe trama stradală majoră, cele mai solicitate străzi fiind: Decebal, Ștefan cel Mare, Walter Mărăcineanu, Mareșal Constantin Prezan, Nicolae Iorga, Donici, Călugăreni, Ceramicii Republicii, Traian. Pe aceste străzi nu există benzi dedicate și adesea nici

alveole pentru mijloacele de transport în comun, acestea contribuind, la rândul lor, la congestiunea traficului la orele de vârf.

Conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Vaslui, traseele de transport public nu acoperă destul de bine teritoriul orașului din cauza configurației și a stării străzilor, deficitare din această perspectivă fiind extremitatea nordică a orașului (zona Moara Grecilor) și cea vestică (zona Liceului "Ștefan Procopiu", cea mai mare unitate de învățământ din oraș). Acesta constată faptul că toate liniile de transport urban pleacă din zona Gării și cele mai multe trec prin zona centrală, încărcând traficul pe str. Ștefan Cel Mare, până la depășirea capacității de circulație. Pe de altă parte, nu putem vorbi de un sistem de transport integrat atractiv care să constituie o îmbinare armonioasă între diferite moduri alternative de transport-transportul public-vehicule individuale, vehicule pe două roți, deplasări pietonale.

depășită, unele dintre acestea fiind achiziționate second-hand. Aceste vehicule au o motorizare EURO 2 și EURO 3 și o capacitate totală de circa 1.500 de locuri pe scaune și în picioare. În plus, în municipiu nu există un depou modern, care să asigure mentenanța corespunzătoare a mijloacelor de transport public.

Rețeaua de troleibuze a fost pusă în funcțiune în 1 mai 1994, iar circulația troleibuzelor a fost sistată începând cu iulie 2009, din cauza uzurii fizice și morale a infrastructurii. O dată cu finalizarea proiectului POR 2007-2013 de extindere și reabilitare a rețelei de transport electric pe circa 13 km și cu achiziționarea unor mijloace de transport second-hand, transportul cu troleibuzul a fost reluat pe traseul Gară-Protecția Copilului. Terminalul intermodal realizat în cadrul proiectului, în suprafață de circa 19.500 mp, este situat pe un amplasament favorabil atât față de zona centrală, cât și Gara CF a orașului. Acesta va deveni complet operațional începând cu anul 2017, o dată cu obținerea tuturor avizelor de funcționare.

În anul 2015, serviciile de transport ale TRANSURB au deservit 3,242 mil. de pasageri, adică o medie de circa 9.000 de pasageri/zi calendaristică. Au fost eliberate 1,211 mil. de legitimații de transport gratuit (pensionari, elevi, persoane cu dizabilități etc.), respectiv vândute 1,299 mil. legitimații de călătorie și 732.000 de bilete. În anul 2016, operatorul a înregistrat o medie lunară de circa 275.000 de îmbarcări pe teritoriul municipiului și 2.000 de abonamente, ceea ce corespunde unui număr de circa 3,3 milioane de pasageri de-a lungul întregului an. Cantitatea de carburant consumată de operator pentru efectuarea serviciului a fost de 250 de tone. Cifra de afaceri a TRANSURB a fost în 2015 de 3,95 mil. lei, în creștere cu doar 17% față de anul 2007, iar numărul de salariați a scăzut cu 14,5%, pe fondul menținerii numărului de pasageri la un nivel scăzut. Totuși, exceptând anul 2014, operatorul a înregistrat permanent profit.

Legătura cu comunele din Zona Metropolitană Vaslui, dar și cu alte orașe din țară (București, Iași, Bacău, Brașov, Suceava, Piatra Neamț, Arad, Timișoara, Sibiu, Galați, Brăila, Constanța, Buzău, Ploiești, Tulcea, Bistrița etc.) și străinătate (Italia, Spania, Marea Britanie, Franța, Germania, Austria, Belgia, Danemarca, Elveția etc.), se face prin curse regulate de autobuze, operate de companii private. Cele mai multe curse intrajudețene zilnice sunt operate din Vaslui către localitățile Huși (18), Satu Nou (10), Șerbotești (10), Laza (9), Muntenești (7), Deleni (7), Băcești (7), Bogdana (6), Lipovăț (6) și Văleni (5).

La nivelul municipiului, conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă, au fost aprobate prin HCL un număr de 222 de autorizații de taxi pentru perioada 2015-2020, în creștere față de cele 148 existente anterior. Tariful maximal de zi/noapte stabilit de Consiliul Local Vaslui printr-un regulament și practicat de către operatorii de transport autorizați să desfășoare activitatea de transport în regim de taxi, este de 2.00 lei/km pentru zi, respectiv 2.50 lei/km pentru noapte. La nivelul municipiului au fost stabilite 16 stații de taxi cu 107 locuri pe străzile Ștefan cel Mare, Republicii (gară), Traian și Vidin (piețe agroalimentare), Victoriei, Decebal, Podurilor și Mihail Kogălniceanu.

1.5. Infrastructura tehnico-edilitară

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza-diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Mediu	Ponderea ridicată a gospodăriilor neconectate la sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă și canalizare, calitatea scăzută a unor resurse de apă, precum și uzura avansată a unor rețele existente, cu impact negativ asupra factorilor de mediu și a sănătății populației	Nevoia de extindere și modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare
Climatice	Ponderea ridicată a gospodăriilor din localitățile rurale incluse în zona metropolitană care folosesc combustibili solizi pentru încălzire, surse importante de emisii de CO ₂ , în lipsa accesului la sisteme de alimentare cu gaze naturale	Nevoia de extindere a rețelei de distribuție a gazelor naturale
	Densitatea ridicată a rețelei de linii / cabluri aeriene, cu impact negativ asupra siguranței cetățenilor, în cazul unor fenomene meteo extreme (de ex. furtuni)	Nevoia de dezvoltare a unui sistem de canalizație subterană
	Performanța energetică scăzută a clădirilor publice și de locuit ridicate în perioada comunistă, care conduce la	Nevoia de îmbunătățire, prin măsuri integrate, a performanței energetice a clădirilor

	creșterea consumurilor energetice și a emisiilor de CO₂, concomitent cu degradarea avansată a fațadelor acestora	
	Performanța energetică scăzută a sistemului de iluminat public, care conduce la o calitate redusă a acestui serviciu, la consumuri energetice ridicate și la costuri mari suportate de administrație cu acest serviciu	Nevoia de extindere, modernizare și eficientizare energetică a sistemului de iluminat public
	Uzura și extinderea insuficientă în noile zone construite a rețelei de distribuție a energiei electrice, care conduce la întreruperi ale furnizării, pierderi energetice și afectarea confortului populației	Nevoia de extindere și modernizare a rețelei de distribuție a energiei electrice

1.5.1. Infrastructura de apă și apă uzată

Municipiul Vaslui dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă și industrială format din sursele de apă, conductele de aducțiune, stațiile de pompare, rezervoarele de înmagazinare și rețelele de distribuție.

Asigurarea cerinței de apă pentru sistemul Vaslui se face din surse de suprafață (captările Solești și Pușcași, respectiv priza de rezervă de pe râul Bârlad) și subterane (captarea Delea), în timp ce localitățile rurale din jur sunt alimentate exclusiv din surse subterane – fie prin sisteme centralizate, fie prin fântâni individuale.

Sursele care asigură debite în rețeaua de alimentare cu apă din municipiul Vaslui, totalizează un debit de 1405,72 l/s, după cum urmează:

- sursele de suprafață = 1.100 l/s (Acumularea Solești, Q = 800 l/s și Acumularea Pușcași, Q = 300 l/s);
- sursele subterane = 305,72 m³/zi (Captarea Delea).

Din acumularea Solești se pot preleva până la 800 l/s apă brută printr-o captare tip sifon și o aducțiune gravitațională DN 1000 mm. Volumul de apă brută este preluat și pompat de stația pompare Spital dotată cu 3+1 pompe MV 303x2 prin intermediul unei refulări DN 1000 mm în Stația de tratare Delea, cu o capacitate de circa 730 l/s, peste nivelul actual al consumului local. Din acumularea Pușcași se pot preleva până la 300 l/s apă brută printr-o priză turn și aducțiune gravitațională (DN 600 mm) ce asigură atât apa brută necesară Stației de tratare apă industrială din zona Rediu, cât și, în caz de nevoie, Stației de tratare a apei Delea prin intermediul Stației de pompare Rediu. Conducetele de aducțiune a apei totalizează 25,85 km, Dn 600-1000 mm și sunt de tip PREMO. Facilitățile de înmagazinare a apei sunt reprezentate de 6 rezervoare, cu un volum total de 10.300 m³.

Dintre sursele subterane este utilizată linia de drenuri Delea și drenurile din pădurea Chițoc (acestea din urmă folosite ca sursă doar pentru alimentarea satului Chițoc). Ca surse de apă mai există liniile de puțuri subterane Munteni I, Munteni II, Mobila și Vasluiet, cu debite mici, și care datorită calității necorespunzătoare a apei sunt în conservare.

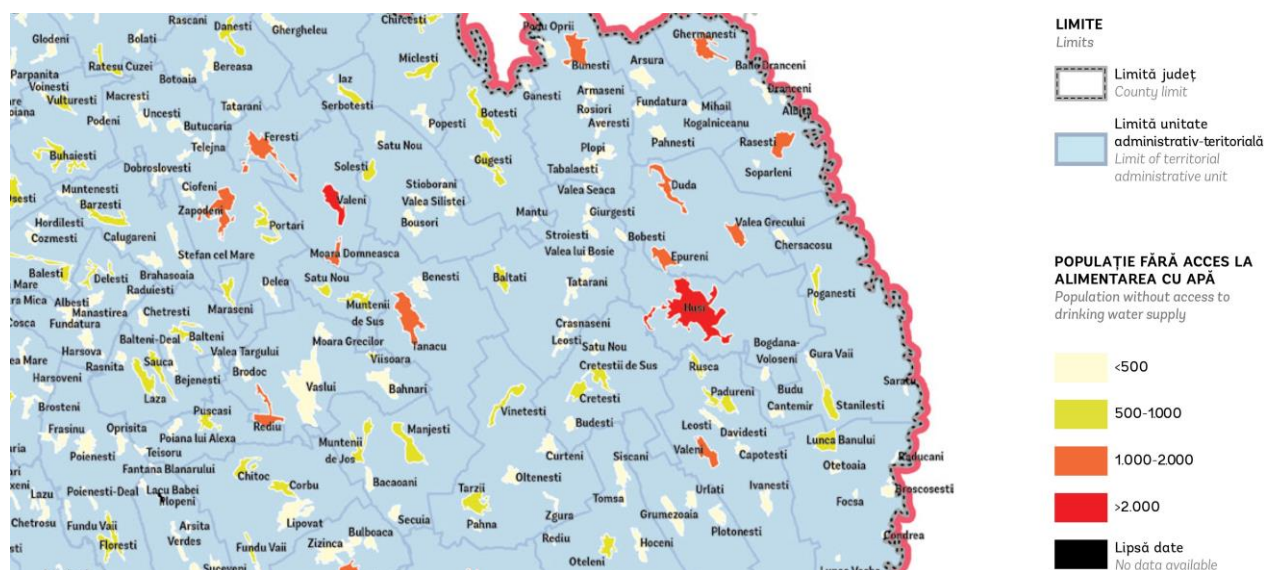

Figure 47 – Populația fără acces la rețeaua de alimentare cu apă din Zona Metropolitană Vaslui

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în infrastructură de apă și apă uzată

Lungimea totală a rețelei de alimentare cu apă era în 2015 de 217,9 km în Zona Metropolitană Vaslui, din care 122,2 km în municipiul Vaslui (Dn 20-600 mm). Față de anul 2007, se constată o creștere a lungimii rețelei de distribuție a apei potabile de peste 70 km, ca urmare a investițiilor derulate în acest interval din diferite surse de finanțare. În comunele Bălteni, Delești, Laza Lipovăț, Muntenii de Jos, Pușcași, rețeaua de alimentare cu apă a fost extinsă, în folosul consumatorilor casnici. În schimb, comunele Muntenii de Sus, Văleni și Zăpodeni nu dispun de sisteme centralizate de alimentare cu apă.

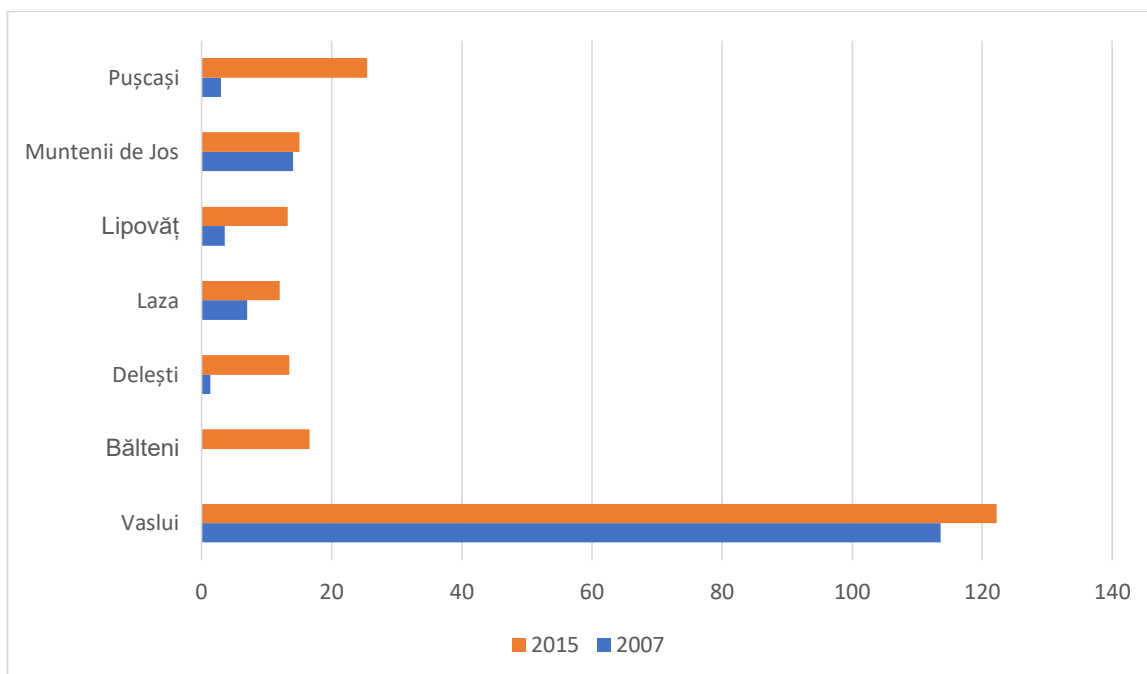

Figure 48 – Lungimea rețelei simple de distribuție a apei potabile din Zona Metropolitană Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor din Zona Metropolitană Vaslui a scăzut, în intervalul 2007-2015, cu 29,7%, scăderea fiind mai semnificativă în cazul consumatorilor non-casnici (-44,7%) decât în cazul celor casnici (-20,8%). Acesta este rezultatul cumulat al scăderii activității industriale, al numărului de locuitori stabili, al puterii de cumpărare al populației, dar și al creșterii gradului de contorizare.

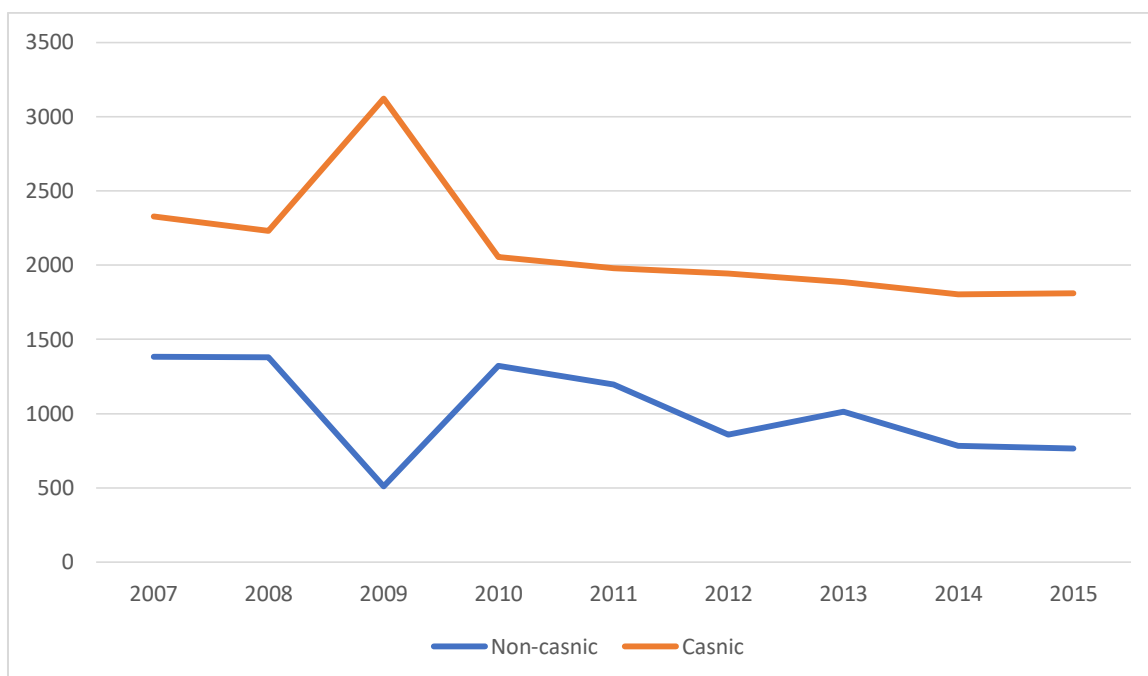

Figure 49 – Consumul de apă potabilă (m3) la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, pe tipuri de consumatori, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Rețeaua de conducte a municipiului Vaslui a fost executată, în mare parte în perioada comunistă, din conducte de azbociment, care au fost înlocuite doar parțial în ultimii ani, în cadrul proiectului cu finanțare nerambursabilă din POS MEDIU 2007-2013. Vechimea medie a rețelei este mai mare de 30 de ani, majoritatea componentelor ei având durata de utilizare expirată. În acest context, Master Planul pentru sectorul de Apă și Apă Uzată din județul Vaslui identifică următoarele deficiențe la nivelul Sistemului Vaslui:

- gradul mic de conectare al populației la sisteme centralizate (74%);
- pierderile de apă semnificative cauzate de avariile înregistrate la rețelele de transport și distribuție (59%);
- existența conductelor vechi și neprotejate supuse fenomenelor de coroziune a apei și a solului de pozare, mai ales în zona centrală a municipiului;
- consumurile energetice specifice mari;
- starea avansată de uzură a construcțiilor și echipamentelor existente în complexele de înmagazinare și pompare;
- neasigurarea zonelor de protecție sanitară și a debitelor necesare fronturilor de captare (sursa Solești a înregistrat în ultimii ani o scădere a calității apei, iar în perioadele cu regim pluviometric redus nu poate asigura consumul de apă);
- inexistența unor surse suplimentare de asigurare a necesarului de apă și a facilităților de combatere a poluărilor accidentale;
- deficiențele rezervoarelor de înmagazinare ce prezintă risc de contaminare și de reducere a siguranței sistemului.

Exploatarea și întreținerea acestui sistem este realizată de către S.C. AQUAVAS S.A., operator regional, prin delegarea serviciului de către ADI de Utilități Publice pentru Serviciul de Alimentare cu Apă și Canalizare, la care a aderat și UAT Municipiul Vaslui - o condiție pentru accesarea finanțărilor nerambursabile pentru investițiile din domeniu puse la dispoziție prin POS MEDIU 2007-2013 și POIM 2014-2020.

În perioada de programare 2007-2013, cu sprijinul financiar nerambursabil al POS MEDIU 2007-2013, s-au realizat investiții importante la nivelul sistemului de alimentare cu apă al municipiului Vaslui, care au vizat: reabilitarea stației de tratare a apei Delea și a stațiilor de pompare Spital și REDIU; realizare stații noi de pompare la Delea; realizare și reabilitare rezervoare la Delea și Moara Grecilor; realizare și reabilitare aducțiuni; extinderea rețelei de distribuție cu 54,63 km și reabilitarea acesteia pe 11,59 km; reabilitarea zonei de protecție sanitară pentru captările Solești, Pușcași și Bârlad;

Master Planul prevede investiții de circa 14,5 mil. Euro pentru sistemul de alimentare cu apă al municipiului Vaslui, în perioada 2014-2020, la care se adaugă 1,4 mil. Euro pentru Muntenii de Jos, 1 mil. Euro pentru Laza, 1,7 mil. Euro pentru Ștefan cel Mare, 0,5 mil. Euro pentru Delești și 0,8 mil. Euro pentru Lipovăț. În cazul Sistemului Vaslui, aceste investiții vor viza executarea a 24 de foraje noi, care să reducă dependența de sursa de suprafață Solești, modernizarea stației de clorinare, redimensionarea / relocarea / înlocuirea conductelor de aducțiune de la sursele Pușcași și Delea (19,5 km), modernizarea a 6 stații de pompare, modernizarea a 4 rezervoare și construcția a două rezervoare noi, extinderea pe 55,5 km a rețelei de distribuție (străzi care nu au fost cuprinse în proiectul finanțat din POS MEDIU, în

Vaslui, REDIU, Brodoc, Moara Grecilor, Muntenii de Sus, Văleni, Vișoara), redimensionare/înlocuire rețele de distribuție pe 21,2 km, implementare sistem SCADA, achiziție autocisterne, echipamente de detectare pierderi, laborator de monitorizare a calității apei etc. În celelalte localități sunt prevăzute execuția de foraje, aducțiuni, stații de clorinare, pompare, rezervoare și extinderi de rețele de distribuție.

Banca Mondială a realizat în anul 2015 pentru MDRAP un Ghid de investiții pentru infrastructura de apă și apă uzată, în care prioritizează necesitățile de investiții din domeniu plecând de la cerințele din Directivele Comisiei Europene, numărul populației, proiectele finalizate și în curs, sistemele și aglomerările definite în master plan-urile județene etc. Conform acestui studiu, localitățile care ar trebui să beneficieze cu prioritate de fonduri pentru extinderea rețelei de distribuție a apei potabile sunt Zăpodeni, Văleni, Satu Nou și Corbu, urmate apoi de Lipovăț și Pușcași. Dacă peste satele Lipovăț, Corbu și Satu Nou fondurile vor fi asigurate prin POIM 2014-2020, fiind cuprinse ca obiective de investiții prioritare în Master Plan, pentru satele Văleni, Zăpodeni și Pușcași sunt necesare fonduri de la bugetul de stat.

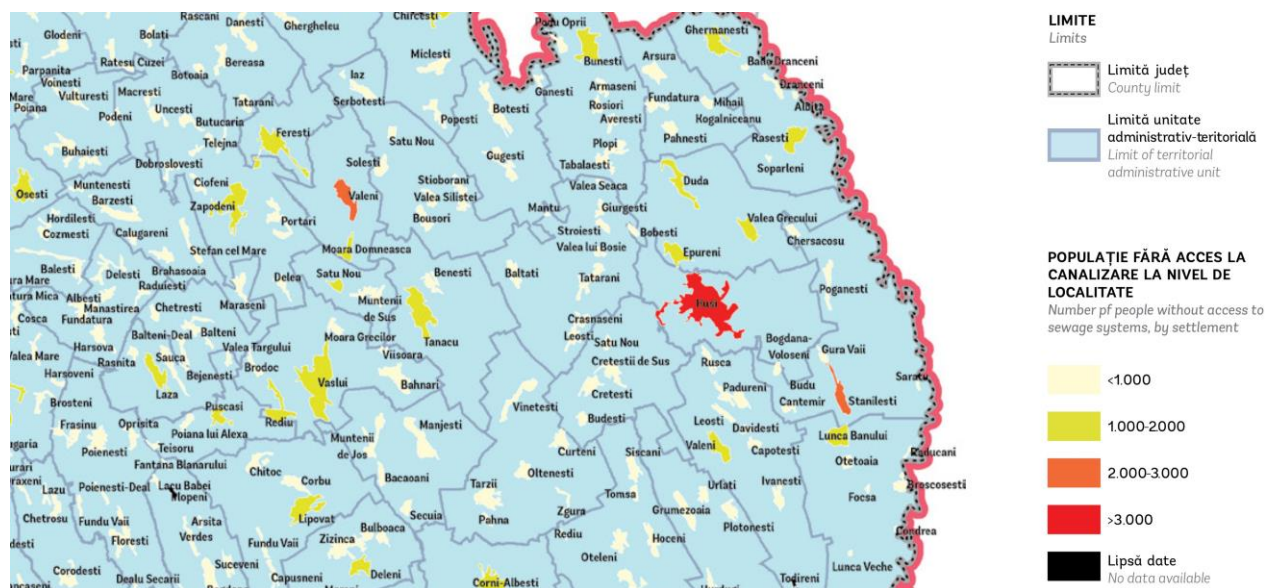

Figure 50 - Prioritizarea investițiilor în rețeaua de canalizare din Zona Metropolitană Vaslui

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în infrastructură de apă și apă uzată

În prezent, municipiul Vaslui dispune de un sistem centralizat de canalizare care cuprinde rețele de canalizare, stații de pompare intermediare, colectoare principale și stația de epurare. Dimensiunile conductelor sunt cuprinse între 150 – 1500 mm, vechimea medie a rețelei fiind de 40 ani, exceptând zonele care au beneficiat de lucrări de înlocuire mai recente, cu precădere în cadrul proiectului POS MEDIU.

Rețeaua colectează apele uzate menajere și apele industriale, conducându-le gravitațional spre stațiile de pompare intermediare și spre stația de epurare a municipiului. Există un număr de 3 stații de pompare intermediare care pompează apele uzate din zonele joase în stația de epurare, prin colectorul principal. Apele pluviale sunt colectate și transportate gravitațional spre a fi evacuate în pâraul Delea, Vasluiet, Racova sau albia veche a râului Bârlad.

Stația de epurare a apelor uzate are o capacitate de 600 l/s, prin colectorul principal. Stația de epurare Vaslui este situată în partea de sud-est a orașului pe malul drept al pârâului Vasluiet, amonte de confluența cu pârâul Delea. Apele epurate sunt deversate în pârâul Vasluiet.

În oraș sunt zone cu rețele de canalizare vechi, subdimensionate, cu grad înaintat de uzură și zone cu rețele distruse datorită terenului dificil de fundare (nisip curgător) și a tipului de tuburi folosite (tuburi de 1m lungime, fără îmbinare corespunzătoare).

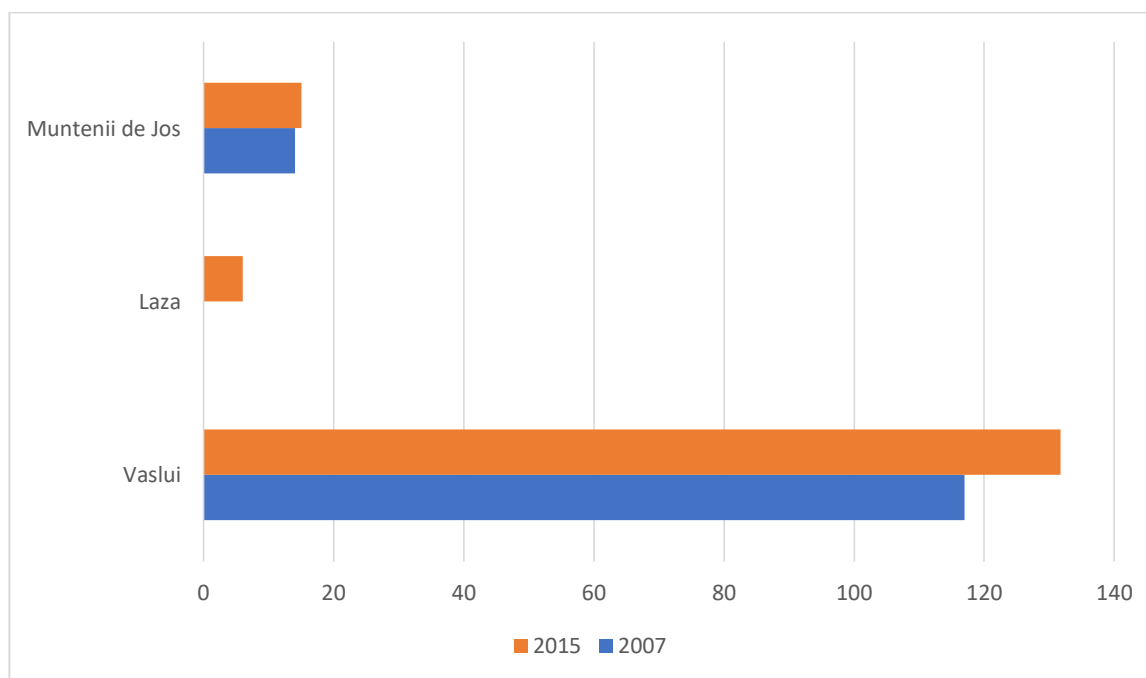

Figure 51 – Lungimea rețelei simple de canalizare din Zona Metropolitană Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Lungimea totală a rețelei simple de canalizare în Zona Metropolitană Vaslui era, în anul 2015, de 148,3 km, în creștere cu aproape 30 km față de anul 2007, pe fondul investițiilor derulate în acest interval din diferite surse. Municipiul Vaslui dispune de o rețea de canalizare lungă de 131,7 km, dintre care peste 40 km îi reprezintă canalizarea pluvială, orașul dispunând de un sistem de tip separativ. Dintre celelalte comune, doar Laza și Muntenii de Jos dispun de sisteme centralizate de canalizare, în timp ce în restul localităților rurale nu se realizează colectarea și epurarea apelor uzate.

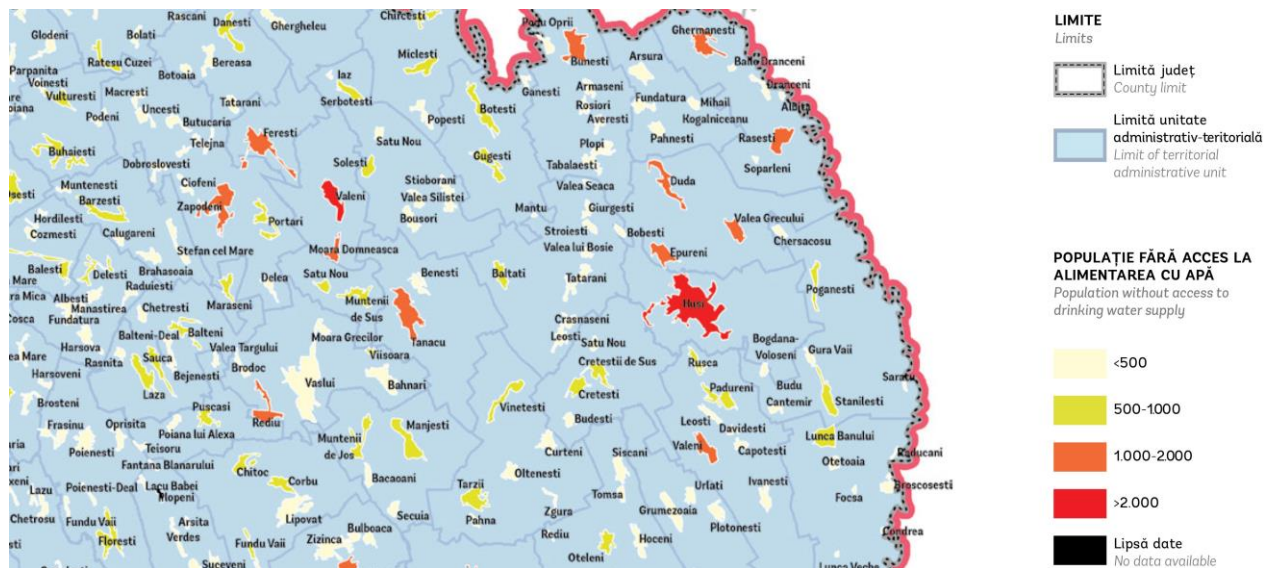

Figure 52 – Populația fără acces la rețeaua de alimentare cu apă din Zona Metropolitană Vaslui

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în infrastructură de apă și apă uzată

Sistemul de canalizare a municipiului Vaslui este exploatat și întreținut tot de către operatorul regional pentru servicii de apă și apă uzată - S.C. AQUAVAS S.A.

Master Planul pentru sectorul de Apă și Apă Uzată din județul Vaslui identifică următoarele deficiențe la nivelul Aglomerării Vaslui:

- lipsa sistemelor de colectare a apelor uzate în zona periurbană (rată de racordare de 49%);
- creșteri ale debitelor de apă uzată datorate apelor subterane infiltrate în rețeaua de canalizare;
- volume mari ale exfiltrațiilor de apă uzată cu impact negativ asupra factorilor de mediu și a stării de sănătate a populației;
- depuneri și colmatări ale canalelor secundare din cauza reducerii necesarului de apă și a nerealizării vitezei de curățire;
- numărul mare de avarii (ruperi ale îmbinărilor și prăbușiri ale canalelor);
- lipsa unui sistem județean de management al nămolurilor rezultate din stațiile de epurare;

Prin proiectul POS MEDIU 2007-2013, la nivelul Aglomerării Vaslui s-au derulat lucrări de extindere și reabilitare a rețelei de canalizare din municipiu, pe 56,37 km, respectiv 9,93 km, de reabilitare și extindere a stației de epurare a apelor uzate, precum și reabilitarea a stațiilor de pompare ape uzate, inclusiv prin achiziționarea de pompe noi.

Pentru perioada 2014-2020, în a doua etapă a proiectului, sunt vizate investiții de peste 20 mil. Euro în sistemul de colectare și epurare a apelor uzate din Aglomerarea Vaslui. Acestea vor viza: lucrări de dezinfecție a efluentului și de management a nămolului rezultat de la SEAU Vaslui; amenajarea a 17 noi stații de pompare a apelor uzate în zonele vizate de extinderea rețelei; extinderea rețelei de canalizare pe 71 km (Vaslui, Muntenii de Sus, Satu Nou, Văleni, Moara Domnească); redimensionarea/înlocuirea rețelei de canalizare pe 15,5 km; achiziționarea de echipamente de întreținere. De asemenea, sunt prevăzute lucrări de înființare/extindere a sistemelor centralizate de canalizare (rețea de colectare ape uzate, colectoare, stații de pompare, stații de epurare) în comunele Muntenii de Jos

și Laza, în valoarea cumulată de peste 5 mil. Euro.

Experții Băncii Mondiale recomandă în Ghidul de investiții pentru infrastructură de apă și apă uzată ca, pe lângă investițiile sus-menționate finanțate din POIM 2014-2020, să se acorde fonduri de la bugetul de stat cu prioritate pentru satul Pușcași, în celelalte sate sistemele de canalizare fiind considerate nesustenabile.

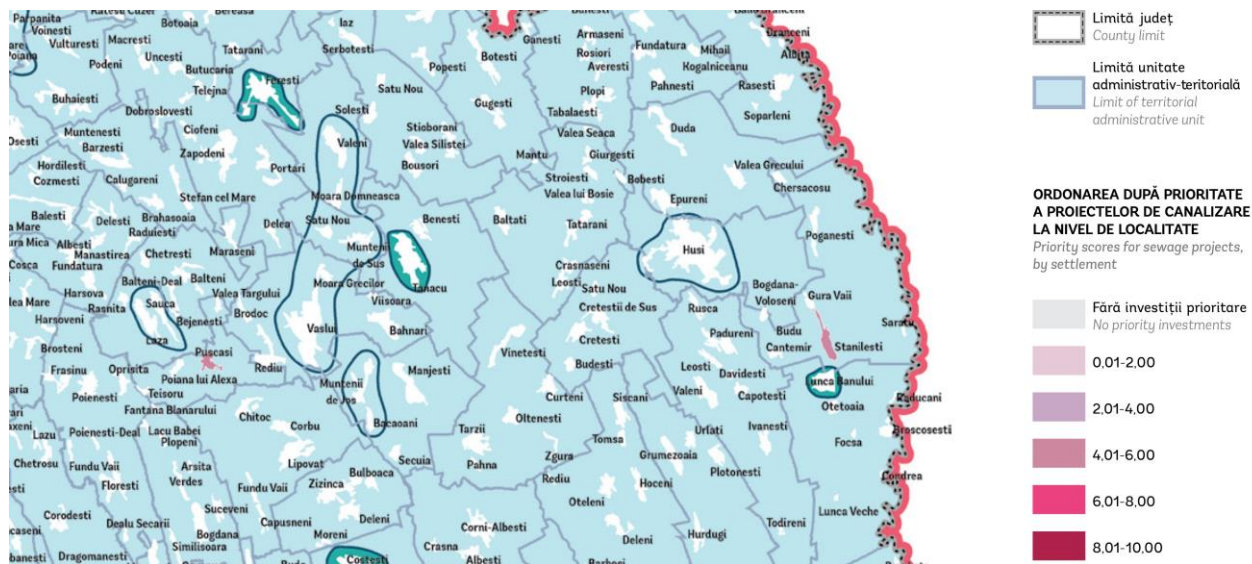

Figure 53 - Prioritizarea investițiilor în rețeaua de canalizare din Zona Metropolitană Vaslui

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în infrastructură de apă și apă uzată

1.5.2. Infrastructura de producere, transport și distribuție a energiei electrice. Iluminat public. Eficiență energetică (corelarea cu PAED)

Zona Metropolitană Vaslui este alimentată din Sistemul Energetic Național, prin patru stații de transformare care alimentează cele 196 de posturi de transformare existente, dar cu posibilitatea preluării în viitor de noi consumatori industriali, terțiari sau casnici, în condițiile în care consumul de energie a scăzut o dată cu dispariția unor consumatori industriali și cu reducerea populației stabile a municipiului.

Stațiile de transformare existente sunt:

- Stația Vaslui – 110/20 KV echipată cu două unități de transformare de 2 x 25 MVA;
- Stația Munteni – 220(440)/110/20 KV echipată cu două unități de transformare de 2 x 25 MVA;
- Stația Rădu – 110/20 KV echipată cu două unități de transformare de 2x25 MVA;
- Stația Delea – 110/20 KV echipată cu două unități de transformare de 2x25 MVA.

Stațiile de transformare alimentează cu energie electrică consumatorii industriali, terțiari și casnici din municipiul Vaslui și din comunele apropiate. Rețelele de joasă tensiune sunt destinate consumatorilor industriali, terțiari, casnici și iluminat public. În cvartalele de blocuri de locuințe, distribuția se face prin intermediul cablurilor subterane în sistem buclat, cu funcționare radială între două posturi de transformare. În celelalte cartiere și în comunele din Zona Metropolitană Vaslui, distribuția se face prin intermediul rețelelor electrice aeriene pe stâlpi din beton armat.

Conform PUG Vaslui, lungimea totală a rețelelor de distribuție în municipiul Vaslui este de 232 km din care 178 km cabluri subterane și 54 km rețele aeriene. Iluminatul stradal și pietonal este realizat cu corpuri de iluminat echipate cu lămpi cu vapori de mercur și sodiu, alimentate cu energie electrică prin cabluri subterane sau rețele aeriene realizate cu conductoare izolate torsadate. Comandarea iluminatului public se face automat și centralizat, cu aprindere în cascadă. Starea tehnică a rețelelor subterane poate fi apreciată ca satisfăcătoare, iar rețelele aeriene cu conductoare funie neizolate, cu grad de uzură de 50-60%, conduc la defecțiuni frecvente și necesită reparații capitale. De asemenea, sistemul de aprindere existente generează dificultăți în ajustarea programului de iluminat public, în conformitate cu cerințele legale pentru acest serviciu public.

Pentru a îmbunătăți calitatea serviciilor de distribuție, a îmbunătăți aspectul urban și a reduce riscurile asociate afectării rețelei aeriene de diferite fenomene meteo extreme (de ex. vijelii) care ar conduce la sistarea temporară a furnizării, la nivel local se are în vedere dezvoltarea unui sistem de canalizație subterană a cablurilor. În acest context, municipalitatea a preluat în anul 2016 de la operatorul privat E.ON DISTRIBUȚIE ROMÂNIA o serie de active aferente sistemului de iluminat public, respectiv: linie electrică subterană de joasă tensiune iluminat public – 40,43 kilometri; linie electrică aeriană de joasă tensiune pentru iluminat public – 4,93 kilometri; stâlpi de iluminat public (beton/metal) – 1.187 bucăți. Acest demers creează premisele pentru derularea unor lucrări ample de reabilitare, modernizare și extindere a sistemului de iluminat public.

Prin proiectul "Reabilitare, modernizare și extindere infrastructură de transport public cu crearea unui terminal intermodal, precum și reabilitare, extinderea iluminatului public în municipiul Vaslui", finanțat de Programul Operațional Regional 2007-2013, Axa prioritară 1 - „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere”, Domeniul de intervenție 1.1. - „Planuri integrate de dezvoltare urbană”, Subdomeniul – „Centre urbane”, Categoria de operațiuni – „Reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban”, s-au reabilitat, printre altele, 11.031 m linie de iluminat public și s-a extins cu 4.130 m linia de iluminat public.

Municipiul Vaslui a înființat, în anul 2007, Agenția Locală pentru Eficiență Energetică și Mediu, o agenție de management energetic ce a rezultat în urma implementării unui proiect de cooperare teritorială internațională, finanțat din Programul Intelligent Energy Europe. Agenția are personalitate juridică, fiind o organizație non-guvernamentală și non-profit, apolitică, autonomă și independent, care are și ca membri fondatori Municipiile Vaslui și Bârlad, două asociații de proprietari, doi agenți economici din domeniul construcțiilor, operatori din domeniul utilităților publice, APM, ISJ și Comisariatul pentru Protecția Consumatorilor Vaslui. Aceasta dispune de personal permanent specializat, precum și de sprijinul voluntarilor.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED) al Municipiului Vaslui 2011-2020, elaborat de Agenția Locală pentru Eficiență Energetică și Mediu din subordinea municipalității, este un prim rezultat al aderării municipiului, în anul 2010, la Convenția primarilor pentru energii regenerabile locale. Obiectivul prioritar al PAED este de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră cel puțin cu 20% până în anul 2020 și de promovare a investițiilor derulate pe raza Municipiului Vaslui care să conducă la utilizarea eficientă a energiei, prin îmbunătățirea performanțelor energetice existente sau dezvoltarea de construcții, instalații, echipamente și

tehnologii cu eficiență energetică performantă, incluzând sursele regenerabile de energie viabile.

Conform inventarului realizat în cadrul PAED, emisiile de CO₂ de la nivelul municipiului Vaslui au fost în anul 2009 de 117.539 de tone, în scădere față de anul 2005, când se cifrau la peste 136.000 de tone. Cea mai mare parte dintre acestea erau generate de sectorul clădirilor rezidențiale și publice (51,6%), urmate de cele din sectorul transportului privat și comercial (29,2%) și de emisiile din sectorul nemunicipal (agenți economici), cu 14,3%. În comparație cu anul 2005, se constată o creștere a volumului de emisii din sectorul transportului privat, pe fondul creșterii continue a parcului de autovehicule, mai ales second hand (estimat la peste 20.000 de unități în prezent), concomitent cu o scădere a emisiilor din sectorul clădirilor rezidențiale și publice, în contextul demarării procesului de reabilitare termică a acestora. Pe vectori de consum, cea mai mare parte a emisiilor de CO₂ este generată de consumul de gaze naturale (35,7%), electricitate (25,2%) și motorină (17,1%).

În contextul neimplementării unor măsuri de reducere a emisiilor, PAED estimează o creștere de circa 18% a emisiilor locale de CO₂ până la orizontul anului 2020, mai ales în sectorul transportului și al clădirilor rezidențiale și publice.

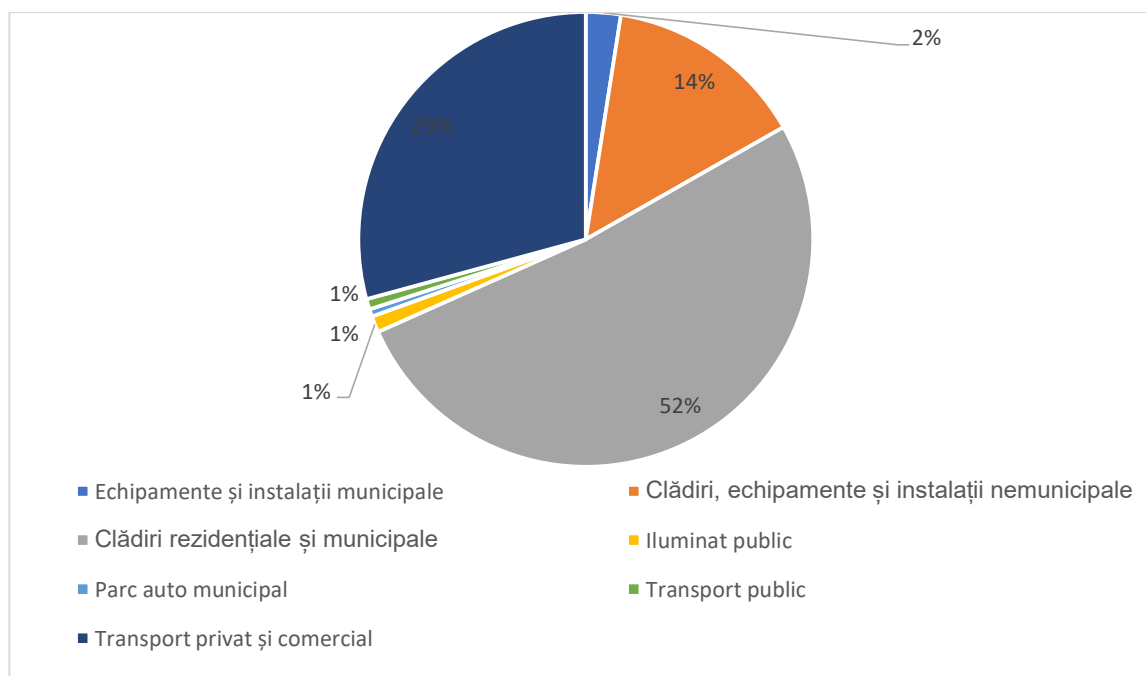

Figure 54 - Emisiile de CO₂ de la nivelul municipiului Vaslui, pe sectoare, în anul 2009

Sursa: PAED al Municipiului Vaslui

1.5.3. Infrastructura de producere, transport și distribuție a energiei termice și a gazelor naturale

Sistemul de alimentare cu energie termică a Municipiului Vaslui, format inițial dintr-o rețea de centrale termice de cvartal, a fost extins odată cu dezvoltarea industrială și urbană specifică României anilor 1970 – 1980, prin construirea unei Uzine Termice, amplasată în afara orașului, în vecinătatea zonei industriale, concepută să asigure necesarul de abur tehnologic industrial și energie termică sub formă de apă fierbinte, în vederea încălzirii de locuințe. Uzina Termică Vaslui a fost astfel concepută încât,

pe lângă asigurarea fluxului principal de căldură care să deservescă orașul, să acopere și nevoile de abur tehnologic ale zonei industriale.

În prezent, Uzina Termică nu mai funcționează din rațiuni economice și de mediu, agentul termic fiind produs pe bază de gaze naturale la centralele de cvartal. Operatorul sistemului centralizat de termoficare este compania TERMOPROD S.A., deținută de municipalitate. Prețul de producție al agentului termic este de 472 lei/Gcal, diferența față de prețul plătit de populație (180 lei/Gcal) fiind reprezentat de subvenția acordată de municipalitate în perioada noiembrie-martie.

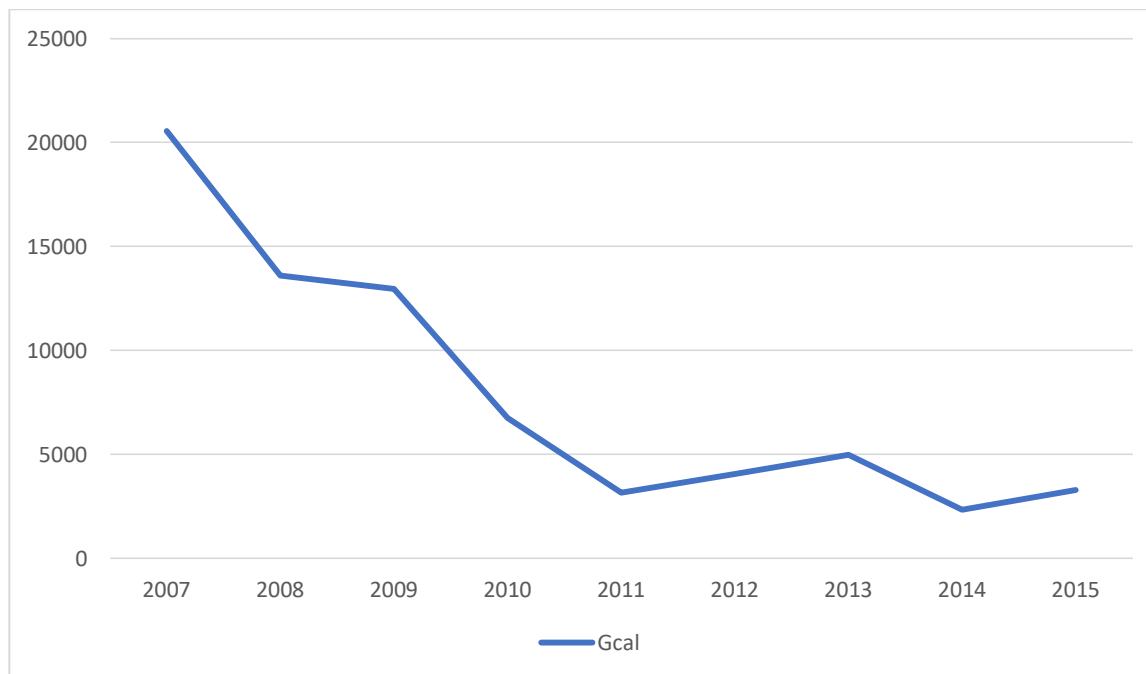

Figure 55 – Consumul de energie termică din sistemul centralizat de distribuție a energiei termice din municipiul Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cantitatea de gigacalorii consumată a scăzut de peste 7 ori față de anul 2007, ca urmare a numărului tot mai mare de debranșări de la rețea, prin instalarea de centrale termice de bloc sau individuale. Prin urmare, la acest sistem mai sunt conectate în prezent mai puțin de 700 de apartamente, amplasate în șase zone distincte ale orașului și locuite în general de persoane cu venituri reduse care nu își permit instalarea unei centrale individuale.

Alimentarea cu gaze naturale a municipiului Vaslui se face din magistrala de înaltă presiune de la Glăvănești prin intermediul S.R.M. – predare aflat în zona sudică a orașului, lângă stația deepurare. În municipiu s-au proiectat 3 stații de reglare – măsurare SRM:

- SRM nr.1 – Ana Ipătescu (debit 5.000 Nmc/h);
- SRM nr.2 – Dimitrie Sturza (debit 5.000 Nmc/h);
- SRM nr.3 – Călugăreni (debit 5.000 Nmc/h).

La nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, rețeaua de distribuție a gazelor naturale avea, în anul 2015, o lungime de 125 km, din care 101,5 km în municipiul Vaslui, 22,4 km în comuna Muntenii de Jos și 1,1 km în Lipovăț (fără ca aceasta din urmă să aibă abonați casnici conectați). Celelalte 9 comune nu sunt conectate la rețeaua de

distribuție a gazelor naturale. Extinderi ale rețelei de gaze naturale se vor realiza acolo unde solicită abonații și unde este oportună situația.

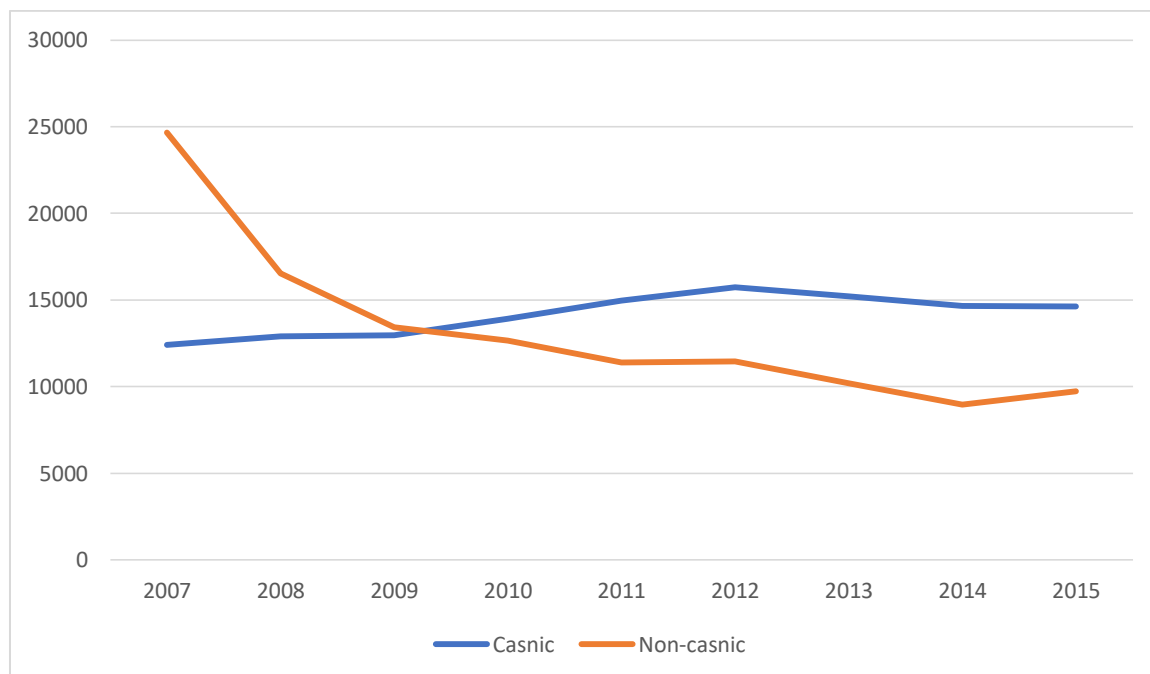

Figure 56 – Consumul de gaze naturale (m3) la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, pe tipuri de consumatori, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Consumul de gaze naturale înregistrat în Zona Metropolitană Vaslui a scăzut cu 34,3%, în intervalul 2007-2015, exclusiv pe fondul scăderii consumului non-casnic cu 60,5%, concomitant cu creșterea celui casnic cu 17,9%. Această dinamică este rezultatul a doi factori cumulați: restrângerea activității operatorilor industriali și restrângerea sistemului centralizat de termoficare în favoarea instalării de centrale individuale pe bază de gaze naturale.

1.5.4. Infrastructura de comunicații

Rețeaua telefonică de tip subteran este implementată pe principalele artere de circulație din zona centrală, precum și în zonele sistematizate, executată în cabluri montate în canalizare subterană de beton sau de tip aerian.

Traseele mai importante în canalizație din beton sunt: str. Ștefan cel Mare (tronsonul dintre cartierele Ana Ipătescu și Spitalul Județean); str.M.Kogălniceanu (până la Parcul Copou); str. Călugăreni; CTA Reditu – Zona Industrială.

În zonele mai puțin centrale predomină traseele aeriene. Lungimea rețelelor subterane este de 22 km, iar a celor aeriene este de 24 km. Se preconizează o extindere a rețelelor subterane cu cca. 1 km, iar a celor aeriene cu 5 km. Rețeaua telefonică aeriană reprezintă 52 % din totalitatea rețelei de telefonie. S-a modernizat traficul interurban și internațional prin introducerea cablului de fibră optică pe traseele spre Iași, Bârlad și Bacău.

Rețelele și serviciile de telefonie fixă și mobilă, comunicațiile prin internet și serviciile conexe acestora au fost modernizate. Acestea sunt furnizate în prezent de diferiți operatori privați existenți pe piața autohtonă (RCS&RDS, UPC, ORANGE, VODAFONE, TELEKOM etc.). Serviciile de telefonie mobilă sunt furnizate și în sistem 4G, asigurând viteze de transfer a datelor la standarde europene de înaltă calitate.

În Vaslui există trei unități poștale. Ghișee și agenții poștale există și în comunele componente ale Zonei Metropolitane Vaslui.

1.6. Mediul urban și fondul locative

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza-diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Mediu	Infrastructura și spațiile publice insuficiente și neatractive de la nivelul unor ansambluri de locuințe colective (spațiile interstițiale dintre blocuri)	Nevoia de modernizare a infrastructurii și spațiilor publice din cartierele de blocuri
	Existența unor platforme industriale total sau parțial abandonate, cu impact negativ asupra mediului și esteticii urbane	Nevoia de refuncționalizare a siturilor brownfield
	Ponderea scăzută a spațiilor verzi (inclusiv a celor de agrement) în totalul suprafeței intravilane și dispunerea neechilibrată a acestora între diferite zone ale	Nevoia de extindere a spațiilor verzi și de agrement, precum și de amenajare a unor coridoare ecologice

	municipiului	
Sociale	Volumul redus al stocului de locuințe publice în raport cu numărul cererilor venite din partea cetățenilor	Nevoia de extindere și de eficientizare a utilizării locuințelor publice

1.6.1. Mediul urban

La nivelul anului 2015, municipiul Vaslui dispunea de o suprafață intravilană de 1.965 ha, în creștere cu 324 ha față de anul 2007 și cu 922 ha față de începutul anilor 90, concomitent cu o reducere proporțională a extravilanului (mai ales prin scoaterea din circuitul agricol a terenurilor), în condițiile în care populația stabilă a municipiului a scăzut cu peste 25.000 de locuitori față de acea perioadă. Această tendință poate fi pusă pe seama presiunii imobiliare de a ridica noi locuințe individuale, unități de interes public, spații comerciale și pentru alte tipuri de activități economice. Totuși, această creștere a suprafețelor construite și reducerea densității în vatră a însemnat și o presiune asupra bugetului local, confruntat cu nevoi de extindere a infrastructurii de transport și a serviciilor publice în noile zone de dezvoltare, chiar și în lipsa unei mase critice de locuitori.

Conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă, la nivelul municipiului Vaslui pot fi delimitate funcționale 5 zone majore:

- *Zona de sud* (cuprinde localitatea Reditu și o bucată din orașul Vaslui – delimitată de calea ferată, strada Decebal și strada Ștefan cel Mare) - zonă cu funcțiunea preponderent industrială și de depozitare. În acest perimetru există numeroase platforme industriale ridicate în perioada comunistă care sunt total sau parțial abandonate, o dată cu restrângerea activității sau dispariția unor agenți economici. Aceste așa-numite situri "brownfield" au potențialul de reconversie funcțională pentru găzduirea altor activități economice sau chiar a altor funcțiuni;
- *Zona centrală* (cuprinzând U.T.R.-urile 1, 2, 10, 11, 13, 20 și 23) - zonă cu funcțiunea predominantă de locuire colectivă (blocuri ridicate în perioada comunistă) care concentrează cea mai mare parte a populației orașului, cu o densitate foarte ridicată a locuirii. Tot în această zonă sunt amplasate și cele mai multe funcțiuni de interes public (instituții publice, unități sanitare, unități de învățământ, culturale, sociale, sportive, comerciale, de servicii etc. Această zonă se confruntă cu probleme complexe, precum: valorile ridicate de trafic, care, alături de deficitul de spații de parcare, conduc la blocaje temporare, poluare fonică, probleme în asigurarea siguranței participanților la trafic etc.; insuficiența și neintegrarea zonelor pietonale și a pistelor pentru biciclete; deficitul și degradarea unor spații interstițiale (verzi, publice) din marile ansambluri de locuințe colective, adesea ocupate neregulamentar de vehicule parcate; eficiența energetică scăzută a clădirilor publice și de locuit construite din beton și prefabricate de beton în perioada comunistă, concomitent cu degradarea fațadelor, care imprimă un aspect inestetic zonei etc.;
- *Zona locuințelor individuale* – care, alături de zona locuințelor colective, formează vatra orașului – cartiere și zone construite vechi cu o densitate

urbană constantă. Acestea sunt amplasate cu precădere în zona de nord și de est a orașului;

- *Zona de extindere – cartiere și enclave nou formate* – acestea nu prezintă un mod de construire constant, sub forma juxtapunerii de construcții cu funcțiuni și caracteristici diferite, au densitate relativ scăzută și areale mari de terenuri lipsite de construcții. Astfel de areale pot fi întâlnite în zonele Moara Grecilor (în spatele Protecției Copilului), Gura Bustei, Stația Meteo, Castanilor (până la Barajul Delea) și Cișmeaua Moldovencei (până spre satul Mărășeni). Extinderea insuficient planificată a acestor zone, mai ales la începutul anilor 2000, a condus la deficiențe în asigurarea accesului noilor locuințe la infrastructură tehnico-edilitară și echipamente publice. Prin urmare, acestea necesită în prezent investiții publice semnificative pentru asigurarea unei infrastructuri de transport și tehnico-edilitare corespunzătoare, precum și pentru asigurarea accesului la unele servicii publice (de ex. educaționale);
- *Zona formată din localitățile aparținătoare municipiului Vaslui - Viișoara, Bahnari, Moara Grecilor și Brodoc.* Acestea au, cu mici excepții, un țesut tipic localităților rurale, cu o densitate relativ redusă a locuirii, locuințe despărțite de grădini generoase, tramă stradală nemodernizată (exceptând drumurile principale) și cu capacitate redusă, acces limitat la infrastructură edilitară etc. Ca și zonele de extindere, aceste localități necesită în prezent investiții publice semnificative mai ales în infrastructura de transport și cea tehnico-edilitară.

Situația existentă indică, conform PUG în vigoare, o suprafață de spațiu verde (parcuri complexe turistice, facilități de agrement, perdele de protecție) de 84,09 ha, ceea ce reprezintă un procent de aproximativ 7,24% din suprafața totală aflată în intravilan, și o suprafață de păduri în intravilan de 44,08 ha, ceea ce reprezintă un procent aproximativ de 3,79% din suprafața totală aflată în intravilan. Prin urmare, prin raportare la suprafețele ocupate de clădiri și diferite tipuri de infrastructură, putem afirma că zonele verzi din municipiu sunt slab reprezentate (circa 11% din intravilan). În plus, acestea nu sunt dispuse uniform și sunt doar în mică parte accesibile publicului larg.

Figure 57 - Zonele verzi de pe teritoriul municipiului Vaslui

Sursa: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Vaslui

1.6.2. Fondul locativ

La nivelul Zonei Metropolitane Vaslui existau, la sfârșitul anului 2015, 38.596 de locuințe, în creștere cu 4,9%, față de anul 2007 și cu 1,4% față de recensământul din 2011. Acestea reprezentau 21,9% din fondul locativ de la nivelul Județului Vaslui, la nivelul căruia dinamica în perioada 2007-2015 nu a fost la fel de intensă (o creștere de doar 4,7%).

Table 6 - Fondul de locuințe existent la nivelul UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui, în perioada 2007-2015

UAT	Numărul de locuințe (2007)	Numărul de locuințe (RGPL 2011)	Numărul de locuințe (2015)
Vaslui	23.329	24.374	24.704
Bălteni	667	700	715
Delești	1106	1151	1162
Laza	1267	1196	1201
Lipovăț	1550	1683	1689
Muntenii de Jos	1574	1663	1725
Muntenii de Sus	1410	1182	1199
Pușcași	1049	1133	1169

Ștefan cel Mare	1470	1473	1489
Văleni	1451	1595	1607
Zăpodeni	1897	1931	1936
Zona Metropolitană Vaslui	36.800	38.081	38.596
Județul Vaslui	168.065	174.469	175.940

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Dinamica imobiliară de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui este una lentă în comparație cu alți poli urbani din regiune (de ex. Iași) sau din țară, care au înregistrat creșteri de peste 10-15% ale fondului de locuințe în aceeași perioadă. Printre cauze se numără declinul demografic, influențat de migrația internă și externă și puterea scăzută de cumpărare a populației. Se evidențiază, de asemenea, o tendință de creștere mai intensă a numărului de locuințe în comunele alipite de municipiul Vaslui, precum Muntenii de Jos și Bălteni, unde începe să se manifeste fenomenul de suburbanizare, susținut de disponibilitatea terenurilor la prețuri mai reduse decât în nucleul urban propriu-zis.

Din totalul locuințelor existente la nivelul arealului, doar 344 (0,9% din total) se aflau în proprietate publică, cele mai multe dintre acestea (289) fiind amplasate în municipiul Vaslui, unde există mai multe blocuri ANL, dar și de locuințe sociale. Stocul de locuințe publice (în regim de închiriere pentru tineri, sociale, de necesitate etc.) este total insuficient în comparație cu numărul de persoane care nu locuiesc în condiții corespunzătoare (și-au pierdut locuința în urma executărilor silite sau a retrocedărilor, sunt divorțate, locuiesc cu chirie în locuințe private fără a dispune de suficiente venituri etc.), în această situație fiind circa 500 de familii. Ultimele locuințe publice au fost construite în municipiul Vaslui în perioada 2011-2012, când au fost livrate 80 de unități locative de către ANL.

La nivelul Zonei Metropolitane Vaslui s-au construit, în perioada 2007-2015, un număr de 1.529 de locuințe din fonduri private, ceea ce reprezintă aproape o treime din totalul celor ridicate în județul Vaslui. Trendul înregistrat în intervalul sus-menționat a fost unul negativ, în sensul că persoanele fizice au investit tot mai puțin în noi spații locative, inclusiv pe fondul crizei economice globale instalate în anul 2008 (în condițiile în care multe dintre acestea au fost finanțate din remiterile de valută ale localnicilor care lucrează în străinătate). Localitățile în care s-au construit cele mai multe locuințe noi au fost Vaslui (878), Muntenii de Jos (192) și Pușcași (103), în timp ce comunele Delești, Ștefan cel Mare și Zăpodeni au înregistrat mai puțin de 25 de noi unități locative.

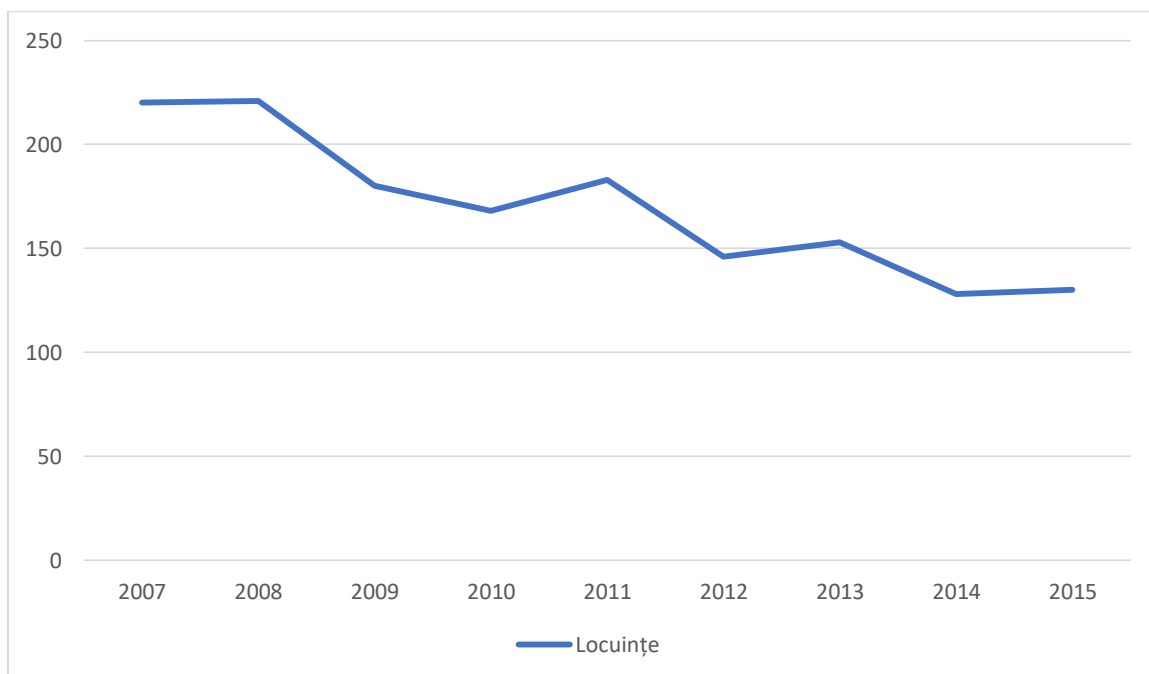

Figure 58 – Numărul de locuințe noi finalizate la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Suprafața locuibilă totală a fondului locativ din Zona Metropolitană Vaslui era, la nivelul anului 2015, de 1.541.364 mp arie desfășurată, în creștere cu 19,6% față de anul 2007, mai ales pe fondul investițiilor în extinderea locuințelor deja existente, dar și al construcției de locuințe individuale noi, mai spațioase (de tip vilă). La nivelul municipiului Vaslui, creșterea suprafeței locuibile a fost de doar 13,7% în acest interval, fondul locativ al acestuia fiind încă alcătuit preponderent din locuințe colective (apartamente de bloc) care nu pot beneficia de extinderi semnificative.

Table 7 – Principalii indicatori ai calității locuirii la nivelul UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui, în perioada anul 2015

UAT	Populația cu domiciliul (31.12.2015)	Numărul de locuințe (31.12.2015)	Suprafața locuibilă (mp) (31.12.2015)	Numărul mediu de persoane pe locuință	Suprafața locuibilă medie / locuință	Suprafața locuibilă medie / persoană
Vaslui	97.067	24.704	960.659	3,9	38,9	9,9
Bălteni	1.549	715	26.100	2,2	36,5	16,8
Delești	2.349	1.162	34.916	2,0	30,0	14,9
Laza	3.349	1.201	48.158	2,8	40,1	14,4
Lipovăț	4.210	1.689	67.033	2,5	39,7	15,9
Muntenii de Jos	4.270	1.725	87.983	2,5	51,0	20,6
Muntenii de Sus	4.289	1.199	63.484	3,6	52,9	14,8
Pușcași	3.671	1.169	52.178	3,1	44,6	14,2
Ștefan cel Mare	3.502	1.489	56.311	2,4	37,8	16,1
Văleni	5.052	1.607	78.368	3,1	48,8	15,5
Zăpodeni	3.826	1.936	66.174	2,0	34,2	17,3

Zona Metropolitană Vaslui	133.134	38.596	1.541.364	3,4	39,9	11,6
Județul Vaslui	479.815	175.940	6.995.886	2,7	39,8	14,6

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Raportat la populația cu domiciliul de la sfârșitul anului 2015, fondul locativ este deficitar mai ales în cazul localităților Vaslui și Muntenii de Sus, cu peste 3,5 persoane/locuință, mult peste media județeană (2,7). Totuși, în ambele situații trebuie luat în considerare că numărul populației stabile este mult mai redus decât al celei cu domiciliul, mai ales în cazul municipiului Vaslui, după cum au arătat și datele recensământului din 2011. În altă ordine de idei, comune precum Delești înregistrează maxim 2 persoane/locuință, fiind confruntate cu un proces treptat de depopulare și cu un fond locativ excedentar.

În ceea ce privește suprafața locuibilă medie, cea mai favorabilă situație se înregistrează în comunele Muntenii de Sus și Muntenii de Jos, cu peste 50 mp arie desfășurată/locuință, acestea având un țesut de tip locuire individuală, cu multe locuințe mai noi, spațioase. Locuințe mai puțin spațioase există în Zăpodeni, Bălteni sau Ștefan cel Mare, comune cu un fond locativ mai învechit. Per ansamblu totuși, locuințele din zona Vaslui au o suprafață mai mică decât media regională și națională.

Rezultatele definitive ale RGPL 2011 ne oferă o serie de informații calitative suplimentare cu privire la fondul locativ de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, după cum urmează:

- din totalul de 18.884 de clădiri de locuit, 17.823 (94,4%) aveau doar parter, iar 1.061 (5%) au cel puțin două nivele (clădiri de tip bloc de locuințe sau vilă), cele mai multe dintre acestea din urmă (917) fiind amplasate în municipiul Vaslui, urmat de comunele Muntenii de Jos (73) și Pușcași (22);
- 76% din clădirile de locuit din arealul studiat erau realizate din paiantă și chirpici, mai ales în mediul rural, 9% din beton armat și prefabricate din beton, 5% din cărămidă și BCA, 1% din lemn;
- 3% dintre clădirile de locuit au fost ridicate înainte de 1919, 11% între 1919-1945, 59% între 1945 și 1990, iar 27% după 1990. Localitățile cu cel mai învechit fond locativ sunt Bălteni și Zăpodeni, cu peste 20% din locuințe ridicate înainte de 1945. La polul opus, în Vaslui, Muntenii de Jos, Muntenii de Sus, Pușcași și Văleni peste 30% dintre clădirile de locuit au fost ridicate după 1990;
- 96% din clădirile de locuit din arealul studiat erau case individuale, la care se adaugă 769 de blocuri de locuințe ridicate mai ales în perioada comunistă, dintre care 757 în municipiul Vaslui (concentrând 80% din totalul fondului locativ din oraș), 5 în Muntenii de Jos, 2 în Zăpodeni, 2 în Delești și câte unul în Ștefan cel Mare, Laza și Bălteni. Locuințele de tip alipite și duplex erau în număr de doar 58, aproape exclusiv în municipiul Vaslui (54);
- 85% dintre locuințele din zonă sunt permanente, în timp ce 15% sunt secundare sau de vacanță, procent care ajunge la 12,5% în cazul municipiului Vaslui;
- 83,9% dintre locuințe sunt ocupate, 8,7% sunt rezervate pentru uz secundar și sezonier, iar 7,4% sunt neocupate, mai ales pe fondul migrației

și a îmbătrânirii populației. În municipiul Vaslui, peste 1.600 de locuințe sunt secundare, iar peste 1.700 nelocuite, ceea ce reprezintă 14% din totalul fondului locativ. Un procent de peste 20% dintre locuințe neocupate se înregistrează în comunele Delești, Muntenii de Jos, Ștefan cel Mare, Zăpodeni și Muntenii de Sus – cu o populație îmbătrânită și confruntate cu migrație externă;

- 81,9% dintre locuințe adăposteau o singură gospodărie, 2% cel puțin două gospodării, iar 16,1% nicio gospodărie, fiind nelocuite. O pondere mai ridicată a locuințelor cu mai multe gospodării se găsesc în comunele Pușcași și Zăpodeni (5%);
- 98% dintre locuințe erau amplasate pe un singur nivel, iar 2% pe cel puțin două niveluri. Cele mai multe locuințe multietajate se regăseau în municipiul Vaslui (471) și Muntenii de Jos (110), unde s-au construit în ultimii ani și cele mai multe locuințe noi;
- 9,8% din locuințele din zonă au o singură cameră, 43,2% două camere, 43,5% trei și patru camere, iar 3,5% cinci camere și peste. La nivelul municipiului Vaslui, cu un fond locativ constituit preponderent din apartamente de bloc, se remarcă o pondere mai ridicată a garsoanierelor (13,1% din total) și a locuințelor cu două camere (42,8%), în timp ce procentul locuințelor cu 5 camere și peste este de doar 2,2%. O pondere mai ridicată a locuințelor foarte spațioase se înregistrează în comunele Muntenii de Sus, Văleni, Muntenii de Jos, Pușcași, Lipovăț - unde există un număr mai mare de locuințe construite în ultimele două decenii. Cu toate acestea, chiar și în comunele învecinate, cea mai mare pondere o dețin locuințele de 3-4 camere;
- din perspectiva modalității de încălzire, 3,4% dintre locuințe erau conectate la sistemul centralizat de termoficare (exclusiv în municipiul Vaslui), 44,3% dispuneau de centrală termică proprie pe bază de gaze naturale sau combustibil solid, 47,9% foloseau sobe sau încălzitoare electrice, iar 4,4% erau neîncălzite. În cazul municipiului Vaslui, ponderea locuințelor cu centrală proprie era de 68,7%, cea a locuințelor cu sobe de 19,9%, iar cea a locuințelor neîncălzite de 5,9%, cele mai multe dintre acestea din urmă fiind neocupate. Centrale proprii pe bază de gaze naturale mai folosesc circa 250 de locuințe din comuna Muntenii de Jos, singura din areal care dispun de sistem de distribuție a acestora. În celelalte comune, peste 90% dintre locuințe sunt încălzite cu sobe pe bază de combustibil solid, cu un impact negativ asupra mediului înconjurător, mai ales în sezonul rece;
- peste 600 de locuințe din Zona Metropolitană Vaslui nu dispuneau de alimentare cu energie electrică, cele mai multe fiind amplasate în Zăpodeni (129), Delești (126), Vaslui (77) și Pușcași (75). În cele mai multe cazuri, e vorba fie de locuințe neocupate, fie de debranșări voluntare din rațiuni economice;
- 57% dintre locuințe dispuneau de closet cu apă în locuință, 2% în afara locuinței, iar 41% dispuneau de closet fără apă. În municipiul Vaslui, 90% dintre locuințe dispuneau de closet cu apă, dintre care 87% în interiorul locuinței. În comunele învecinate, exceptând Muntenii de Sus și Muntenii de Jos, peste 90% dintre locuințe nu dispuneau de closet cu apă;
- 61,7% dintre locuințe erau conectate la sistemul centralizat de alimentare cu apă potabilă, 6,6% dispuneau de sisteme proprii de alimentare, iar 31,7% nu dispuneau de apă potabilă. În municipiul Vaslui, 95% dintre locuințe dispuneau de alimentare cu apă, dintre care 91,2% din sistemul centralizat. Comunele cu cea mai mare pondere a locuințelor fără conexiune la apă potabilă erau Zăpodeni, Văleni și Delești (peste 80% din

total fond locativ), acestea fiind, în general, localitățile care nu beneficiază de sisteme centralizate de distribuție sau în care aceste sisteme acoperă doar o parte din zonele construite;

- 55% dintre locuințe erau conectate la sistemul centralizat de canalizare, 7% dispuneau de sistem propriu, iar 38% erau necanalizate. În municipiul Vaslui, ponderea locuințelor racordate la canalizare era de 93%, dintre care 88% la sistemul centralizat. În localitățile rurale din jurul municipiului peste 80% dintre locuințe nu dispun de canalizare, excepție făcând doar comunele Muntenii de Sus și Muntenii de Jos, unde peste 20% dintre locuințe dispun de sisteme proprii;
- 81,5% dintre locuințe dispuneau de bucătărie în interiorul acestora (93,8% în municipiul Vaslui), 8,7% în afara locuinței, iar 8,9% nu dispuneau de această facilități. Cea mai mare pondere a locuințelor fără bucătărie se înregistra în comunele Laza, Lipovăț și Delești (peste 20%);
- 57,1% dintre locuințe dispuneau de baie în interiorul locuinței (86% în municipiul Vaslui), 1,7% în afara locuinței, iar 41,1% nu beneficiau de o astfel de facilități. Peste 80% dintre locuințele din satele componente ale Zonei Metropolitane Vaslui nu dispuneau de baie, singura excepție fiind Muntenii de Jos, unde există mai multe locuințe noi, cu facilități moderne, ridicate în ultimii ani;
- 3,9% dintre locuințele din municipiul Vaslui dispuneau de instalații de aer condiționat, în timp ce în localitățile rurale din jur acest procent era mai mic de 1%.

Conform recensământului din 2011, din cele peste 38.000 de locuințe existente în Zona Metropolitană Vaslui, doar 36,9% erau reabilitate termic, procent care ajunge însă la 56,8% în cazul municipiului Vaslui, procent situat peste media națională și județeană. Din perspectiva tâmplăriei exterioare, 43,3% aveau ferestre termoizolante, iar 56,6% din lemn. În cazul municipiului Vaslui, ponderea locuințelor cu tâmplărie termoizolantă era de 64,9%. Reabilitarea termică a locuințelor din Municipiul Vaslui a început încă din anul 2005, când s-au alocat fonduri de la bugetul de stat pentru elaborarea expertizelor energetice, auditurilor energetice și proiectelor tehnice pentru 5 blocuri. Acțiunea a fost mediatizată în rândul asociațiilor de locatari, declanșând ulterior o amplificare masivă a lucrărilor de reabilitare termică, 65-70% dintre blocuri fiind reabilitate exclusiv din fondurile proprietarilor de apartamente. Totuși, în comunele învecinate orașului, procentul locuințelor reabilitate este sub 10%, iar a celor cu tâmplărie termoizolantă sub 25%.

1.7. Educația

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza- diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza- diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)

Sociale	Infrastructura educațională deficitară, atât din perspectiva numărului insuficient de locuri în creșe, cât și a uzurii fizice și morale a clădirilor și dotărilor destinate învățământului preuniversitar	Nevoia de investiții în infrastructura educațională
	Existența fenomenului de abandon școlar, mai ales la nivelul elevilor din ciclul secundar proveniți din familiile sărace din mediul rural	Nevoia de măsuri integrate de prevenire și combatere a abandonului școlar
	Scăderea numărului de absolvenți de învățământ profesional, în detrimentul celor care urmează liceele tehnologice cu o promovabilitate redusă și care nu asigură necesarul de forță de muncă cu studii medii corespunzător calificată pentru angajatorii de la nivel local	Nevoia de măsuri de încurajare a învățământului tehnic și profesional
	Insuficiența informării și instruirii personalului didactic în domeniul managementului calității și al aplicării sistemelor de calitate	Nevoia de investiții în dezvoltarea competențelor cadrelor didactice din învățământul preuniversitar
	Numărul mic de adulți,	Nevoia de încurajare a formării

	mai ales de persoane provenind din grupuri vulnerabile (de ex. șomerii) care participă la programe de formare profesională continuă	profesionale continue în rândul grupurilor vulnerabile pe piața muncii
--	---	--

Ultimele date disponibile cu privire la nivelul de instruire al populației sunt cele de la Recensământul Populației din 2011. Acestea relevă faptul că nivelul de instruire al populației din arealul studiat este superior mediei județene și regionale, datorită municipiului Vaslui, unde se concentrează populația cu studii superioare și locurile de muncă pentru aceasta.

Astfel, populația cu studii superioare la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui este de 13,2% din populația cu vârstă de 10 ani și peste, și continuă să crească, ponderea fiind aproape dublă raportată la procentul de 7,1% la nivelul județului Vaslui și mai mare decât media Regiunii Nord-Est, care este de 10,2%. În municipiul Vaslui, procentul absolvenților de studii superioare este de 18,4%, în schimb în comune această valoare scade la valori de 1-2%, cu excepția comunei Muntenii de Jos (6,2%).

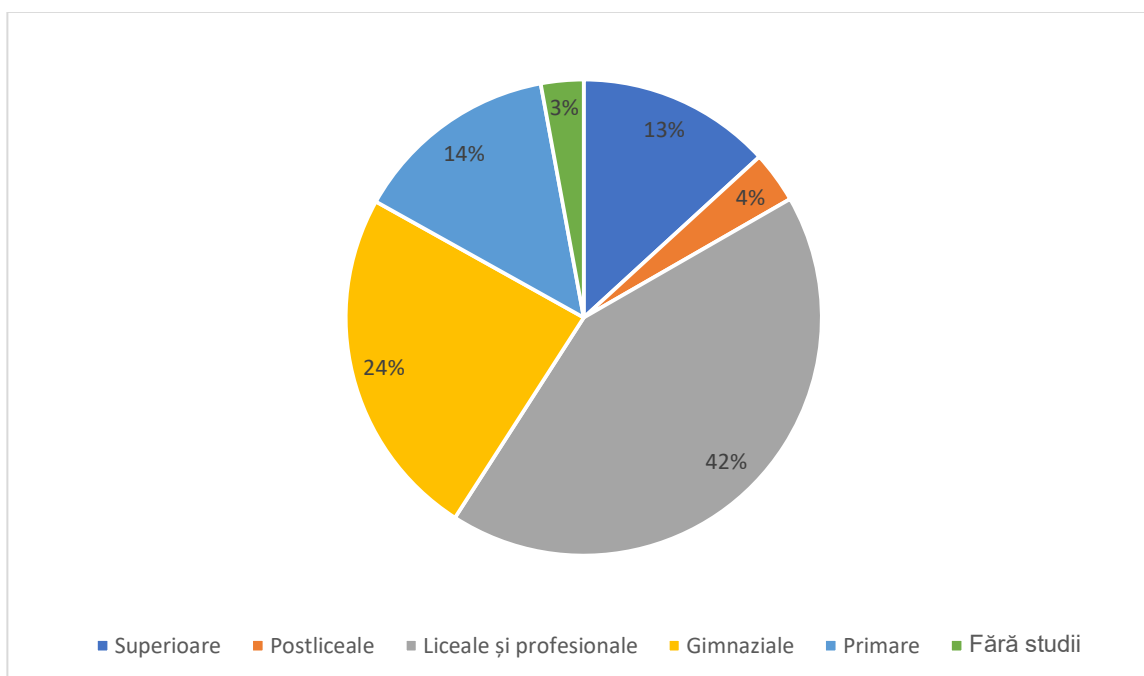

Figura 59 - Structura populației stabile a Zonei Metropolitane Vaslui, în anul 2011

Sursa: Institutul Național de Statistică. Rezultatele finale ale RGPL 2011

Majoritatea populației din Zona Metropolitană Vaslui a absolvit fie liceul sau o școală profesională (42,43%), fie o școală generală, absolvenții de învățământ gimnazial totalizând 24%. În municipiul Vaslui, ponderea absolvenților de liceu sau școală profesională atinge 47,83%, în vreme ce în comune această pondere este între 25% și 40% (maximul în Laza), în general mai coborâtă decât procentul absolvenților de

studii gimnaziale.

Procentul absolvenților de școală primară este de 13,96%, mai ridicat în comune, unde depășește în majoritatea cazurilor 25% din populație (Zăpodeni, Delești, Lipovăț, Pușcași, Muntenii de Sus). Numărul celor fără nicio școală absolvită este de asemenea mai mare în aceste comune, dar atinge un maxim în comuna Ștefan cel Mare (7,62%), o parte a acestora fiind analfabeți.

Procentul celor fără școală absolvită în Zona Metropolitană Vaslui este însă de doar 2,91%, mai scăzut decât ponderea județeană sau regională, datorită reprezentării foarte slabe a acestei categorii de populație în municipiul Vaslui (1,93%).

Rețeaua de unități de învățământ din zona studiată este una complexă și diversificată, acoperind toate nivelurile de educație, de la cel preșcolar, până la cel universitar. În ultimii ani, rețeaua de unități de învățământ a fost restructurată, pe fondul scăderii populației școlare, ceea ce a condus la închiderea unor unități de învățământ sau la pierderea personalității juridice a acestora. La nivelul anului 2015, în Zona Metropolitană Vaslui funcționau, conform datelor ISJ Vaslui, 39 de unități de învățământ cu personalitate juridică, dintre care 36 în sistemul public și 3 în cel privat. Acestea aveau în subordine un număr de alte 75 de entități, rezultând un număr total de 114 unități educaționale, după cum urmează:

- 3 școli postliceale sanitare (una publică și două private);
- 6 licee (publice);
- 26 de școli gimnaziale (publice);
- 22 de școli primare (publice);
- 52 de grădinițe (51 publice și una privată);
- 3 centre școlare pentru educație incluzivă (publice);
- 1 palat al copiilor (public);
- 1 club sportiv școlar (public).

Oferta educațională este diversificată la nivelul municipiului Vaslui (grădinițe, școli primare și gimnaziale, licee și colegii, școli postliceale, inclusiv școli speciale și unități private), în timp ce în comunele din Zona Metropolitană funcționează, în general doar grădinițe, școli primare și gimnaziale. Pentru a beneficia de învățământ liceal, elevii din zona rurală a arealului studiat fac naveta zilnică sau săptămânală către liceele din municipiul Vaslui. De asemenea, o dată cu restructurarea rețelei de unități școlare, mulți elevi din ciclul gimnazial sunt transportați cu microbuze școlare la cele mai apropiate școli din centrele de comună.

Table 8 - Infrastructura educațională de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui în anul 2015

UAT	Unități de învățământ cu personalitate juridică	Unități de învățământ arondate	Săli de clasă și cabinete școlare	Laboratoare școlare	Săli de gimnastică	Ateliere școlare	Terenuri de sport	PC-uri
Vaslui	2 școli postliceale 7 licee 10 școli gimnaziale 7 grădinițe	2 școli gimnaziale 3 școli primare 16 grădinițe 1 CSS	454	88	14	22	15	1.429

	2 CESI 1 palat al copiilor							
Bălteni	1 școală gimnazială	1 școală primară 2 grădinițe	6	1	1	0	0	22
Delești	1 școală gimnazială	1 școală gimnazială 3 școli primare 4 grădinițe	17	0	0	0	0	19
Laza	1 școală gimnazială	2 școli primare 2 grădinițe	18	2	0	0	1	48
Lipovăț	1 școală gimnazială	2 școli gimnaziale 2 școli primare 5 grădinițe	23	1	0	0	0	28
Muntenii de Jos	1 școală gimnazială	1 școală primară 2 grădinițe	12	3	1	0	1	18
Muntenii de Sus	1 școală gimnazială	1 școală primară 1 grădiniță	13	2	0	0	3	27
Pușcași	1 școală gimnazială	1 școală primară 2 grădinițe	9	0	1	0	0	18
Ștefan cel Mare	1 școală gimnazială	1 școală gimnazială 2 școli primare 4 grădinițe	18	0	0	0	0	41
Văleni	1 școală gimnazială	1 școală primară 2 grădinițe	23	1	0	0	0	30
Zăpode ni	1 școală gimnazială	5 școli primare 5 grădinițe	36	2	0	0	0	50

TOTAL	39	75	629	100	17	22	20	1.730
--------------	-----------	-----------	------------	------------	-----------	-----------	-----------	--------------

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Infrastructura educațională de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui s-a îmbunătățit semnificativ în ultimul deceniu, atât în municipiul Vaslui, cât și în comunele învecinate. Astfel, prin proiectul PRIS, s-au construit școli noi la Văleni, Bălteni, Delești, Ștefan cel Mare și s-a consolidat o unitate școlară la Delești, iar prin Programul privind Reforma Educației Timpurii s-a construit o grădiniță la Ștefan cel Mare. De asemenea, cu sprijinul MDRAP au fost achiziționate microbuze școlare pentru copii care practică naveta, mai ales pe fondul închiderii unor unități de învățământ din satele componente ale Zonei Metropolitane. În municipiul Vaslui s-au consolidat, extins, reabilitat, modernizat și dotat cu fonduri POR 2007-2013, Școala Gimnazială nr. 3 (investiție de 5,2 mil. de lei), Școala Gimnazială Vișoara (2 mil. lei) și Școala Gimnazială Brodoc (3,2 mil. lei).

Totuși, peste 30% dintre unitățile de învățământ din județ, mai ales cele din mediul rural, nu dispun de autorizație sanitară de funcționare din cauza lipsei apei curente, a grupurilor sanitare și a instalațiilor de încălzire neconforme, neamenajării curților interioare, a stării clădirilor etc. În aceeași ordine de idei, 81% dintre clădirile cu scop educațional nu au primit autorizație privind securitatea la incendiu din partea ISU, iar 12% nu au primit autorizație ISCIR.

Pe de altă parte, chiar și în cazul municipiului Vaslui, există deficiențe cu privire la infrastructura educațională existentă. Spre exemplu, Școala „Constantin Moțaș” prezintă degradări majore la structura de rezistență a acoperișului, acesta urmând să beneficieze de lucrări de reabilitare în cursul anului 2017. Pe de altă parte, dintre cele 9 unități de învățământ dotate cu săli de sport, doar una poate găzdui jocuri oficiale de handbal, volei sau baschet, iar unele școli nu dispun nici măcar de terenuri de sport (de ex. Școala „Mihail Sadoveanu”), din lipsă de spațiu. Un alt exemplu este Liceul „Ștefan Procopiu”, unde terenul de sport este degradat, iar spațiul insuficient. Deși liceele din municipiu (de ex. Colegiul „Anghel Rugină”, Liceul „Emil Racoviță” etc.) atrag un număr mare de elevi din mediul rural, nu există suficiente spații de cazare pentru aceștia în internate și nici campusuri școlare moderne. De asemenea, unele grădinițe (de ex. nr. 3, 19, 15, 21) primesc mai multe cereri de înscriere decât capacitatea de care dispun, fiind necesară înființarea a două noi astfel de unități pentru a asigura calitatea adecvată a actului educațional. Chiar dacă natalitatea este în scădere, extinderea suprafețelor construite face ca dispunerea spațială a grădinițelor existente să nu mai fie adecvată distribuției spațiale a populației tinere. Nu în ultimul rând, unele clădiri cu destinație educațională sunt realizate din materiale ineficiente energetic și generează costuri ridicate cu asigurarea energiei.

Ghidul de investiții pentru proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială, elaborate de Banca Mondială pentru MDRAP în anul 2015, propune o prioritizare atentă a investițiilor în infrastructura educațională în actuala perioadă de programare, care să ia în considerare mai multe criterii, precum populația școlară, stocul actual de educație al populației, sustenabilitatea financiară a UAT, nivelul de dezvoltare socio-economică al comunității etc. Aplicarea acestor criterii la nivel metropolitan a indicat faptul că toate comunele din areal ar trebui să continue investițiile în educație, dar că prioritate în finanțarea de la bugetul de stat ar trebui să aibă comunele Lipovăț, Pușcași, Delești și Văleni.

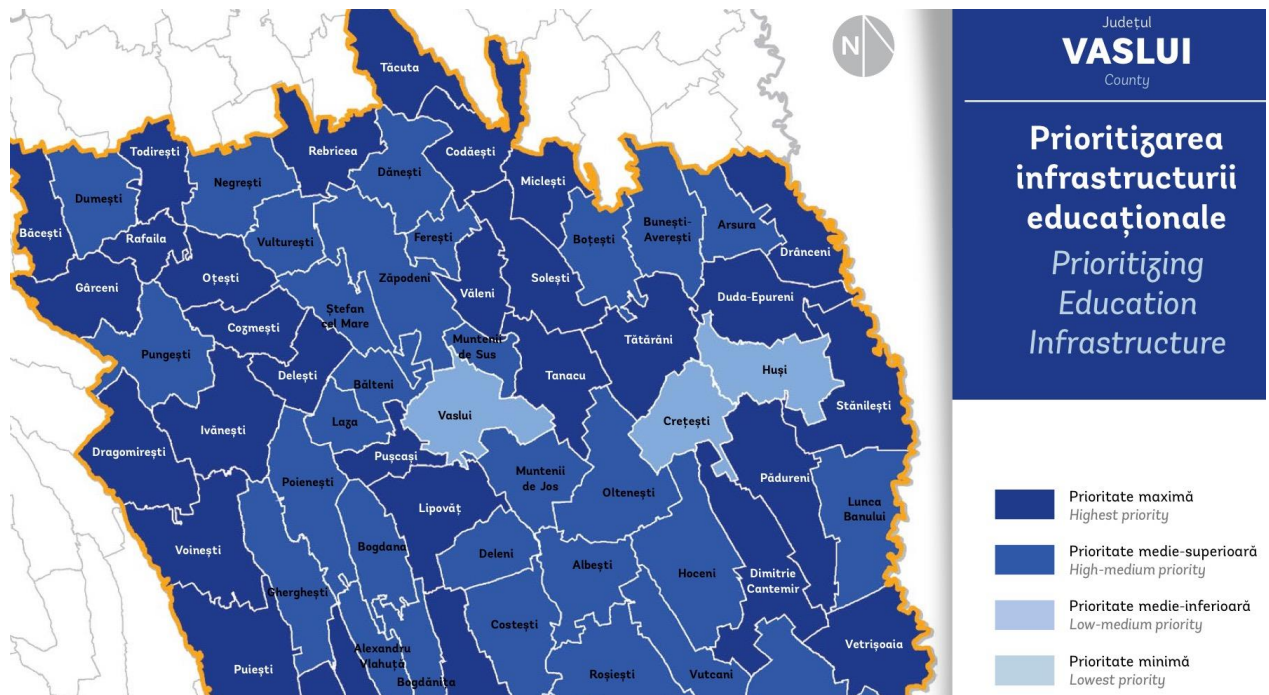

Figure 60 - Prioritizarea investițiilor în infrastructura educațională, la nivel de UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială

Același ghid recomandă continuarea investițiilor în creșe, cele 3 existente în municipiul Vaslui având un număr insuficient de locuri în raport cu numărul copiilor cu vârsta de 3 ani, respectiv în grădinițele din comunele componente ale Zonei Metropolitane, unde rata de înscriere în învățământul preșcolar este mai redusă decât în municipiu, ceea ce va afecta ulterior traiectul educațional al copiilor. În ceea ce privește învățământul liceal, studiul recomandă investiții suplimentare la nivelul liceelor tehnologice și vocaționale din municipiul Vaslui, în număr de 4, pentru a acoperi deficitul în creștere de personal calificat cu studii medii, mai ales în perspectiva atragerii de noi investitori la nivel local.

Populația școlară de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui a scăzut, în perioada 2007-2015 cu 13,6%, mai puțin decât media județeană (-17,1%), în primul rând ca urmare a reducerii populației de vârstă școlară, o dată cu reducerea continuă a ratei natalității. Această tendință va continua, în condițiile în care numărul de nașteri a înregistrat valori minime istorice în ultimii cinci ani. Scăderea numărului de elevi s-a înregistrat la toate nivelurile de studii, mai puțin la învățământul postliceal. Astfel, numărul de copii înscriși la grădinițe a scăzut cu 28% (inclusiv pe fondul înființării clasei zero), cel al elevilor din învățământul primar cu 3%, din învățământul gimnazial cu 20%, din cel liceal cu 3%, din cel profesional cu 62%, iar din cel postliceal a crescut cu 141%.

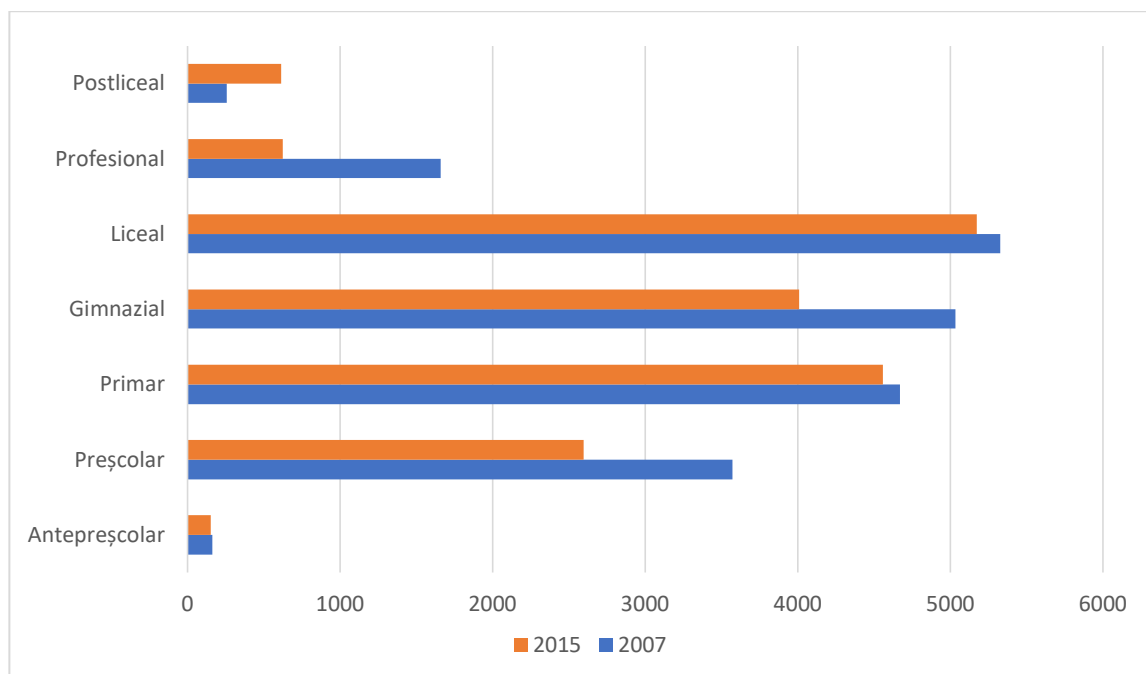

Figure 61 - Populația școlară de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, pe niveluri de educație, în 2007 și 2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cel mai mare număr de elevi se înregistrează în învățământul liceal, în condițiile în care liceele din municipiul Vaslui atrag anual peste 500 de absolvenți de gimnaziu din comunele învecinate. Cele mai mari astfel de unități sunt Liceul "Ștefan Procopiu", Liceul Tehnologic "Ion Mincu" și Liceul Teoretic "Emil Racoviță", toate cu peste 1.000 de elevi. Cea mai ridicată rată de promovabilitate la Bacalaureat se înregistrează la liceele cu profil teoretic (Liceul Teoretic "Mihail Kogălniceanu") și economic (Colegiul Economic "Anghel Rugină"), iar cele mai scăzute la cele cu profil tehnologic (Liceul Tehnologic „Ion Mincu” și Liceul "Ștefan Procopiu,, – acesta din urmă fiind și cel mai confruntat cu fenomenul abandonului școlar). Liceele din municipiu au o ofertă diversificată de specializări de profil servicii, real, umanist, tehnic, resurse naturale, precum: comerț, economic, matematică-informatică, turism și alimentație, științe ale naturii, științe sociale, electric, electronică și automatizări, filologie, industrie textilă, mecanică, construcții, estetică și igienă corporală, industrie alimentară. Cei mai mulți absolvenți de liceu se îndreaptă către marile centre universitare, precum Iași și București pentru continuarea studiilor, unde de obicei caută și un loc de muncă adecvat nivelului lor de pregătire. Așadar, putem discuta la nivel local de un fenomen de "brain-drain", care justifică și slaba dezvoltare a sectorului serviciilor cu valoare adăugată ridicată (IT&C, servicii financiare, outsourcing etc.).

Clasele de învățământ profesional funcționează în cadrul Liceului "Ștefan Pricopiu" și a Liceului Tehnologic "Ion Mincu". Acestea formează mai ales mecanici și tinichigii auto, agenți comerciali, zidari, brutari și preparatori produse din carne, în timp ce interesul absolvenților pentru specializările electrician și confecționar se menține relativ scăzut, în pofida dezvoltării ramurei industriei textile la nivel local.

Cele două școli postliceale din municipiul Vaslui, dintre care una publică (Școala Postliceală Sanitară "Anastasia Fătu") și una privată (Școala Postliceală Sanitară FEG) - au ambele profil sanitar și reprezintă o alternativă tot mai atractivă pentru absolvenții de liceu care nu au promovat Bacalaureatul și nu pot urma studii

universitare. Acestea formează personal medical cu studii medii, din care o parte sunt absorbiți pe piața muncii de unitățile sanitare din județ.

Învățământul special se asigură prin Centele Școlare de Educație Incluzivă "Constantin Pufan" și "Elisabeta Polihroniade", precum și prin Penitenciarul Vaslui, la nivelele preșcolar, primar și gimnazial. Numărul de elevi înscriși este de circa 260, cei mai mulți la învățământul gimnazial.

Populația școlară a scăzut în toate UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui, cel mai puțin în municipiul Vaslui (-8%), în condițiile în care acesta atrage elevi din mare parte din județ mai ales în învățământul liceal, iar cel mai mult în comunele Văleni (-42%) și Muntenii de Sus (-48%).

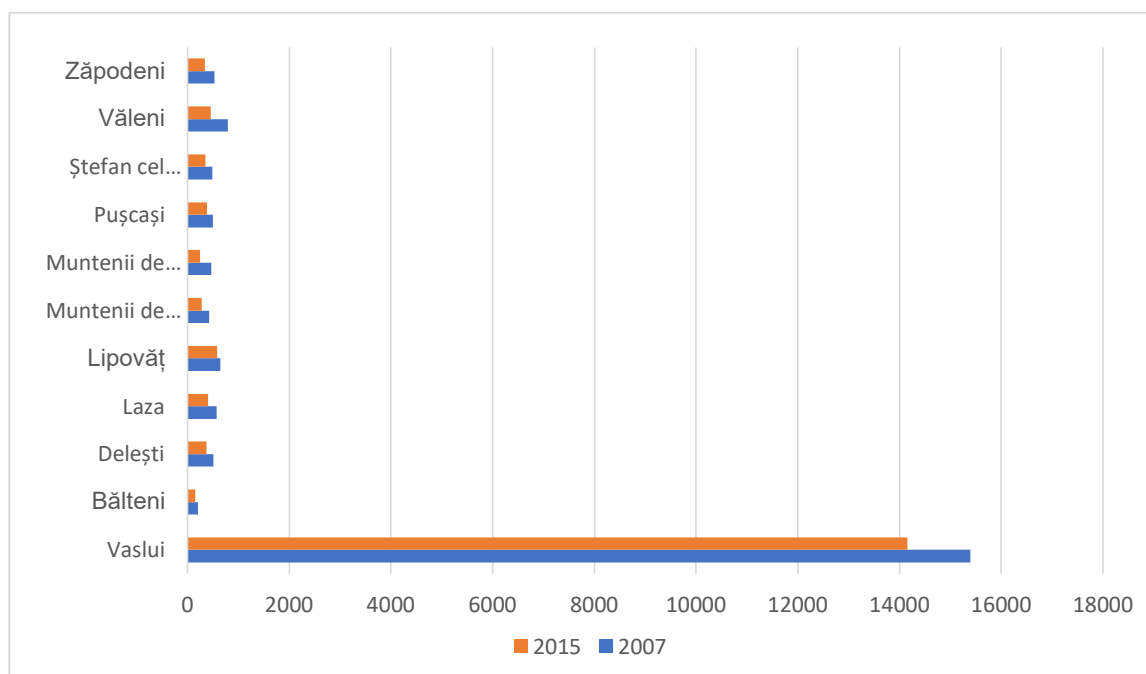

Figure 62 - Populația școlară de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, pe UAT, în 2007 și 2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

O altă cauză a scăderii populației școlare o reprezintă abandonul școlar, care se menține încă la o cotă ridicată, mai ales în comunitățile rurale sărace. Astfel, la nivelul județului Vaslui, abandonul școlar a crescut de la 1,14% în 2007 la 1,42% în 2015, fiind mai intens la nivelul liceal (3,36%), în comparație cu cel primar (0,58%) și gimnazial (1,95%). Printre cauzele acestui fenomen se numără: situația materială precară, plecarea părinților în străinătate, lipsa de implicare a familiei, dezorganizarea familiilor, influența grupului de prieteni, fuga de acasă, exploatarea prin muncă, delincvența juvenilă, căsătoriile la vârste fragede etc. Demersurile ISJ de a reduce fenomenul abandonului au constat în implementarea unor programe de tip remedial, de exemplu la Liceul Tehnologic "Ion Mincu" din Vaslui.

O tendință specifică absolvenților de gimnaziu din zona Vaslui este de a urma studii liceale, care să le permită să urmeze studii superioare, în timp ce doar 19% de gândesc să urmeze studii profesionale, după cum arată datele CJRAE Vaslui, colectate pe bază de chestionar în anul 2014. De asemenea, cei mai mulți dintre aceștia preferă filiera liceală teoretică (48%), urmată de cea tehnologică (29%) și vocațională (11%). Acest trend indică un risc de acutizare a deficitului de forță de muncă tânără cu studii medii, cea care are cele mai mari șanse de absorbție pe piața

locală a muncii, numărul de locuri de muncă vacante pentru cei cu studii superioare fiind foarte redus. Trecerea la învățământul profesional de 3 ani și acordarea de burse profesionale a crescut în ultima perioadă numărul de elevi care urmează această formă de învățământ, însă la un nivel încă insuficient. În acest context, unii angajatori locali reclamă imposibilitatea de a găsi personal suficient calificat, inclusiv pe fondul migrației interne și externe masive.

La nivelul Zonei Metropolitane Vaslui activau, în anul 2015, 1.189 de cadre didactice, în scădere cu 15,6% față de anul 2007, în strânsă corelare cu dinamica populației școlare.

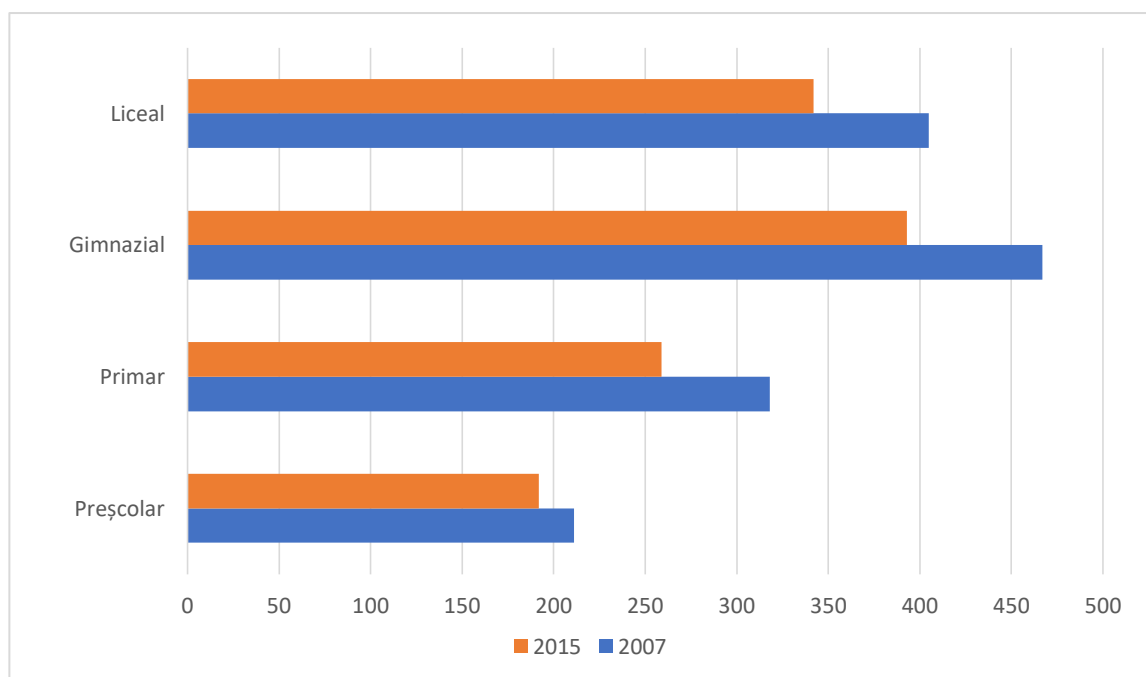

Figure 63 – Personalul didactic de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, pe niveluri de educație, în 2007 și 2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Scăderea numărului de cadre didactice s-a produs la toate nivelurile de studii și în toate UAT, inclusiv în municipiul Vaslui (-10,5%), singura excepție fiind comuna Bălteni, unde a crescut numărul profesorilor din învățământul gimnazial.

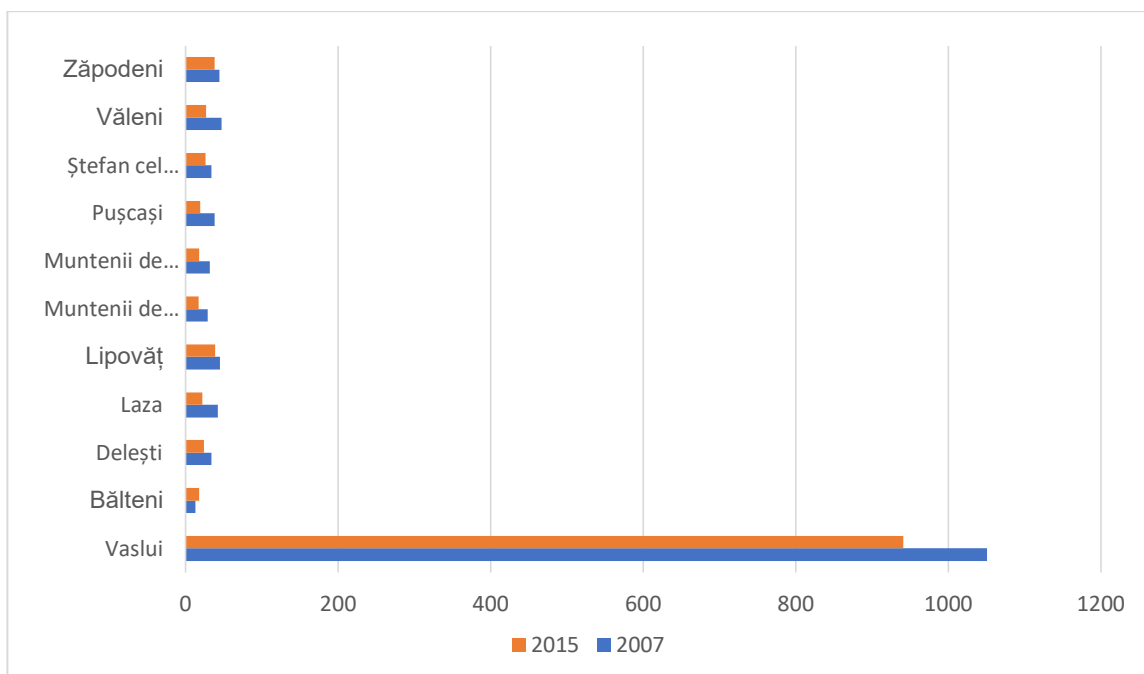

Figure 64 – Personalul didactic de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, pe UAT, în 2007 și 2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Personalul didactic de la nivelul județului Vaslui și al arealului studiat se remarcă printr-un grad ridicat de profesionalizare și stabilitate pe post (peste 90% calificați și peste 60% cu gradul didactic I și II, titular la post). De asemenea, oferta de formare continuă a cadrelor didactice, asigurată prin CCD Vaslui, este una generoasă și diversificată, circa 1.000 de cadre didactice și auxiliare, inclusiv din mediul rural, participând anual la cursuri gratuite, ceea ce denotă un interes sporit al acestora pentru evoluția în carieră și dezvoltarea personală. Un interes deosebit s-a acordat și formării și instruirii periodice a echipelor manageriale, inclusiv prin schimburi de experiență și diseminare de bune practici în cadrul cercurilor pedagogice semestriale.

În perioada anterioară de programare, s-au derulat numeroase parteneriate și proiecte educaționale cu finanțare europeană, prin programele Grundtvig, Comenius, Erasmus+, dar și POS DRU și SEE pentru orientarea în carieră, sprijinirea spiritului antreprenorial, prevenirea abandonului școlar etc.

Performanțele înregistrate de elevii vasluieni la olimpiadele și concursurile școlare sunt remarcabile, aceștia obținând anual între 100 și 200 de premii. De asemenea, procentul de promovabilitate la Bacalaureat s-a menținut în ultimii ani peste media națională, situație care nu este însă valabilă și la Evaluarea Națională, unde promovabilitatea a fost și de 60-65% (anii 2013-2014), sub valorile înregistrate la nivel național, mai ales în mediul rural.

Relația școlii cu comunitățile locale s-a îmbunătățit în ultimii ani, prin colaborarea eficientă a ISJ și a unităților de învățământ cu ONG-uri, asociații și fundații cu scop educațional, cu autoritățile județene și locale etc. De asemenea, prin înființarea centrelor de informare și documentare, s-a întărit relația cu populația tânără, mai ales din mediul rural.

Strategia Educațională a județului Vaslui pentru perioada 2014-2019 identifică o serie de puncte slabe la nivelul învățământului preuniversitar din județ, precum:

- lipsa de stabilitate pe post a profesorilor debutanți și în special în mediul rural;
- existența unor cazuri de neasumare a responsabilității în exercitarea actului managerial ca urmare numirii directorilor prin detașare, fără concurs;
- insuficiența informării și instruirii personalului didactic în domeniul managementului calității și al aplicării sistemelor de calitate; prioritatea acordată obiectivelor cantitative în detrimentul celor calitative;
- analiza activității desfășurate (semestrial sau anual) rămâne în unele unități doar un raport descriptiv, de enumerare a aspectelor pozitive și negative, fără să se identifice cauzele eșecurilor sau disfuncțiilor, fără să se stabilească măsurile reglatoare, termene și responsabilități clare;
- nivel încă ridicat de subiectivitate în procesul de autoevaluare/evaluare la nivelul inspecției școlare, conducerii unităților de învățământ, comisiilor de specialitate;
- fluctuația personalului didactic, lipsa de motivație a unor profesori au creat disfuncții în asigurarea eficienței procesului instructiv - educativ din unele unități școlare în special în mediul rural;
- scăderea populației care duce la extinderea învățământului simultan și la gimnaziu;
- managerii școlari au rețineri în exercitarea eficientă a capacității de a-și construi politici și strategii adecvate, în funcție de particularitățile mediului socio-cultural, de a pune în practică propriile planuri de dezvoltare, de a monitoriza preluarea și aplicarea acestora de către personalul didactic, calitatea activității didactice și nivelul atingerii standardelor educaționale de către elevi, relațiile dintre elevi, cadre didactice, părinți, comunitate;
- existența unui număr de unități școlare fără autorizație sanitară de funcționare;
- cadrul restrâns de resurse financiare care nu permite amenajări, facilități etc. pentru a transforma școala într-un centru autonom;
- insuficienta preocupare pentru informare și documentare a unor manageri și cadre didactice în vederea obținerii unor fonduri europene nerambursabile pentru dezvoltare instituțională;
- nefinalizarea unor investiții - unități școlare începute din anul 2006/2007/2008;
- rezultate modeste la evaluarea națională în unele unități de învățământ mai ales în mediul rural;
- formalismul funcționării unor comisii constituite la nivelul școlilor;
- lipsa, în unele unități de învățământ, a unui set coerent de instrumente interne de evaluare, a unui sistem fiabil de calitate, pentru determinarea valorii adăugate și a celei nou create prin educația furnizată de școală;
- existența unor disfuncții în propunerea CDS/CDL la nivelul unităților de învățământ, nefiind respectate nevoile educaționale reale ale principalilor beneficiari;
- slaba monitorizare privind aplicarea la clasă a cunoștințelor dobândite în urma participării la programele de perfecționare/formare continuă;
- inadecvarea obiectivelor propuse (cu indicatori și valori țintă), politicilor, strategiilor în domeniul calității, pe termen scurt și mediu;
- scăderea interesului și motivației elevilor pentru învățatură;
- rată încă ridicată a absenteismului și a abandonului școlar în unitățile din zonele cu populație de etnie romă și în cele din zone defavorizate (sărăcie);
- insuficienta colaborare a părinților cu școala, în unele comunități.
- neimplicarea unor factori comunitari în combaterea abandonului școlar, a absenteismului elevilor în sprijinirea unor acțiuni de educare a adulților la nivelul localităților;

- lipsa unor relații eficiente școală- comunitate în promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale, în pregătirea unor manifestări cultural-educative derulate cu ocazia unor evenimente naționale și locale;
- insuficienta implicare a unor autorități locale în asigurarea siguranței unităților școlare și elevilor cu mijloace proprii.

În ceea ce privește activitatea de formare profesională continuă, statisticile Autorității Naționale pentru Calificări indică pentru anul 2015 un număr de doar aproximativ 1.500 de absolvenți ai programelor de formare profesională la nivelul județului Vaslui, dintre care peste 80% au urmat cursuri de calificare, iar restul de specializare. Respectivetele programe au fost de derulate de Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Vaslui, respectiv de companiile Romold, Audit Expertcont, Da, Pluri Consulting Grup, Media Grup Nord-Est, Ecoforest, Procenter Consulting. Oferta de cursuri de calificare și specializare a acestor furnizori este una diversificată, de la lucrători în comerț, alimentație publică, construcții, servicii estetice și de pază, agricultură, la manager de proiect, inspector SSM, expert accesare fonduri europene, contabil, formator, expert în achiziții publice etc. De asemenea, AJOFM Vaslui pune la dispoziția șomerilor programe gratuite de formare profesională în vederea încadrării în muncă. Cu toate acestea, numărul anual de participanți la astfel de programe (1-2.000 de persoane) se menține redus în comparație cu numărul persoanelor apte de muncă (316.000 în 2016, conform datelor INS) și al șomerilor din județ (peste 16.000 în anul 2016, conform AJOFM).

1.8. Sănătate

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza-diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Sociale	Infrastructura sanitară, din perspectiva capacității și a dotării unităților spitalicești, a unităților de primire a urgențelor și a ambulatoriilor, dar și a lipsei unor centre de permanență	Nevoia de investiții în infrastructura sanitară de urgență și de ambulatoriu
	Deficitul cronic de personal medical (medici, personal medical cu studii medii și	Nevoia de măsuri de atragere și retenție a medicilor specialiști și a

	auxiliar) din sectorul sanitar public	personalului sanitar cu studii medii
	Disparitățile între accesul la servicii medicale de calitate și, implicit, dintre speranța de viață a populației urbane și a celei rurale	Nevoia de creștere a accesului populației din comunitățile rurale din zona metropolitană la servicii medicale de calitate

Rețeaua de unități medicale din Zona Metropolitană Vaslui este una relativ restrânsă, prin comparație cu alți poli urbani din regiune (de ex. Iași, Bacău etc.), și concentrată în principal în municipiul Vaslui, unde funcționează cele mai importante unități sanitare din județ.

La nivelul municipiului Vaslui, aceasta cuprindea, în anul 2015, un spital județean de urgență cu ambulatoriu integrat, mai multe dispensare, centre de sănătate mintală, laboratoare, farmacii, respectiv cabinete școlare (inclusiv primul Centru de referință pentru prevenirea și depistarea bolilor de nutriție și metabolice în rândul copiilor de vârstă școlară și preșcolară, realizat cu sprijinul financiar al Grupului Rompetrol, în parteneriat între municipalitate, DSP și ISJ Vaslui) - în rețeaua publică și policlinici, numeroase cabinete de medicină de familie, de specialitate, stomatologice, laboratoare de analize, de tehnică dentară, farmacii – în sectorul privat.

Față de anul 2007, se constată o creștere semnificativă a numărului de unități private, mai ales cabinete stomatologice, farmacii, laboratoare, dar și cabinete de specialitate, care au compensat infrastructura sanitară insuficientă din sectorul public. Totuși, acesta din urmă continuă să fie mai bine dezvoltat la nivel local, unde deține monopolul pentru serviciile medicale de urgență și cele de spitalizare pentru toate categoriile de populație, inclusive cea care nu dispune de resurse financiare pentru a apela la servicii private.

Table 9 - Infrastructura sanitară de la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui, pe UAT, în anul 2015

UAT	Unități sanitare	Total	Publice	Private
Vaslui	Spital județean de urgență	1	1	0
	Ambulatoriu integrat spitalului	1	1	0
	Policlinici	2	0	2
	Dispensare medicale	2	2	0
	Centre de sănătate mintală	2	2	0
	Centre medicale de specialitate	2	1	1
	Cabinete medicale de medicină general	2	0	2
	Cabinete medicale școlare	4	4	0
	Cabinete medicale de familie	27	0	27
	Cabinete stomatologice	46	1	45
	Cabinete medicale de specialitate	67	0	67
	Farmacii	34	3	31
	Puncte farmaceutice	2	0	2

	Laboratoare medicale	37	16	21
	Laboratoare de tehnică dentară	14	0	14
	Alte cabinete medicale	2	2	0
Bălteni	Cabinete medicale de familie	1	0	1
Delești	Cabinete medicale de familie	1	0	1
	Cabinete stomatologice	1	0	1
	Farmacii	2	0	2
	Puncte farmaceutice	2	0	2
Laza	Cabinete medicale de familie	1	0	1
	Cabinete stomatologice	1	0	1
	Puncte farmaceutice	1	0	1
Lipovăț	Cabinete medicale de familie	2	0	2
	Cabinete stomatologice	1	0	1
	Farmacii	1	0	1
	Puncte farmaceutice	1	0	1
Muntenii de Jos	Cabinete medicale de familie	1	0	1
	Cabinete medicale de specialitate	1	0	1
Muntenii de Sus	Cabinete medicale de familie	1	0	1
Pușcași	Cabinete medicale de familie	1	0	1
	Puncte farmaceutice	1	0	1
Ștefan cel Mare	Cabinete medicale de familie	1	0	1
Văleni	Cabinete medicale de familie	2	0	2
	Cabinete stomatologice	1	0	1
	Puncte farmaceutice	1	0	1
Zăpodeni	Cabinete medicale de familie	2	0	2
	Cabinete stomatologice	1	0	1
	Farmacii	2	0	2
	Puncte farmaceutice	1	0	1

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

După cum se poate observa din tabelul de mai sus, există disparități între mediul urban și rural în ceea ce privește accesul la servicii medicale. Astfel, în comunele din zona metropolitană se furnizează, în general, doar servicii medicale de bază prin cabinetele medicilor de familie, cabinete stomatologice și farmacii existând doar în unele dintre acestea. În acest context, un număr mare de persoane din aceste comune se deplasează la Vaslui pentru a beneficia de servicii medicale de specialitate. În altă ordine de idei, chiar și o parte dintre locuitorii municipiului Vaslui apelează la servicii medicale specializate publice și private din marile centre universitare (Iași, București), dar și din străinătate.

Numărul de paturi de spital din municipiul Vaslui a scăzut cu aproape 100 față de anul 2007, ajungând la 892 în 2015, ceea ce corespunde unui număr de 6,5 paturi/1.000 de locuitori, identic cu media națională. Trebuie totuși avut în vedere faptul că aceste paturi deservesc o populație mult mai numeroasă decât cea a Zonei Metropolitane Vaslui, de circa 200.000 de locuitori, unele secții și specializări fiind unice în județ, context în care infrastructura pentru servicii de spitalizare e insuficientă. În acest context, la nivel local ar fi necesară construcția unui spital municipal, care să degreveze singura unitate spitalicească de urgență din zonă de

numărul foarte mare de pacienți ce necesită internarea sau tratamentul în ambulatoriu.

Spitalul Județean de Urgență Vaslui este o unitate de categoria a III-a, aflată în subordinea CJ Vaslui, cu un număr total de 892 de paturi, dintre care 24 pentru însoțitori și 18 pentru spitalizarea de zi. Unitatea de tip pavilionar, care funcționează în trei locații diferite (Spitalul nr. 2 și Spitalul TBC) oferă servicii medicale, diagnostice, terapeutice, de expertiză, de consiliere, de prevenție, de asistență socială și de recuperare, însă activitatea primordială o constituie asigurarea patologiei de urgențe, prin intermediul compartimentului UPU-SMURD. Spitalul deține secții și compartimente de ATI, boli infecțioase – copii și adulți, HIV/SIDA, cardiologie, chirurgie generală, neurochirurgie, urologie, chirurgie și ortopedie pediatrică, dermatovenerologie, diabet zaharat-nutriție-boli metabolice, oncologie, endoscopie bronșică, medicină internă cronică, recuperare-medicină fizică și balneologie, medicină internă, gastroenterologie, neonatologie, prematuri și ATI, neurologie, obstetrică-ginecologie, oftalmologie, ORL, ortopedie și traumatologie, pediatrie, chirurgie buco-maxilo-facială, pneumologie – adulți și copii, TBC, psihiatrie etc. O parte dintre acestea sunt specialități unice la nivel județean, având o adresabilitate foarte ridicată.

Ambulatoriul integrat spitalului dispune de 20 de cabinete de specialitate, unele unice în context județean, precum alergologie și imunologie, audiologie, chirurgie pediatrică sau nefrologie. De asemenea, în cadrul spitalului funcționează centre de sănătate mintală pentru copii și adulți, un centru județean de diabet zaharat, nutriție și boli metabolice, unul de medicină legală, laboratoare de analize medicale, bacteriologie, anatomie patologică, endoscopie digestivă, explorări funcționale, radiologie și imagistică medicală, farmacii, cabinet medicină dentară de urgență, dispensar TBC, cabinet de medicină sportivă, cabinet de asistență socială, bloc operator central, două camere de gardă etc.

Numărul de pacienți deserviți de Spitalul Județean de Urgență în anul 2016 a fost de circa 26.000 de pacienți în regim de spitalizare continuă și aproape 7.900 în regim de spitalizare de zi, la care se adaugă 99.800 de pacienți consultați în ambulatoriu, dintre care 59.000 au beneficiat de examinări paraclinice.

Organigrama unității cuprindea, la nivelul anului 2016, un număr de peste 1.600 de posturi, care sunt ocupate însă doar parțial, fiind neocupate peste 500 de poziții. Unitatea funcționa cu doar 60% din totalul medicilor normați (130/210), cel mai mare deficit fiind înregistrat la medicina de urgență, oncologie, medicină internă, radiologie. Din cauza deficitului de medici, de personal medical cu studii medii și de personal auxiliar, generat de migrația acestora către alte țări sau către marile centre universitare, unele secții funcționează cu dificultate. Pentru a atrage noi medici, spitalul pune la dispoziția acestora chiar și locuințe de serviciu.

În perioada de programare 2007-2013, Spitalul Județean de Urgență Vaslui a beneficiat de investiții de circa 13 mil. Euro din Programul Operațional Regional pentru lucrări de reabilitare, modernizare și dotare. Astfel, au fost reabilitate și modernizate trei corpuri de clădire de circa 11.000 mp, inclusiv instalații și mobilier, și au fost achiziționate peste 120 de echipamente medicale noi.

La finele anului 2015, în unitățile medicale din zona analizată își desfășurau activitatea 207 medici (din care 44 de medici de familie), 55 de stomatologi, 62 de farmaciști și 950 de cadre medii. În medie, la fiecare medic reveneau 660 de

persoane, peste media regională (490), ceea ce indică un nivel mai scăzut de deservire cu personal medical. O situație similară se înregistrează în cazul stomatologilor – 2.470 de locuitori/stomatolog în zonă, față de 1.750 la nivel regional. Totuși, trebuie avut în vedere faptul că personalul medical din municipiul Vaslui deservește o populație mai numeroasă decât cea a Zonei Metropolitane, dar și faptul că populația cu domiciliul este mai scăzută decât cea stabilă.

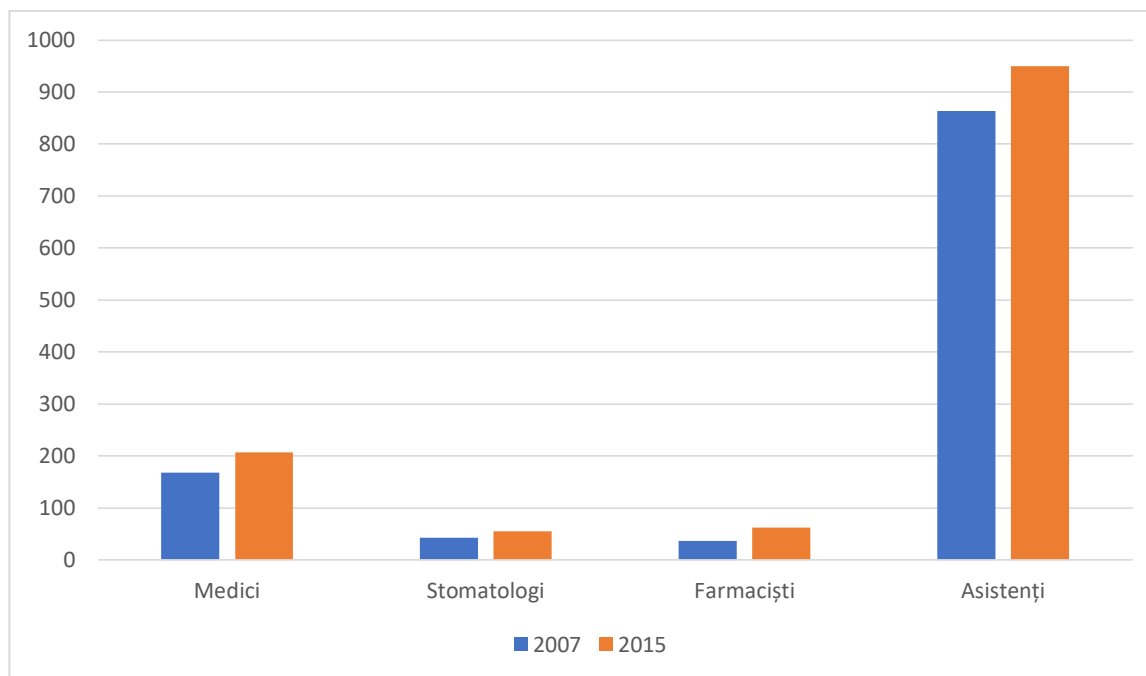

Figure 65 - Numărul de personal medical din Zona Metropolitană Vaslui, pe tipuri, în 2007 și 2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În perioada 2007-2015, numărul de medici din Zona Metropolitană Vaslui a crescut cu 23%, cel al stomatologilor cu 28%, al personalului mediu sanitar cu 10%, iar numărul farmaciștilor a crescut cu 70%. Această creștere poate fi pusă exclusiv pe seama sectorului privat, în condițiile în care numărul de personal din sectorul public a scăzut pentru toate aceste tipuri de personal medical.

Datele DSP Vaslui pentru anul 2015 indică faptul că cele mai multe îmbolnăviri sunt de cele determinate de bolile hipertensive, cardiopatie ischemică, ciroză și alte boli hepatice, diabet zaharat, tulburări mentale și de comportamente, boli pulmonare cronice obstructive, obezitate, boli psihice, boli ulceroase, tumori maligne, epilepsie etc.

La nivelul aceluiași an, cele mai multe decese au fost determinate de boli ale aparatului circulator (56%), tumori (18%), boli ale aparatului circulator (7%), digestiv (7%), precum și de cauze externe (5%). În comparație cu media națională, se constată o pondere mai ridicată a deceselor generate de afecțiuni digestive și respiratorii, în detrimentul afecțiunilor circulatorii.

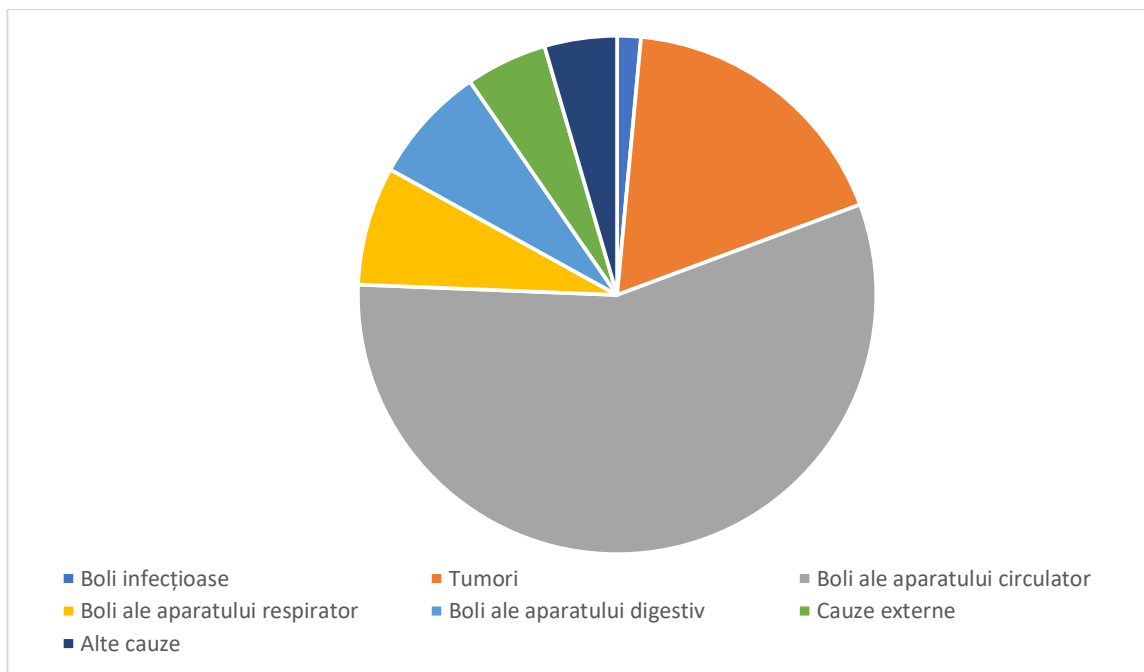

Figure 66 – Decese înregistrate la nivelul județului Vaslui, pe cauze, în anul 2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Speranța de viață de la nivelul județului Vaslui era în anul 2015 de 74,68 de ani, în creștere față de anul 2007 (72,86). Cu toate acestea, această valoare îl plasează sub media regională (75,07 ani) și națională (75,41 ani). De asemenea, persistă diferențe între durata medie a vieții persoanelor de sex masculin (70,91 de ani) și a femeilor (78,85 de ani), precum și între mediile de rezidență (76,89 de ani în mediul urban și 72,87 de ani în rural). Speranța de viață din mediul urban, inclusiv din municipiul Vaslui, se situează peste media națională și regională, mai ales în cazul persoanelor de sex feminin (80,56 de ani). Așadar, cele mai mari deficiențe se înregistrează în cazul persoanelor de sex masculin din mediul rural (69,13 ani).

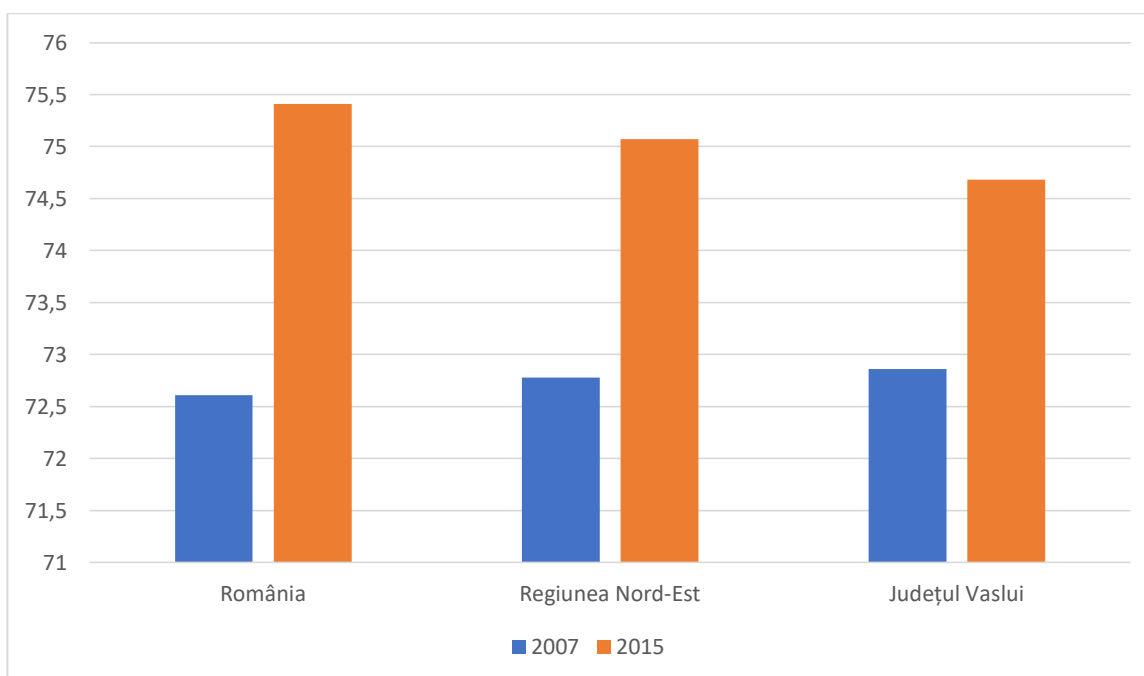
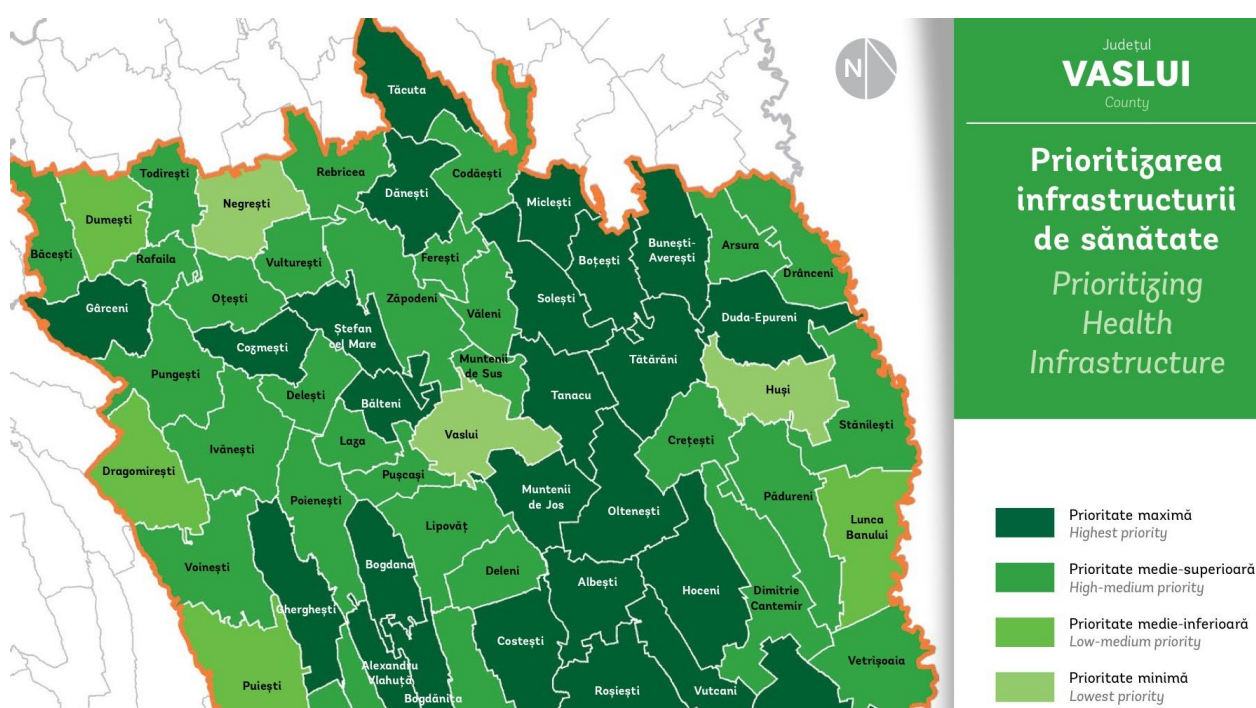

Figure 67 – Speranța de viață, la nivel de național, regional și județean, în 2007 și 2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Numărul de decese sub vârsta de un an a scăzut de la 13, în anul 2007, la 5 în 2015, ceea ce corespunde unei rate a mortalității infantile de sub 5 la 1.000 de născuți vii, sub media națională, regională și județeană (de peste 8/1000). Valori mai ridicate se înregistrează în mediul rural, în comune precum Lipovăț.

Ghidul de investiții pentru proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială, elaborat de Banca Mondială pentru MDRAP în anul 2015, propune o prioritizare a investițiilor publice în infrastructura sanitară pentru orizontul 2023, care să ia în considerare mai multe criterii, precum numărul de locuitori, media de vârstă a acestora, gradul actual de deservire cu personal medical, potențialul financiar al autorităților locale, nivelul de dezvoltare al comunității etc. Aplicarea acestor criterii la nivel metropolitan a indicat faptul că toate comunele din areal ar trebui să continue investițiile în infrastructura de sănătate (dispensare și cabinete medicale, puncte sanitare), dar că prioritate în finanțarea de la bugetul de stat ar trebui să aibă comunele Ștefan cel Mare, Bălteni și Muntenii de Jos.

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială

În cazul municipiului Vaslui, accentul investițiilor ar trebui să cadă pe continuarea dotării Spitalului Județean de Urgență cu aparatură și instrumentar de ultimă generație, pe extinderea capacității unităților spitalicești existente (adesea depășită de numărul mare de pacienți deserviți), dar și pe încurajarea serviciilor medicale furnizate în sistem ambulator. În plus, este de așteptat ca aceste investiții publice să fie acompaniate și de cele private, în noi clinici și cabinete de specialitate, unele chiar și cu servicii de spitalizare.

1.9. Incluziune și servicii sociale

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza-diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Sociale	Ponderea ridicată a populației care trăiește în zone urbane, respectiv comunități rurale din zona metropolitană, dezavantajate și/sau marginalizate din perspectiva capitalului uman, locuirii și ocupării	Nevoia de intervenții integrate pentru incluziunea socială a comunităților dezavantajate și marginalizate
	Capacitatea insuficientă a sectorului public de servicii sociale, infrastructura deficitară a centrelor sociale existente, , respectiv insuficienta dezvoltare a sectorului privat de profil, în raport cu numărul de potențiali beneficiari și cu nevoia de servicii a acestora	Nevoia de extindere și modernizare a infrastructurii publice de servicii sociale și de întărire a parteneriatului public-privat în domeniu

Indicele de Dezvoltare Umană Locală, calculat pe baza rezultatelor finale ale RGPL 2011 la nivel de UAT de Banca Mondială și Prof. Univ. Dr. Dumitru Sandu de la Universitatea din București, indică pentru municipiul Vaslui un grad de dezvoltare socio-economică mediu în context regional și în creștere față de anul 2002. Totuși, această valoare îl plasează pe ultimul loc între reședințele de județ din regiunea Nord-Est.

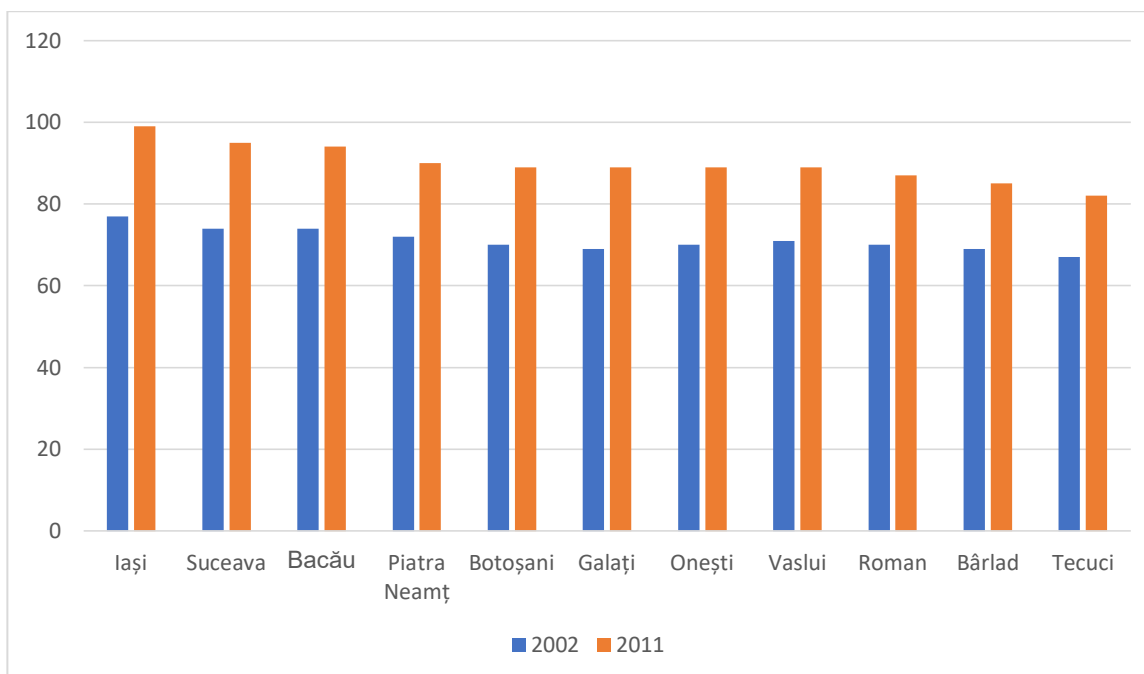

Figure 69 - Valoarea Indicelui de Dezvoltare Umană Locală, la nivel de UAT, în perioada 2002-2011

Sursa: Banca Mondială

Comunele din Zona Metropolitană Vaslui au în general un nivel de dezvoltare umană scăzut (comunități sărace), singurele excepții fiind Muntenii de Jos, Pușcași, Muntenii de Sus și Laza, cu un nivel mediu de dezvoltare. Totuși, cu excepția comunei Delești, valoarea indicelui de dezvoltare a crescut în 2011 față de recensământul anterior.

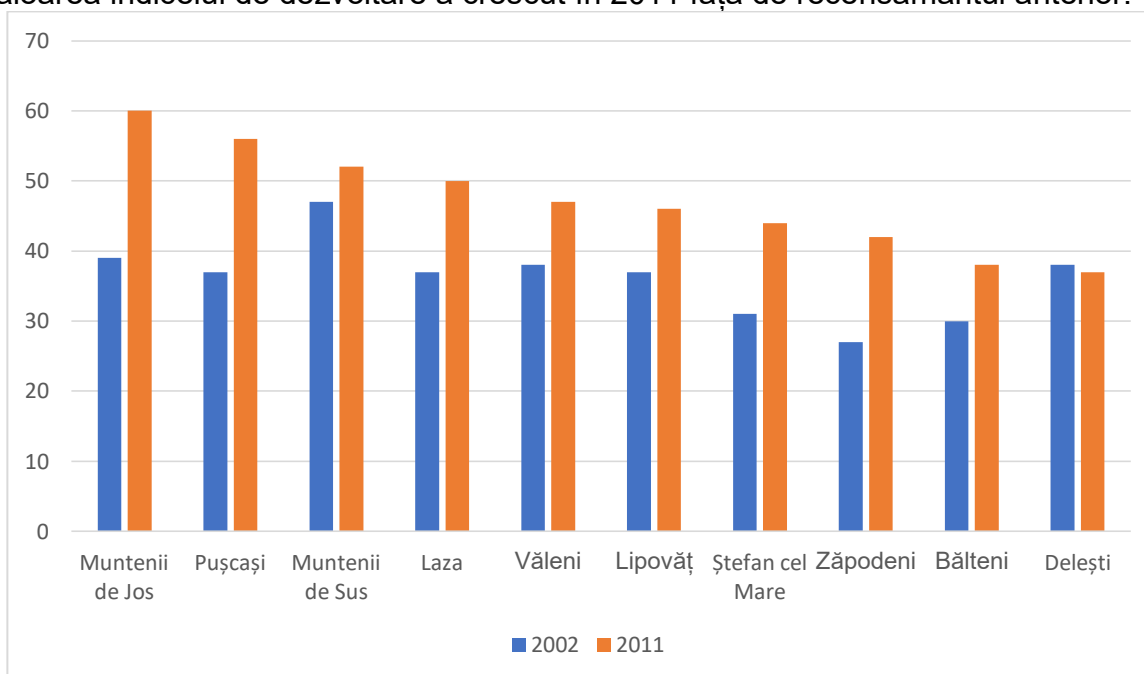

Figure 70 - Valoarea Indicelui de Dezvoltare Umană Locală, la nivel de UAT, în perioada 2002-2011

Sursa: Banca Mondială

Conform Atlasului Zonelor Urbane Marginalizate din România, elaborat tot de Banca Mondială în anul 2015, 32,3% din populația municipiului Vaslui trăiește în zone dezavantajate, iar 3,3% în zone marginalizate, ceea ce poziționează orașul pe locul 2, respectiv 1 la nivelul reședințelor de județ din regiunea Nord-Est. Cele mai multe persoane locuiesc în zone dezavantajate din perspectiva capitalului uman (12,9% din

total și locul I între municipiile reședință de județ din regiune), respectiv au un nivel de instruire și de calificare redus, cu impact negativ și asupra ocupării în sectorul formal, urmași de cei care locuiesc în zone dezavantajate din perspectiva condițiilor precare de locuire (7,8%), respectiv de ocupare (7%).

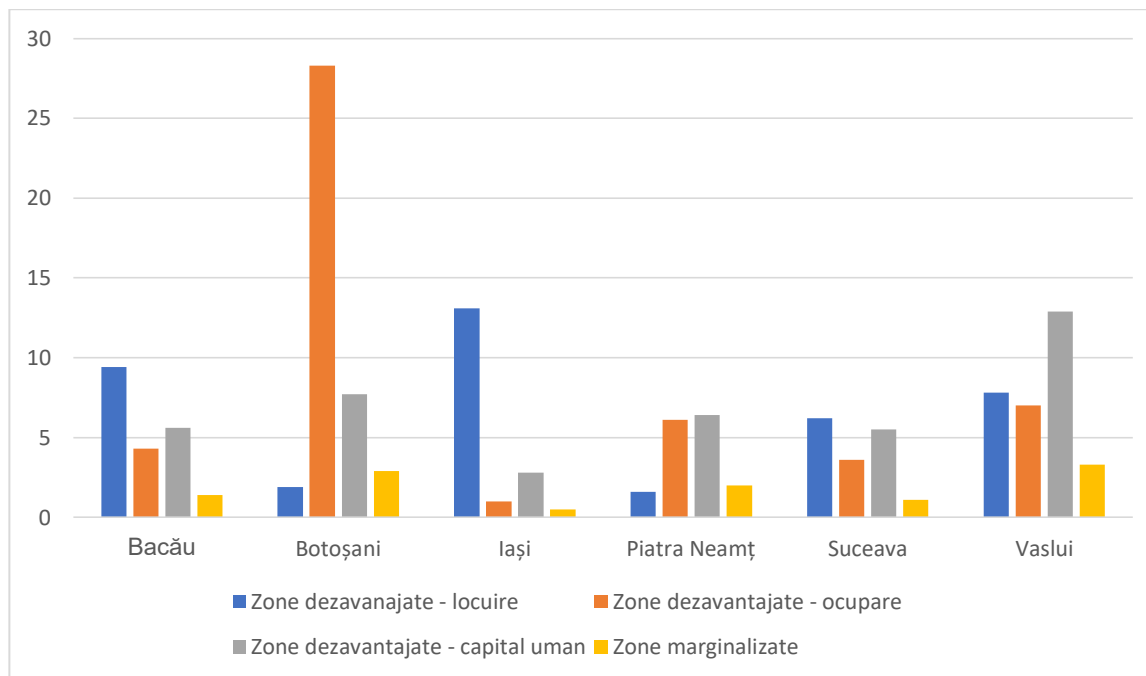

Figure 71 - Ponderea populației urbane care trăiește în zone dezavantajate și marginalizate, la nivelul municipiilor reședință de județ din regiunea Nord-Est

Sursa: Banca Mondială. Atlasul zonelor urbane marginalizate din România

Atlasul identifică și zonele marginalizate de pe teritoriul municipiului Vaslui, mai exact zonele de tip ghetou cu blocuri, în care locuiesc circa 2.700 de persoane. Acestea sunt Metalurgiei, Castanilor, Blocul 32 și Str. Școlii "Q". În aceste zone ar trebui concentrate, în această perioadă de programare, intervențiile integrate teritorial pentru asigurarea incluziunii sociale a rezidenților.

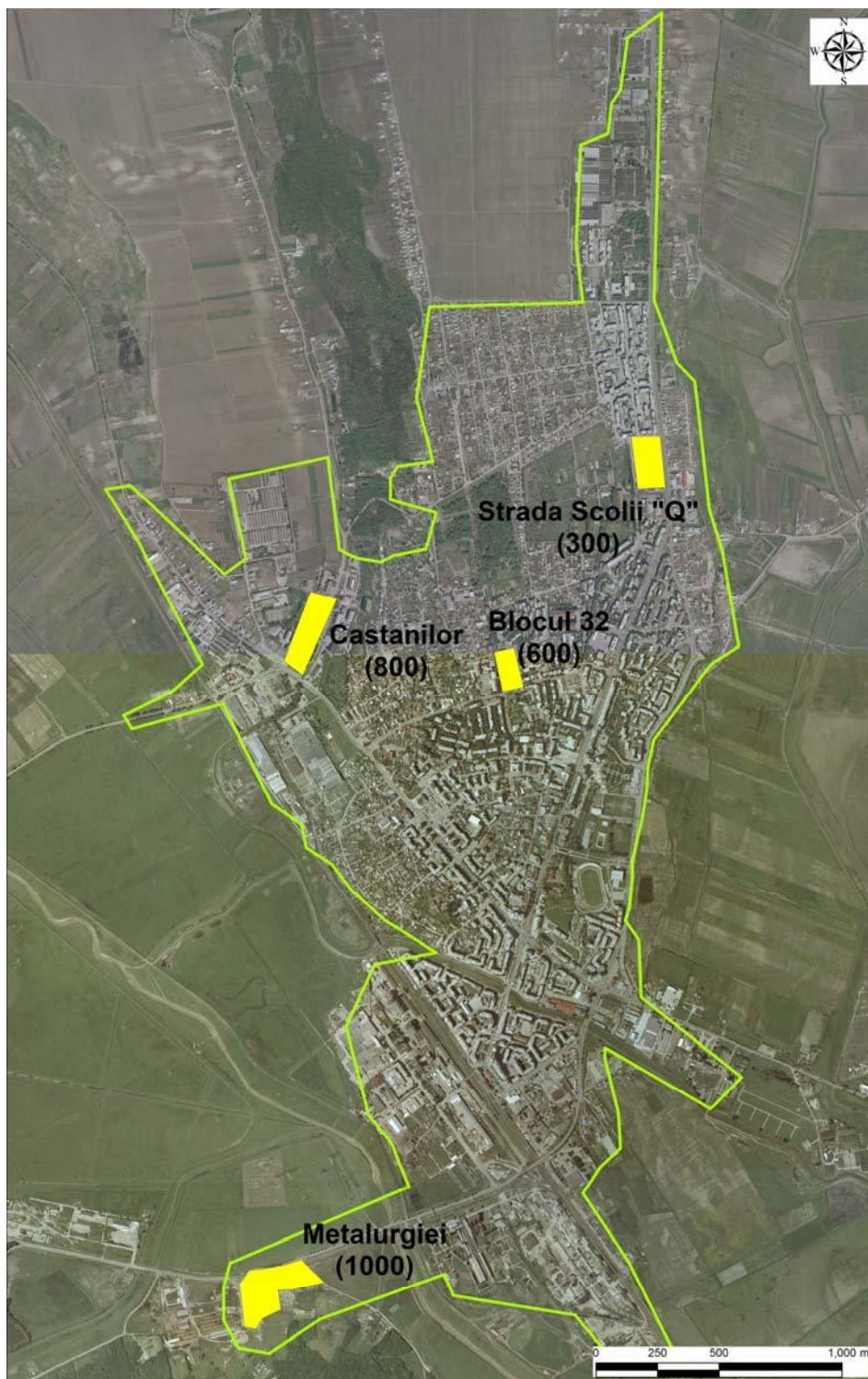

Figure 72 - Zonele urbane marginalizate identificate la nivelul municipiului Vaslui

Sursa: Banca Mondială. Atlasul zonelor urbane marginalizate din România

Proximitatea de municipiul Vaslui a făcut ca în jurul acestuia să existe mai puține comunități rurale marginalizate ca în partea de vest sau de nord a acestuia, zone mai îndepărtate de un centru de oportunitate urban. Comunitățile rurale marginalizate identificate la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui sunt: Bălteni-Deal (com. Bălteni), Fundătura (com. Delești), Căpușeni și Fundu Văii (com. Lipovăț), Mânjești (com. Muntenii de Jos), Văleni (com. Văleni), Telejna (com. Zăpodeni), Pușcași și Teișoru (com. Pușcași).

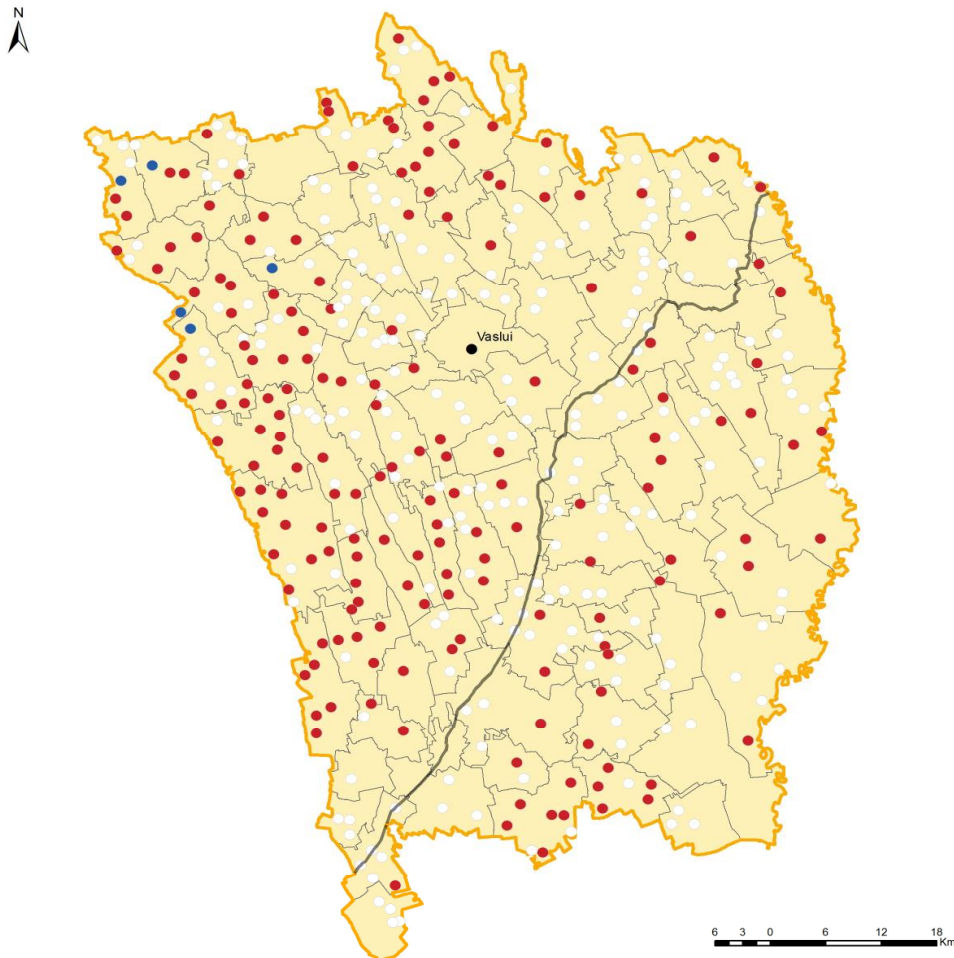

Figure 73 – Comunitățile rurale marginalizate identificate la nivelul județului Vaslui

Sursa: Banca Mondială. Atlasul zonelor rurale marginalizate din România

Principalii furnizori de servicii sociale de la nivel metropolitan sunt cei publici, în condițiile în care sectorul non-guvernamental rămâne unul slab dezvoltat în comparație cu alte zone din țară. Sectorul public este reprezentat de următoarele entități:

1) Direcția de Asistență Socială din cadrul Primăriei Municipiului Vaslui – îndeplinește atribuțiile administrației publice locale în domeniul protecției copilului și familiei, persoanelor singure, a celor vârstnice, cu handicap, precum și a altor categorii de persoane aflate în nevoie sau în situații de marginalizare și excludere socială. Pe lângă serviciile primare furnizate (prin Serviciul de Asistență Socială, care acordă beneficiile sociale prevăzute de legislația în vigoare și serviciile de asistență socială primară: venit minim garantat, alocații de stat, indemnizații creștere copil, alocații pentru susținerea familiei, ajutoare de urgență, ajutoare pentru încălzirea locuinței, indemnizații handicap etc.), direcția administrează două centre de zi pentru vârstnici ("Buna Vestire" și "Sf. Nicolae"), cu peste 90 de beneficiari, un centru de zi pentru vârstnici ce oferă servicii de îngrijire la domiciliu pentru 23 de beneficiari și asigură supravegherea stării de sănătate pentru încă 200 de persoane, o cantină de ajutor social cu 250 de beneficiari, un centru de zi pentru copii ("Bucuria,") cu 15 beneficiari, 2 cluburi (Clubul Pensionarilor și Clubul „Prietenia”), un adăpost temporar de noapte, 3 creșe cu 150 de copii, o rețea de cabinete medicale școlare și de asistență medicală comunitară (date aferente anului 2016). În total, direcția are prevăzute în organigramă 435 de posturi, care sunt însă ocupate doar parțial.

2) Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui – din subordinea Consiliului Județean Vaslui, administrează în zona municipiului Vaslui mai multe servicii și centre sociale pentru diferite categorii de beneficiari: Complexul de Servicii Comunitare nr. 1 – cu Centrul de consiliere și sprijin pentru părinți și copii, Cabinet de consiliere a mamelor expuse riscului de abandon, Cabinet de consiliere și supraveghere pentru copilul delicvent; Centrul de îngrijire de zi, Centrul Maternal, Serviciul alternativ de protecție de tip familial, Centrul de primire în regim de urgență pentru victime ale traficului de ființe umane; Complexul de Servicii Comunitare nr. 2 – cu Adăpostul de zi și de noapte pentru copii străzii, C și Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat; Complexul de Servicii Comunitare pentru Copii cu Handicap – cu Centrul de consiliere și asistență specializată pentru copii cu TSA, Cabinet medical, Centrul de tip respiro pentru copilul cu dizabilități neuro-psiho-motorii, Echipele mobile pentru copii cu handicap și Centrul de recuperare/reabilitare pentru copilul cu dizabilități; Complexul de Locuințe Protejate - Locuința protejată pentru adulți cu handicap Chițoc și Ștefan cel Mare; Serviciul social de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice "Bătrânețe demnă"; Centrul de servicii de recuperare neuromotorie în regim ambulatoriu pentru adulți cu handicap; Compartimentul de intervenție în regim de urgență și telefonul pentru semnalarea cazurilor de urgență; Centrul de resurse; Serviciul de monitorizare și management de caz pentru servicii de tip rezidențial și de zi pentru copii; Serviciul de monitorizare a serviciilor sociale pentru adulți, asistență persoane vârstnice și prevenirea marginalizării sociale. La nivelul anului 2016, instituția avea prevăzute în organigramă 2.768 de posturi, dintre care erau efectiv ocupate doar 2.466. Aceasta oferea, în același an, servicii de protecție de tip rezidențial pentru 268 de copii și tineri, la care se adăugau 103 copii beneficiari ai centrelor de zi, 515 ai celor de recuperare și reabilitare pentru copii cu handicap, 48 ai centrelor maternale, 11 al celor de asistență și sprijin pentru părăsirea centrelor de plasament, 285 ai serviciilor de intervenție în regim de urgență, 248 ai centrelor de primire în regim de urgență. Alți 1.654 de copii erau plasați la asistenți maternali, iar 831 la familii și rude, în timp ce 2.413 de copii cu handicap au fost evaluați (393 având reședința în municipiul Vaslui). În altă ordine de idei, 630 de adulți beneficiau de servicii de tip rezidențial, 221 de tip ambulatoriu, 30 de îngrijire la domiciliu, iar peste 15.000 de persoane adulte cu handicap au fost evaluate. Acestea beneficiază de serviciile a 1.777 de asistenți personali și 3.128 de însoțitori. Bugetul instituției a fost în 2016 de circa 145 mil. Lei.

3) Compartimentele de asistență socială din cadrul primăriilor Bălteni, Lipovăț, Muntenii de Sus, Văleni, Zăpodeni, Delești, Laza, Muntenii de Jos, Ștefan cel Mare – care furnizează doar servicii primare.

În sfera furnizorilor privați de servicii sociale activează mai multe organizații non-profit, precum: Asociația „FITOMED” (centru de zi pentru vârstnici); Asociația "IRIS" (servicii primare); Asociația "Mâna și acoperământul Maicii Domnului" (centru de zi pentru copii); Asociația Persoanelor cu Handicap "Speranța" (îngrijire la domiciliu), Centrul de Integrare Socială și Politici Antidiscriminatorii etc.

La nivelul anului 2016, conform evidențelor Direcției de Asistență Socială, la nivelul municipiului Vaslui au beneficiat de servicii și prestații sociale următoarele persoane:

- 135 de dosare de venit minim garantat – în baza Legii nr. 416/2001;
- 534 de dosare de indemnizații de creștere a copilului – stimulent de inserție în baza Legii OUG nr. 111/2010;
- 3.066 de dosare de alocație de stat – în baza Legii nr. 61/1993;
- 430 de dosare de alocație pentru susținerea familiei – în baza Legii nr. 277/2010;

- 430 de dosare de indemnizații de însoțitor pentru persoanele cu handicap – în baza Legii nr. 448/2006;
- 1.647 de dosare de ajutor pentru încălzirea locuinței în perioada sezonului rece – în baza OUG 70/2011;
- 232 de ajutoare în natură (lemne de foc și materiale de construcții) – în baza HCL nr. 11/2010.

De asemenea, la nivel local există circa 7.000 de beneficiari de ajutoare sub formă de alimente prin POAD 2014-2020.

Sumele de la buget cheltuite de administrația locală cu servicii sociale s-au ridicat în 2015 la 3,75 mil. Lei, la care se adaugă și subvenții de 2,57 mil. Lei. Dacă la acestea se adaugă și alte cheltuieli indirecte, precum cele de personal, se ajunge la peste 5% din totalul cheltuielilor suportate de la bugetul local.

Prin Programul Operațional Regional 2007-2013, a fost cofinanțată reabilitarea și schimbarea destinației unei clădiri pentru servicii sociale în Municipiul Vaslui. Acest proiect a avut ca obiectiv general reabilitarea infrastructurii urbane din municipiul Vaslui, prin realizarea unui Plan de reutilizare a unor clădiri degradate și pregătirea acestora pentru noi tipuri de activități sociale, contribuind astfel la eliminarea disparităților la nivel social, prin dezvoltarea serviciilor sociale pentru asigurarea echității sociale. Obiectivul specific vizat a fost de a reabilita și schimba destinația clădirilor degradate Punct Termic „Gara 2” și Centrala Termică „Ștefan cel Mare” în vederea reutilizării acestora, pentru a servi unui Centru de zi pentru persoane de vârsta a III-a.

De menționat este și faptul că municipalitatea a continuat să investească în amenajarea de noi centre sociale în locul fostelor puncte termice, ultimul dintre acestea fiind un centru socio-cultural cu 150 de locuri („Alexandra Nechita”). De asemenea, pe str. Racovița a fost amenajat un centru de zi pentru copii școlari („Bucuria”), dotat și cu o mini-sală de sport, realizat cu sprijin financiar de la bugetul de stat. De asemenea, s-a demarat etapa I a unui program local de construire de locuințe sociale. Nu în ultimul rând, pe terenul fostei unități militare, ce urmează a fi preluat de municipalitate, se analizează relocarea unor servicii furnizate în prezent și dezvoltate în perspectivă de Direcția de Asistență Socială (centre sociale și medico-sociale, cantină socială, centru și cămin pentru persoane de vârsta a III-a, adăpost pentru victimele violenței domestice, adăpost pentru oamenii străzii, centru pentru copii, creșă - grădiniță, centru de îngrijiri paliative, centru de balneofizioterapie.

DGASPC Vaslui a derulat, la rândul său, diferite proiecte cu finanțare din POS DRU, PO DCA, SEE, MFN etc., atât pentru finanțarea unor investiții în domeniul infrastructurii sociale (de ex. Centrul de recuperare pentru victimele violenței în familie Vaslui), cât și pentru măsuri de tip „soft”, pentru incluziunea socială a unor categorii defavorizate, acces la piața muncii, dezvoltarea capacității administrative la nivel local etc.

Cele mai multe fenomene negative de la nivelul comunității locale care ajung în atenția serviciilor publice și private de asistență socială sunt: lipsa locurilor de muncă, violența sub toate formele, nivelul de trai foarte scăzut, consumul excesiv de alcool, abuzul și neglijarea copiilor, abandonul și absenteismul școlar, infracționalitatea, neimplicarea părinților și separarea celor plecați în străinătate de copii, divorțul, numărul mare de copii și adulți cu dizabilități, persoanele vârstnice care sunt singure și/sau imobilizate etc.

Strategia județeană de dezvoltare a serviciilor sociale Vaslui pentru perioada 2014-2023 identifică următoarele puncte slabe la nivelul serviciilor publice de asistență socială:

- fondurile bugetare insuficiente în raport cu nevoile populației din comunitate;
- deficitul de personal din serviciile publice de asistență socială și volumul mare de lucru al personalului;
- nivelul redus de salarizare al personalului din domeniu, demotivarea acestuia;
- ponderea mare a populației cu nevoi de asistare;
- mecanismele ineficiente de reintegrare activă a beneficiarilor;
- insuficiența dotărilor materiale.

În altă ordine de idei, furnizorii non-guvernamentali de servicii sociale au invocat ca puncte slabe:

- colaborarea anevoioasă cu sectorul public, indiferența sau inerția unor autorități locale;
- prejudecățile cetățenilor cu privire la activitatea fundațiilor;
- resursele financiare, umane, logistice insuficiente și instabile, inclusiv lipsa co-finanțării pentru accesarea de fonduri nerambursabile;
- slaba dezvoltare a voluntariatului;
- responsabilitatea socială scăzută a diferiților actori locali;
- lipsa de unitate a sectorului ONG

1.10. Mediul înconjurător

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza-diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Climatice	Degradarea continuă a solurilor din zona municipiului Vaslui (eroziune, alunecări de teren, deficit de elemente nutritive etc.), ca urmare a fenomenelor naturale și activității umane, inclusiv ca urmare a uzurii lucrărilor de îmbunătățiri funciare	Nevoia de extindere și reabilitare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare Nevoia de amenajare de perdele forestiere de protecție și de împădurire a terenurilor degradate
	Accentuarea fenomenelor meteo extreme (temperaturi	Nevoia de planificare și implementare a unor acțiuni

	foarte ridicate, secetă etc.) asociate schimbărilor climatice	concrete de adaptare locală la schimbările climatice
Mediu	Poluarea apelor de suprafață și a apelor subterane din Zona Metropolitană Vaslui ca urmare a activităților antropice (evacuări de ape uzate neepurate, utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură, depozitarea necontrolată de deșeuri etc.)	Nevoia de ecologizare a cursurilor de apă Nevoia de extindere și modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare
	Existența unor platforme industriale total sau parțial abandonate, cu impact negativ asupra mediului și esteticii urbane	Nevoia de refuncționalizare a siturilor brownfield
	Ponderea scăzută a spațiilor verzi (inclusiv a celor de agrement) în totalul suprafeței intravilane și dispunerea neechilibrată a acestora între diferite zone ale municipiului	Nevoia de extindere a spațiilor verzi și de agrement, precum și de amenajare a unor coridoare ecologice
	Presiunile antropice manifestate asupra habitatelor naturale și a zonelor protejate din areal, amplificate de lipsa unor planuri de management aprobate ale acestora	Nevoia de implementare a unor planuri de management a ariilor protejate
	Procentul scăzut de colectare a deșeurilor din zonele rurale adiacente municipiului, gradul redus de valorificare a deșeurilor reciclabile, precum și slaba informare și conștientizare a populației cu	Nevoia de continuare a investițiilor în sistemele de management integrat al deșeurilor

	privire la importanța colectării selective a acestora	
	Capacitatea insuficientă a padocului pentru câini fără adăpost	Nevoia de îmbunătățire a capacității de gestiune a câinilor comunitari
Sociale	Lipsa unui registru al spațiilor verzi din municipiu	Nevoia de elaborare a unui registru al spațiilor verzi

1.10.1. Calitatea și poluarea aerului

Evaluarea calității aerului înconjurător în Zona Metropolitană Vaslui s-a realizat permanent de către APM Vaslui prin intermediul unei stații automate de fond urban (VS1) ce face parte din Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA). Stația de fond urban este amplasată pe str. Ștefan cel Mare, în zona rezidențială, departe de sursele locale de emisii, astfel încât nivelul de poluare să fie influențat de contribuțiile integrate ale tuturor surselor. În această stație se monitorizează următorii poluanți: dioxid de sulf (SO₂), oxizi de azot (NO_x, NO, NO₂), monoxid de carbon (CO), ozon (O₃), benzen, toluen, etil-benzen, o,m,p-xileni, pulberi în suspensie (PM₁₀ nefelometric și PM₁₀ gravimetric) și parametrii meteo (direcția și viteza vântului, presiune, temperatură, radiația solară, umiditate relativă, precipitații).

Table 10 - Calitatea aerului ambiental în municipiul Vaslui, în anul 2015

Stația	Tip poluant	Număr măsurări		Concentrația			Frecvența depășirii VL sau CMA (%)	Captura de date (%)
		zilnice	orare	Max. zilnică	Medie anuală	UM		
VS-1 - FU	NO ₂	-	6998	39,94	14,43	μg/mc	0	79,8
	SO ₂	-	-	-	-	μg/mc	0	0
	NO	-	6998	38,21	8,73	μg/mc	0	79,8
	NO _x	-	6998	92,31	28,32	μg/mc	0	79,8
	PM ₁₀ nefelom.	-	-	-	-	μg/mc	0	0
	PM ₁₀ gravim.	-	-	-	-	μg/mc	0	0
	CO	-	5891	0,81	0,09	mg/mc	0	67,2
	Benzen	-	3300	4,93	1,34	μg/mc	0	37,6
	Toluen	-	3300	3,48	1,08	μg/mc	0	37,6
	Etilbenzen	-	3300	0,79	0,18	μg/mc	0	37,6
	o-xilen	-	3300	0,4	0,09	μg/mc	0	37,6
	m-xilen	-	3300	1,55	0,18	μg/mc	0	37,6
	p-xilen	-	3300	0,83	0,47	μg/mc	0	37,6
	Ozon	-	6998	96,9	63,16	μg/mc	0	49,6

Sursa: APM Vaslui. Raportul privind starea mediului 2015

Toate concentrațiile medii orare și valorile orare maxime de dioxid de azot (NO₂) și amoniac măsurate automat de către APM Vaslui s-au situat sub valoarea limită orară și sub valoarea limită anuală pentru sănătatea umană. Pentru dioxidul de sulf, pulberile în suspensie cu diametrul mai mic de 10 microni, monoxidul de carbon, metale grele, benzen și ozon datele colectate în stația automată sunt insuficiente pentru a putea trage concluzii cu privire la atingerea acestor praguri de calitate.

Conform Planului de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Vaslui, cantitățile maxime lunare pentru pulberi sedimentabile au depășit totuși cantitatea lunară maximă admisă în 6 puncte de recoltare (St. PECO, UTU, Spital, St. Epurare, S.C. Movas S.A., S.C. ULVAS S.A.), valorile înregistrate fiind cuprinse între 17,4 - 19 g/mp/lună. Depășirile s-au datorat traficului auto intens și eroziunii eoliene.

Per ansamblu, putem vorbi despre o scădere considerabilă a emisiilor din sectorul industrial și energetic în ultimele două decenii, pe fondul dispariției majorității agenților economici cu activitate în domeniu după 1990. Instalațiile industriale care intră sub incidența Directivei 2010/75/EU privind emisiile industriale sunt, conform APM Vaslui, cele din sfera materialelor de construcții (FABRICA DE CĂRĂMIZI SRL), produselor chimice (STEMAR SRL, FLOMOPOL SRL) și petrochimice (BLACK BITUMEN FACTORY SRL), textilelor (VASTEX SA), fermelor de păsări (AVICOM SA, VANBET SRL, PUI PROD UD SRL, MORANDI COM SRL), industriei alimentare (SAFIR SRL, ULEROM SA), Gazele de eșapament (60% din total emisii), resuspensia prafului de pe partea carosabilă și arderea combustibililor fosili pentru încălzirea domestică rămân principalele surse locale semnificative.

1.10.2. Calitatea și poluarea apelor

Resursa de apă a Zonei Metropolitane Vaslui este constituită din ape de suprafață, curgătoare și stătătoare și din apele subterane. Resursele totale de apă de suprafață din spațiul hidrografic Prut-Bârlad, din care face parte arealul studiat, însumează, conform APM Vaslui, cca. 3.661 mil. m³/an, din care resurse utilizabile sunt cca. 960 mil.m³/an. Acestea reprezintă cca. 94% din totalul resurselor și sunt formate, în principal, de râurile Prut, Bârlad și afluenți ai acestora. Raportată la populația bazinului, resursa specifică utilizabilă este de 437,16 m³/loc/an, iar resursa specifică calculată la stocul disponibil teoretic (mediu multianual) se cifrează la 1.667,12 m³/loc/an. Resursele de apă cantonate în arealul hidrografic Prut – Bârlad pot fi considerate reduse și neuniform distribuite în timp și spațiu.

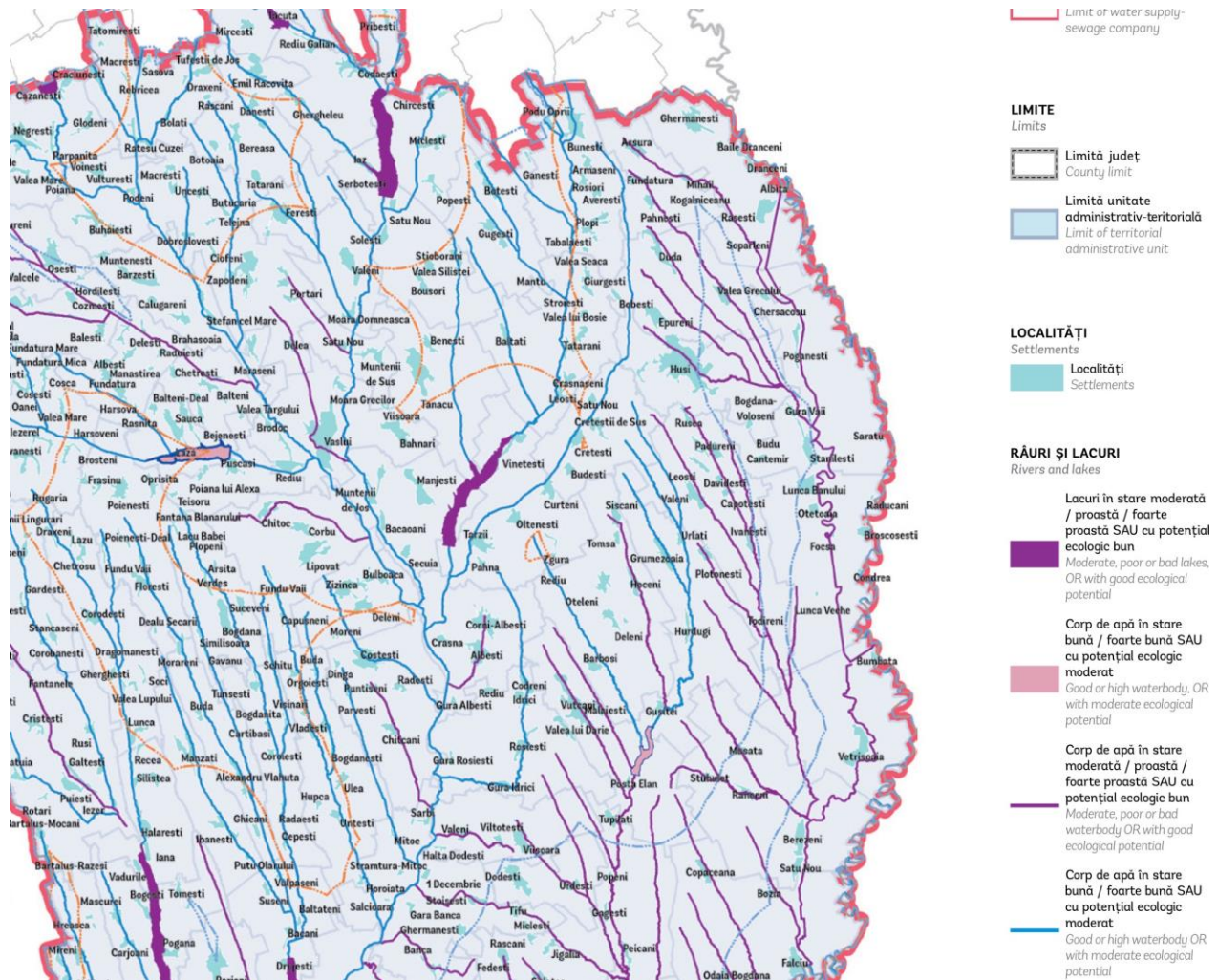

Figure 74- Calitatea apelor de suprafață din județul Vaslui în anul 2015

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în infrastructură de apă și apă uzată

Peste 64% dintre cursurile de apă monitorizate la nivelul județului Vaslui aveau, în anul 2014, o calitate moderată, slabă sau proastă, conform măsurătorilor APM Vaslui, cauzele fiind lipsa sistemelor de epurare a apelor uzate sau nefuncționarea corespunzătoare a acestora (60% din total poluanți), utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură, dejecțiile animale, gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor, derularea anumitor procese industriale cu deversări de ape neepurate etc. De asemenea, concentrațiile medii de azotați în apele subterane a depășit constant valorile prag în intervalul 2011-2014. În anul 2015, nu s-au înregistrat poluări accidentale ale apelor.

1.10.3. Calitatea și poluarea solului

Conform Raportului anual privind starea mediului 2015 elaborat de APM Vaslui, cele mai multe terenuri agricole din zona municipiului Vaslui se încadrează în clasa de fertilitate III, având valori medii în context național. Principalele fenomene care afectează calitatea solurilor din acest areal sunt eroziunea și alunecările de teren. Eroziunea se datorează atât factorilor naturali (vânt), cât și celor antropici, precum lucrările agricole necorespunzătoare, utilizarea pesticidelor și fertilizanților, ploile acide etc.

Același raport indică faptul că zonele critice sub aspectul degradării solurilor se întâlnesc în bazinul hidrografic al râurilor Bârlad și Vaslui. Astfel, chiar și în municipiul Vaslui se impun lucrări de eliminare a excesului de umiditate, prin realizarea de drenaje și împăduriri, existând potențial de alunecări de teren pe circa 3 ha. Lucrările de îmbunătățiri funciare din zonă, mai ales cele pentru combaterea eroziunii și drenaj, sunt realizate în urmă cu 30-40 de ani și sunt afectate de uzură fizică și morală, lipsa resurselor financiare și a personalului specializat ducând la degradarea treptată a acestora.

Un aspect pozitiv este faptul că la nivelul județului și, implicit, al zonei metropolitane, nu au fost identificate situri contaminate sau potențial contaminate. Totuși, în municipiul Vaslui există multe facilități de tip brownfield – platforme industriale total sau parțial abandonate, care afectează calitatea mediului și ambientului urban, inclusiv sub aspect estetic.

Utilizarea îngrășămintelor și a produselor fitosanitare în agricultură reprezintă încă o cauză majoră de poluare a solului și a apelor. În perioada 2011-2015, conform datelor INS, suprafețele și cantitățile de îngrășăminte chimice și pesticide aplicate în județul Vaslui au rămas relativ constante, fiind înregistrate creșteri semnificative doar la îngrășămintele potasice, naturale, precum și la erbicide.

Trebuie menționat faptul că deficitul de elemente nutritive afectează aproape întreaga suprafață a județului, conform raportului sus-menționat al APM Vaslui, ceea ce, cumulat cu perioadele tot mai frecvente de secetă, conduce la afectarea semnificativă a productivității agricole în sectorul vegetal. În anul 2015, temperatura medie anuală a fost de 11,1 grade Celsius, cu aproape 2 grade peste media multianuală, situație valabilă și pentru intervalul 2012-2014. De asemenea, în anul 2012, s-au înregistrat valori maxime de 41,2 grade Celsius. Pe de altă parte, cantitatea de precipitații în anul 2015 a fost de doar 457 mm, sub media multianuală, dintre care doar 107 mm în sezonul de vară. Aceste schimbări climatice, care se manifestă și la nivel global și național, au un impact semnificativ și complex asupra zonei municipiului Vaslui, afectând nu doar culturile agricole, ci sănătatea populației, infrastructura de transport, resursele de apă, biodiversitatea etc. Cu toate acestea, municipiul nu dispune încă de o strategie și de un plan de acțiuni concrete pentru adaptarea la aceste schimbări climatice tot mai evidente la nivel local.

1.10.4. Biodiversitatea

Conform Raportului anual privind starea mediului în anul 2015, elaborat de APM Vaslui, Zona Metropolitană Vaslui este parte a bioregiunii continentale, un areal în care se îmbină habitate de stepe ponto-sarmatice cu habitate de pădure (circa 15% dint teritoriu), precum vegetație forestieră ponto-sarmatică cu stejar pufos - 91AA, păduri dacice de stejar și carpen – 91YO, vegetație de silvostepă eurosiberiană – 91IO* și păduri de fag de tip Asperulo – Fagetum - 9130.

Flora sălbatică a județului Vaslui este reprezentată de 5 specii protejate la nivel european, 14 specii sunt endemite și a căror conservare necesită un regim strict de protecție: zăvascuță (*Astragalus manos pessulanus*), laleaua galbenă (*Tulipa bieberstiana*), salba moale pitică (*Evonymus nana*), iarbă mare (*Inula oculus christi*), sadină (*Chysopogon gryllus*), sipică (*Cephalaria uralensis*), cârcel (*Ephedra distachya*), gârniță (*Quercus frainetto*), stânjanel (*Iris brandzae*), barba boierului

(*Ajuga laxmanni*), tufa lemnoasă (*Caragana frutex*), laleaua piestriță (*Fritillaria meleagris*), ruscuță (*Adonis hibrida*) și sânzâiene (*Asperula moldavica*).

În județul Vaslui întâlnim 71 specii de animale protejate la nivel european, din care: 5 specii de mamifere, 52 specii de păsări, 10 specii de pești și 1 specie de nevertebrate. Cele mai multe specii de animale protejate prin Directivele Consiliului 92/43/CEE și 2009/147/EC se găsesc în lunca râului Prut. Dintre acestea, amintim popândăul (*Spermophilus citellus*), vidra (*Lutra lutra*), în apele râurilor mai mici se întâlnesc pești de talie mică: petroc (*Gobio kessleri*), boarca (*Rhodeus sericeus amanes*), pietrar (*Zingel zingel*), fusar (*Zingel streber*), sabița (*Pelecus cultranus*), avat (*Aspius aspius*), vârlar (*Misgurnus fossilis*), zvârluga (*Cobitis taenia*) și țipar (*Misgurnus fossilis*), dar și un număr de 26 specii de păsări conform anexei I al Directivei Consiliului 2009/147/EC.

Habitatele naturale din acest areal sunt supuse presiunii antropice, prin extinderea suprafețelor construite, depozitarea necontrolată a deșeurilor, braconaj, poluarea apelor, tăierile ilegale de păduri etc.

O situație specială se înregistrează în ceea ce privește fondul silvic din zonă. Pe de o parte, acesta ocupă la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui doar 8.000 ha (circa 15% din total suprafață administrativă), fiind mai extins în comunele Lipovăț, Pușcași și Zăpodeni (peste 1.000 ha) și aproape inexistent în comuna Muntenii de Sus (26 ha). Pe lângă deficitul de zone împădurite, există probleme și în ceea ce privește starea de sănătate a pădurilor existente, afectate de schimbările climatice (excesul termic, deficitul de precipitații, apariția speciilor invazive și a dăunătorilor etc.), dar și de factorii antropici (incendii, depozitare de deșeuri, tăieri ilegale). Direcția Silvică Vaslui a realizat în 2015 regenerări naturale și împăduriri pe mai puțin de 500 ha, foarte reduse în raport cu zonele cu deficit de fond forestier (de ex. Comuna Ștefan cel Mare). În altă ordine de idei, unele păduri private nu sunt păzite și sunt expuse și mai mult riscului de tăieri ilegale.

Conform datele APM Vaslui aferent anului 2017, la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui există trei rezervații naturale – forestiere și paleontologice: Rezervația forestieră Hârboanca (40,8 ha), Rezervația forestieră Bălteni (18,8 ha) și Punctul Fosilifer "Nisipăria-Hulubăț" (0,1 ha). Primele două dintre acestea au și statut de sit de importanță comunitară, parte a rețelei ecologice Natura 2000, respectiv **Pădurea Bălteni-Hârboanca (ROSCI0158)** – cu o suprafață de 535,2 ha, întins pe teritoriul comunelor Bălteni, Delești și Ștefan cel Mare, la circa 10 km NV de municipiul Vaslui. Acesta are un important rol științific urmare a componenței vegetației din zonă: stejar, frasin, tei argintiu, carpen, arțar, plop tremurător, arțar tătăresc, dirmoz, corn, alun, păducel, dar și rogoz, papură, stânjanel de baltă ș.a. specii de floră.

De asemenea, în zonă există, din anul 2016, un sit de protecție avifaunistică, tot parte a rețelei ecologice Natura 2000, respectiv **ROSPA0162 Mânjești**. Situl are o suprafață de 1.009,3 ha, dintre care 10% pe teritoriul comunei Muntenii de Jos, adăpostește specii rare de păsări (precum dumbrăveanca, vânturelul roșu, rața mare, egreta mică etc.) și se află în custodia Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate, în lipsa unui custode desemnat. De menționat este și că acest sit nu are un plan de management aprobat.

Situl Pădurea Bălteni-Hârboanca, aflată în custodia Direcției Silvice Vaslui, are plan de management elaborat și aprobat recent (în anul 2016) prin ordinul al ministrului de resort.

1.10.5. Spațiile verzi

Conform datelor INS, la nivelul municipiului Vaslui există o suprafață de spații verzi (parcuri, grădini publice, scuaruri, baze și amenajări sportive) de 129 ha, în creștere cu 29 ha față de anul 2007. Raportat la numărul de locuitori cu domiciliul din anul 2015, rezultă 12,9 mp/locuitor, iar raportat la populația stabilă de la recensământul din 2011, peste 23 mp/locuitor, ambele valori fiind sub standardul european de 26 mp/locuitor.

Chiar dacă spațiile verzi din municipiu au beneficiat de investiții importante în ultimul an, putem afirma, în lipsa unui registru al spațiilor verzi, că municipiul se confruntă cu un deficit de spații verzi, ceea ce are un impact negativ asupra mediului și sănătății populației.

În municipiul Vaslui există, conform datelor furnizate de Primăria Municipiului Vaslui, un număr de 4 parcuri, dintre care cel mai important fiind Parcul Copou, cu o suprafață de circa 11,3 ha, dar și parcurile Movas (2,7 ha), Donici (0,5 ha) și Tineretului (5,8 ha). Conform HCL nr. 15/2013, acestea totalizează peste 18 ha, la care se adaugă alte 110 ha de spații verzi urbane, cea mai mare parte întreținute printr-un serviciu specializat al municipalității. Acestor parcuri se adaugă zonele pădurilor Paiu și Delea, în cea din urmă aflându-se și lacul cu același nume, precum și zone special amenajate pentru activități de picnic conform legii 54/2012, la ștrandul municipal și în cadrul pârtiei Bahnari. Alte suprafețe verzi însemnate sunt amplasate pe teritoriul fostei Unități Militare, la Ștrandul Municipal, la Stadionul Municipal, în zona Spitalului Județean și în cele 2 cimitire, capacitatea acestora din urmă fiind în prezent depășită. Distribuția spațială a zonelor verzi nu este una echilibrată între diferitele cartiere din municipiu, acestea fiind amplasate mai ales în nordul și vestul municipiului, zone cu o densitate mai redusă a locuirii decât perimetrul central, unde aceste spații lipsesc.

Parcul Copou a beneficiat în anul 2011 de lucrări de reabilitare cu fonduri de la bugetul de stat, în valoare de circa 0,5 mil. de lei, care au vizat amenajarea a 10.000 mp de spații verzi, alei, sistem de irigații, sistem de iluminat cu panouri solare, plantare arbori și arbuști, mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, toalete ecologice).

1.10.6. Managementul deșeurilor

Conform Raportului anual privind starea mediului 2015 elaborat de APM Vaslui, managementul deșeurilor municipale nu se realiza, la nivelul anului 2015, la standardele europene. Depozitarea se făcea în general în perioada de tranziție în depozitele municipale a altor județe. Nu existau stații de transfer, stații de compostare, instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor, instalații pentru tratarea termică a deșeurilor menajere, iar modul de depozitare și eliminare a deșeurilor era neconform și necorespunzător normelor și directivelor Uniunii Europene.

Dacă în municipiul Vaslui majoritatea locuitorilor beneficiau de servicii de salubritate, în mediul rural, în general, nu erau servicii organizate pentru colectarea deșeurilor, transportul la locul de depozitare fiind realizat de către generatori. În acest condiții, cantitatea de deșeuri municipale colectată în județ a scăzut de 301 kg/locuitor în 2010 la 203 kg/locuitor în 2014. Circa 72% din deșeurile colectate sunt menajere

(86% biodegradabile), 14% provin din servicii municipale, iar 14% din construcții și demolări.

Colectarea selectivă a deșeurilor se realiza în municipiul Vaslui, unde au fost amenajate spații în acest sens în parteneriat cu un operator privat, precum și în comunele Laza și Pușcași, unde s-a implementat un proiect PHARE de dezvoltare a unui sistem de colectare și transport al deșeurilor. Cu toate acestea, cantitățile colectate sunt modeste și chiar au scăzut după anul 2012. Astfel, în 2014 s-au colectat 198 de tone de PET-uri, 16 tone de plastic, 315 tone de hârtie, 47 de tone de sticlă, 31 de tone de metal și zero de lemn. Un număr de peste 40 de agenți economici din județ colectează deșeuri reciclabile, fără a exista însă și facilități de prelucrare și valorificare a acestora.

Deșeurile industriale sunt, în general, gestionate de fiecare agent economic în parte. Unii dintre aceștia (ULEROM, SAFIR, VASCAR, FLEISCHPARTY etc.) incinerează deșeurile în propriile lor facilități. Deșeurile electrice și electronice sunt colectate de 4 operatori cu sediul în municipiul Vaslui, cantitățile fiind în creștere în ultimii ani (181 de tone în 2014 față de doar 40 de tone în 2010). O situație similară s-a înregistrat și în cazul deșeurilor de ambalaje (604 tone în 2014 față de 309 în 2010), în timp ce la vehiculele scoase din uz colectate de 3 operatori privați cantitățile au scăzut de 10 ori între 2010 și 2014, fiind influențate de sistemele Programului "Rabla".

La nivelul municipiului Vaslui, serviciile de salubritate au fost furnizate, până în anul 2016, de către un operator aflat în subordinea municipalității – S.C. GOSCOM S.A. O dată cu intrarea în funcțiune a Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor, acestea vor fi preluate de către operatorul zonal către care s-a delegat serviciul în urma unei proceduri de achiziție publică deja derulată. Acesta va colecta deșeurile menajere și reciclabile și le va transporta la depozitul ecologic de la Roșiești.

În anul 2009, cele 86 de UAT-uri din județul Vaslui și Consiliul Județean Vaslui au înființat Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADIV) cu scopul de a stabili și implementa împreună Master Planul Județean pentru Managementul Deșeurilor. Acestea au derulat, în perioada 2012-2016, un amplu proiect de implementare a unui Sistem de Management Integrat al Deșeurilor, cu finanțare nerambursabilă din POS MEDIU 2007-2013, în valoare de 49,3 mil. Euro. Acesta cuprinde următoarele componente:

- colectarea selectivă (peste 3.000 de puncte fixe cu eurocontainere de 1,1 mc pentru colectare reziduuri și deșeuri reciclabile) și transportul specializat (6 autocamioane cu remorcă și 18 camioane compostoare) al deșeurilor din județ, împărțit în 5 zone distincte;
- amenajarea unui depozit ecologic în comuna Roșiești, inclusiv stație de sortare și de tratare a levigatului;
- amenajarea unor stații de transfer a deșeurilor la Bârlad, Negrești, Vaslui și Huși;
- închiderea depozitelor neconforme urbane din Bârlad, Huși și Negrești.

În cadrul proiectului, au fost distribuite în municipiul Vaslui și aproape 2.000 de unități individuale de compostare pentru implementarea sistemului "home composting".

Depozitul de deșeuri neconform al municipiului Vaslui, din zona Paiu, cu o suprafață de circa 7 ha, a fost închis de peste 10 ani, acesta fiind supus unor lucrări complexe de închidere și ecologizare, perioadă în care va fi păzut și întreținut de către o societate a Primăriei. Închiderea depozitului s-a făcut cu fonduri de la bugetul local. Investiții suplimentare în domeniul gestiunii deșeurilor la nivel local s-au făcut în

cadrul proiectului "Creșterea capacității de colectare a deșeurilor pentru un mediu mai curat în orașele Vaslui și Cahul,, finanțat prin POC România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, cu un buget total de 1,5 mil. Euro. Acesta a presupus și achiziționarea a 3 compactoare de deșeuri, 2 mașini de măturat și spălat străzi, 3 aspiratoare stradale, de containere de colectare selectivă de 1,1 mc, precum și a unei instalații de spălare a containerelor.

1.10.7. Poluarea fonică

Conform determinărilor sonometrice trimestriale realizate de către APM Vaslui, în anul 2015, la nivelul municipiului Vaslui se înregistrează depășiri ale nivelului maxim admis de zgomot mai ales la nivel spațiilor verzi (Parcul Copou), a străzilor de categoria II și III (Str. Ștefan cel Mare), și a piețelor, curților unităților de învățământ, spațiilor comerciale și restaurantelor în aer liber. Comparativ cu anii trecuți se înregistrează o poluare fonică urbană mai accentuată ca urmare a traficului rutier și a activităților umane.

Astfel, nivelul de zgomot de pe străzile de categoria II (de legătură) înregistrează valori medii cuprinse între 61,2-77,8 dB, respectiv maxime între 72,5 - 85,3 dB, depășindu-se astfel limita de 65 dB. În cazul străzilor de categoria III (de colectare), valorile medii erau cuprinse între 62,7 - 73,7 dB, iar cele maxime între 65,4 - 81,7 dB, depășindu-se, și în acest caz, limita de 70 dB.

1.10.8. Gestionarea câinilor fără stăpân

La nivelul Municipiului Vaslui există un serviciu specializat în gestionarea câinilor fără stăpâni, gestionat de către compania GOSCOM S.A., al cărei acționar majoritar este municipalitatea, care a reușit în ultimii ani să combată cu succes una dintre principalele probleme ale comunității. În anul 2015, au fost capturați aproape 1.400 de câini fără stăpân, care au fost individualizați prin crotaliere și microcipare. De asemenea, societatea administrează un adăpost pentru câinii capturați, unde aceștia sunt păstrați în vederea adopției, care are însă o capacitate depășită (40 de locuri), în comparație cu numărul de câini capturați sau cu capacitatea padocurilor din alte orașe de talie similară (de ex. 150 de locuri la Bârlad sau peste 1.000 la Botoșani).

1.11. Patrimoniul, cultura și turismul

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza- diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
Economice	Starea avansată de degradare a unor obiective de patrimoniu și neincluderea acestora în	Nevoia de consolidare a obiectivelor de patrimoniu și de includere a acestora în circuitul turistic

	circuitul turistic	
	Numărul mic de turiști care tranzitează zona și durata redusă a sejurului turistic	Nevoia de promovare a obiectivelor turistice din zonă
Sociale	Infrastructura culturală slab dezvoltată și diversitatea redusă a ofertei culturale	Nevoia de extindere și modernizare a infrastructurii culturale

1.11.1. Patrimoniul natural

În conformitate cu Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – secțiunea a III-a – Zone Protejate, precum și a OUG nr. 49/2016, în aria Zonei Metropolitane Vaslui sunt cuprinse următoarele rezervații natural – forestiere și paleontologice:

- **Locul fosilifer "Nisipăria Hulubăț" (RONP A0791)** este o rezervație paleontologică aflată temporar în administrarea APM Vaslui. Rezervația paleontologică "Nisipăria Hulubăț" este situată în partea de nord a municipiului, în apropierea Spitalului Județean Vaslui. Exploatarea teritoriului rezervației a început în anul 1890. În aluviunile terasei, s-au identificat un număr important de resturi ale unei faune de vertebrate și nevertebrate din Pleistocen, reprezentând Würmianul. Acest zăcământ este considerat ca cel mai bogat în faună de mamifere fosile würmiene din Moldova. Dintre mamiferele identificate se pot menționa cele mai caracteristice: *Elephas primigenius*, *Rhinoceros trichorhinus*, *Bison priscus*, *Bos primigenius*, *Megaceros euryceros*. Pentru a preveni distrugerea prin exploatare a acestei zone de mare valoare științifică ea a fost pusă sub ocrotire și declarată monument al naturii. Din perimetrul de 2,5 ha de rezervație au mai rămas pentru studii și cercetări numai suprafața de 670 mp. Ca urmare a construcțiilor unor case particulare după 1990, a fost necesară împrejmuirea acesteia.
- **Pădurea Hârboanca (RONP A0795)** este amplasată pe versantul drept al văii râului Bârlad, în aval de confluența cu pârâul Rebricea și în amonte de confluența cu pârâul Buda, pe teritoriul comunelor Ștefan cel Mare și Delești, în apropierea satului Brăhășoaia. Altitudinea este cuprinsă între 185 și 240 m. Relieful prezintă o constituție pronunțat accidentată, fiind vorba despre un versant cu înclinări de până la 30 de grade. Pădurea este constituită din două unități amenajistice, 126 A și 127 A din U.P II Fâstâci, aparținând Ocolului Silvic Brodoc și are o suprafață de 40,8 ha. Unitatea amenajistică 126 A este în proprietatea privată a persoanelor fizice prin reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere conform Legii 247/2005, are 2 proprietari care dețin o suprafață de 26,2 ha. Unitatea amenajistică 127 A, în suprafață de 14,6 ha este pădure proprietate de stat administrată prin Ocolul Silvic Brodoc din cadrul Direcției Silvice Vaslui, parcela fiind inclusă în categoria de folosință 1.5 d - Ocrotire integrală. În prezent, aria protejată are folosință de pădure, încadrată în grupa funcțională 1.5 d - Păduri cu funcție specială de protecție, de ocrotire a genofondului și ecofondului, 26,2 ha fiind în proprietatea privată a persoanelor fizice și 14,6 ha fiind în proprietatea

publică a statului - administrată de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, prin Ocolul Silvic Brodoc. În urma studiilor efectuate, s-au identificat un număr de 392 taxoni de antofite din care 322 de specii (inclusiv hibridi) și 70 de microunități (11 subspecii, 32 de varietăți și 27 de forme) la care se adaugă 20 de specii de briofite și 13 specii de macrofite. În pădurea Hârboanca se cunosc 6 hibridi naturali în componența cărora participă ca genitor *Quercus pedunculiflora*. Unii dintre aceștia constituie pe alocuri adevărate populații cu caractere ereditare. Prin hibridii care vegetează aici, pădurea Hârboanca poate fi considerată pe drept cuvânt un veritabil centru hibridogen genetic *Quercus*. S-au identificat un număr de 27 specii de păsări, 3 specii de amfibieni, 6 specii de reptile și 15 specii de mamifere.

- **Pădurea Bălteni (RONP A0796)** este amplasată în lunca râului Bârlad, imediat în amonte de confluența cu pârâul Buda, pe teritoriul comunei Bălteni. Terenul este plan având o altitudine de 105 m. Pădurea se află într-o luncă joasă, inundată periodic, în care râul Bârlad curge aproape la nivelul ei, formând meandre care favorizează inundațiile. Denivelările terenului favorizează menținerea timp mai îndelungat a apelor contribuind la formarea de cenoze caracteristice. Pădurea este constituită din 4 unități amenajistice 44 A și 53 A din U.P II Fâstâci, aparținând Ocolului Silvic Brodoc și are o suprafață de 18,8 ha. Este o pădure proprietate de stat administrată prin Ocolul Silvic Brodoc din cadrul Direcției Silvici Vaslui, parcela fiind inclusă în categoria de folosință 1.5 c - Rezervație naturală. În urma studiilor efectuate, s-au identificat un număr de 224 taxoni din care 209 de specii (inclusiv hibridi) și 15 de microunități, la care se adaugă 19 unități taxonomice de briofite.

În baza H.G. nr. 663/2016, a H.G. nr. 971/2011, a H.G. nr. 1287/2007, a Ordinului M.M.A.P. nr. 46/2016, M.M.P. nr. 2387/2011 și M.M.D.D. nr. 1964/2007, pe teritoriul Zonei Metropolitane Vaslui există un sit de protecție avifaunistică (**ROSPA0162 Mânjești**, cu o suprafață totală de 1009,3 ha, dintre care 10% pe teritoriul comunei Muntenii de Jos), respectiv un sit de importanță comunitară, parte a rețelei ecologice Natura 2000 (**ROSCI0158 Pădurea Bălteni-Hârboanca**, cu o suprafață totală de 535,2 ha, dintre care 14,6% pe teritoriul comunei Bălteni, 1,1% pe cel al comunei Delești și 0,5% pe aria administrativă a comunei Ștefan cel Mare).

1.11.2. Patrimoniul construit

În conformitate cu Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – secțiunea a III-a – Zone Protejate, în aria Zonei Metropolitane Vaslui sunt cuprinse următoarele valori de patrimoniu cultural de interes național și monumente istorice de valoare națională excepțională:

- **Biserica "Sfântul Gheorghe"**, comuna Lipovăț, satul Lipovăț, din secolul XVII (circa 1626, refăcută în 1717);
- **Biserica Domnească cu hramul "Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul"**, municipiul Vaslui, ctitorită de Ștefan cel Mare în 1490 și refăcută din temelii în anul 1820;
- **Podul de piatră**, comuna Ștefan cel Mare, satul Căntălărești, din anul 1636.

În conformitate cu Lista Monumentelor Istorice din 2010, revizuită în 2016, editată de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, 45 de monumente istorice se află pe teritoriul Zonei Metropolitane Vaslui, inclusiv cele 3 incluse în Legea nr. 5 din 6 martie 2000. Dintre acestea, următoarele 9 sunt de importanță națională (categoria A), după cum urmează:

a) Monumente arheologice:

- **Zona Curților Domnești, municipiul Vaslui** - secolele al XV-lea – al XVI-lea.

b) Monumente de arhitectură:

- **Palatul Justiției (Judecătoria) Vaslui** – 1891;
- **Biserica „Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul,, municipiul Vaslui** – 1820;
- **Casa Mavrocordat (Palatul Copiilor), municipiul Vaslui** – sec al XIX-lea;
- **Podul de Piatră, comuna Ștefan cel Mare** – 1636;
- **Biserica de lemn ”Sf. Nicolae”, comuna Lipovăț** - 1792;
- **Biserica de lemn „Sf. Gheorghe”, comuna Lipovăț** - 1717;
- **Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului”, comuna Delești** – 1756;
- **Ansamblul bisericii de lemn ”Sf. Nicolae,, comuna Zăpodeni** – sec. al XVIII-lea – al XIX-lea;

Dintre cele 45 de monumente istorice din Zona Metropolitană Vaslui, mai mult de jumătate (28) sunt în Municipiul Vaslui, dintre care 20 sunt monumente de arhitectură, concentrate pe strada Ștefan cel Mare. În mediul rural, monumentele istorice predominante sunt lăcașele de cult, în număr de 12, dintre care 11 sunt biserici de lemn.

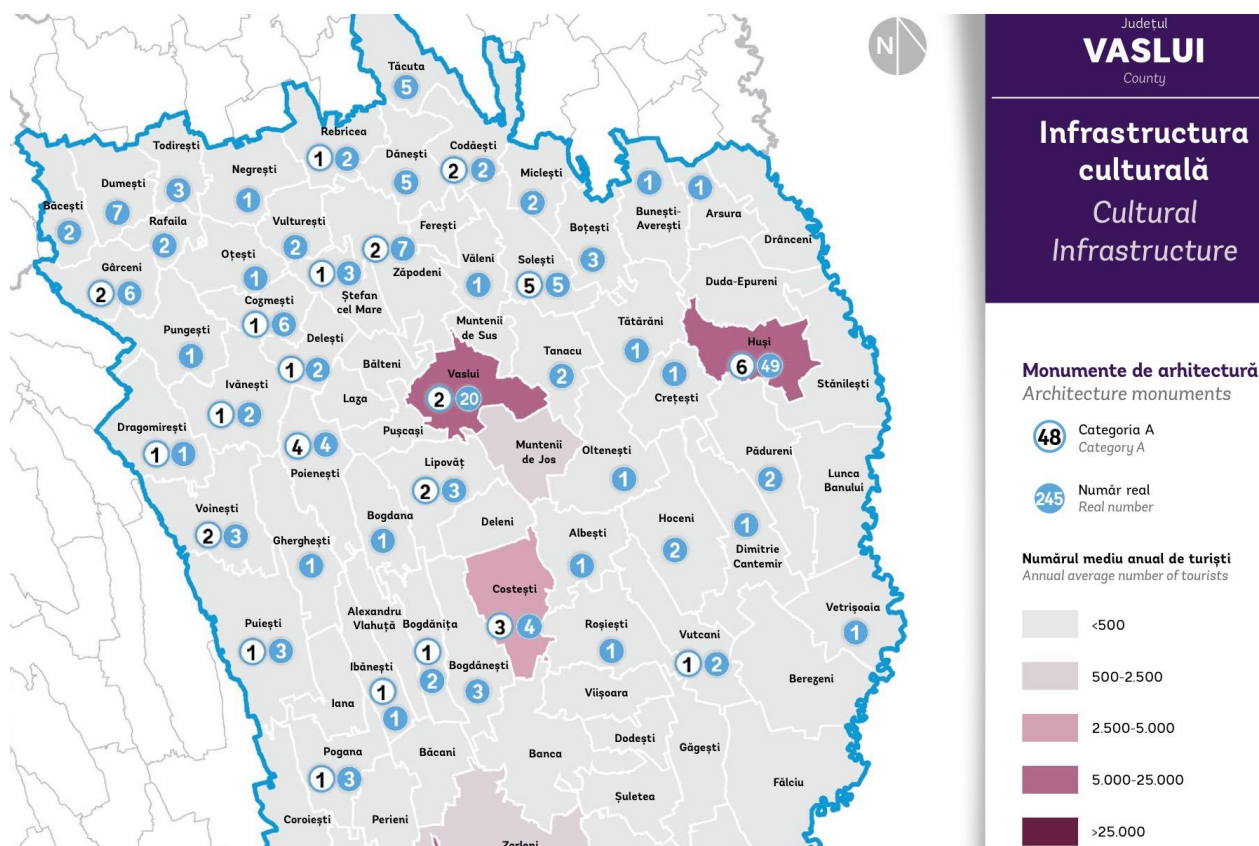

Figure 75 - Numărul de monumente istorice de arhitectură din Zona Metropolitană Vaslui, la nivel de UAT, în anul 2015

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială

În perioada de programare 2007-2013, au fost realizate lucrări de reabilitare și amenajare a parcului arheologic Zona Curților Domnești din Vaslui, inclusiv a Bisericii Domnești cu hramul ”Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul”, în scopul includerii acestora în circuitul turistic. Aceste lucrări s-au făcut prin Programul

Operațional Regional 2007 – 2013, Axa prioritară 5 – „Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului”, Domeniul de intervenție 5.1 – „Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe”. Valoarea totală eligibilă a proiectului este de 8.972.916,78 lei, din care 8.793.458 lei finanțarea nerambursabilă și 179.458,34 lei, contribuția Consiliului Județean Vaslui.

De asemenea, prin proiectul ”Reabilitarea Curții Medievale Lăpușna pentru vizite turistice”, finanțat din POC România-Ucraina-Republica Moldova 2007-2013, a fost reabilitat Monumentul Eroilor ”Peneș Curcanul” din Cimitirul Eternitate, investiție în valoare de circa 20.000 Euro.

Bisericile de lemn din comunele învecinate municipiului Vaslui, ca și cele mai multe dintre clădirile de patrimoniu din oraș necesită lucrări de întreținere, conservare și reabilitare, ele aflându-se într-o stare precară (de ex. Biserica de lemn din Lipovăț, Palatul Copiilor și Palatul Justiției din Vaslui).

1.11.3. Infrastructura și viața culturală

Cele două cinematografe care existau din perioada comunistă în Municipiul Vaslui - ”Modern” și ”Independența” s-au închis din lipsă de spectatori în 1996, respectiv în 2005,

clădirile acestora fiind abandonate și în prezent. În 2016 s-a inaugurat centrul comercial Silver Mall, unde se află amplasat un nou cinematograful, Cityplex, cu două săli de vizionare și o capacitate de 150 de locuri, dotate cu echipamente digitale de proiecții 3D. Este de așteptat ca intrarea pe piață a acestui operator privat, care oferă condiții de vizionare mult superioare și producții foarte populare, să ducă la un număr mare de spectatori în următorii ani. Anterior, a funcționat în aceeași locație un alt operator privat. Numărul de spectatori care au achiziționat bilete la cinematograful a fost în anul 2015 de circa 15.000, în creștere de circa 7 ori față de anul 2009, dar foarte redus în comparație cu populația municipiului.

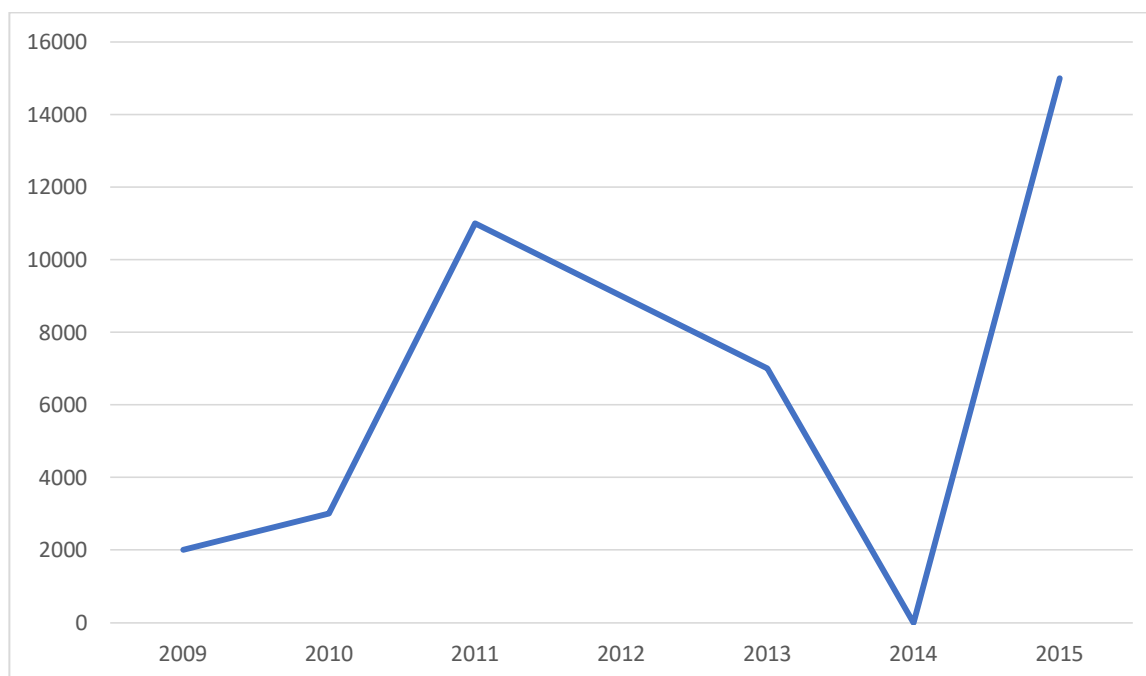

Figure 76 - Numărul de spectatori în cinematografele din municipiul Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Cea mai importantă bibliotecă din Zona Metropolitană Vaslui este **Biblioteca Județeană "Nicolae Milescu Spătaru"** din municipiul Vaslui. Înființată în 1951, ea dispune de o secție de împrumut la domiciliu pentru copii cu un fond de aproximativ 38000 de volume (din care 60% la raft), o secție de împrumut la domiciliu pentru adulți, cu un fond de aproximativ 80000 de volume (80% la raft), o sală de lectură cu un fond de referință de aproximativ 78000 de volume din toate domeniile cunoașterii, o sală de periodice (românești și străine) și o mediatecă. Numărul de cititori activi ai bibliotecii a crescut de la 3.892 în 2007 la 5.046 în 2015.

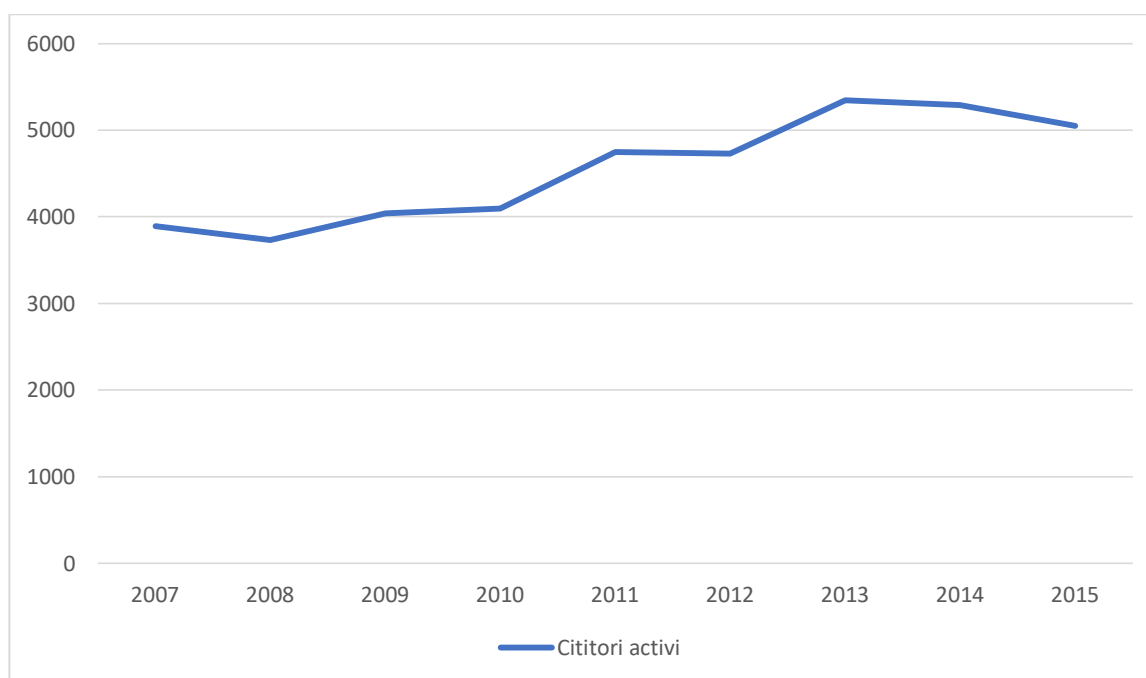

Figure 77 - Numărul de cititori activi de la Biblioteca Județeană Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În comunele din Zona Metropolitană Vaslui funcționează următoarele 8 biblioteci publice:

- Biblioteca Comunală Bălteni, înființată în 1960, cu un fond de 7194 volume;
- Biblioteca Comunală Delești, înființată în 1967, cu un fond de 8802 volume;
- Biblioteca Comunală Lipovăț, înființată în 1968, cu un fond de 7085 volume;
- Biblioteca Comunală Muntenii de Jos, înființată în 1965, cu un fond de 8456 volume;
- Biblioteca Comunală Muntenii de Sus, înființată în 2004, cu un fond de 2334 volume;
- Biblioteca Comunală Laza, înființată în 1955, cu un fond de 12.727 volume;
- Biblioteca Comunală Văleni, cu un fond de 10.375 volume.

Se remarcă faptul că în comunele Ștefan cel Mare, Zăpodeni și Pușcași, înființată mai recent (în 2004), nu există o bibliotecă publică, în schimb există biblioteci școlare. Chiar dacă există spații pentru funcționarea acestor biblioteci, deficitul de resurse financiare și umane de la nivelul primăriilor comunale împiedică funcționarea lor.

Majoritatea bibliotecilor din arealul analizat sunt amplasate în clădiri vechi, adesea impropriu amenajate pentru depozitarea fondului de carte sau pentru organizarea de evenimente culturale. În plus, acestea necesită investiții în dotarea cu tehnică modernă (de ex. PC-uri cu acces la Internet, echipamente video, etc.) și în îmbunătățirea fondului de carte. Prin programul BIBLIONET, majoritatea bibliotecilor publice au fost dotate totuși cu PC-uri conectate la Internet cu acces gratuit pentru membri comunității.

Numărul de cititori activi ai bibliotecilor rurale este scăzut, variind între 212 (Muntenii de Sus) și 908 (Văleni), în scădere față de anii precedenți, pe fondul reducerii populației școlare, principalii utilizatori ai acestora fiind elevi.

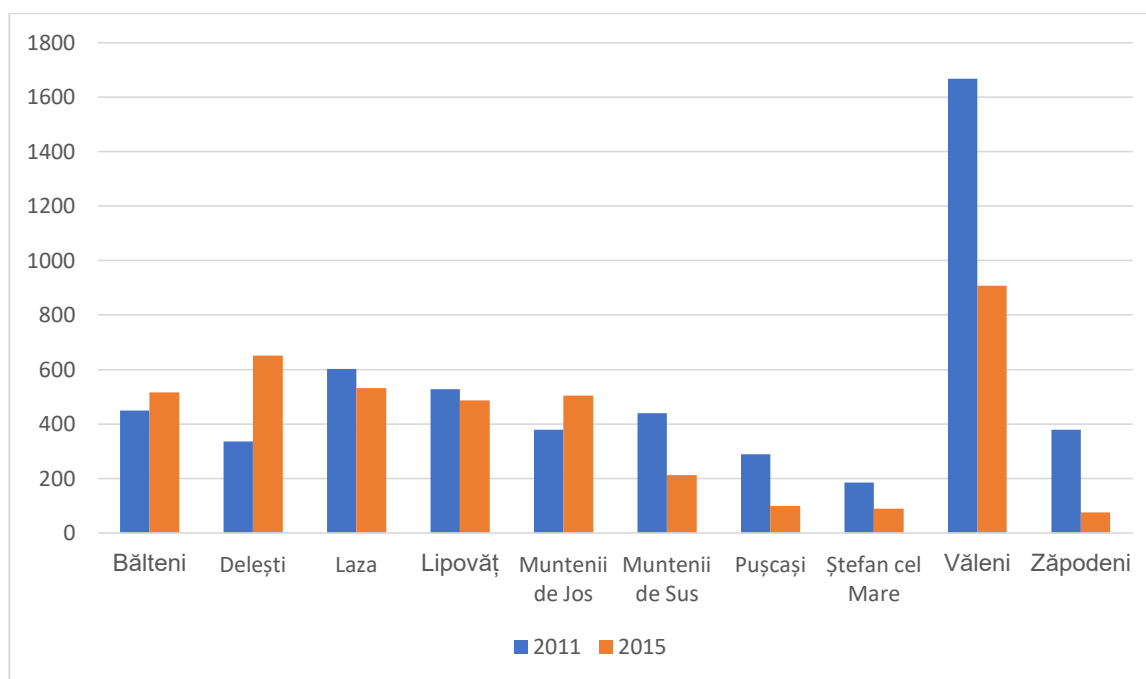

Figure 78 - Numărul de cititori activi de la bibliotecilor comunale și școlare din mediul rural, în anul 2011 și 2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Muzeul Județean "Ștefan cel Mare" funcționează într-o clădire construită în anii 1972- 1973, cu această destinație, fiind deschis publicului larg în 27 septembrie 1975. Are secții de istorie veche și arheologie (ceramică Cucuteni), istorie medievală (Tezaurul medieval Schinetea), istorie modernă și contemporană, cultură și civilizație, tezaur – numismatică – medalistică, etnografie și artă populară, precum și o secție de artă contemporană (pictură modernă). Se remarcă colecțiile Emil Racoviță, Florica și Dumitru Bagdasar, Constantin Teodorescu, Constantin Tănase.

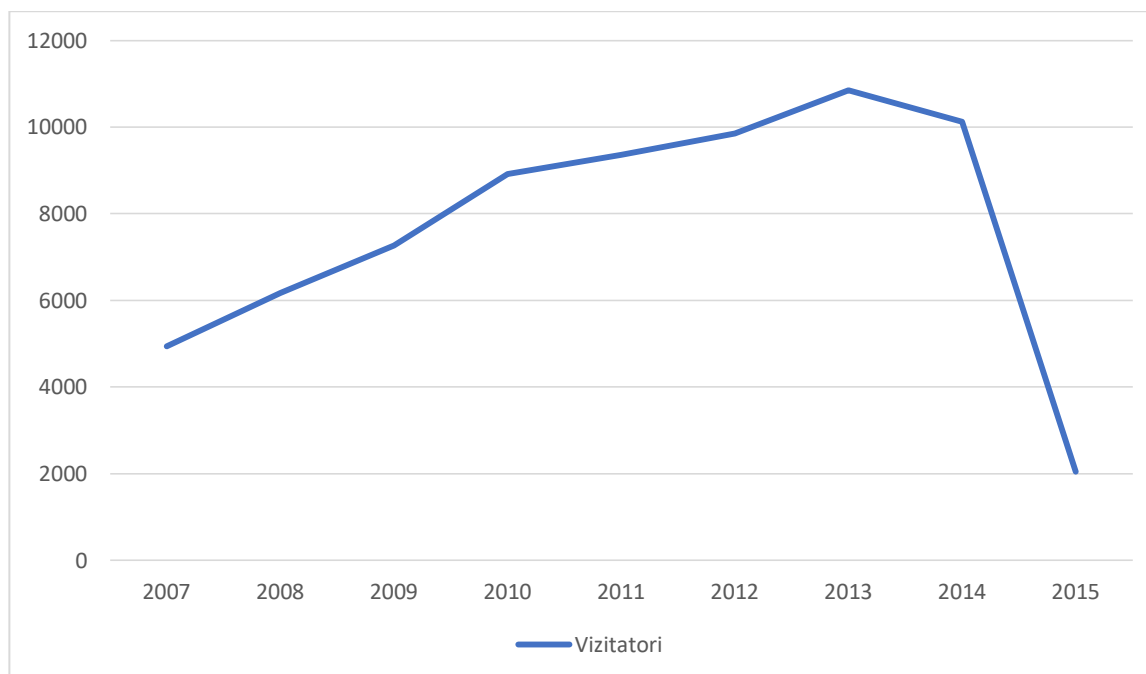

Figure 79 - Numărul de vizitatori la Muzeul Județean Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Din figura de mai sus reiese că Muzeul Județean "Ștefan cel Mare" din Vaslui a înregistrat o dinamică constant pozitivă a numărului de vizitatori, care aproape s-a triplat din 2007 până în 2013, după care a scăzut din nou.

În anul 2004 a luat ființă muzeul etnografic sătesc de la Muntenii de Sus, cunoscut cu numele de "Muzeul Tradițiilor". Acesta a luat ființă prin proiectul transfrontalier „Tradiții în oglindă,, finanțat de U. E. prin Programul de Vecinătate România-Republica Moldova, Phare CBC 2004. Fondatorii muzeului îl doresc, pe viitor, un punct de reper cultural în arealul vasluian. Muzeul este adăpostit într-o casă țărănească tradițională. Acesta a fost vizitat în perioada 2013-2015 de doar 390 de persoane.

Tot în municipiul Vaslui și tot în subordinea CJ Vaslui, funcționează **Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vaslui** – care sprijină cu precădere activitatea meșteșugarilor și artiștilor populari din județ.

Principala instituție de spectacol de la nivel local este **Casa de Cultură a Sindicatelor "Constantin Tănase"** din Vaslui. Aceasta a fost construită în stil modern în anul 1972. Deține săli de curs, cabine pentru actori, birouri la demisol și parter, foaiere, sală de spectacole cu o capacitate de 575 de locuri, scena cu toate dotările necesare de la primul etaj, bibliotecă, săli de curs și cabină tehnică la etajul 2. Casa de cultură a sindicatelor din Vaslui s-a remarcat în peisajul cultural al municipiului prin inițierea și organizarea unor activități cultural-artistice și științifice de mare valoare: consfătuiri cu participarea unor cadre universitare, șezători literare cu concursul unor mari scriitori români, proiecții de filme, lansări de carte, concursuri, spectacole și alte manifestări proprii și în colaborare. Instituția este în administrarea confederațiilor sindicale și nu dispune de fonduri pentru a reabilita și moderniza clădirii, care se confruntă deja cu o degradare accentuată (acoperiș, sală, dotări etc.).

În comunele care fac parte din Zona Metropolitană Vaslui există 15 cămine culturale funcționale, unele dintre acestea fiind amplasate în clădiri aflate în stare avansată de degradare și lipsite de dotări adecvate pentru organizarea de evenimente culturale. În plus, majoritatea unităților de profil nu au personal calificat în domeniu (de ex. Bălteni, Delești, Laza), ceea ce face ca numărul evenimentelor culturale găzduite să fie redus. Există totuși și excepții, cum este comuna Lipovăț, unde a fost recent inaugurat și un cămin cultural nou și unde autoritățile locale susținut continuu viața culturală.

Ghidul de investiții pentru proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială, elaborate de Banca Mondială pentru MDRAP în anul 2015, propune o prioritizare a investițiilor publice în infrastructura culturală pentru perioada 2014-2023, care să ia în considerare mai multe criterii, precum numărul de locuitori, atractivitatea turistică a comunității, potențialul financiar al autorităților locale, nivelul de dezvoltare al comunității etc. Aplicarea acestor criterii la nivel metropolitan a indicat faptul că aceste investiții ar trebui dirijate, în primul rând, către municipiul Vaslui, în timp ce în comunele din Zona Metropolitană nu vor avea un impact major din cauza ofertei culturale aproape inexistente și a lipsei unei mase critice de consumatori de cultură.

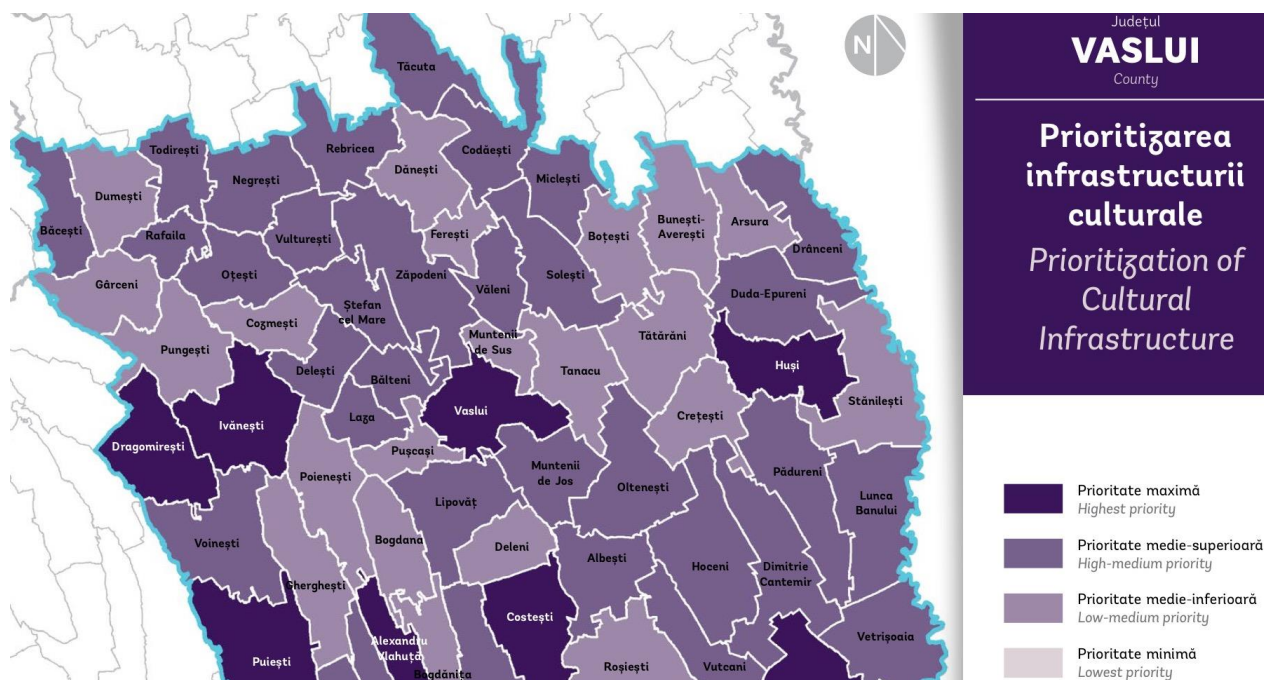

Figure 80 - Prioritizarea investițiilor în infrastructura culturală, la nivel de UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții în proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială

Calendarul evenimentelor culturale aferent anului 2015 a cuprins o ofertă diversificată, deschisă publicului larg, care a cuprins:

- spectacole de dans, teatru, muzică ușoară, folk, folclor, fanfară, hip-hop, rock alternativ, punk, hardcore, metal – organizate cu ocazia celebrării unor evenimente importante pentru comunitate sau țară (Zilele Culturii Naționale și Mihai Eminescu, Unirea Principatelor, Ziua Femeii, Ziua Muncii, Paște, Ziua

Persoanelor Vârstnice, Ziua Națională, Sărbătorile de iarnă), cu ocazia Zilelor Culturale ale Municipiului Vaslui, a unor concerte simfonice, manifestări folclorice (Festivalul Folcloric Internațional "Hora din Străbuni" – ajuns în 2016 la ediția a 4-a; Festivalul-concurs „Cântec drag din plai străbun” – ediția a 13-a) sau a unor spectacole organizate pentru diversificarea ofertei culturale (Zilele Tineretului, Festivalul "Open Camp", Festivalul-concurs "Mai cu folk", spectacole organizate în perioada de vară pe scena Parcului Copou etc.);

- lansări de carte și vernisaje de expoziție – pentru promovarea scriitorilor locali, dar și expoziții de fotografie, costume populare, documente etc.;
- manifestări de omagiere – la busturile de pe Aleea Scriitorilor din Parcul Copou și din Centrul Civic;
- evenimente cu caracter civic (Ziua Unirii Principatelor, Ziua Drapelului, Ziua Europei, Ziua Armatei Românei, Ziua Națională etc.);
- concursuri și evenimente pentru elevi (Concursul Național de Muzică și Dans "Ritmuri pe portativ", Concursul Național de Muzică Ușoară "Constelația necunoscută", Concursul de Dans Modern "Ritmurile Tinereții", Festivalul Internațional de Gimnastică „Prietenia”, Școala Altfel, Ziua Învățătorului etc.).

Printre organizațiile non-profit cu activitate culturală de la nivel local putem menționa Asociația Culturală "MuzArt", Asociația Culturală „Simfonia Artelor”, Asociația Culturală „Domisong” – care sunt parteneri activi ai municipaliității în organizarea de diferite activități cultural-artistice.

Cu toate acestea, studiul "Vitalitatea Culturală a Orașelor din România în anul 2010", realizat de Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală, indică faptul că municipiul Vaslui se află doar pe locul 39 în topul orașelor din România cu cea mai activă viață culturală, poziție inferioară celorlalte reședințe de județ din regiune. În viziunea experților care au elaborat studiul, principalele puncte slabe ale sectorului cultural local sunt sumele mici alocate culturii de la bugetul local, consumul cultural redus al populației și infrastructura de profil deficitară, iar principalul punct forte îl reprezintă calitatea ridicată a resursei umane din domeniul cultural.

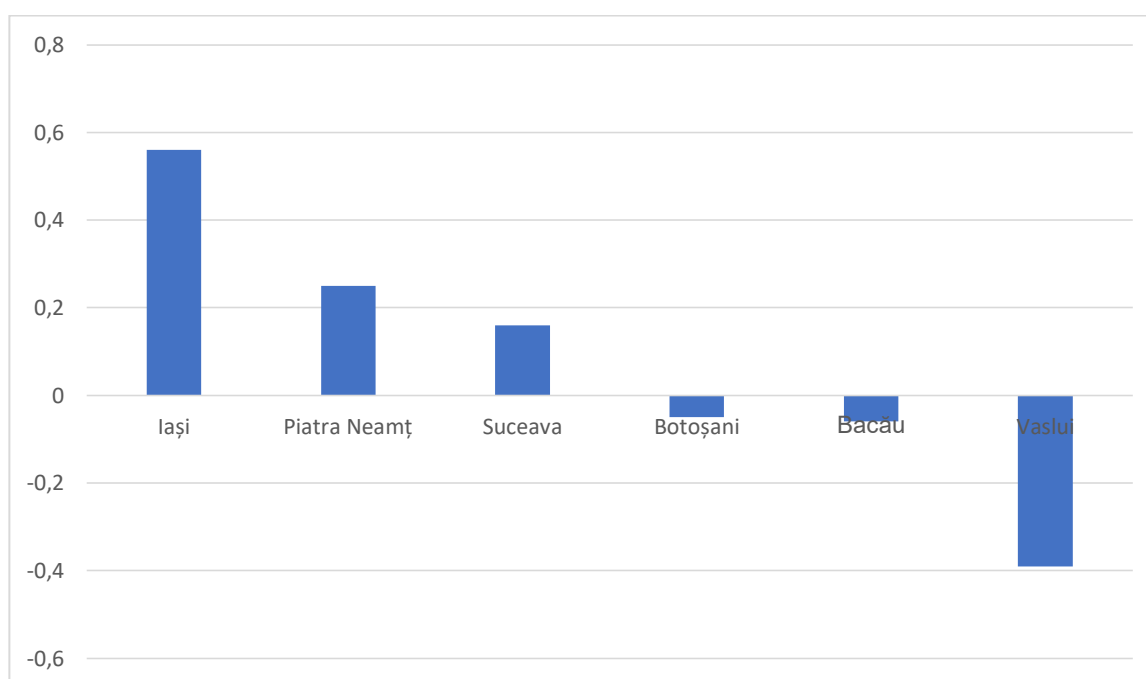

Figure 81 - Indicele de vitalitate culturală a reședințelor de județ din regiunea Nord-Est

1.11.4. Turismul

Conform datelor INS, la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui existau, în anul 2016, 30 de unități de primire a turiștilor, de 5 ori mai multe decât în anul 2007. Acestea erau reprezentate de 2 hoteluri, un hostel, un motel, o tabără pentru elevi și preșcolari și de 25 de pensiuni, dintre care 2 agroturistice. Numărul total de locuri de cazare disponibile în aceste unități era de 554, în creștere cu 38% față de 2007, fiind concentrate în hoteluri (195), pensiuni (177) și tabere (122). Per ansamblu, unitățile de cazare din areal pot acomoda anual peste 210.500 de turiști în condiții de funcționare la capacitate maximă, în creștere cu 70% față de 2007, pe fondul creșterii și a diversificării bazei de cazare prin investiții ale operatorilor privați.

Conform Autorității Naționale pentru Turism, în Zona Metropolitană Vaslui funcționau, în anul 2016, următoarele structuri de cazare clasificate⁶:

- Hotel „Racova” Vaslui – 3 stele, 74 de camere cu 148 de locuri;
- Hotel „Europa” Vaslui – 3 stele, 27 de camere cu 54 de locuri;
- Motel „Don Tomaso” Vaslui – 3 stele, 6 camere cu 12 locuri;
- Motel „Ambis” Vaslui – 2 stele, 16 camere cu 32 de locuri;
- Motel „Everest” Muntenii de Jos – 2 stele, 11 camere cu 15 locuri;
- Pensiunea „Stil” Vaslui – 3 stele, 6 camere cu 12 locuri;
- Pensiunea „Enigma” Vaslui – 2 stele, 11 camere cu 26 de locuri;
- Pensiunea „Tosca I” Vaslui – 2 stele, 8 camere cu 16 locuri;
- Pensiunea „Mihalcea” Vaslui – 2 stele, 7 camere cu 15 locuri;
- Pensiunea și Popas Turistic „Cișmeaua Moldovencei” Vaslui – 1 stea, 4 camere cu 8 locuri respectiv 20 de camere cu 40 de locuri (unitate acreditată pentru două funcțiuni diferite de primire a turiștilor);
- Pensiunea „Select” Muntenii de Jos – 1 stea, 10 camere cu 20 de locuri;
- Pensiunea „Traian” Muntenii de Jos – 2 flori, 15 camere cu 30 de locuri;
- Pensiunea „La Livada,, Muntenii de Jos – 3 stele, 18 camere cu 36 de locuri;
- Pensiunea „Melintina” Ștefan cel Mare – 3 flori, 4 camere cu 8 locuri;
- Pensiunea „Eduard” Ștefan cel Mare – 3 flori, 4 camere cu 8 locuri;
- Pensiunea „Ștefania” Ștefan cel Mare – 3 flori, 5 camere cu 10 locuri;
- Pensiunea „Ștefănel” Ștefan cel Mare – 2 flori, 3 camere cu 6 locuri.

Din totalul de 496 de locuri de cazare clasificate, niciunul nu este în regim de 4 sau 5 stele, 288 sunt în unități de 3 stele, 140 de 2 stele, iar 68 de o stea.

De asemenea, în municipiul Vaslui funcționau 9 agenții de turism licențiate, precum și 14 unități de alimentație publică clasificate, care funcționează pe lângă cele de cazare.

În ceea ce privește circulația turistică, în anul 2015 s-au înregistrat 21.560 de sosiri ale turiștilor în unitățile de cazare, în creștere cu 9% față de anul 2007. Dintre acestea 90,7% s-au raportat în municipiul Vaslui (nivel cu 0,4% mai mare decât cel înregistrat în 2007), 68,5% în unități de tip hotel (față de 89,1% în 2007), 15,9% în

⁶ Datele Autorității Naționale pentru Turism cu privire la unitățile de cazare (inclusiv cu privire la numărul de locuri de cazare) diferă de statisticile INS, în sensul că acestea cuprind doar acele unități de primire clasificate de acest organism, la momentul indicat, nu și pe cele declasificate, în curs de clasificare etc.

pensiuni, 11,2% în moteluri, 3,2% în hosteluri, iar 1,2% în tabere de elevi și preșcolari. Scăderea ponderii turiștilor cazați în hoteluri poate fi pusă pe seama diversificării unităților de cazare funcționale din arealul studiat. Ponderea turiștilor străini în totalul celor cazați a fost în anul 2015 de 8,3%, în scădere față de procentul de 9,6% înregistrat în 2007, mult mai redusă în comparație cu media națională (circa 20%).

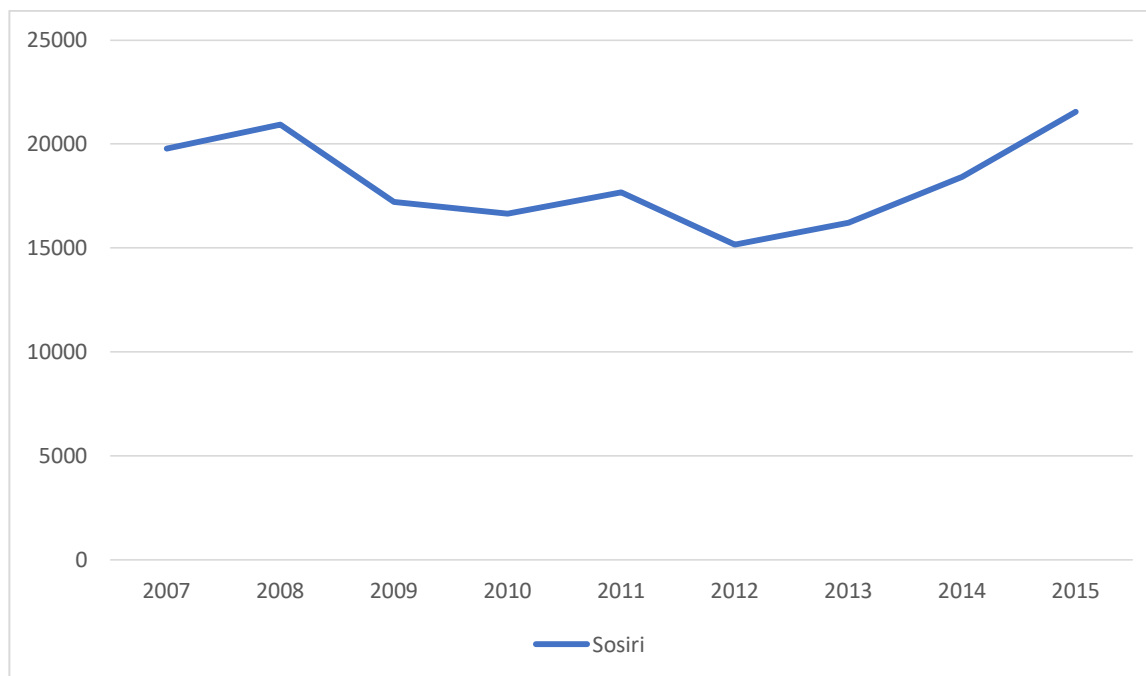

Figure 82 - Numărul de sosiri în unitățile de primire a turiștilor din Zona Metropolitană Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

Numărul de înnoptări ale turiștilor a fost de 35.964 în anul 2015, în creștere cu 19,7% față de anul 2007. Dintre acestea, 33.078 s-au înregistrat la unitățile de cazare din municipiul Vaslui, cu 12,9% mai multe decât în 2007. Numărul de înnoptări turistice a scăzut în cazul hotelurilor (-0,3%) și al taberei (-19,8%) și a crescut în cazul motelurilor (+100%), hostelurilor (+84,1%) și pensiunilor (+225,7%). Se remarcă și sezonabilitatea activității turistice din areal, numărul înnoptărilor fiind dublu în perioada august-octombrie, comparativ cu perioada noiembrie-februarie.

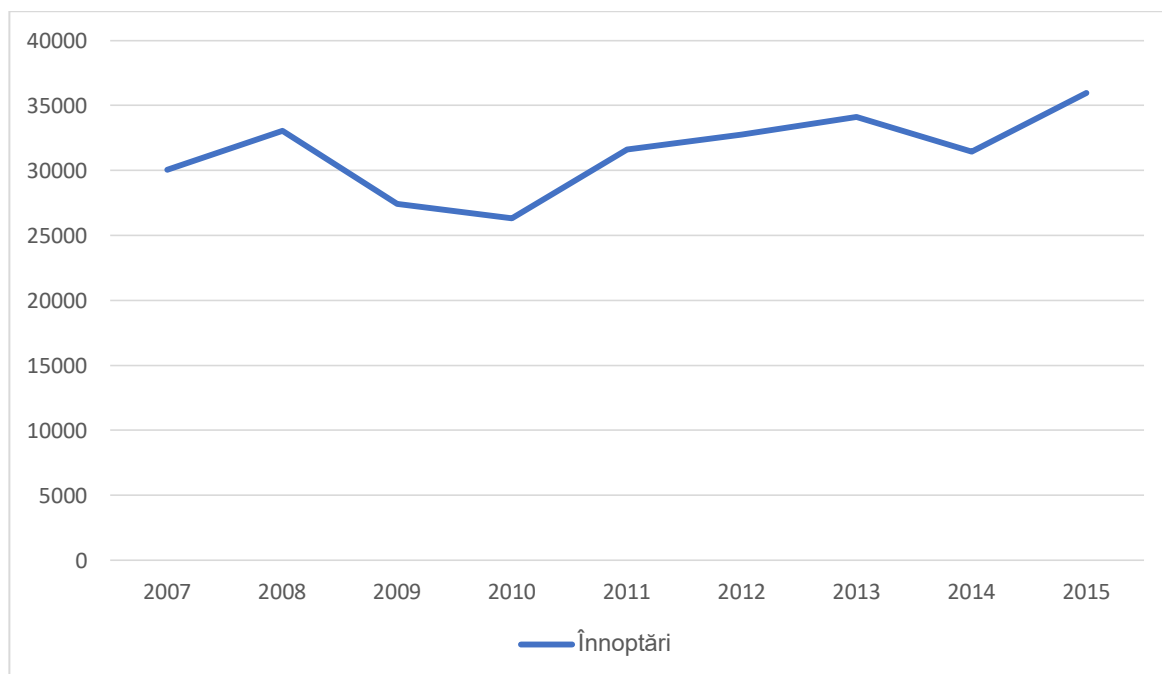

Figure 83 - Numărul de înnoptări în unitățile de primire a turiștilor din Zona Metropolitană Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

În acest context, durata medie a sejurului turistic din Zona Metropolitană Vaslui a fost în 2015 de 1,67 nopți/turist cazat, în creștere față de anul 2007 (1,52 nopți). Această durată este specific turismului de afaceri și de tranzit, în condițiile în care zona nu dispune de atracții importante pentru dezvoltarea altor forme de turism.

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare a scăzut de la 24,3% în 2007, la 17,1% în 2015 (sub media națională de circa 30%), în primul rând ca urmare a creșterii mult mai accelerate a capacității de cazare în raport cu dinamica circulației turistice, ceea ce pune sub semnul întrebării oportunitatea investițiilor private în noi spații de primire a turiștilor pe viitor.

În anul 2016, a fost inaugurat în municipiul Vaslui un Centru Municipal de Informare și Promovare Turistică, realizat cu fonduri de la bugetul local, unde turiștii pot beneficia de informații și materiale cu privire la obiectivele din zonă. Cu toate acestea, în zona periurbană și în județ nu există trasee turistice corespunzător marcate, semnalizate și promovate.

1.12. Sport și agrement

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din analiza-diagnostic)	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza-diagnostic)	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)

Sociale	Deficitul de spații adecvate pentru practicarea unor sporturi (de ex. înot, patinaj etc.) și starea avansată de uzură a bazelor sportive existente	Nevoia de investiții în infrastructura sportivă
	Deficitul de spații de agrement și de petrecere a timpului liber	Nevoia de amenajare a unor noi spații de agrement și de petrecere a timpului liber

Principalele facilități sportive din Zona Metropolitană sunt:

- **Stadionul Municipal Vaslui** – are o capacitate de 9.240 de locuri și dispune de gazon natural, tribună oficială, cabine pentru presă și invitați acoperite, instalație de drenaj și instalație de irigare automată a gazonului, acces internet pentru presă și invitați, vestiare noi și sediu de club nou construit. Stadionul a fost inaugurat în anul 1972, dar a fost renovat și consolidat în 2005, iar în 2007 a fost montată instalația de nocturnă de 2000 de lucși, obținând astfel omologarea UEFA de 2 stele. Municipality închiriaza sau pune la dispoziție, în prezent, arena diferitelor cluburi de fotbal de la nivel local, care o folosesc atât pentru antrenamente, cât și pentru meciuri oficiale. De asemenea, aceasta este folosită pentru diferite evenimente culturale.
- **Sala sporturilor Vaslui** - modernizată cu fonduri de la bugetul de stat în 2013, dispune în prezent de o nouă suprafață de joc omologată IHF (International Handball Federation), însă necesită lucrări suplimentare de modernizare și dotare. Clădirea găzduiește meciurile și antrenamentele echipei de handbal HC Vaslui, care joacă în prima ligă națională.

La acestea se adaugă, în municipiul Vaslui, un teren de antrenament, terenul de tenis Copou, un teren de minifotbal și terenurile de la bazele Moldosin și Movas, toate administrate de Primărie și puse la dispoziția cluburilor sportive și a persoanelor fizice, fie gratuit, fie în schimbul unei chirii. Direcția Județeană de Tineret și Sport administrează, Sala Sporturilor și baza sportivă a CS Viitorul. La sfârșitul anului 2016, a fost semnat un protocol între municipalitate și ministerul de profil în sensul preluării în administrare a celor două facilități sportive. Acestea vor fi administrate de viitorul Club Sportiv Municipal, împreună cu infrastructura deja deținută de municipalitate, urmând ca acest nou club să aibă secții de handbal, fotbal, volei, atletism, șah, lupte și baschet.

În plus, în municipiul Vaslui funcționează o serie de baze sportive private, terenuri de minifotbal (inclusiv acoperite), săli de fitness și aerobic, terenuri de tenis, bowling, piscine etc. La acestea, se adaugă infrastructura sportivă (terenuri de sport, săli de sport, etc.) din unitățile de învățământ. Totuși, municipiul resimte lipsa unui bazin acoperit de înot/polo, care să fie construit și folosit în scop didactic, competițional sau de agrement, a unui patinoar artificial cu funcționare permanentă, la standarde competiționale, și a infrastructurii pentru sporturi extreme și de aventură. De asemenea, bazele sportive administrate de municipalitate au o infrastructură uzată

fizic și moral, veche de peste 30 de ani, care a beneficiat doar de lucrări de reparații și întreținere.

În toate localitățile rurale din zonă funcționează mici terenuri de fotbal, precum și săli de sport, în cadrul unităților de învățământ. Cu toate acestea, infrastructura sportivă din mediul rural este încă deficitară. Proiectele de baze sportive noi, începute cu fonduri de la bugetul de stat prin MDRAP în perioada 2009-2010, precum cele din comunele Lipovăț, Ștefan cel Mare, Zăpodeni etc. nu au fost finalizate nici până în prezent, din lipsă de fonduri.

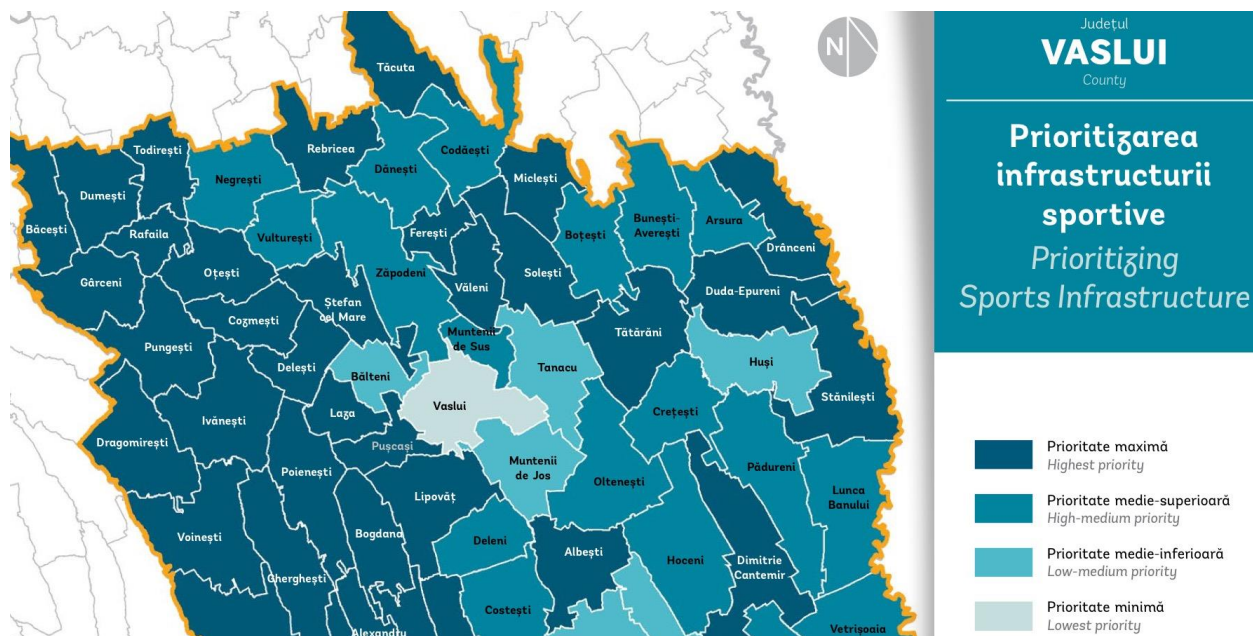

Figure 84 - Prioritizarea investițiilor publice în infrastructura sportivă, la nivel de UAT

Sursa: Banca Mondială. Ghidul de investiții pentru proiecte locale de drumuri comunale și infrastructură socială

În mai multe localități din zonă funcționează cluburi sportive publice și private, dintre care cele mai importante sunt:

- **Clubul Sportiv „Viitorul” Vaslui** (atletism, lupte libere, aruncări);
- **Handbal Club Vaslui** – este un club de handbal care activează, în prezent, în prima ligă națională;
- **Clubul Sportiv „Atletico” Vaslui** (fotbal);
- **Clubul Sportiv ”FC 2002” Vaslui** (fotbal);
- **Clubul Sportiv ”Racova” Pușcași** (fotbal);
- **Clubul Sportiv ”Avântul” Zăpodeni** (fotbal);
- **Clubul Sportiv ”SC 2000” Lipovăț** (fotbal);
- **Clubul Sportiv „Inter-Sport” Vaslui** (judo, fotbal);
- **Clubul Sportiv ”Voința” Ștefan cel Mare** (fotbal);
- **Clubul Sportiv ”Vulturul” Bălteni** (fotbal);
- **Clubul Sportiv ”Viitorul” Văleni** (fotbal);
- **Clubul Sportiv „Flacăra” Muntenii de Sus** (fotbal);
- **Clubul Sportiv ”Victoria 2013” Muntenii de Jos** (fotbal);
- **Clubul Sportiv „Liga de Est” Vaslui** (taekwon-do);
- **Clubul Sportiv „Kim Choung” Vaslui** (Qwan Ki Do);
- **Clubul Sportiv „Harlem” Vaslui** (fotbal-tenis);
- **Clubul Sportiv ”Sergentul”** (șah);

- **Clubul Sportiv „Peneș Curcanul,, (șah).**

Numărul sportivilor legitimați în cluburi și interesul pentru sportul de performanță a crescut în ultimii ani, iar interesul pentru sportul de masă (de ex. fitness, aerobic, etc.) este într-o continuă creștere.

Anual, în municipiul Vaslui se organizează activități sportive, atât pentru profesioniști, cât și pentru marea masă a populației, în cadrul unor parteneriate între municipalitate și diferite instituții și organizații publice și private, cu utilizarea bazelor sportive publice. Astfel, municipiul Vaslui dispune de cea mai mare suprafață de șah în aer liber din țară, unde frecvent au loc demonstrații ale cluburilor de profil din oraș ("Sergentul" și "Peneș Curcanul,,). De asemenea, sunt organizate competiții de cros, ciclism, fotbal, street-ball, carting, kangoo-jumps, Taekwon-Do, lupte libere, arte marțiale etc. În cadrul unor evenimente de anvergură, precum Zilele Culturale ale Municipiului, Ziua Muncii, Ziua Copilului, Ziua Națională a Tineretului, Tabăra de Vară Open Camp, campionate zonale și naționale etc.

Pe parcursul anului 2015, municipalitatea a susținut cluburile de fotbal CS Comstar, CS 2002, Atletico, LPS, Sporting Junior – care utilizează ca bază de antrenament și de meciuri oficiale Stadionul Municipal. De asemenea, este sprijinită activitatea echipei de handbal HC Vaslui, care activează în prima ligă națională.

Cu toate acestea, viața sportivă de la nivel local are o dinamică scăzută din cauza lipsei de sustenabilitate a cluburilor de profil, a insuficienței colaborării între diferiții actori de la nivel local, a infrastructurii deficitare.

Ștrandul municipal, deși dispune de două bazine cu condiții satisfăcătoare, plajă, zonă de picnic, terenuri de sport, terasă și zonă de fitness, a fost închis după un incident ce a avut loc în anul 2014 din cauza lipsei de personal calificat. Pârția de săniuș din zona Bahnari a fost inaugurată de municipalitate în anul 2010 și dispune de instalație de iluminat. Aceasta ar putea fi extinsă pe viitor cu instalație de zăpadă artificială, teleschi și alte facilități de agrement. De asemenea, în sezonul rece, în Parcul Copou funcționează un patinoar artificial cu o suprafață de circa 600 mp.

Pe lângă infrastructura sportivă sus-menționată, vasluienii au acces și la unele zone de agrement special amenajate, cu grătare, mese și bănci, precum cele de la pârția de schi din Vișoara, ștrandul municipal, zona Gării sau a blocurilor ANL. De asemenea, s-au amenajat astfel de spații și în comuna Ștefan cel Mare. Locuri de joacă pentru copii există în toate cartierele, urmând ca pe viitor să se amenajeze și facilități speciale pentru copii cu dizabilități.

1.13. Capacitate administrativă

Provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR, probleme și nevoi de dezvoltare abordate în acest subcapitol:

Provocări specifice (rezultate din	Probleme de dezvoltare (rezultate din analiza- diagnostic	Nevoi de dezvoltare (identificate la grupurile de lucru sectoriale)
---	--	--

analiza- diagnostic)		
Sociale	<p>Lipsa unui plan urbanistic general și a unui regulament de urbanism actualizate, adaptate la nivelul actual și nevoile de dezvoltare ale municipiului</p> <p>Lipsa unor planuri urbanistice generale și a regulamentelor de urbanism actualizate la nivelul UAT rurale, precum și lipsa unui plan de amenajare a teritoriului metropolitan</p>	<p>Nevoia de îmbunătățire a capacității de planificare spațială și strategică</p>
	<p>Ponderea redusă a imobilelor înregistrate în sistemul integrat de cadastru și carte funciară</p>	<p>Nevoia de creștere a numărului de imobile înscrise în sistemul de cadastru și carte funciară</p>
	<p>Lipsa unui sistem integrat de management al calității serviciilor publice furnizate în conformitate cu standardele ISO 9001, CAF sau BSC</p>	<p>Nevoia de implementare a unui sistem de management al calității</p>
	<p>Existența unor seturi de date care nu sunt accesibile publicului larg, lipsa unui sistem funcțional de feedback de la cetățeni, mediul de afaceri și sectorul ONG, precum și nevoia de prevenire a faptelor de</p>	<p>Nevoia de implementare a unor măsuri de prevenire a corupției și creștere a transparenței la nivelul administrației publice locale</p>

	corupție	
	Deficitul de personal și slaba dezvoltare a unor competențe la nivelul angajaților din administrația publică locală	Nevoia de recrutare de noi angajați și de formare profesională continuă a personalului existent în administrația locală
	Numărul redus de servicii online puse la dispoziția cetățenilor de către administrația locală	Nevoia de implementare a unor soluții de tip "e-administrație" și de dezvoltare de noi servicii publice on-line
	Cooperarea insuficientă dintre UAT-urile și capacitatea administrativă redusă a structurilor asociative ale acestora	Nevoia de întărire a cooperării teritoriale între UAT-uri și de consolidare a capacității administrative a structurilor asociative (ADI, GAL)

1.13.1. Administrația publică locală (atribuții, organizare, resurse umane, planificare strategică și teritorială, etică și integritate)

În unitățile administrativ-teritoriale care formează arealul supus analizei, administrația publică este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local al acestora. Administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale din arealul studiat se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Structura organizatorică a administrațiilor publice locale reprezintă formalizarea și repartizarea misiunilor și funcțiilor între diferite subansamble (Direcții, Departamente, Servicii, Birouri, etc.) definite cu această ocazie, precum și relațiile stabilite între subansamblele în cauză. Organigrama este reprezentarea vizuală a structurii organizatorice.

Principalele domenii aflate sub administrarea autorităților publice locale sunt:

a. planificarea urbană și gestionarea spațiilor verzi de interes local; b. colectarea și gestionarea deșeurilor menajere, inclusiv salubritatea și întreținerea terenurilor pentru depozitarea acestora; c. distribuirea apei potabile, construirea și întreținerea sistemelor de canalizare și de epurare a apelor uzate și pluviale; d. construcția, întreținerea și iluminarea străzilor și drumurilor publice locale; e. transportul public local; f. amenajarea și întreținerea cimitirelor; g. administrarea bunurilor din domeniile public și privat locale; h. construcția, gestionarea, întreținerea și echiparea

instituțiilor preșcolare și extrașcolare (creșe, grădinițe de copii, școli de artă, de muzică); i. dezvoltarea și gestionarea rețelelor urbane de distribuire a gazelor și energiei termice; j. activități culturale, sportive, de recreere și pentru tineret, precum și planificarea, dezvoltarea și gestionarea infrastructurilor necesare acestor tipuri de activități; k. amenajarea piețelor agricole, a spațiilor comerciale, realizarea oricăror alte măsuri necesare pentru dezvoltarea economică a unității administrativ-teritoriale; l. instituirea și gestionarea întreprinderilor municipale și organizarea oricărei alte activități necesare dezvoltării economice a unității administrativ-teritoriale; m. construcția de locuințe și acordarea altor tipuri de facilități pentru păturile social vulnerabile, precum și pentru alte categorii ale populației; n. organizarea serviciilor anti-incendiu.

Descentralizarea și autonomia locală reprezintă elemente constitutive ale oricărui stat democratic. Prin împărțirea puterii în stat între autoritățile centrale și cele locale devine posibilă respectarea specificului și a intereselor particulare ale județelor, orașelor și comunelor, iar cetățenilor li se acordă posibilități sporite de a se manifesta pe plan politic, economic și social. Administrația locală, prin caracterul său descentralizat, trebuie să-și delimiteze și să-și asume competențele exercitate pe proprie răspundere, în favoarea și la dispoziția populației.

Descentralizarea administrativă și a serviciilor publice reprezintă singura formă acceptabilă pentru asigurarea participării comunităților locale la viața politică, economică și socială a țării reprezentând un proces continuu, progresiv, care evoluează odată cu extinderea capacității administrative a unităților administrativ-teritoriale, în vederea gestionării eficiente a serviciilor publice aflate în responsabilitatea acestora. Prin descentralizare, administrația publică devine mai eficientă și mai operativă, problemele care interesează populația se soluționează la nivele inferioare, în condiții de oportunitate și de operativitate sporită.

Necesitatea realizării unor servicii de interes local, precum și necesitatea dezvoltării economice locale au condus autoritățile locale către o colaborare cu o serie de instituții locale, regionale, naționale. Astfel sub controlul autorităților locale, anumite servicii, prin crearea cadrului legislativ necesar, sunt prestate de către regii autonome sau societăți comerciale.

Primarul, viceprimarul (viceprimarii în cazul Municipiului Vaslui), secretarul împreună cu aparatul de specialitate al primarului, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria, care duce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale. Misiunea sau scopul Primăriei rezidă deci în soluționarea și gestionarea, în numele și în interesul colectivității locale pe care o reprezintă, a treburilor publice, în condițiile legii.

În administrația publică locală primarul îndeplinește o funcție de autoritate publică. El este șeful administrației publice locale și al aparatului de specialitate al autorității administrației publice locale, pe care îl conduce și îl controlează. Primarul răspunde de buna funcționare a administrației publice locale, în condițiile legii și reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române sau străine, precum și în justiție.

În exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ sau individual. Acestea devin executorii numai după ce sunt aduse la cunoștința publică sau după ce au fost comunicate persoanelor interesate, după caz.

În calitate de reprezentant al statului, primarul poate solicita, inclusiv prin intermediul prefectului, în condițiile legii, sprijinul conducătorilor serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, dacă sarcinile ce îi revin nu pot fi rezolvate prin aparatul de specialitate.

Primarul este răspunzător de asigurarea ordinii publice și liniștii locuitorilor, prin intermediul poliției, jandarmeriei, gardienilor publici, pompierilor și unităților de protecție civilă, care au obligația să răspundă solicitărilor sale, în condițiile legii. În acest sens, el va lua măsuri de interdicere sau de suspendare a spectacolelor, reprezentațiilor sau a altor manifestări publice care contravin ordinii de drept ori atentează la bunele moravuri, la ordinea și liniștea publică.

Municipiul Vaslui are un primar și 2 viceprimari, aleși în condițiile legii pe o perioadă de 4 ani. Structura organizatorică a Primăriei Municipiului Vaslui cuprinde direcții, servicii, birouri și compartimente, constituite în conformitate cu organigrama, anexă la regulamentul de organizare și funcționare.

Direcțiile, serviciile, birourile și compartimentele care se află în subordinea directă a Primarului Municipiului Vaslui sunt următoarele:

- **Direcția economică** - care are un director executiv și un director adjunct, cu un Serviciu buget- contabilitate (un Birou buget și un Birou contabilitate) și un Serviciu finanțe publice locale (un Birou constatare și impunere, Compartiment chirii și concesiuni, Compartiment contabilitatea veniturilor, un Birou urmărire și încasare persoane fizice și juridice, cu compartimente urmărire și încasare persoane fizice și juridice, persoane fizice, persoane juridice, amenzi, colectare și încasare);
- **Direcția administrare piețe, târguri, oboare** – cu un director, cu un Serviciu financiar-contabil, un Birou resurse umane-juridic și un Compartiment administrativ-întreținere;
- **Direcția amenajarea teritoriului și urbanism** - condusă de arhitectul șef, cu Serviciul urbanism, respectiv Compartimentul cadastru-agricultură;
- **Serviciul resurse umane-organizare-securitate și sănătate în muncă** - condus de un șef serviciu, cu Serviciul resurse umane-organizare-SSM;
- **Serviciul investiții și supraveghere video** – condus de un șef serviciu, cu Birourile investiții, respectiv supraveghere video;
- **Serviciul management proiecte** – condus de un șef serviciu, cu Compartimentele management proiecte, respectiv implementare proiecte;
- **Poliția locală;**
- **Biroul patrimoniu** - condus de un șef birou;
- **Biroul tehnologia informației** - condus de un șef birou;
- **Biroul situații de urgență** – condus de un șef birou;
- **Biroul achiziții publice** – condus de un șef birou;
- **Compartimentul managementul calității;**
- **Serviciul audit public intern** – condus de un șef serviciu;
- **Biroul comunicare și relații publice;**
- **Compartimentul consilieri.**

În subordinea viceprimarilor municipiului Vaslui intră:

- **Direcția de gospodărie urbană** – cu un director, un director adjunct, Compartimentele coordonare servicii edilitare, transport și energetic, respectiv mediu, peisagistică, mobilier urban, școli, asociații de proprietari și Serviciul igienizare, prestări servicii în regie proprie;
- **Direcția de asistență socială** - cu un director executiv, în subordinea căruia intră Serviciul de asistență socială (cu Birourile protecția copilului-autoritate tutelară-alocații și indemnizații, venit minim garantat, asistență socială personae cu handicap și Compartimentul asistenți personali), Serviciul de asistență medicală comunitară (cu Birourile servicii medicale comunitare, servicii medicale sociale și Compartimentele asistență medicală comunitară-cabinete școlare, creșe, cantină socială, centre de zi pentru persoane de vârsta a treia), Biroul resurse umane, economic, administrativ (cu Compartimentele resurse umane-juridic, economic- administrativ);
- **Biroul administrativ** – condus de un șef birou;
- **Direcția cultură, tineret și sport** – condusă de un director, cu Biroul organizare activitate culturală, cu Compartimentele „Centrul Cultural Alexandra Nechita” și Teatrul de Vară, respectiv Compartimentul organizare activități sportive.

În subordinea Secretarului municipiului Vaslui intră:

- **Serviciul administrație publică locală** – condus de un șef serviciu, Compartimentul juridic și Compartimentul managementul documentelor;
- **SPCLEP** – condus de un șef serviciu, cu Serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor și Compartimentul stare civilă;
- **Compartimentul arhivă**;
- **Compartimentul permanent de lucru al Consiliului Local.**

În total, organigrama Primăriei municipiului Vaslui cuprinde 333 de posturi, din care 3 funcții de demnitate publică, 25 de funcții publice de conducere și 185 funcții publice de execuție – în total 213 funcții publice, la care se adaugă 120 de posturi contractuale (din care 5 sunt de conducere). Cele mai multe funcții sunt prevăzute în cadrul Direcției Economice (61), a Direcției Gospodărie Urbană (39) și a Direcției Cultură, Tineret și Sport (37). Serviciul Management Proiect are prevăzute 18 funcții, dintre care un șef serviciu, 7 funcții de execuție la Biroul Management Proiecte și 10 la Biroul Implementare Proiecte. În altă ordine de idei, Biroul Investiții Publice are prevăzute 9 funcții, dintre care un șef birou, iar Biroul Achiziții Publice 7 posturi, dintre care unul de șef birou. La acestea, se adaugă 109 posturi la Poliția Locală, 435 la Direcția de Asistență Socială, respectiv 50 la Direcția Administrare Piețe, Târguri și Oboare.

Sursa: Primăria Municipiului Vaslui

Structura organizatorică a administrației publice în comunele din Zona Metropolitană Vaslui nu este atât de complexă având în vedere numărul mult mai mic al locuitorilor, precum și slaba dezvoltare a unor servicii. Acestea cuprind, în general, compartimente financiar-contabile, agricole, juridice, de stare civilă, de urbanism, de achiziții publice și administrative, de asistență socială, la care se adaugă uneori un administrator public, un bibliotecar, un asistent medical comunitar și un auditor. Numărul mediu de angajați din organigrama primăriilor rurale este de 15-20, prin urmare capacitatea lor administrativă este scăzută mai ales în cazul urbanismului (nu dispun de un arhitect-șef), al investițiilor, managementului de proiecte, achizițiilor publice, al serviciilor sociale etc.

De asemenea, posturile prevăzute în organigramă sunt ocupate doar parțial, mai ales pentru funcțiile adresate debutanților cu studii superioare, principala cauză fiind nivelul neatractiv de salarizare.

În ceea ce privește planificarea strategică și teritorială, după cum a fost indicat și în subcapitolele anterioare, principala problemă o reprezintă vechimea actualului PUG și RLU al municipiului, care au fost elaborate la sfârșitul anilor 90, într-un context economic, demografic, de trafic, locativ etc. diferit de cel actual și care răspundea nevoilor de dezvoltare de la acel moment. De asemenea, municipiul nu are o evidență exactă suprafețelor verzi din municipiu, indiferent de regimul lor de proprietate, în lipsa unui registru complet al acestora, ce ar permite reglementări și intervenții unitare, precum și o monitorizare corespunzătoare. Sistemul integrat de cadastru și publicitate imobiliară are doar circa 1% din imobilele din extravilan înregistrate, procent care va crește la 100% până în 2023, pe fondul investițiilor din POR 2014-2020 și din veniturile proprii ale ANCPI. La nivel metropolitan, planificarea strategică realizată prin SIDU Zona Metropolitană Vaslui 2014-2023 nu este însoțită de un plan de amenajarea a teritoriului coerent, care să stabilească distribuția în teritoriu a diferitelor funcțiuni (zone de extindere a fondului locuințe, zone de dezvoltare economică, zone de protecție, zone de agrement, rețele de transport etc.) și care să armonizeze planurile urbanistice generale ale UAT-urilor componente. De asemenea, după cum arată și tabelul de mai jos, planurile urbanistice generale ale UAT-urilor rurale din jurul municipiului sunt fie ieșite din durata normală de valabilitate de 10 ani, fie în diferite stadii de actualizare, proces îngreunat de resursele financiare și umane limitate ale acestora, de număr mare de avizatori, de problemele de proprietate etc.

⁷ Pentru a vizualiza organigrama la o rezoluție mai bună, vă rugăm să accesați pagina Web a Primăriei Municipiului Vaslui, la link-ul:

<https://drive.google.com/file/d/0B6LF9m7juNWdOFhnQXJINWwxZDg/view>

Table 11 - Situația privind valabilitatea planurilor urbanistice generale din Zona Metropolitană Vaslui

Nr. crt.	UAT	Nr. HCL aprobare / prelungire	Data HCL	Perioada de valabilitate	Observații ⁸
1	Vaslui	56	24.11.2016	30.12.2021	A
2	Bălteni	53	15.12.2015	30.12.2018	AC
3	Delești	41	22.12.2015	30.12.2018	AC
4	Laza	53	13.12.2011	23.12.2021	A
5	Lipovăț	73	26.11.2015	26.11.2025	A
6	Muntenii de Jos	32	23.11.2012	30.05.2022	A
7	Muntenii de Sus	50	29.12.2015	30.12.2018	A,C
8	Puscași	12	11.03.2008	11.03.2008	A
9	Ștefan cel Mare	18	05.03.2016	30.12.2018	A
10	Văleni	4	02.02.2016	30.12.2018	A,B
11	Zăpodeni	01	08.02.2016	30.12.2018	A

Sursa: Consiliul Județean Vaslui

Primăria Municipiului Vaslui este prima din județ care a semnat “Declarația privind aderarea la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020”. Chiar dacă la nivelul municipalității nu au fost raportate în ultimii ani cazuri de corupție, conform rapoartelor DNA Iași, sunt necesare în continuare măsuri de prevenire a acestui fenomen, în conformitate cu planul sectorial adoptat de instituție în acest sens, în anul 2016.

De asemenea, în ceea ce privește transparența activității administrației locale, s-au făcut pași importanți, în sensul că site-ul WEB al instituției este actualizat permanent cu informații legate de hotărârile de Consiliu Local, execuția bugetară, declarații de avere și de interese, rapoarte de activitate, organigramă, regulament de organizare și funcționare, autorizații de construcție și certificate de urbanism emise, anunțuri și evenimente de interes public, programul de audiențe etc. Cu toate acestea, la nivel local nu au fost realizate recent studii cu privire la percepția cetățenilor asupra serviciilor publice, nu există o implicare activă a sectorului ONG în monitorizarea și evaluarea politicilor publice și nici un sistem de feedback în timp real din partea beneficiarilor de servicii publice. De asemenea, nu toate seturile de date și documentele cu care administrația locală sunt accesibile publicului larg, un exemplu în acest sens fiind Planul Urbanistic General, care nu poate fi consultat online.

Nu în ultimul rând, Primăria Municipiului Vaslui nu dispune de un sistem integrat de management al calității în concordanță cu standardele ISO 9001, CAF sau BSC.

⁸ A: în termen de valabilitate; B: în curs de avizare; C: în curs de elaborare

Acest sistem ar permite facilitarea planificării, implementării, monitorizării și evaluării activității curente și a politicilor publice implementate de municipalitate în diferite domenii din sfera sa de atribuții legale. În acest fel, resursele umane, financiare și logistice ale instituției ar fi mai eficient utilizate, iar satisfacția cetățenilor raportat la calitatea acestora ar crește, ca urmare a reducerii birocrăției, timpilor de furnizare a serviciilor publice etc.

1.13.2. Bugete locale

Execuția bugetară aferentă anului 2015 indică la nivelul celor 11 UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui venituri totale de 189,4 mil. Lei, în creștere nominală cu 47% față de anul 2007. În monedă europeană, creșterea a fost, în același interval, de doar 12%. Municipiul Vaslui a beneficiat în anul 2015 de venituri totale la bugetul local de 128,5 mil. Lei, mai mari cu 38% față de 2007 (cu 5% în Euro). Celelalte UAT rurale înregistrau venituri totale între 3,4 mil. Lei (Muntenii de Jos) și 18 mil. Lei (Ștefan cel Mare). Cu excepția comunelor Muntenii de Jos și Zăpodeni, toate UAT-urile din Zona Metropolitană Vaslui gestionau în anul 2015 bugete mai mari decât în 2007, însă trebuie menționat că aceste valori fluctuează de la an la an, fiind influențate de volumul alocărilor de la bugetul de stat, în condițiile în care veniturile proprii s-au menținut constant la valori reduse.

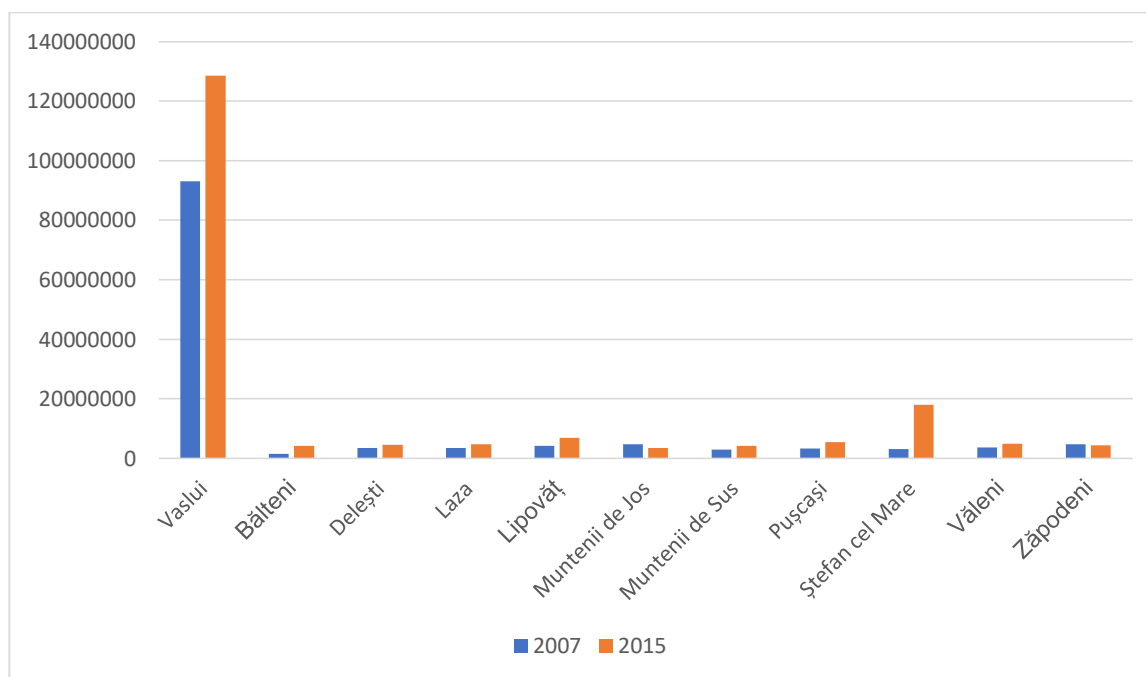

Figure 86 - Veniturile totale la bugetele locale ale UAT-urilor din Zona Metropolitană Vaslui, în 2007, respectiv 2015

Sursa: MDRAP. DPFBL

Bugetele locale au fost afectate, mai ales în perioada 2009-2010 de criza economică și financiară globală, fiind reduse sumele defalcate din TVA puse la dispoziția autorităților locale, context în care trendul crescător al acestora a reintrat pe o pantă crescătoare doar după anul 2013.

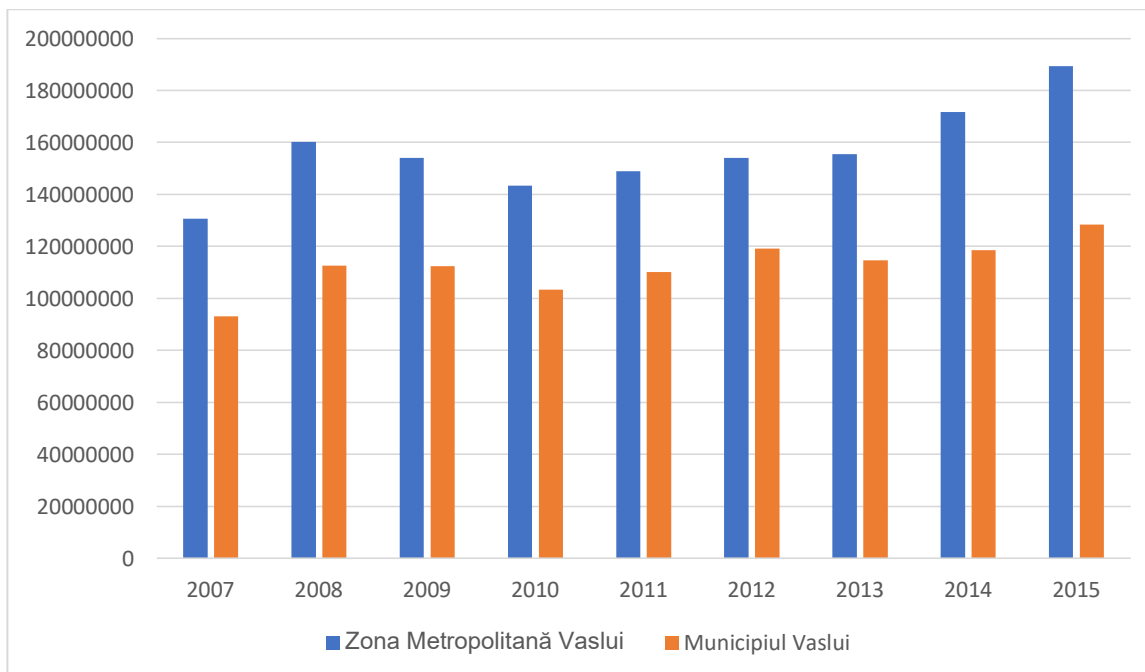

Figure 87 - Veniturile totale la bugetele locale ale UAT-urilor din Zona Metropolitană Vaslui, în perioada 2007-2015

Sursa: MDRAP. DPFBL

Din totalul veniturile încasate în anul 2015 la bugetele celor 11 UAT din Zona Metropolitană Vaslui, 33,5% sunt venituri proprii, 48,2% sunt sume defalcate din TVA, 10,1% subvenții, 5,3% fonduri europene, iar 2,9% alte venituri. Toate UAT din arealul studiat sunt dependente financiar de alocările de la bugetul de stat, singurele care înregistrează o pondere mai ridicată a veniturilor proprii fiind municipiul Vaslui și comuna Muntenii de Jos (peste 40%), care au un nivel mai ridicat de dezvoltare socio-economică.

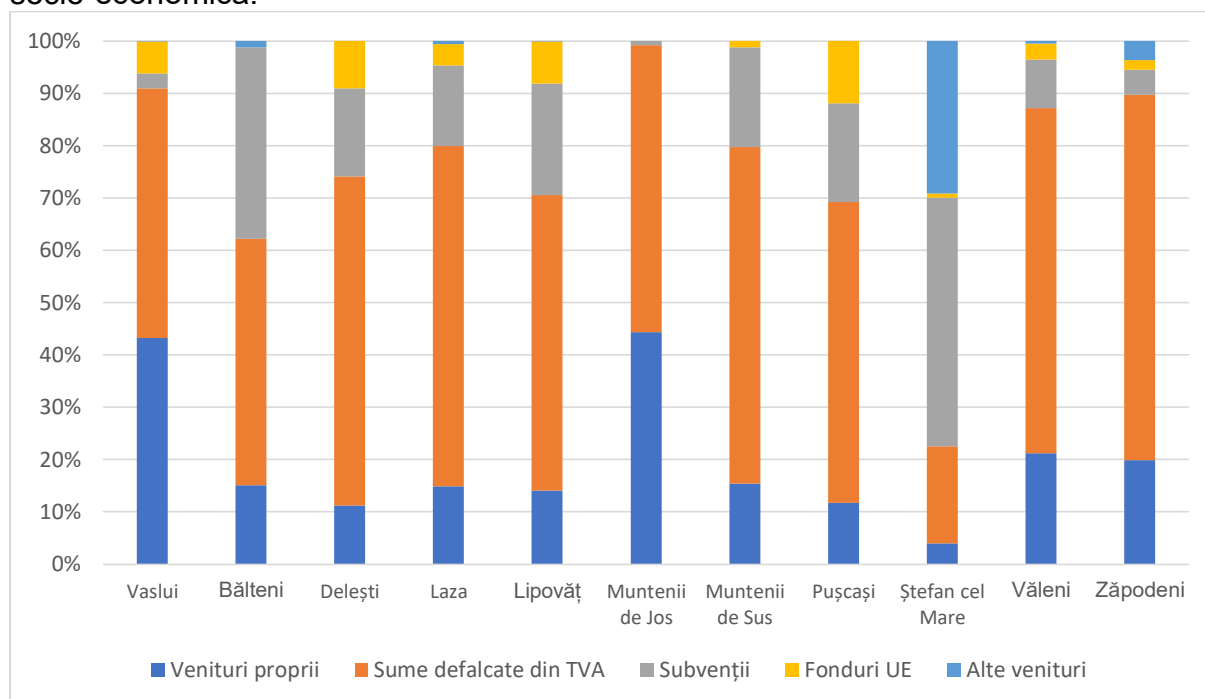

Figure 88 - Veniturile totale la bugetele locale ale UAT-urilor din Zona Metropolitană Vaslui, după surse, în anul 2015

Sursa: MDRAP. DPFBL

În cazul municipiului Vaslui, singurul an în care veniturile proprii au depășit ca volum sumele transferate de la bugetul de stat a fost 2010, pe fondul scăderii alocărilor de la bugetul de stat. Cu această excepție, sumele defalcate de la bugetul de stat rămân principala sursă pentru bugetul local.

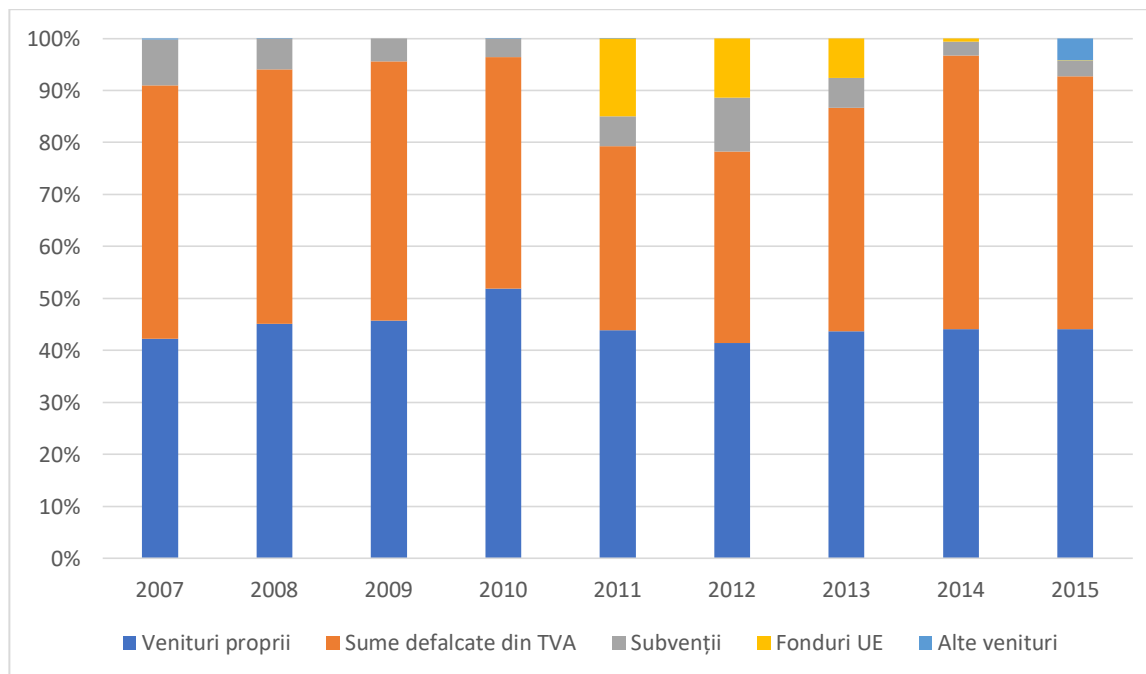

Figure 89 - Veniturile totale la bugetul local al Municipiului Vaslui, după surse, în perioada 2007-2015

Sursa: MDRAP. DPFBL

Cheltuielile totale efectuate de la bugetele locale ale celor 11 UAT componente ale Zonei Metropolitane în anul 2015 au fost de 191,1 de mil. Lei, rezultând un deficit de 1,7 mil. Lei, în creștere nominală cu 50% în lei, respectiv cu 13% în Euro față de anul 2007. Pe titluri, 41,6% dintre acestea au fost cheltuieli de personal, 21,2% cu bunuri și servicii, 17,4% cheltuieli de capital, 10,2% costuri aferente implementării proiectelor cu finanțare europeană, 3,5% cheltuieli cu asistența socială, 2,3% cu transferuri, 1,3% cu subvențiile, 0,9% cu dobânzi și operațiuni financiare, iar 1,6% au reprezentat alte categorii de cheltuieli. Pe părți și capitole de cheltuieli, 40,5% din bugetele locale au fost repartizate învățământului, 13,1% serviciilor, dezvoltării publice, locuințelor și mediului, 12,6% transporturilor, 9% asistenței sociale, 8,2% serviciilor publice generale, 7,3% protecției mediului, 6,2% culturii, recreerii și religiei, 2,3% ordinii publice și 0,8% altor domenii (sănătate, combustibili etc.).

Costurile cu personalul (mai ales a celui din învățământ) reprezintă, în general, principala destinație a fondurilor de la bugetele locale, excepție făcând acele UAT care au beneficiat în anul 2015 de fonduri de la bugetul de stat și fonduri europene pentru realizarea de investiții (de ex. Ștefan cel Mare, Bălteni, Lipovăț)

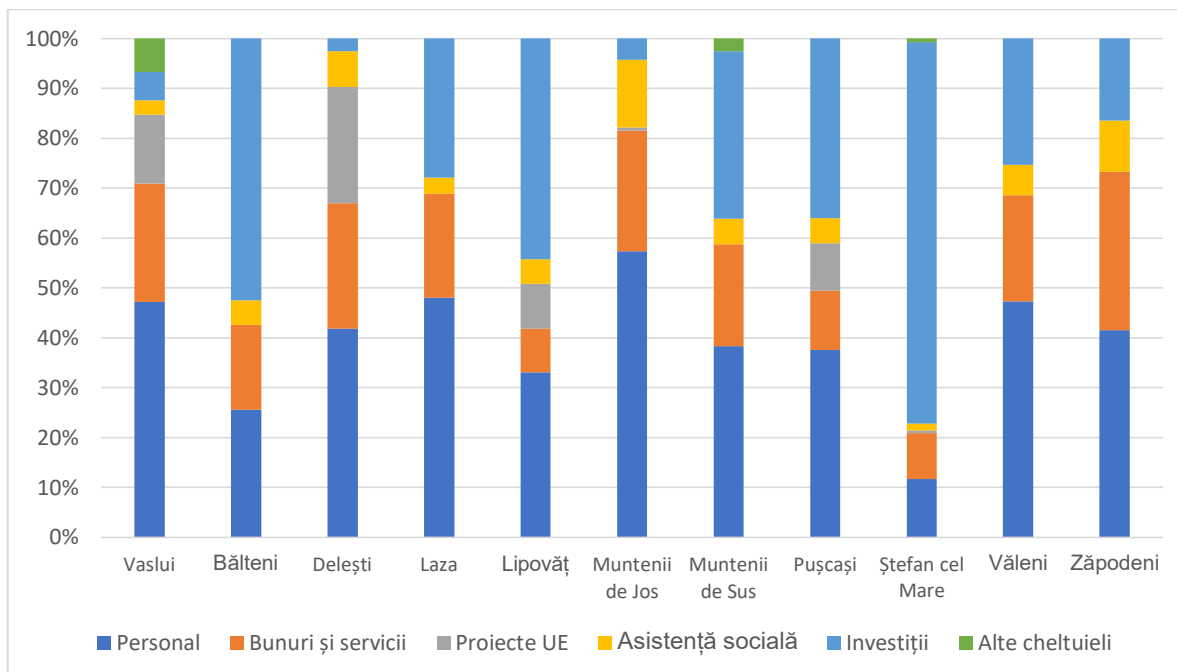

Figure 90 - Cheltuielile totale de la bugetele locale ale UAT-urilor din Zona Metropolitană Vaslui, pe titluri, în anul 2015

Sursa: MDRAP. DPFBL

Cheltuielile cu personalul au reprezentat în perioada 2007-2015 principala destinație a fondurilor de la bugetul local, aceasta scăzând considerabil doar în perioada 2011-2013, pe fondul reducerii cu 25% a salariilor personalului din sectorul public și a limitării angajărilor.

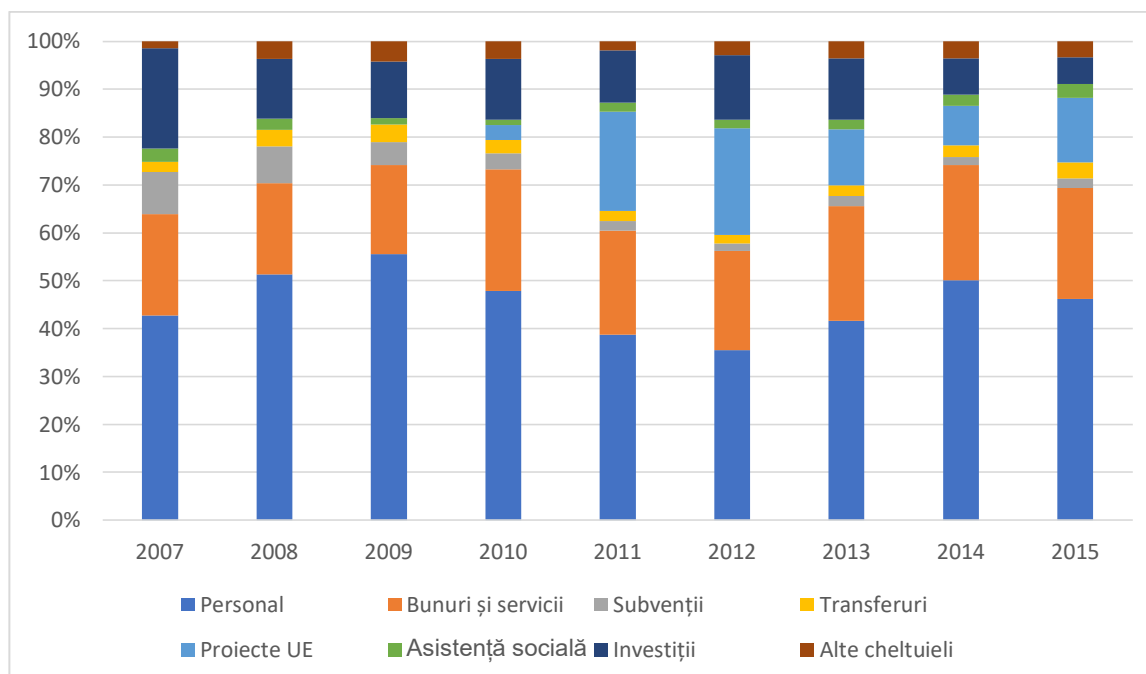

Figure 91 - Cheltuielile totale de la bugetul local al Municipiului Vaslui, după destinație (titluri), în perioada 2007-2015

Sursa: MDRAP. DPFBL

Cheltuielile cu proiectele cu finanțare UE au avut o pondere importantă în bugetele locale începând cu anul 2011, când au demarat decontările pentru investițiile realizate din aceste surse. Din cele 11 UAT-uri componente ale Zonei Metropolitane

Vaslui, 10 au accesat fonduri europene în perioada de programare 2007-2013, singura excepție fiind comuna Muntenii de Sus. Sumele cheltuite de acestea cu implementarea de astfel de proiecte au variat între 10.000 de lei (comuna Văleni) și 93 mil. Lei (municipiul Vaslui). Performanțe notabile în atragerea de fonduri europene au înregistrat și comunele Laza, Delești, Muntenii de Jos și Ștefan cel Mare.

În ceea ce privește cheltuielile de capital, aferente investițiilor realizate cu alte fonduri decât cele din fonduri europene (buget local, programe guvernamentale, credite etc.), comuna Ștefan cel Mare ocupă detașat prima poziție, urmată de Lipovăț și Muntenii de Sus. Municipiul Vaslui a înregistrat în acest interval cheltuieli de capital de circa 119 mil. Lei.

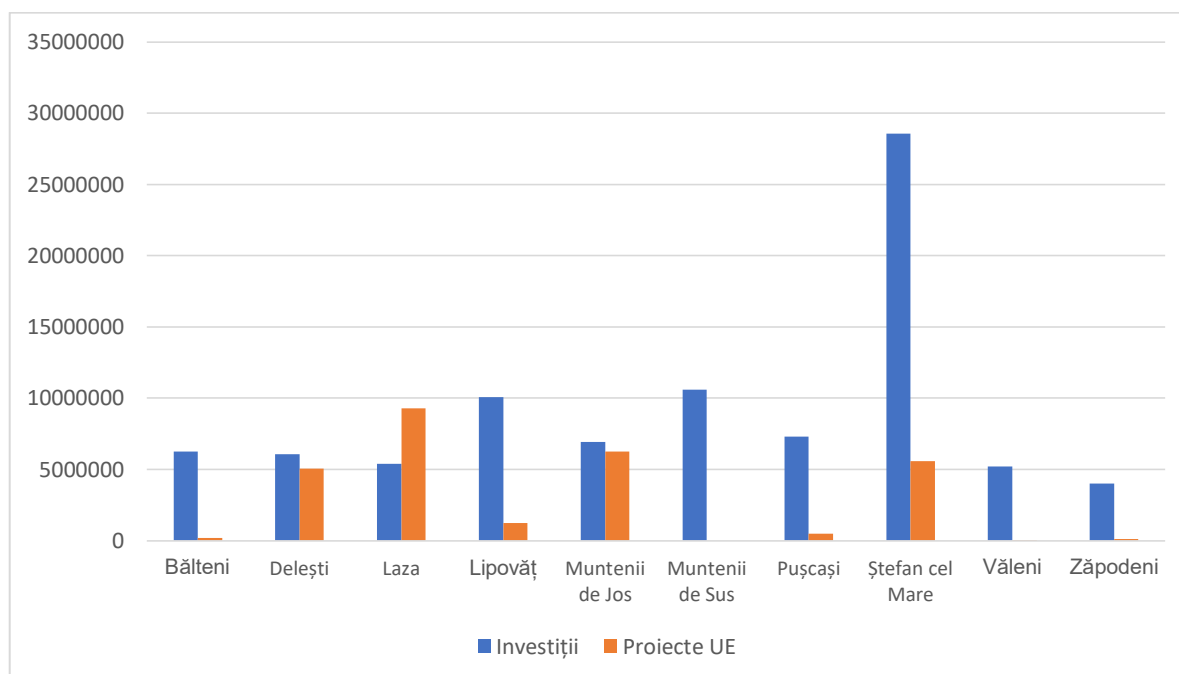

Figure 92 - Cheltuielile totale de la bugetele locale ale UAT-urilor din Zona Metropolitană Vaslui cu proiectele de investiții și cu cele cu finanțare europeană, în perioada 2007-2015

Sursa: MDRAP. DPFBL

Pe baza acestor date statistice și a unei metodologii care prevede alocarea pentru cheltuieli de capital a 30% din veniturile nealocate de la bugetul local, Banca Mondială a realizat o estimare a bugetului operațional al municipiului pentru perioada 2014-2023, care ar permite implementarea, operarea și întreținerea corespunzătoare a investițiilor fără a genera probleme bugetului local. Acesta se cifrează la 53,9 mil. Euro pentru municipiul Vaslui și la 70,5 mil. Euro pentru întreaga Zonă Metropolitană Vaslui. Dacă se iau în calcul și investițiile ce pot fi realizate de către Consiliul Județean Vaslui în arealul metropolitan, volumul optim al investițiilor ar ajunge la circa 100 mil. Euro.

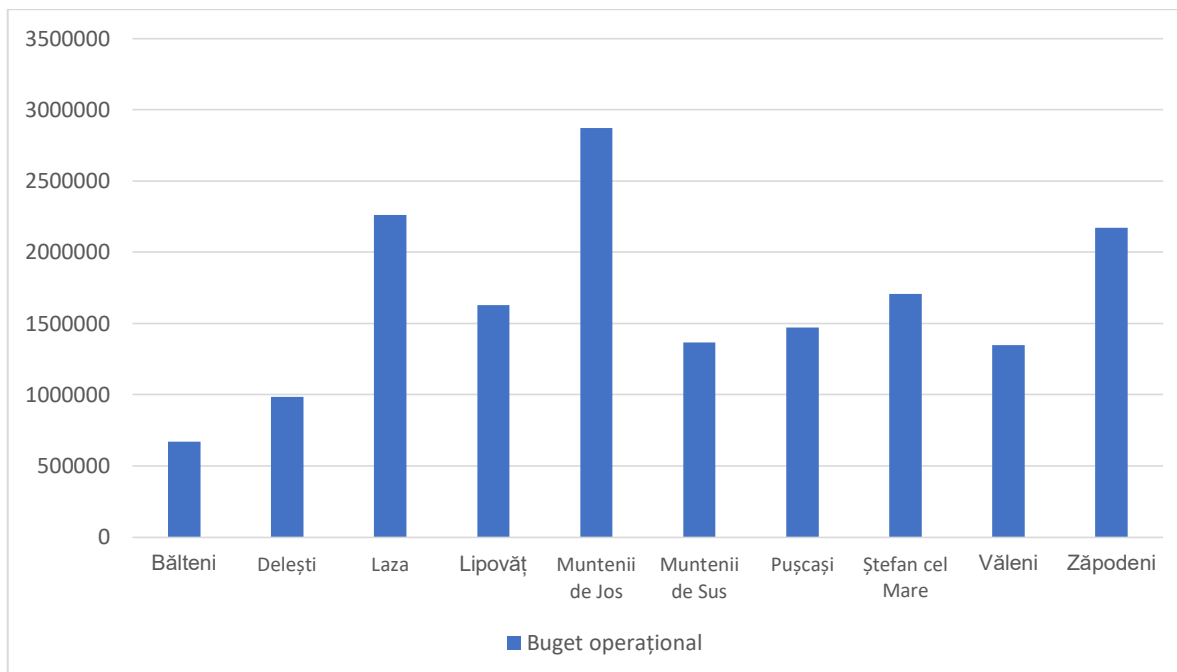

Figure 93 – Bugetul operațional aferent perioadei de programare 2014-2023, la nivel de UAT component al Zonei Metropolitane Vaslui

Sursa: Banca Mondială

Chiar dacă bugetul operațional de circa 70,5 mil. Euro calculat de Banca Mondială nu reprezintă un prag superior sau inferior pentru realizarea de cheltuieli de capital de la bugetul local, volumul acestora urmând să fie stabilit de fiecare primărie, acesta reprezintă un instrument util de planificare a intervențiilor în actuala perioadă de programare, în sensul că prevederea unui volum mult mai ridicat al intervențiilor ar putea amplifica riscul de neimplementare al acestora sau de implementare cu afectarea gravă a bugetului local și a capacității de operare și mentenanță al autorităților locale.

1.13.3. Structurile asociative ale administrației locale

UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui fac parte din următoarele asociații de dezvoltare intercomunitară:

1. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Zona Metropolitană Vaslui”** – constituită în anul 2015, la inițiativa a 11 UAT învecinate cu municipiul Vaslui și a CJ Vaslui, cu scopul de a stimula și sprijini creșterea prosperității zonei și a bunăstării cetățenilor din UAT care alcătuiesc asociația și a zonelor limitrofe acestora, propunând o dezvoltare durabilă într-o abordare integrată.
2. **Asociația pentru Dezvoltarea Intercomunitară a județului Vaslui**, printr-un parteneriat între Consiliul Județean Vaslui și toate consiliile locale din județul Vaslui, în vederea implementării unui nou sistem de colectare și gestionare a deșeurilor. Asociația s-a înființat în 2009;
3. **Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară de utilități publice pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare din municipiile Vaslui, Bârlad și Huși și orașul Negrești**, în care participă de asemenea Consiliul Județean Vaslui, înființată în 2010;
4. **Asociația ”Grupul de Acțiune Local Podu Înalt Vaslui”**, care cuprinde 14 comune localizate între Vaslui și Bârlad, între care și Lipovăț și Muntenii de Jos, precum și 27 de IMM, 6 ONG-uri, 4 persoane fizice, fiind înființată în anul

2010;

5. **Asociația "Grupul de Acțiune Local Movila lui Burcel"**, alcătuită din 15 comune din partea de nord a județului Vaslui, la care se adaugă o comună din județul Iași. Sediul acestei asociații se află în comuna Ștefan cel Mare (în incinta SC Agrocris SRL) iar ea include mai multe comune din Zona Metropolitană Vaslui: Muntenii de Sus, Zăpodeni, Bălteni, Văleni și Ștefan cel Mare, fiind înființată în 2010;
6. **Asociația "Valea Racovei"**, alcătuită din 10 comune din partea de vest a județului Vaslui, din care fac parte și comunele Delești, Laza și Pușcași, a fost înființată în anul 2012;
7. **Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „EURONEST”** – care cuprinde cele 6 județe din regiunea Nord-Est și a avut ca scop implementarea proiectului de dotare a Inspectoratelor Județene pentru Situații de Urgență cu echipamente de intervenție moderne, proiect co- finanțat din POR 2007-2013.

Grupurile de acțiune locală au beneficiat de finanțări PNDR în perioada de programare 2007-2013 de circa 2-3 mil. Euro/entitate, urmând să beneficieze de finanțări nerambursabile și în actuala perioadă de programare, în baza unor planuri de dezvoltare locală. Fondurile vor fi alocate pentru intervenții care vizează modernizarea fermelor agricole, sprijinirea tinerilor fermieri, sprijinirea antreprenoriatului non-agricol, formarea profesională continuă, dar și măsuri de dezvoltare rurală (infrastructură) și de stimulare a cooperării teritoriale. Aceste structuri asociative dispun de personal propriu, de circa 5-10 experți/entitate.

De asemenea, toate administrațiile publice locale sunt membre ale unor asociații de la nivel național (Asociația Municipiilor din România, Asociația Orașelor din România, Asociația Comunelor din România, etc.) și sunt înfrățite cu localități din alte state. Cele mai multe dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară constituite nu dispun de resurse proprii, ci le folosesc pe cele ale membrilor (autorități publice locale) sau atrag finanțări nerambursabile, durata lor de viață rezumându-se la perioada de implementare a proiectelor pentru care au fost constituite. Prin urmare, acestea necesită sprijin suplimentar pentru consolidarea capacității administrative proprii de a furniza servicii de calitate membrilor.

1.13.4. Cooperarea teritorială europeană

Municipiul Vaslui are acorduri de înfrățire semnate cu orașele Quaratta (Italia - 1991), San Fernando de Henares (Spania – 2010), Cahul (Republica Moldova – 2011) și Radovis (Macedonia – 2015). Acestea s-au materializat, de-a lungul timpului, în diferite schimburi și activități culturale, sportive, de bune practici și experiență în diferite domenii. Dintre acestea, se remarcă relațiile foarte bune de colaborare cu orașul Cahul din Republica Moldova, unde funcționează și un Consulat al României, care s-au materializat în delegații de afaceri, la inițiativa Camerei de Comerț și Industrie Vaslui, precum și în proiecte comune de investiții.

În perioada de programare 2007-2013, municipiul Vaslui a implementat două proiecte cu finanțare nerambursabilă din POC România-Ucraina-Moldova, în domeniul managementului deșeurilor, respectiv a patrimoniului și turismului, în parteneriat cu orașele Cahul și Lăpușna, în valoare de circa 1,5 mil. Euro. Acestea vor continua și în actuala perioadă de programare, în condițiile în care municipiul Vaslui se află în aria eligibilă a Programului Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020. Proiectele ar putea viza cooperarea în domeniul educației, cercetării și inovării, patrimoniului cultural și artistic, a infrastructurii de transport și

TIC, a serviciilor de sănătate, a celor pentru situații de urgență sau a prevenirii criminalității.

Unele dintre comunele din Zona Metropolitană Vaslui au, la rândul lor, acorduri de înfrățire cu localități din alte țări, însă acestea nu s-au materializat până în prezent în inițiative sau proiecte comune.

1.13.5. Utilizarea instrumentelor TIC în administrația publică locală

Singurele primării care sunt înregistrate în Sistemul Național Electronic de Plată Online "Ghișeul.ro" sunt cele Vaslui și Lipovăț, celelalte autorităților publice nepunând la dispoziția locuitorilor servicii de plată electronică a taxelor și impozitelor locale, care sunt însă utilizate de un număr foarte mic de contribuabili. De asemenea, Primăria Municipiului Vaslui este singura care dispune de un compartiment TIC în organigrama sa și care actualizează permanent site-ul WEB oficial al instituției, de unde pot fi descărcate inclusiv diferite formulare, pot fi transmise mesaje și solicitări etc. Chiar dacă majoritatea comunelor din Zona Metropolitană Vaslui dispun de pagini WEB oficiale, acestea nu sunt întreținute și actualizate constant. Excepționând aceste servicii, autoritățile publice locale din areal nu pun la dispoziția cetățenilor și a altor categorii de utilizatori servicii publice on-line. De asemenea, acestea utilizează în general arhiva clasă, bazată pe documente tipărite, în pofida unui volum foarte mare de documente gestionate.

1.14. Prioritizarea provocărilor din Art. 7 al Regulamentului FEDR, a problemelor și nevoilor de dezvoltare abordate în analiza-diagnostic

Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 privind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prevede la art. 7 obligativitatea ca cel puțin 5% din fondurile FEDR pentru Obiectivul de investiții pentru creștere economică și locuri de muncă alocate la nivel național trebuie dedicate dezvoltării urbane durabile. În România, dezvoltarea urbană durabilă va fi implementată prin intermediul axei prioritare 4 a Programului Operațional Regional 2014-2020 (POR). Axa prioritară 4 combină prioritățile de investiții aferente obiectivelor tematice: OT 4 - economii cu emisii scăzute de carbon; OT 6 - protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor; OT 9 – promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; și, OT 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții. Conform art. 7 din Regulamentul FEDR, existența unor strategii integrate de dezvoltare urbană care să aibă în vedere rezolvarea **problemelor economice, de mediu, climatice, demografice și sociale** din orașe, constituie precondiția pentru obținerea finanțării din axa prioritară pentru dezvoltare urbană.

La începutul fiecăruia dintre cele 13 subcapitole din analiza-diagnostic au fost prezentate în detaliu provocările abordate de respectiva secțiune, precum și corespondența dintre cele 5 provocări specifice menționate în Art. 7 la Regulamentul (UE) nr. 1301/2013, problemele identificate în Analiza-diagnostic aferentă SIDU a Zonei Metropolitane pentru perioada 2014-2023, precum și nevoile de dezvoltare induse de respectivele probleme, așa cum au fost acestea definite la grupurile sectoriale de lucru cu actorii interesați de la nivel metropolitan.

Ulterior identificării provocărilor specifice, a problemelor și nevoilor de dezvoltare, s-a trecut la prioritizarea acestora, tot în cadrul grupurilor de lucru sectoriale, plecând de la următoarele 5 criterii cu aceeași greutate specifică (20%), într-o abordare de tip matriceal:

- Impactul provocării / problemei / nevoii asupra dezvoltării zonei metropolitane la orizontul anului 2023;
- Urgența abordării respectivei provocări / probleme / nevoi în contextul perspectivelor de dezvoltare ale zonei metropolitane până în anul 2023;
- Existența resurselor locale și externe de a aborda respectiva provocare / problemă / nevoie în perioada rămasă până în anul 2023;
- Disponibilitatea actorilor relevanți de la nivel metropolitan de a se implica în abordarea respectivei provocări / probleme / nevoi până la orizontul anului 2023;
- Existența competențelor la nivel metropolitan în a aborda respectiva provocare / problemă / nevoie până la orizontul anului 2023.

În urma acestui exercițiu participativ, a rezultat următoarea prioritizare:

A. Prioritizarea celor 5 provocări din Art. 7 al Regulamentului FEDR manifestate la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui:

Ordinea priorității	Provocările specifice din Art. 7 al Regulamentului FEDR	Punctajul total obținut la exercițiul de prioritizare (minim = 0, maxim = 50)	Justificarea punctajului (sinteza concluziilor exercițiului de prioritizare)
1.	Climatice	45	<ul style="list-style-type: none"> - Impact foarte ridicat asupra comunității (timpri ridicați de deplasare, poluarea aerului, risc de accidente, confort redus și costuri ridicate cu energia, aspectul inestetic al clădirilor și spațiilor publice, riscul ridicat al unor hazarde naturale, resimțirea acută a schimbărilor climatice cu efecte negative asupra sănătății etc.); - finanțările nerambursabile substanțiale alocate infrastructurii de transport și eficienței energetice, mai ales prin POR și POIM 2014-2020; - colaborare bună între actorii de la nivel local cu atribuții în domeniu (primăriei, CJ, TRANSURB etc.); - existența unor documente de planificare sectoriale de calitate (PMUD, PAED) și a unei entități cu atribuții în

			<p>domeniul eficienței energetice (ALEEM)</p> <ul style="list-style-type: none"> - autoritățile locale au suficiente pârghii legale pentru a interveni în domeniul mobilității urbane (operator public de transport în comun, proprietate și atribuții în domeniul infrastructurii de transport motorizat și nemotorizat)
2.	Sociale	42	<ul style="list-style-type: none"> - impact local foarte ridicat (număr mare de locuitori expuși riscului de excluziune și marginalizare socială, povară însemnată asupra bugetului local); - urgența ridicată a unor intervenții de natură socială (de ex. locuințele și centrele sociale); - disponibilitatea finanțărilor nerambursabile pentru investiții integrate în infrastructura și serviciile sociale, educație, medicină de urgență și servicii de tip ambulator; - lipsa surselor de finanțare externă pentru infrastructura cultural-sportivă; - insuficienta implicare a sectorului ONG în furnizarea de servicii sociale și depedența ridicată a beneficiarilor de activitatea DGASPC și a DAS Vaslui; - competențele limitate / partajate ale municipalității în domeniul sanitar (de ex. acordarea de stimulente pentru medici); - capacitatea limitată (resurse umane, financiare, logistice) a sectorului public de profil (sanitar, social, cultural) în raport cu cererile venite din partea beneficiarilor.
3.	Economice	38	<ul style="list-style-type: none"> - impact foarte ridicat asupra comunității (număr mic de locuri de muncă, salarii reduse, venituri proprii reduse)

			<p>la bugetele locale, migrație a forței de muncă, agricultură de subzistență etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - disponibilitate limitată a finanțărilor nerambursabile pentru infrastructură și servicii de afaceri (de ex. parcuri industriale); - dificultăți în identificarea de parteneri privați (pentru derularea de proiecte în domeniu), din cauza lipsei clusterelor, numărului mic de structuri asociative, grupuri de producători, investitori străini și antreprenori locali; - constrângeri legale cu privire la stimulente ce pot fi oferite de către autoritățile locale investitorilor și antreprenorilor; - capacitatea și experiența limitată a sectorului public în atragerea de investitori.
4.	Mediu	35	<ul style="list-style-type: none"> - impact mediu (declinul activităților economice, concomitent cu investițiile deja realizate au condus la scăderea poluării apelor, solului și aerului); - existența unor constrângeri la nivel comunitar (directivele pe apă, apă uzată, deșeuri, biodiversitate etc.); - probleme legate de regimul juridic privat al fostelor platforme industriale (situri brownfield); - disponibilitatea finanțărilor europene pentru investițiile din domeniu (spații verzi, apă-canal, deșeuri); - competențe relativ limitate ale autorităților locale, partajate cu structurile asociative (ADI apă-canal, ADI deșeuri) și operatorii de profil.
5.	Demografice	25	<ul style="list-style-type: none"> - impact ridicat (scăderea natalității și a populației școlare, migrația populației apte de muncă, creșterea numărului de vârstnici etc.);

			- cadrul legal actual nu permite autorităților locale să acorde facilități pentru retenția populației sau remigrație; nu există programe guvernamentale în acest scop.
--	--	--	--

B. Prioritizarea problemelor de dezvoltare de la nivel municipal (grupate pe cele 5 provocări specifice):

** Nevoile marcate în roșu nu au fost considerate prioritare de către participanții la grupurile de lucru. Prin urmare, acestea nu au fost vizate de prioritățile, obiectivele specifice, măsurile și proiectele propuse prin SIDU pentru orizontul 2023*

Provocările specifice din Art. 7 al Regulamentului FEDR	Ordinea priorității	Probleme de dezvoltare identificate în analiza-diagnostic	Punctajul total obținut la exercițiul de prioritizare (minim = 0, maxim = 50)
Climatice	1	<u>Ponderea mare a cetățenilor care se deplasează cu autovehicule proprii, în detrimentul transportului în comun care dispune de un parc de vehicule învechit, stații și sisteme de informare uzate și are trasee care acoperă doar parțial teritoriul orașului, care conduce la creșterea emisiilor de CO2</u>	48
	2	<u>Numărul mare de străzi și drumuri județene și comunale cu capacitate subdimensionată, nemodernizate sau aflate într-o stare avansată de degradare cu efecte negative asupra mobilității, poluării (emisii de CO2, poluare fonică) și siguranței participanților la trafic</u>	47
	3	<u>Tranzitarea zonelor construite de către traficul greu, cu efecte negative asupra mediului înconjurător, în lipsa unei variante de ocolire a municipiului</u>	45
	4	<u>Performanța energetică scăzută a clădirilor publice și de locuit ridicate în perioada comunistă, care conduce la creșterea consumurilor energetice și a emisiilor de CO2, concomitent cu degradarea avansată a fatadelor acestora</u>	45
	5	<u>Performanța energetică scăzută a sistemului de iluminat public, care conduce la o calitate redusă a acestui serviciu, la consumuri energetice ridicate și la costuri mari suportate de administrație cu acest serviciu</u>	44
	6	<u>Disfuncțiile înregistrate la intersecțiile semaforizate cu program fix și aglomerate care generează timpuri mari de așteptare și lipsa unui centru pentru monitorizarea și gestionarea traficului, cu impact negativ asupra mediului și siguranței cetățenilor</u>	43
	7	<u>Numărul insuficient de locuri de parcare în raport cu volumul și creșterea parcului auto și accesul gratuit la acestea, care conduce la congestiunea traficului la orele de vârf, creșterea poluării și la riscul de accidente</u>	40
	8	<u>Alternativele reduse și neatractive de deplasare nemotorizată (zone și pasaje pietonale, trotuare, piste de biciclete, centre de închiriere a bicicletelor), cu impact negativ asupra mediului înconjurător</u>	35

	9	<u>Lipsa de integrare a transportului în comun din municipiu cu cel metropolitan corelat cu numărul mare de navetiști, care favorizează transportul individual cu autoturisme și conduce la creșterea emisiilor de CO2</u>	30
	10	<u>Degradarea continuă a solurilor din zona municipiului Vaslui (eroziune, alunecări de teren, deficit de elemente nutritive etc.), ca urmare a fenomenelor naturale și activității umane, inclusiv ca urmare a uzurii lucrărilor de îmbunătățiri funciare</u>	30
	11	<u>Riscul ridicat de manifestare a unor hazarde naturale cu impact ridicat (inundații, cutremure, alunecări de teren, secetă, vijelii etc.)</u>	29
	12	<u>Ponderea ridicată a gospodăriilor din localitățile rurale incluse în zona metropolitană care folosesc combustibili solizi pentru încălzire, surse importante de emisii de CO2, în lipsa accesului la sisteme de alimentare cu gaze naturale</u>	28
	13	<u>Densitatea ridicată a rețelei de linii / cabluri aeriene, cu impact negativ asupra siguranței cetățenilor, în cazul unor fenomene meteo extreme (de ex. furtuni)</u>	25
	14	<u>Accentuarea fenomenelor meteo extreme (temperaturi foarte ridicate, secetă etc.) asociate schimbărilor climatice</u>	24
	15	<u>Uzura și extinderea insuficientă în noile zone construite a rețelei de distribuție a energiei electrice, care conduce la întreruperi ale furnizării, pierderi energetice și afectarea confortului populației</u>	15

Provocările specifice din Art. 7 al Regulamentului FEDR	Ordinea priorității	Probleme de dezvoltare identificate în analiza-diagnostic	Punctajul total obținut la exercițiul de prioritizare (minim = 0, maxim = 50)
Sociale	1	<u>Infrastructura educațională deficitară, atât din perspectiva numărului insuficient de locuri în creșe, cât și a uzurii fizice și morale a clădirilor și dotărilor destinate învățământului preuniversitar</u>	45
	2	<u>Capacitatea insuficientă a sectorului public de servicii sociale, infrastructura deficitară a centrelor sociale existente, , respectiv insuficienta dezvoltare a sectorului privat de profil, în raport cu numărul de potențiali beneficiari și cu nevoia de servicii a acestora</u>	42
	3	<u>Ponderea ridicată a populației care trăiește în zone urbane, respectiv comunități rurale din zona metropolitană, dezavantajate și/sau marginalizate din perspectiva capitalului uman, locuirii și ocupării</u>	40
	4	<u>Deficitul de spații adecvate pentru practicarea unor sporturi (de ex. înot, patinaj etc.) și starea avansată de uzură a bazelor sportive existente</u>	39
	5	<u>Deficitul de spații de agrement și de petrecere a timpului liber</u>	38
	6	<u>Volumul redus al stocului de locuințe publice în raport cu numărul cererilor venite din partea cetățenilor</u>	36
	7	<u>Lipsa unui plan urbanistic general și a unui regulament de urbanism actualizate, adaptate la nivelul actual și nevoile de dezvoltare ale municipiului</u>	34

8	<u>Ponderea redusă a imobilelor înregistrate în sistemul integrat de cadastru și carte funciară</u>	34
9	<u>Infrastructura sanitară deficitară, din perspectiva capacității și a dotării unităților spitalicești, a unităților de primire a urgențelor și a ambulatoriilor, dar și a lipsei unor centre de permanentă</u>	33
10	<u>Scăderea numărului de absolvenți de învățământ profesional, în detrimentul celor care urmează liceele tehnologice cu o promovabilitate redusă și care nu asigură necesarul de forță de muncă cu studii medii corespunzător calificată pentru angajatorii de la nivel local</u>	31
11	<u>Infrastructura culturală slab dezvoltată și diversitatea redusă a ofertei culturale</u>	30
12	<u>Lipsa unor planuri urbanistice generale și a regulamentelor de urbanism actualizate la nivelul UAT rurale, precum și lipsa unui plan de amenajare a teritoriului metropolitan</u>	30
13	<u>Existența fenomenului de abandon școlar, mai ales la nivelul elevilor din ciclul secundar proveniți din familiile sărace din mediul rural</u>	28
14	<u>Numărul redus de servicii online puse la dispoziția cetățenilor de către administrația locală</u>	27
15	<u>Disparitățile între accesul la servicii medicale de calitate și, implicit, dintre speranța de viață a populației urbane și a celei rurale</u>	26
16	<u>Cooperarea insuficientă dintre UAT-urile și capacitatea administrativă redusă a structurilor asociative ale acestora</u>	26
17	<u>Lipsa unui registru al spațiilor verzi din municipiu</u>	25
18	<u>Deficitul de personal și slaba dezvoltare a unor competente la nivelul angajaților din administrația publică locală</u>	24
19	<u>Insuficiența informării și instruirii personalului didactic în domeniul managementului calității și al aplicării sistemelor de calitate</u>	22
20	<u>Lipsa unui sistem integrat de management al calității serviciilor publice furnizate în conformitate cu standardele ISO 9001, CAF sau BSC</u>	21
21	<u>Existența unor seturi de date care nu sunt accesibile publicului larg, lipsa unui sistem funcțional de feedback de la cetățeni, mediul de afaceri și sectorul ONG, precum și nevoia de prevenire a faptelor de corupție</u>	20
22	<u>Numărul mic de adulți provenind din grupuri vulnerabile pe piața muncii care participă la programe de formare profesională continuă</u>	20
23	<u>Deficitul cronic de personal medical (medici, personal medical cu studii medii și auxiliar) din sectorul sanitar public</u>	14

Provocările specifice din Art. 7 al Regulamentului FEDR	Ordinea priorității	Probleme de dezvoltare identificate în analiza-diagnostic	Punctajul total obținut la exercițiul de prioritizare (minim = 0, maxim = 50)
Economice	1	<u>Slaba dezvoltare a activităților de cercetare-dezvoltare-inovare și nivelul scăzut al transferului tehnologic dintre mediul de cercetare și cel de afaceri</u>	41
	2	<u>Insuficienta dezvoltare și sprijinire a întreprinzătorilor locali și densitatea redusă a firmelor</u>	40
	3	<u>Ponderea ridicată a populației din zona metropolitană care activează în agricultura de subzistență, cu valoare adăugată redusă, axată pe exploatații individuale de mici dimensiuni și care utilizează mijloace rudimentare de producție</u>	38
	4	<u>Volumul redus al investițiilor străine atrase în zona municipiului</u>	37
	5	<u>Numărul mic de turiști care tranzitează zona și durata redusă a sejurului turistic</u>	32
	6	<u>Slaba diversificare economică a comunităților rurale din zona metropolitană, dependente de activități agricole</u>	30
	7	<u>Starea avansată de degradare a unor obiective de patrimoniu și neinclusiunea acestora în circuitul turistic</u>	28
	8	<u>Insuficienta cooperare și integrare pe orizontală și verticală a companiilor private din zona metropolitană</u>	25

Provocările specifice din Art. 7 al Regulamentul ui FEDR	Ordinea priorității	Probleme de dezvoltare identificate în analiza-diagnostic	Punctajul total obținut la exercițiul de prioritizare (minim = 0, maxim = 50)
Mediu	1	<u>Ponderea ridicată a gospodăriilor neconectate la sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă și canalizare, calitatea scăzută a unor resurse de apă, precum și uzura avansată a unor rețele existente, cu impact negativ asupra factorilor de mediu și a sănătății populației</u>	45
	2	<u>Poluarea apelor de suprafață și a apelor subterane din Zona Metropolitană Vaslui ca urmare a activităților antropice (evacuări de ape uzate neepurate, utilizarea îngrășămintelor chimice în agricultură, depozitarea necontrolată</u>	44

		<u>de deseuri etc.)</u>	
	3	<u>Procentul scăzut de colectare a deșeurilor din zonele rurale adiacente municipiului, gradul redus de valorificare a deșeurilor reciclabile, precum și slaba informare și conștientizare a populației cu privire la importanța colectării selective a acestora</u>	40
	4	<u>Infrastructura și spațiile publice insuficiente și neatractive de la nivelul unor ansambluri de locuințe colective (spațiile interstiale dintre blocuri)</u>	38
	5	<u>Ponderea scăzută a spațiilor verzi (inclusiv a celor de agrement) în totalul suprafeței intravilane și disponerea neechilibrată a acestora între diferite zone ale municipiului</u>	35
	6	<u>Capacitatea insuficientă a padocului pentru câini fără adăpost</u>	32
	7	<u>Presiunile antropice manifestate asupra habitatelor naturale și a zonelor protejate din areal, amplificate de lipsa unor planuri de management aprobate ale acestora</u>	25
	8	<u>Existența unor platforme industriale total sau parțial abandonate, cu impact negativ asupra mediului și esteticii urbane</u>	18

Provocările specifice din Art. 7 al Regulamentului FEDR	Ordinea priorității	Probleme de dezvoltare identificate în analiza-diagnostic	Punctajul total obținut la exercițiul de prioritizare (minim = 0, maxim = 50)
Demografice	1	<u>Numărul mare de persoane tinere care migrează către centrele urbane din regiune (ales lași), din țară (de ex. București) și în străinătate</u>	25
	2	<u>Rata redusă a natalității și amplificarea fenomenului de îmbătrânire demografică</u>	19

C. Prioritizarea nevoilor de dezvoltare de la nivel municipal (grupate pe cele 5 provocări specifice):

*** Nevoile marcate în roșu nu au fost considerate prioritare de către participanții la grupurile de lucru. Prin urmare, acestea nu au fost vizate de prioritățile, obiectivele specifice, măsurile și proiectele propuse prin SIDU pentru orizontul 2023**

Provocările specifice din Art. 7 al Regulamentului FEDRP	Ordinea priorității	Nevoile de dezvoltare identificate în analiza-diagnostic	Punctajul total obținut la exercițiul de prioritizare (minim = 0, maxim = 50)
Climatice	1	<u>Nevoia de investiții pentru încurajare și creșterea atractivității transportului public (în special electric) în municipiu și zona metropolitană (trasee, benzi dedicate, stații, depou, sisteme de informare, parc auto, GPS, e-ticketing etc.)</u>	48
	2	<u>Nevoia de modernizare a rețelei de străzi urbane și rurale, precum și a drumurilor județene și comunale, inclusiv pentru accesul persoanelor cu nevoi speciale</u>	47
	3	<u>Nevoia de construcție a unei variante de ocolire pentru traficul greu</u>	45
	4	<u>Nevoia de îmbunătățire, prin măsuri integrate, a performanței energetice a clădirilor</u>	45
	5	<u>Nevoia de extindere, modernizare și eficientizare energetică a sistemului de iluminat public</u>	44
	6	<u>Nevoia de implementare a unui sistem de management inteligent al traficului și de modernizare a semaforizării</u>	43
	7	<u>Nevoia de extindere și de eficientizare a gestionării parcarilor, inclusiv de tip park&ride, din municipiu</u>	40
	8	<u>Nevoia de încurajare a deplasării nemotorizate (pasaie și trasee pietonale, piste și centre de închiriere a bicicletelor) la nivel local</u>	35
	9	<u>Nevoia de amenajare de perdele forestiere de protecție și de împădurire a terenurilor degradate</u>	30
	10	<u>Nevoia de extindere și reabilitare a lucrărilor de îmbunătățiri funciare</u>	30
	11	<u>Nevoia de investiții în infrastructura de prevenire a riscurilor naturale (inundații, alunecări de teren), inclusiv în consolidarea clădirilor cu risc seismic, și de gestionare a situațiilor de urgență</u>	29
	12	<u>Nevoia de extindere a rețelei de distribuție a gazelor naturale</u>	28
	13	<u>Nevoia de dezvoltare a unui sistem de canalizație subterană</u>	25
	14	<u>Nevoia de planificare și implementare a unor acțiuni concrete de adaptare locală la schimbările climatice</u>	24
	15	<u>Nevoia de extindere și modernizare a rețelei de distribuție a energiei electrice</u>	18

Sociale	1	Nevoia de investiții în infrastructura educațională	45
	2	Nevoia de extindere și modernizare a infrastructurii publice de servicii sociale și de întărire a parteneriatului public-privat în domeniu	42
	3	Nevoia de intervenții integrate pentru incluziunea socială a comunităților dezavantajate și marginalizate	40
	4	Nevoia de investiții în infrastructura sportivă	39
	5	Nevoia de amenajare a unor noi spații de agrement și de petrecere a timpului liber	36
	6	Nevoia de extindere și de eficientizare a utilizării locuințelor publice	36
	7	Nevoia de îmbunătățire a capacității de planificare spațială și strategică	34
	8	Ponderea redusă a imobilelor înregistrate în sistemul integrat de cadastru și carte funciară	34
	9	Nevoia de investiții în infrastructura sanitară de urgență și de ambulatoriu	33
	10	Nevoia de măsuri de încurajare a învățământului tehnic și profesional	31
	11	Nevoia de extindere și modernizare a infrastructurii culturale	30
	12	Nevoia de măsuri integrate de prevenire și combatere a abandonului școlar	28
	13	Nevoia de implementare a unor soluții de tip "e-administrație" și de dezvoltare de noi servicii publice on-line	27
	14	Nevoia de creștere a accesului populației din comunitățile rurale din zona metropolitană la servicii medicale de calitate	26
	15	Nevoia de întărire a cooperării teritoriale între UAT-uri și de consolidare a capacității administrative a structurilor asociative (ADI, GAL)	26
	16	Nevoia de elaborare a unui registru al spațiilor verzi	25
	17	Nevoia de recrutare de noi angajați și de formare profesională continuă a personalului existent în administrația locală	24
	18	Nevoia de investiții în dezvoltarea competențelor cadrelor didactice din învățământul preuniversitar	22
	19	Nevoia de implementare a unui sistem de management al calității	21
	20	Nevoia de implementare a unor măsuri de prevenire a corupției și creștere a transparenței la nivelul administrației publice locale	20
	21	Nevoia de încurajare a participării adulților provenind din grupuri vulnerabile la programe de formare profesională continuă	20
	22	Nevoia de măsuri de atragere și retenție a medicilor specialiști și a personalului sanitar cu studii medii	14
Economice	1	Nevoia de încurajare a a cercetării aplicative și a transferului tehnologic	41
	2	Nevoia de încurajare a antreprenoriatului și de asigurare a infrastructurii și serviciilor de sprijin pentru întreprinzători locali	40
	3	Nevoia de modernizare și de creștere a valorii adăugate generate de exploatarea agricolă din zona metropolitană	38
	4	Nevoia de încurajare a investițiilor străine	37
	5	Nevoia de promovare a obiectivelor turistice din zonă	32
	6	Nevoia de diversificare a activităților economice din zona metropolitană	30

	7	Nevoia de consolidare a obiectivelor de patrimoniu și de includere a acestora în circuitul turistic	28
	8	Nevoia de susținere a structurilor asociative (de ex. grupuri de producători), inclusiv a clusterelor	25
Mediu	1	<u>Nevoia de extindere și modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și canalizare</u>	45
	2	<u>Nevoia de ecologizare a cursurilor de apă</u>	44
	3	<u>Nevoia de continuare a investițiilor în sistemele de management integrat al deșeurilor</u>	40
	4	Nevoia de modernizare a infrastructurii și spațiilor publice din cartierele de blocuri	38
	5	Nevoia de extindere a spațiilor verzi și de agrement, precum și de amenajare a unor coridoare ecologice	35
	6	Nevoia de îmbunătățire a capacității de gestiune a câinilor comunitari	32
	7	Nevoia de implementare a unor planuri de management a ariilor protejate	25
	8	Nevoia de refuncționalizare a siturilor brownfield	18
Demografice	1	<u>Nevoia de măsuri de retenție și ocupare la nivel local a persoanelor tinere</u>	25

Capitolul 2. Analiza SWOT

PUNCTE TARI	JUSTIFICARE (cu informații preluate din Analiza-diagnostic)
Rolul municipiului Vaslui de reședință de județ și de centru polarizator	Municipiul Vaslui este cea mai mare așezare urbană din județul Vaslui și concentrează importante funcțiuni administrative, economice, culturale, educaționale, sociale etc. Conform PATN, are rangul de municipiu de importanță județeană, atrăgând un număr important de migranți și navetiști, cu precădere din zonele rurale adiacente.
Amplasarea Zonei Metropolitane la granița de est a României și a U.E. cu Republica Moldova	Municipiul Vaslui se află la o distanță de 68 km de punctul de trecere a frontierei Albița, principala poartă de intrare a persoanelor și mărfurilor în Republica Moldova dinspre România.
Eligibilitatea municipiului Vaslui pentru finanțări nerambursabile adresate dezvoltării urbane durabile integrate	În perioada 2007-2013, municipiul a beneficiat de finanțări nerambursabile din Axa Prioritară 1 a POR în valoare de peste 80 mil. lei, iar în perioada 2014-2020 va beneficia de prealocarea financiară din Axa Prioritară 4
Ponderea ridicată a populației apte de muncă în totalul populației	Aproape 70% din populația municipiului și a Zonei Metropolitane Vaslui este reprezentată de persoane cu vârsta de 15-64 de ani, apte de muncă
Contribuția ridicată a sectorului IMM autohton în economia locală	În lipsa unui număr mare de companii cu capital străin de anvergură, mediul de afaceri local este alcătuit în proporție de circa 99% din IMM cu capital autohton
Potențialul agricol ridicat al Zonei Metropolitane Vaslui	Circa 60% din suprafața Zonei Metropolitane Vaslui este reprezentată de terenuri utilizate în scop agricol
Modernizarea Stației CFR Vaslui	Gara Vaslui a fost modernizată cu fonduri europene și asigură condiții corespunzătoare pentru derularea traficului feroviar
Existența unui terminal intermodal modern pentru transportul în comun	Terminalul intermodal cu o suprafață de circa 19.500 mp a fost realizat cu fonduri POR 2007-2013
Rețea modernă și extinsă de linii de troleibuz	Linia de troleibuz existentă a fost reabilitată pe 9,55 km și extinsă pe 4 km, în cadrul unui proiect finanțat din POR 2007-2013
Modernizarea principalelor artere rutiere din municipiul Vaslui și a unor drumuri comunale din localitățile învecinate	Printr-un proiect finanțat din POR 2007-2013 au fost reabilite 12 străzi (14,7 km), inclusiv trotuare, spații verzi, indicatoare rutiere, marcaje, rampe pentru persoanele cu dizabilități
Existența unei rețele de piste de biciclete pe străzile modernizate	În cadrul proiectului de modernizare a infrastructurii rutiere finanțat din POR 2007-2013, au fost înființate 11,9 km de piste pentru biciclete
Existența unor zone exclusiv pietonale și a unor spații publice modern	În cadrul unui proiect POR 2007-2013 au fost reabilite șapte sectoare de zone pietonale din zona centrală a municipiului, în suprafață de circa 36.500 mp (zone pietruite, fântâni arteziene, spații verzi)
Disponibilitatea unui sistem modern de supraveghere video a spațiilor publice din municipiu	În cadrul unui proiect finanțat din POR 2007-2013 a fost amenajat un centru de supraveghere și un sistem de peste 50 de camere video fixe și mobile
Extinderea rețelei de alimentare cu	În cadrul unui proiect finanțat din POS MEDIU au fost

apă și canalizare, atât în municipiu, cât și în zona rurală	extinse și reabilite rețelele de alimentare cu apă și de canalizare pe circa 66 km, respectiv stația de tartare și de epurare din municipiu. O parte din comunele din Zona Metropolitană au beneficiat de fonduri europene și de la bugetul de stat pentru înființarea și extinderea de sisteme centralizate de apă și canalizare.
Extinderea și modernizarea parțială a sistemului de iluminat public și architectural	În cadrul a două proiecte POR 2007-2013 au fost reabilite și extinse circa 15 km de linii de iluminat public și a fost realizat iluminatul architectural pentru 15 obiective de interes public (clădiri, piețe, parcuri, pasaje, monumente etc.)
Disponibilitatea și calitatea ridicată a serviciilor de telecomunicații	Prin investiții ale operatorilor privați, la nivel metropolitan se furnizează servicii de telecomunicații competitive la nivel European
Potențial ridicat de producere a energiei regenerabile	Zona Metropolitană Vaslui are un potențial mediu-ridicat pentru producerea de energie fotovoltaică și din biomasă agricolă
Infrastructura modernă și dotările moderne de care dispune Spitalul Județean de Urgență	Printr-un proiect POR 2007-2013 au fost derulate lucrări de reabilitare și modernizare pe 3 corpuri de clădire ale Spitalului Județean de Urgență Vaslui și au fost dotate secțiile acestuia cu 123 de echipamente medicale și 497 de paturi
Dezvoltarea sectorului privat de servicii medicale	În perioada 2007-2015, în municipiul Vaslui au fost înființate noi clinici, cabinete de specialitate și stomatologice, laboratoare, farmacii etc. private. Aceasta a presupus și creșterea numărului de specialiști (medici, stomatologi, farmaciști, personal mediu) din aceste unități
Modernizarea unor unități de învățământ	La nivelul Zonei Metropolitane au fost construite, extinse, reabilite, modernizate și dotate mai multe grădinițe și școli, în cadrul unor proiecte finanțate din POR 2007-2013, dar și din fonduri guvernamentale și de la bugetele locale
Numărul mare de SPAS acreditate să furnizeze servicii sociale	Majoritatea primăriilor din Zona Metropolitană Vaslui dispun de structuri interne (direcții / compartimente) acreditate să furnizeze servicii sociale la nivel local.
Extinderea și modernizarea unor centre sociale de zi din municipiul Vaslui	În municipiul Vaslui, cu fonduri POR 2007-2013, guvernamentale și de la bugetul local au fost amenajate, reabilite, modernizate și dotate mai multe centre sociale de zi în locul unor foste puncte termice
Existența unui sistem de transport al elevilor cu microbuze școlare	Printr-un program al MDRAP au fost dotate cu microbuze școlare moderne UAT-urile cu unități de învățământ închise / comasate din cauza numărului mic de elevi
Volumul ridicat al investițiilor private în reabilitarea și creșterea performanței energetice a locuințelor individuale	Circa 70% din apartamentele din municipiu au fost reabilite termic cu fondurile proprietarilor
Existența unei agenții locale de management energetic și a unui plan local de acțiune pentru energie	ALEEM Vaslui a fost înființată ca structură asociativă a unor instituții publice și entități private, ca urmare a implementării unui proiect IEE. Aceasta este un

durabilă (PAED)	important vector local în promovarea măsurilor de eficientizare energetică, elaborând inclusiv PAED, care prevede reducerea emisiilor de CO2 de la nivel local cu peste 20% până în anul 2020.
Reabilitarea unor monumente istorice din municipiul Vaslui	Printr-un proiect POR au fost restaurate, consolidate și introduse în circuitul turistic Biserica „Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul,, și situl ”Zona Curților Domnești”. De asemenea, monumentul Peneș Curcanul din Cimitirul „Eternitatea” a fost restaurat în cadrul unui proiect transfrontalier
Existența unui cinematograful modern 3D în municipiul Vaslui	Într-un centru comercial din municipiul Vaslui funcționează un cinematograful modern 3D operat de o companie privată.
Extinderea și diversificarea bazei de cazare și de alimentație publică din Zona Metropolitană	Numărul de locuri de cazare din Zona Metropolitană Vaslui a crescut cu 38% în perioada 2007-2016, o dată cu inaugurarea de noi spații de tip pensiune, motel etc.
Nivelul redus de poluare a aerului generat de activități industriale	Nivelul de poluare a aerului se menține sub pragurile maxim admise pentru toți poluanții monitorizați, în principal ca urmare a slabei dezvoltări a activităților industriale
Existența unor arii naturale protejate, inclusiv cu statut de sit Natura 2000	La nivelul Zonei Metropolitane Vaslui există trei rezervații naturale și paleontologice: Rezervația forestieră Hârboanca (40,8 ha), Rezervația forestieră Bălteni (18,8 ha), ”Punct Fosilifer Nisipăria Hulubăț” (0,1 ha). De asemenea, în zonă există două situri care sunt parte a rețelei ecologice Natura 2000 (Mânjești și Pădurea Bălteni-Hârboanca).
Implementarea unui sistem de management integrat al deșeurilor	Cu fonduri POS MEDIU 2007-2013 a fost realizat la nivel județean un sistem integrat de management al deșeurilor, complet funcțional începând cu anul 2017, care cuprinde servicii moderne de colectare selectivă în toate localitățile, stație de transfer la Vaslui, depozit ecologic cu stație de sortare la Roșiești.
Gestiunea corespunzătoare a deșeurilor non-municipale	La nivel metropolitan funcționează diverși operatori privați care se ocupă cu colectarea de deșeurile medicale și periculoase, ambalaje, vehicule scoate din uz, acumulatori și baterii, uleiuri uzate etc.
Existența unor parcuri și locuri de joacă moderne	Parcul Copou, unul dintre cele mai extinse parcuri dendrologice din țară (peste 11 ha) și principala zonă de relaxare pentru vasluieni, a beneficiat de o finanțare de la bugetul de stat pentru lucrări de reabilitare, amenajare și dotare. Celelalte parcuri și locuri de joacă au beneficiat, la rândul lor, de investiții realizate de la bugetul local.
Amenajarea unei pârtii de săniș și a unor locuri de picnic	Municipalitatea a amenajat o pârtie de săniș la Viișoara și mai multe locuri de picnic
Existența unui centru de informare și promovare turistică în municipiul Vaslui	În anul 2016 a fost înființat, cu fonduri de la bugetul local, un centru de informare și promovare turistică.
Succesul autorităților publice locale în absorbția fondurilor europene	Primăria Municipiului Vaslui a atras finanțări nerambursabile de peste 20 mil. Euro doar prin

disponibile în perioada 2007-2013	proiecte proprii, la care se adaugă alte câteva milioane de Euro atrase de primăriile comunale și proiectele derulate de ADI-urile din domeniul apă și apă uzată, deșeuri, situații de urgență etc.
Existența unor structuri asociative ale UAT în domenii cheie pentru dezvoltarea locală și metropolitan	La nivel local și metropolitan funcționează ADI în domeniul apei și apei uzate, managementului integrat al deșeurilor, situațiilor de urgență, dezvoltării metropolitane – vectori importanți în realizarea de proiecte de interes comun pentru comunitățile asociate.
PUNCTE SLABE	JUSTIFICARE (cu informații preluate din Analiza-diagnostic)
Amploarea foarte ridicată a fenomenului migrației interne și externe	Datele recensământului din 2011 indică un număr de circa 25.000 de persoane cu domiciliul în Zona Metropolitană care locuiesc în altă localitate sau altă țară, ceea ce reprezintă circa 20% din populația totală a arealului. În perioada 2001-2011 și-au schimbat reședința în zona municipiului Iași circa 2.800 de persoane cu domiciliul în Vaslui, la care se adaugă 1.400 în București.
Expunerea ridicată a teritoriului metropolitan la riscuri naturale	Zona Metropolitană Vaslui a fost confruntată de-a lungul timpului cu fenomene de inundații, alunecări de teren, cutremure, secetă, furtuni – riscuri care sunt consemnate și în planurile de gestiune a situațiilor de urgență de la nivel local și județean
Nivelul redus al ratei natalității și accentuarea fenomenului de îmbătrânire demografică.	Rata natalității a ajuns la 7,7 născuți vii / 1.000 de locuitori cu domiciliul în 2015, nivel minim istoric, sub media națională, regională și județeană, la mai puțin de jumătate față de valoarea înregistrată în 1989. Indicele de dependență după vârstă a ajuns la valoarea de 1.013 vârstnici la 1.000 de tineri în 2016 (față de 755 în 2007), tendință care va continua pe fondul scăderii natalității și a migrației interne și externe a populației tinere.
Slaba dezvoltare a spiritului antreprenorial local și a infrastructurii și serviciilor de sprijin pentru aceștia	Densitatea firmelor active este de circa 15/1.000 de locuitori, sub media națională și europeană. Mulți dintre micii comercianți locali (circa 600) își desfășoară activitatea în spații necorespunzătoare. De asemenea, la nivel local nu funcționează niciun parc industrial sau logistic, în pofida existenței mai multor situri industriale ridicate în perioada comunistă, care sunt total sau parțial abandonate în prezent.
Ponderea ridicată a populației ocupate informal în ferme agricole de subzistență de mici dimensiuni și dotate cu mijloace de producție rudimentare	Populația oficial ocupată în agricultură reprezintă 16% din forța de muncă, conform estimărilor INS, însă datele RGA 2010 indică faptul că aproape 1/3 dintre locuitorii arealului practică agricultura de subzistență ca activitate principală sau secundară. Mărimea medie a unei exploatații agricole este de doar 2,3 ha la nivel metropolitan, față de 3,5 ha la nivel național.
Dependența ridicată a populației rurale de sectorul agricol și slaba dezvoltare a ramurilor industriale și	Ponderea populației ocupate (ca activitate principală sau secundară) în agricultură în comunele din Zona Metropolitană Vaslui variază între 50 și 70%, conform

de servicii	RGA 2010.
Volumul redus al investițiilor străine	Conform ONRC, județul Vaslui a atras doar 0,2% din investițiile străine realizate în România după 1990, ocupând astfel unul dintre ultimele locuri în ierarhia națională atât la numărul de firme cu capital străin, cât și la capitalul acestora.
Slaba dezvoltare a spiritului asociativ în rândul mediului de afaceri și implicare în structuri de tip colaborativ/asociativ (clustere, grupuri de producători)	Cu excepția CCIA Vaslui, care are o activitate intensă și a asociațiilor de crescători de animale, la nivel metropolitan nu există structuri asociative ale mediului de afaceri cu activitate remarcabilă. De asemenea, firmele locale nu au aderat la clusterelor existente în regiunea Nord-Est
Transferul tehnologic aproape inexistent dintre sectorul de cercetare și cel productiv	La nivel metropolitan nu funcționează niciun centru de informare și transfer tehnologic, antenă OSIM, parc tehnologic s.a.m.d. Zona Metropolitană Vaslui este una dintre puținele din țară care nu beneficiază de niciun institut, centru sau stațiune de cercetare publică, situație reflectată și în lipsa cheltuielilor cu CDI la nivel local
Capacitatea insuficientă și starea tehnică necorespunzătoare a unor drumuri naționale și județene care asigură legătura cu localitățile din zona metropolitană și din județ, precum și a străzilor din municipiu și din comunele învecinate	Drumurile naționale (DN 2F, DN 15D) și județene (DJ 244K, DJ 207J, DJ 246A, DJ 247, DJ 245D etc.) care asigură legătura dintre municipiul Vaslui, zona sa metropolitană, restul județului și județele învecinate se află într-o stare tehnică proastă. Conform INS, o treime dintre străzile din municipiul Vaslui (37 km) erau în 2015 nemodernizate, cele mai multe dintre acestea fiind amplasate în localitățile componente. Conform INS, la nivelul anului 2015, 43% dintre drumurile comunale din Vaslui erau de pământ, iar 37% erau pietruite, ponderea celor asfaltate fiind de doar 20%
Infrastructura deficitară pentru mobilitate nemotorizată (pasaje și zone pietonale, trotuare, piste și zone de închiriere a bicicletelor)	Exceptând străzile și spațiile publice modernizate prin PIDU 2007-2013 sau cu fonduri de la bugetul local, municipiul Vaslui se confruntă cu lipsa unor trotuare corespunzătoare, cu precădere în localitățile componente, unde trama stradală este parțial nemodernizată, o situație similară fiind înregistrată și în comunele învecinate. La nivelul municipiului Vaslui există doar circa 11 km de piste de biciclete pe străzile modernizate în cadrul PIDU 2007-2013 și nu există zone de stocare și închiriere a acestora.
Deficitul de locuri de parcare în municipiul Vaslui și gestionarea ineficientă a celor existente	La nivelul municipiului Vaslui sunt înregistrate circa 19.000 de autovehicule ale localnicilor, la care se adaugă alte câteva mii în tranzit, de circa 4 ori mai multe decât locurile de parcare amenajate de primărie. La nivel local nu există suficiente parcări cu plată, nici publice, nici rezidențiale, iar mulți șoferi parchează neregulamentară și îngreunează traficul rutier, velo și pietonal.
Existența unor intersecții necorespunzătoare, respectiv lipsa unui sistem de management a	Unele intersecții și treceri de pietoni, mai cele cu semaforizare cu program fix și aglomerate, care generează timpi mari de așteptare. La nivelul

traficului, care conduce la scăderea considerabilă a mobilității pe străzile principale din municipiu	municipiului nu există un centru de monitorizare și gestionare a traficului.
Tranzitarea municipiului Vaslui și a localităților rurale adiacente de către traficul greu	Municipiul Vaslui nu dispune de o variantă de ocolire, deși unele drumuri de acces (DN 24), sunt tranzitate zilnic de 5.000 – 10.000 autovehicule.
Atractivitatea redusă a serviciilor de transport în comun în comparație cu deplasarea cu autoturismul personal, pe fondul unor deficiențe la nivelul parcului auto, a traseelor, a stațiilor, a intermodalității etc.	Operatorul TRANSURB a transportat în anul 2015 circa 3,2 mil. de pasageri (dintre care 1,2 gratuit), adică aproximativ 9.000/zi, ceea ce reprezintă circa 15% din populația stabilă a municipiului. Gradul mediu de ocupare a vehiculelor este de circa 40%, cu o medie de 4 călători/km. Parcul auto al TRANSURB are o durată de viață depășită, generând costuri ridicate cu reparațiile și emisii ridicate de CO ₂ .
Lipsa de integrare a transportului în comun din municipiu cu cel metropolitan corelat cu numărul mare de navetiști, care favorizează transportul individual cu autoturisme și conduce la creșterea emisiilor de CO ₂	Mijloacele de transport care fac curse către comunele din județ, ca și către alte destinații din țară și străinătate au grafice de transport și punct de oprire necorelate cu cele ale operatorului de transport în comun din municipiul Vaslui, mai ales în condițiile în care terminalul intermodal nu este încă operațional
Ponderea ridicată a gospodăriilor neconectate la sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă și canalizare, calitatea scăzută a unor resurse de apă, precum și uzura avansată a unor rețele existente, cu impact negativ asupra factorilor de mediu și a sănătății populației	Comunele Văleni, Muntenii de Sus și Zăpodeni nu dispuneau în anul 2015 de sisteme centralizate funcționale de alimentare cu apă potabilă. În aceeași situație se aflau și o parte din localitățile componente Brodoc, Reditu, Moara Grecilor, Viișoara. Circa jumătate din populația Zonei Metropolitane Vaslui nu are acces la rețeaua centralizată de canalizare. În 9 din cele 10 comune componente, ca și în unele localități componente ale municipiului nu existau, în anul 2015, astfel de sisteme. Sursa de suprafață Acumularea Solești este afectată de scăderea calității resurselor de apă, din cauza activităților antropice din zonă. Rețelele de apă și canalizare din municipiul Vaslui, care nu au fost incluse în proiectul POS MEDIU 2007-2013, au o vechime de 30-40 de ani și un grad de uzură foarte avansat. În aceeași situație se află și o parte din conductele de aducțiune, pompe, rezervoare etc.
Ponderea ridicată a gospodăriilor care se încălzesc cu sobe pe bază de combustibil solid, în lipsa rețelei de distribuție a gazelor naturale în majoritatea localităților rurale	Circa 45% din fondul locativ metropolitan era încălzit cu sobe pe bază de combustibil solid, la recensământul din 2011. 9 din cele 10 comune componente nu au acces la rețeaua de distribuție a gazelor naturale.
Ponderea ridicată a rețelelor de cabluri aeriene	Circa 20% din rețeaua electrică și 50% din cea de telecomunicații este reprezentată de linii aeriene.
Consumurile energetice ridicate și, implicit, emisiile semnificative de CO ₂ generate de sectorul rezidențial și de clădirile publice	Sectorul rezidențial, public și privat, generează circa 52% din emisiile de CO ₂ de la nivel local, conform PAED. Sectorul clădirilor publice generează circa 2% din emisiile de CO ₂ și reprezintă o povară importantă pentru bugetul local din cauza consumurilor energetice mari în cazul unor unități de învățământ.

Eficiența energetică scăzută și calitatea redusă a serviciului de iluminat public	Sistemul de iluminat public este unul uzat fizic și moral, cu consumuri ridicate de energie și cu o eficiență redusă, care generează circa 1% din emisiile locale de CO2.
Uzura fizică a rețelei de distribuție a energiei electrice	Gradul de uzură al rețelei de distribuție a energiei electrice este de circa 50%.
Ponderea foarte mare a locuințelor amplasate în blocuri ridicate în perioada comunistă la nivelul municipiului Vaslui, cu eficiență energetică redusă, aspect neîngrijit, confort redus și spații adiacente limitate și de proastă calitate	Circa 80% din fondul locativ al municipiului Vaslui era reprezentat, la recensământul din 2011, de habitatul de tip pavilionar (apartamente de bloc), caracterizat prin deficitul de spații publice și verzi atractive, parțial ocupate de vehicule parcate nereglementar etc.
Existența unor zone industriale abandonate sau parțial abandonate (brownfield)	Mai multe platforme industriale din municipiul Vaslui sunt total sau parțial abandonate (TERMICA, HITROM, MOVAS, MOLDOSIN, MECANICA etc.)
Numărul foarte redus de locuințe publice din municipiul Vaslui în raport cu numărul cererilor venite din partea potențialilor beneficiari	Locuințele publice reprezentau în anul 2015 doar 0,9% din fondul locativ total, insuficiente raportat la numărul de noi cereri de locuințe sociale de circa 500.
Uzura fizică și morală a infrastructurii educaționale din municipiu, deficitul de creșe, grădinițe și facilități sportive, precum și numărul mare de unități de învățământ din mediul rural care nu dispun de autorizații sanitare sau PSI din cauza deficiențelor legate de infrastructura locală	În municipiul Vaslui există sub 200 de locuri în creșe, la un număr anual de nașteri de circa 4 ori mai mare. De asemenea, unele zone nu dispun de grădinițe, iar școlile și liceele existente necesită lucrări de reabilitare termică, dotare, spații de cazare pentru elevii care fac naveta, săli și terenuri de sport. Circa 30% dintre unitățile de învățământ din județul Vaslui nu dispun de autorizație sanitară, 81% de aviz ISU, iar 12% de aviz ISCIR. Unitățile de învățământ din comunele Laza, Bălteni, Lipovaț, Muntenii de Sus, Ștefan cel Mare, Văleni, Zăpodeni nu dispunea în anul 2015, conform INS, de o sală de gimnastică corespunzător amenajată.
Existența fenomenului de abandon școlar și de absenteism, cu precădere în învățământul liceal și profesional, mai ales la nivelul comunităților sărace din mediul rural și al persoanelor de etnie romă	Rata abandonului școlar a fost în anul 2015 de circa 3% în învățământul liceal și de 2% în cel gimnazial.
Scăderea interesului absolvenților de gimnaziu pentru învățământul profesional în favoarea celui teoretic liceal și adaptarea insuficientă a pregătirii teoretice cu cerințele angajatorilor	Numărul de elevi înscriși în învățământul profesional a scăzut cu 62% în intervalul 2007-2015. Numărul de elevi care urmează studii profesionale în domeniile textil și al industriei alimentare, principalele ramuri industriale de la nivel local, este foarte mic.
Disfuncții în implementarea unor politici manageriale de calitate la nivelul unor unități de învățământ și nevoia de dezvoltare continuă a competențelor managerilor și cadrelor didactice	Concluzie preluată din Strategia Educațională a Județului Vaslui pentru perioada 2014-2019 elaborată de ISJ Vaslui
Numărul mic de adulți, mai ales din	Numărul participanților la programe de calificare și

categoria celor vulnerabili pe piața muncii, care participă la programe de formare continuă	specializare în județul Vaslui este de circa 1-2.000 pe an, foarte redus în comparație cu numărul persoanelor apte de muncă (peste 300.000) și al șomerilor (peste 16.000).
Numărul insuficient de paturi de spital în comparație cu adresabilitatea înregistrată la nivelul Spitalului Județean de Urgență Vaslui, inclusiv a UPU, ceea ce conduce la supra-aglomerarea infrastructurii și a personalului existent	La nivelul municipiului există mai puțin de 900 de paturi pentru circa 200.000 de locuitori deserviți și 30.000 de internări.
Deficitul foarte accentuat de personal medical cu studii superioare (medici) și medii (asistenți, personal auxiliar) de la nivelul unităților sanitare publice, care conduce la un grad de încărcare a personalului mult peste limite standard	Spitalul Județean de Urgență Vaslui funcționează cu circa 60% dintre medicii normați și cu 500 de posturi neocupate
Disparitățile importante între accesul la servicii medicale de calitate între populația municipiului și cea din zonele rurale adiacente, tradusă în speranța de viață mult mai redusă a populației de la sate	Speranța de viață a populației din mediul rural al județului Vaslui era, în anul 2014, de 72,8 ani, iar a celei din mediul urban de 76,6 ani.
Existența unor zone urbane dezavantajate, mai ales din perspectiva capitalului uman, și marginalizate la nivelul municipiului Vaslui, precum și a unor zone rurale marginalizate	Conform Băncii Mondiale, 32,8% din populația municipiului Vaslui trăiește în zone dezavantajate, iar 3,3% în zone marginalizate. În comunele Bălteni, Deleși, Lipovăț, Muntenii de Jos, Văleni, Zăpodeni și Pușcași există comunități rurale marginalizate.
Deficitul centre sociale (locuințe sociale și protejate, centre de zi, rezidențiale etc.), de resurse umane, financiare și logistice ale serviciilor sociale publice și private în raport cu nevoile beneficiarilor și volumul ridicat de activitate, concomitent cu insuficienta dezvoltare a sectorului privat de servicii sociale	În Zona Metropolitană Vaslui funcționează mai puțin de 10 furnizori non-guvernamentali acreditați de servicii sociale. Concluzie preluată din Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale Vaslui 2014-2023.
Degradarea continuă a solurilor din zona municipiului Vaslui (eroziune, alunecări de teren, deficit de elemente nutritive etc.)	Potrivit APM, peste 40% dintre terenurile agricole din județul Vaslui sunt afectate de eroziune de adâncime sau de suprafață, 10% de alunecări de teren, iar 4% de inundabilitate.
Accentuarea fenomenului schimbărilor climatice la nivelul zonei	În perioada 2012-2015, conform APM Vaslui, temperatura aerului a fost peste media multianuală a zonei, iar cantitatea medii de precipitații sub aceasta.
Traficul auto intens reprezintă principala sursă de poluare fonică la nivelul Municipiului Vaslui, valorile acesteia depășind valorile maxim admise pe mai multe artere	Concluzie preluată din PMUD.
Poluarea apelor de suprafață și a	Conform Băncii Mondiale, Acumularea Pușcași și

apelor subterane din Zona Metropolitană Vaslui ca urmare a activităților antropice	cursurile de apă Delea, Chițoc și Muntenilor au o stare proastă sau moderată.
Ponderea scăzută a terenurilor împădurite din zona periurbană, a spațiilor verzi din municipiu și distribuția teritorială dezechilibrată a acestora	Suprafețele împădurite ocupă doar 8.000 ha, adică aproximativ 15% din teritoriul metropolitan. Suprafața de spații verzi din municipiul Vaslui era în anul 2015 de 23 mp/locuitor stabil, respectiv 13 mp/locuitor cu domiciliul, sub standardele europene de 26 mp/locuitor. Din totalul, parcurile reprezintă doar circa 15%, mai mult de jumătate din suprafață fiind reprezentată de Parcul Copou.
Presiunile antropice manifestate asupra habitatelor naturale și a zonelor protejate din areal, amplificate de lipsa unor planuri de management aprobate ale acestora	Doar unul dintre cele două situri Natura 2000 din zonă (Pădurea Bălteni-Hârboanca) are plan de management aprobat de ministerul de resort, în anul 2016, care nu a fost încă implementat. De asemenea, situl Mânjești nu are încă un custode desemnat.
Procentul scăzut de colectare a deșeurilor din zonele rurale adiacente municipiului, gradul redus de valorificare a deșeurilor reciclabile, precum și slaba informare și conștientizare a populației cu privire la importanța colectării selective a acestora	Doar 5 dintre comunele din Zona Metropolitană Vaslui aveau contracte cu operatori de salubritate în anul 2015, urmând ca numărul acestora să crească la 10 o dată cu finalizarea SMID. Cantitatea de deșeuri reciclabile colectate era foarte redusă (circa 600 de tone/an).
Capacitatea insuficientă a padocului pentru câini fără adăpost	În anul 2015, au fost capturați circa 1.400 de câini fără stăpân pe străzile municipiului Vaslui, capacitatea padocului existent fiind de doar 40 de locuri.
Lipsa unui registru local al spațiilor verzi	Municipiul Vaslui nu dispune de un registru al spațiilor verzi din oraș.
Starea avansată de degradare a unor obiective de patrimoniu construit	Biserica de lemn din Lipovăț, Palatul Copiilor, Palatul Justiției etc. sunt clădiri de patrimoniu aflate într-o stare precară de conservare.
Circulația turistică scăzută din Zona Metropolitană Vaslui, ponderea redusă a turiștilor străini și durata foarte redusă a sejurului vizitatorilor, care nu permite sectorului HORECA să se dezvolte	Numărul turiștilor care au vizitat Zona Metropolitană Vaslui s-a menținut sub 25.000/an în perioada 2007-2015, ponderea turiștilor străini fiind de sub 10%, mult sub media națională și regională. Durata medie a sejurului turistic este de sub 2 zile. La nivelul județului Vaslui nu există trasee turistice marcate și promovate susținut. Un prim ghid turistic al județului a fost lansat doar recent în cadrul unui proiect transfrontalier.
Lipsa infrastructurii moderne pentru activități și evenimente culturale în municipiul Vaslui, degradarea Casei de Cultură a Sindicatelor și a unor cămine culturale din mediul rural, precum și nivelul nesatisfăcător al ofertei și consumului cultural	Casa de Cultură a Sindicatelor din municipiul Vaslui este veche de peste 45 de ani și necesită lucrări urgente de reabilitare, modernizare și dotare. Conform unui studiu realizat de INCFC în anul 2010, municipiul Vaslui ocupa locul 39 între cele 41 de reședințe de județ din România din perspectiva vitalității culturale.
Infrastructura sportivă uzată fizic și moral de la nivelul municipiului Vaslui și a comunelor din zona metropolitană	Sala Sporturilor, ca și bazele sportive Movas, Moldosin și Viitorului necesită lucrări de reabilitare, modernizare și dotare. Bazele sportive din Lipovăț, Ștefan cel Mare, Zăpodeni, demarate în urmă cu peste 5 ani cu fonduri de la bugetul de stat, au fost nefinalizate din cauza

	lipsei de fonduri.
Infrastructură insuficientă pentru petrecerea timpului liber și practicarea diferitelor sporturi în aer liber (de ex. role, skateboard etc.)	La nivelul municipiului Vaslui nu există suprafețe corespunzător amenajate pentru deplasarea cu role sau skateboard. Ștrandul municipal nu este funcțional, nu există un patinoar artificial permanent. La nivelul municipiului nu există locuri de joacă special amenajate pentru cei circa 800 de copii cu dizabilități.
Vechimea PUG și a RLU existente	Deși a fost prelungită valabilitatea lor, PUG și RLU al municipiului Vaslui au o vechime de peste 15 ani și nu mai corespund actualelor nevoi de planificare urbanistică ale orașului. O situație similară se înregistrează și în comunele din Zona Metropolitană
Pondere redusă a imobilelor înscrise în sistemul integrat de cadastru și carte funciară	Conform ANCPI, mai puțin de 1% din imobilele din extravilan sunt înregistrate în sistemul de cadastru și publicitate imobiliară.
Lipsa unui sistem integrat de management a calității la nivelul Primăriei Vaslui	Primăria Municipiului Vaslui nu are implementat un sistem de management al calității conform cu standardele ISO 9001, CAF sau BSC.
Dificultățile în accesarea unor seturi de informații de interes public și comunicarea/cooperarea cu societatea civilă și cu sectorul ONG	La nivelul Primăriei Municipiului Vaslui există seturi de date care nu sunt accesibile publicului larg și lipsește un sistem funcțional de feedback de la cetățeni, mediul de afaceri și sectorul ONG. De asemenea, trebuie implementat un plan sectorial de prevenire a faptelor de corupție.
Deficitul de resurse umane calificate din sectorul administrației publice locale, pe fondul nivelului foarte redus de salarizare, și nevoia de formare a personalului de specialitate existent, cu precădere la nivelul primăriilor rurale	Cele mai multe primării rurale au în organigramă un număr de circa 15 posturi, din care doar o parte sunt ocupate.
Insuficienta implementare a instrumentelor TIC în administrația publică locală, tradusă în numărul redus de servicii publice on-line și de utilizatori ai acestora	Din cele 11 UAT componente ale Zonei Metropolitane, doar două permit cetățenilor să-și achite online taxele și impozitele locale
Capacitatea administrativă insuficient dezvoltată a diferitelor structuri asociative ale autorităților publice locale (GAL-uri, ADI-uri), care necesită resurse și sprijin public suplimentar	ADI Zona Metropolitană nu dispune încă de personal și buget propriu. GAL-urile din județ au un număr mediu de 5 angajați, care gestionează un număr important de proiecte.
OPORTUNITĂȚI	JUSTIFICARE
Disponibilitatea fondurilor europene pentru proiecte integrate de dezvoltare urbană	Municipiul Vaslui dispune de o alocare orientativă de circa 27 mil. Euro doar în cadrul Axei Prioritare nr. 4 din POR 2014-2020, adresată exclusiv municipiilor reședință de județ. La acestea se adaugă finanțările disponibile în cadrul celorlalte axe prioritare POR, POCU, POCA, POIM etc.
Implementarea proiectelor de infrastructură de transport din Master Plan-ul General de Transport al	Proiectele cuprinse în Master Planul General de Transport al României care vizează regiunea Nord-Est (de ex. autostrada Târgu Mureș-Ungheni, Brașov-

României	Bacău, reabilitarea și modernizarea căii ferate Ploiești-Iași, a aeroporturilor din Bacău și Iași, variantele de ocolire Vaslui și Bârlad etc.) vor avea un impact pozitiv și asupra conectivității Zonei Metropolitane Vaslui
Implementarea Strategiei Naționale a Locuirii	Strategia Națională a Locuirii, elaborată de MDRAP cu sprijinul Băncii Mondiale, prevede măsuri de îmbunătățire a calității locuirii, precum extinderea stocului de locuințe publice, acordarea de vouchere pentru închirierea unei locuințe, construcția de locuințe accesibile de către operatorii privați, consolidarea clădirilor cu risc seismic, consolidarea și reabilitarea blocurilor de locuințe și a spațiilor adiacente, reforma programului Bauspar etc. – relevante pentru municipiul Vaslui care se confruntă cu un deficit de locuințe publice de peste 500 de unități.
Creșterea alocărilor de la bugetul de stat pentru investiții la nivelul Zonei Metropolitane Vaslui	Programul Național de Dezvoltare Locală va beneficia de un buget de peste 2 md. Euro în perioada 2017-2023, la care se adaugă aproape 1 md. Euro disponibili prin CNI, prin intermediul acestora putându-se realiza investiții în mediul urban și rural, în diferite tipuri de infrastructură tehnico-edilitară, de transport, educațională, sanitară, culturală, sportivă, de regenerare urbană etc.
Dezvoltarea sistemului non-guvernamental de servicii sociale	Accreditarea mai multor furnizori non-guvernamentali de servicii sociale va ajuta la degrevarea instituțiilor publice de profil, precum și la extinderea gamei de servicii și de tipuri de beneficiari
Dezvoltarea clusterelor existente la nivel regional.	La nivel regional au fost înființate deja înființate 8 structuri de tip cluster, la care se adaugă un cluster național cu reprezentanță regională. În domeniul agricol, există deja un număr important de asociații și grupuri de producători agricoli.
Intensificarea schimburilor comerciale transfrontaliere cu Republica Moldova, Ucraina și Federația Rusă	România reprezintă deja principalul partener comercial al Republicii Moldova, însă valoarea schimburilor comerciale este încă redusă, ca și în cazul Federației Ruse sau a Ucrainei, piețe tradiționale pentru produsele industriale ale județului Vaslui înainte de 1990.
Creșterea atractivității regiunii Nord-Est pentru investitorii străini	Volumul investițiilor străine realizate în România în anul 2016 a atins o valoare record pentru perioada post-criză (peste 4 md. Euro). Criza de personal calificat din partea de vest a țării ar putea reorienta interesul investitorilor către partea de est a țării, unde încă există un stoc important de forță de muncă la salarii competitive.
Promovarea României și a regiunii Moldovei ca o destinație turistică de importanță europeană	La nivelul regiunii Nord-Est există deja un Plan Regional de Acțiune pentru Turism în elaborat de către ADR NE în perioada anterioară de programare etc. Prin urmare, circulația turistică de la nivelul regiunii a crescut cu 13,3% în intervalul 2007-2014, iar la nivel național de 21,4%.
Relansarea subvențiilor din domeniul	Relansarea programului „Casa Verde” și „Rabla”

energiei verzi și al protecției mediului	pentru care există o cerere ridicată din partea proprietarilor privați de locuințe și autoturisme.
Încurajarea mobilității forței de muncă la nivel național	Guvernul României a adoptat în anul 2016 o serie de măsuri care vizează încurajarea mobilității forței de muncă, prin acordarea unor subvenții pentru închirierea unei locuințe în cazul angajării la peste 50 km de localitatea de domiciliu, care ar putea contribui la reducerea șomajului și a deficitului de forță de muncă calificată.
Creșterea numărului de utilizatori ai Internetului	Circa 2/3 din populația României utilizează în prezent computerele și Internetul, o premisă importantă pentru dezvoltarea și regândirea serviciilor publice în viitor, a e-educației, a e-sănătății etc.
Implementarea Strategiei Naționale privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2014-2020	Strategia Națională privind Incluziunea Socială și Reducerea Sărăciei 2014-2020 prevede măsuri integrate de reducere a fenomenului sărăciei și excluziunii, în toate formele sale de manifestare (ocupare, educație, sănătate, locuire etc.). Aceste măsuri sunt vitale pentru județul Vaslui, una dintre cele mai sărace regiuni din Europa, cu un număr foarte mare de beneficiari de prestații sociale.
Continuarea politicii de sprijinire a fermierilor și de promovare a producției bio	În condițiile în care 1/3 din populația Zonei Metropolitane lucrează direct sau indirect în agricultură, cu precădere în cea de subzistență, măsurile aferente Politicii Agricole Comune (sprijinirea fermelor de subzistență, a tinerilor fermieri, acordarea de subvenții etc.) sunt vitale pentru modernizarea acestui sector și supraviețuirea zonelor rurale.
Creșterea interesului tinerilor și a adulților pentru învățământul profesional și pentru FPC	Numărul de elevi înscriși în învățământul profesional a crescut de 4 ori față de anul 2011, dar rămâne încă la jumătate față de cel înregistrat în anul 2010, când au fost desființate școlile de arte și meserii. Continuarea programelor de susținere a acestei forme de învățământ, inclusiv prin acordarea de burse și înființarea de clase de profil în parteneriat cu angajatori, ar putea avea un impact pozitiv asupra pieței muncii
Continuarea măsurilor de reducere a abandonului școlar	Măsurile sociale (de ex. Programele Cornul și Laptele, Euro 200 etc.), achiziționarea de microbuzes școlare, dar și programele de tip „A doua șansă” au avut un impact pozitiv asupra reducerii abandonului școlar.
Continuarea dezvoltării sectorului de servicii medicale private	La nivel național rețelele de unități medicale (clinici, laboratoare etc.) și de farmacii se află într-o continuă expansiune, compensând parțial capacitatea insuficientă a sectorului sanitar public.
Creșterea interesului populației pentru sport și cultură	La nivel național se remarcă o creștere a consumului cultural în ultimii ani, pe fondul diversificării ofertei și a îmbunătățirii infrastructurii de profil (de ex. în domeniul cinematografic), precum și a interesului pentru sportul amator (numeroase cluburi de fitness, wellness, cluburi private de dans, arte marțiale etc.)
AMENINȚĂRI	JUSTIFICARE

Amplificarea fenomenului migrației externe a forței de muncă calificate	Eliminarea treptată a barierelor în calea mobilității forței de muncă în interiorul U.E. și, în perspectivă, al Canadei și S.U.A., precum și aderarea la spațiul Schenghen, concomitent cu menținerea investițiilor private la un nivel redus în țară, ar putea conduce la amplificarea fenomenului migrației externe, care va afecta negativ competitivitatea Zonei Metropolitane.
Tergiversarea proiectelor majore din domeniul infrastructurii de transport	Întârzierea proiectelor mari de infrastructură, mai ales a celor care vizează construcția de autostrăzi și drumuri expres, va conduce la menținerea investițiilor străine din zona de est a României la un nivel foarte scăzut.
Dificultăți în absorbția fondurilor europene	Întârzierile înregistrate la nivel European și național în demararea programelor operaționale aferente perioadei de programare 2014-2020, care va demara efectiv doar în anul 2017 pentru majoritatea intervențiilor, are un impact negativ asupra dezvoltării socio-economice a Zonei Metropolitane.
Reducerea ponderii investițiilor în PIB și dificultățile în implementarea programelor cu finanțare guvernamentală	Proiectul de buget pentru anul 2017 prevede o pondere mai redusă a investițiilor publice în comparație cu anii anteriori, ceea ce înseamnă și oportunități mai mici de accesare a unor programe guvernamentale de către autoritățile publice locale. De asemenea, un număr important de proiecte începute în urmă cu circa 5 ani sunt sistate în diferite stadii de execuție, beneficiind de finanțare intermitentă.
Manifestarea unor hazarde naturale de mare impact asupra populației locale	Zona municipiului Vaslui este expusă riscurilor naturale de tipul cutremurelor, inundațiilor și alunecărilor de teren. Ultimul cutremur cu o magnitudine de peste 7 pe scara Richter în zona Moldovei a avut loc în urmă cu aproape 40 de ani.
Amplificarea fenomenului schimbărilor climatice	Seriile de timp ale Administrației Naționale de Meteorologie indică faptul că, în România, temperatura medie anuală a aerului a crescut în ultimii 30 de ani cu 0,5 grade Celsius, perioadele de secetă din zona Vasluiului fiind tot mai frecvente, cu impact negativ asupra activităților agricole (care ocupă direct 16% din forța de muncă locală), habitatelor naturale, dar și a sănătății populației
Migrația unor investitori străini și chiar a antreprenorilor locali către alte țări	Majorările succesive ale salariului minim pe economie până la peste 1.000 de lei în 2017, va afecta mai ales sectorul lohn, bine dezvoltat la nivelul municipiului Vaslui. Criza de personal și presiunea salarială ar putea determina investitorii și antreprenorii locali să-și transfere activitatea în alte țări.
Sprejtinul guvernamental insuficient acordat sectorul privat	Politica fiscală foarte instabilă din ultimii ani, precum și lipsa unor măsuri active eficiente pentru sprijinirea investițiilor private și a antreprenoriatului, mai ales în rândul tinerilor și a emigranților, ar putea conduce la perpetuarea nivelului scăzut de dezvoltare economică.
Creșterea șomajului în rândul tinerilor și a altor categorii defavorizate	Interesul scăzut al tinerilor și al altor categorii defavorizate (persoane de peste 50 de ani, persoane

	cu dizabilități, femei, persoane de etnie romă etc.) pentru învățământul profesional, formare continuă, antreprenariat, precum și lipsa unor măsuri eficiente de sprijinire a acestora și de adaptare a ofertei educaționale la cerințele pieței, ar putea conduce la amplificarea fenomenului de șomaj în rândul acestora, pe modelul altor țări din UE (de ex. Spania).
Accentuarea deficitului de personal în sectorul public	Sectorul public din România se confruntă deja cu o criză acută de personal specializat, cauza principală reprezentând-o nivelul redus de salarizare. În perioada 2016-2017 au fost prevăzute mai multe creșteri ale nivelului de salarizare în sectorul public, care se cer implementate urgent pentru a stopa migrația personalului din sectoare vitale, precum cel de sănătate, educație, servicii sociale, administrație publică locală – fenomen resimțit și la nivel metropolitan, mai ales în rândul tinerilor debutanți.
Creșterea presiunii asupra antropice asupra factorilor de mediu	Parcul auto național a crescut cu peste 40% de la aderarea la U.E., principalul vector fiind importul de autoturisme second-hand, unele vechi de 10-15 ani, care generează peste 30% din volumul emisiilor de CO2. Continuarea acestui trend va avea un impact negativ asupra calității aerului, poluării fonice, dar și a infrastructurii de transport existente (ambuteiaje, accidente) mai ales în zonele urbane. De asemenea, tergiversarea implementării unor proiecte din sfera apelor uzate și a managementului integrat al deșeurilor, crează presiuni majore asupra calității apelor și a solurilor.
Cadru legislativ complex, instabil, inflexibil, necorelat și fiscalitatea excesivă.	La nivel național există mai multe constrângeri legislative care îngreună dezvoltarea la nivel local și metropolitan, precum cele din domeniul transportului public, legate de integrarea transportului urban cu cel metropolitan, achizițiilor publice, care determină întârzierea proiectelor de investiții, cea fiscală, care este imprevizibilă și influențează planurile companiilor private, cea legată de parteneriatul public-privat, care este încă în mică măsură aplicabilă etc.

Zonă Metropolitană Vaslui va fi, la orizontul anului 2023, o comunitate accesibilă, prietenoasă cu mediul înconjurător și cu emisii reduse de CO₂ în toate sectoarele, adaptată la schimbările climatice, favorabilă incluziunii sociale a grupurilor defavorizate și marginalizate, atractivă pentru cetățeni, prin nivelul ridicat al calității vieții, infrastructurii și serviciilor publice, dar și pentru investitori și antreprenori, prin forța de muncă calificată, infrastructura și serviciile de afaceri disponibile. Zona va reprezenta o punte de legătură în relația cu Republica Moldova, un model regional pentru cooperarea la nivel metropolitan, regional și internațional, grație unei administrații publice locale eficiente, integre, transparente și proactive, aflate într-o colaborare activă cu sectorul ONG, mediul privat, societatea civilă și cetățeni.

Viziunea de dezvoltare pentru orizontul 2023 a fost detaliată în următoarele ținte specifice:

Ținta specifică 1. Comunitate accesibilă, cu emisii reduse de CO₂ și adaptată la schimbările climatice și riscurile asociate acestora (corespunzătoare Priorității nr. 1 din SIDU)

La orizontul 2023, Zona Metropolitană Vaslui va beneficia de o variantă de ocolire, care să devieze traficul greu din zonele intens locuite, de drumuri județene moderne care să asigure un acces mai facil al locuitorilor din comunele învecinate la oportunitățile oferite de municipiul Vaslui (locuri de muncă, servicii publice), de străzi și drumuri comunale, inclusiv locuri de parcare suplimentare, care să faciliteze mobilitatea în interiorul localităților urbane și rurale, de un sistem transport public eficient energetic, confortabil, rapid și sigur, care să reprezinte o alternativă atractivă la deplasarea cu autoturismul propriu, precum și de oportunități sporite de deplasare nemotorizată, sub forma zonelor și pasajelor pietonale, precum și a pistelor de biciclete extinse și accesibile unui număr mare de locuitori. De asemenea, clădirile publice și de locuit vor fi reabilitate termic, îmbunătățind aspectul comunităților și confortul localnicilor, iar sistemul de iluminat va fi modernizat în vederea eficientizării energetice și extins. Nu în ultimul rând, zona va fi semnificativ mai pregătită să facă față unor hazarde naturale și să se adapteze la schimbările climatice, în urma investițiilor axate pe prevenția și protecția împotriva acestor riscuri (inundații, alunecări de teren etc.), precum și a avertizării populației, respectiv a intervenției în situații de urgență.

Ținta specifică 2. Comunitate favorabilă incluziunii și calității vieții locuitorilor, cu infrastructură și servicii publice de calitate (corespunzătoare Priorității nr. 2 din SIDU)

În anul 2023, locuitorii Zonei Metropolitane și ai Municipiului Vaslui vor beneficia de spații publice moderne, sigure și accesibile tuturor locuitorilor, dotate cu sisteme de prevenire și combatere a infracționalității și criminalității, de cartiere de locuințe regenerare, de facilități sportive, de petrecere a timpului și de agrement atractive. De asemenea, toți locuitorii vor avea acces la infrastructură și servicii educaționale, sanitare și culturale de calitate, inclusiv cei proveniți din grupuri defavorizate și marginalizate, care vor beneficia inclusiv de măsuri integrate de asigurare a ocupării,

a locuirii în condiții corespunzătoare și a accesului la servicii sociale complexe și locuri de muncă protejate, care să le asigure reintegrarea activă în societate.

Cetățenii Zonei Metropolitane Vaslui vor beneficia de serviciile îmbunătățite ale unei administrații publice locale care va dispune de personal suficient, corespunzător pregătit, integru, transparent și orientat către nevoile locuitorilor. Numărul de servicii publice electronice va crește, la fel ca și oportunitățile de implicare a cetățenilor și a altor categorii de actori interesați în procesul decizional, prin consultări și dezbateri publice, sondaje online etc. Autoritățile locale vor acorda un interes sporit asigurării resurselor de finanțare externe pentru proiectele de investiții de la nivel local, prin cooptarea de personal specializat și consultanță externă, asigurarea cofinanțării, identificarea și valorificarea de parteneriate și programe de finanțare etc. O atenție sporită va fi acordată dezvoltării capacității administrative a structurilor asociative ale autorităților locale (ADI, GAL), care vor funcționa în continuare ca vectori de promovare a investițiilor de interes comun, precum și a întăririi cooperării teritoriale europene, cu precădere a celor cu Republica Moldova.

Ținta specifică 3. Comunitate atractivă pentru investitori, antreprenori și turiști, axată pe activități cu valoare adăugată și crearea de locuri de muncă cu un nivel ridicat de salarizare (corespunzătoare Priorității nr. 3 din SIDU)

La orizontul anului 2023, Zona Metropolitană Vaslui va beneficia de centre moderne de informare și transfer tehnologic, care vor fi puse la dispoziția întreprinzătorilor locali, precum și de locații corespunzător reglementate urbanistic și cu acces la infrastructura de transport și tehnico-edilitară pentru investitori, care vor beneficia inclusiv de finanțări nerambursabile pentru realizarea de investiții productive. De asemenea, comercianții locali vor fi sprijiniți prin amenajarea celui mai modern bazar și târg auto din partea de est a României, ceea ce va conduce la crearea de noi locuri de muncă și la dezvoltarea comerțului, inclusiv a celui transfrontalier. Actorii locali se vor implica activ în dezvoltarea și adaptarea învățământului tehnic și profesional la nevoile investitorilor și antreprenorilor locali, respectiv în formare profesională continuă, care va asigura necesarul de forță de muncă calificată pentru companiile nou-instalate și cele deja existente în zonă. Investitorii și întreprinzătorii locali vor beneficia de un sprijin activ din partea administrației locale, sub forma facilităților fiscale, a serviciilor publice de calitate și a reducerii birocrăției, precum și a furnizării de informații cu privire la oportunitățile locale de afaceri. De asemenea, în zonă va funcționa o rețea activă de structuri asociative, clustere și grupuri de producători, care vor furniza actorilor din domeniu servicii de afaceri complexe și profesionale (informare, consultanță, promovare, networking, transfer tehnologic, training etc.). În paralel, întreprinzătorii agricoli din jurul municipiului vor beneficia de sprijin financiar pentru extinderea și modernizarea fermelor, a spațiilor de depozitare a produselor agro-alimentare, a unităților de procesare primară, instalarea tinerilor fermieri, etc.

Ținta specifică 4. Comunitate prietenoasă cu mediul înconjurător (corespunzătoare Priorității nr. 4 din SIDU)

În anul 2023, Zona Metropolitană Vaslui va fi un etalon al dezvoltării durabile, o adevărată "comunitate verde", printr-o serie de investiții integrate: extinderea și modernizarea spațiilor verzi existente; ecologizarea și amenajarea unor cursuri de apă ce vor fi transformate în adevărate culoare ecologic; sistem de management integrat al deșeurilor funcțional; sisteme de colectare a apelor uzate și de epurare

extinse, inclusiv în zonele periurbane, și fiabile; arii protejate și habitate naturale corespunzător conservate etc.

5. Comunitate atractivă pentru locuitorii actuali și viitori (corespunzătoare Priorității nr. 5 din SIDU)

La orizontul anului 2023, Zona Metropolitană Vaslui va fi o comunitate atractivă pentru locuitorii actuali și migranții din alte zone ale țării și din străinătate, prin prisma măsurilor prevăzute în prezenta strategie (acces la infrastructură și servicii publice de calitate, crearea de noi locuri de muncă și încurajarea antreprenoriatului, îmbunătățirea accesibilității și mobilității etc.). La acestea se vor adăuga măsurile specifice de retenție a persoanelor și familiilor tinere în zonă, precum construcția de locuințe în regim de închiriere pentru tineri sau construcția de noi creșe și grădinițe.

4.1. Contextul strategic

4.1.1. Contextul strategic european

Strategia „Europa 2020” - Obiectivul general al acestei strategii este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Cele trei priorități stabilite în cadrul acestei strategii sunt:

- Creștere inteligentă
- Creștere durabilă
- Creștere favorabilă incluziunii sociale.

Printre țintele Strategiei Europa 2020 se numără:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
- emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990
- 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile
- creșterea cu 20% a eficienței energetice
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 40%
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 de milioane.

De asemenea, strategia include și 11 obiective tematice care se doresc a fi realizate în perioada 2014-2020:

- Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării
- Îmbunătățirea accesului la și a utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor

- Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
- Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
- Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
- Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie
- Promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă
- Investiții în competențe, educație și învățare continuă
- Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
- Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică

Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 privind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) prevede la art. 7 obligativitatea ca cel puțin 5% din fondurile FEDR pentru Obiectivul de investiții pentru creștere economică și locuri de muncă alocate la nivel național trebuie dedicate dezvoltării urbane durabile. Dezvoltarea urbană durabilă poate fi implementată prin intermediul instrumentului ITI (Investiții Integrate Teritoriale) (conform art. 36 al Regulamentului (UE) nr. 1301/2013), prin intermediul unui program operațional dedicat, sau prin intermediul unei axe prioritare dedicate.

În România, dezvoltarea urbană durabilă va fi implementată prin intermediul axei prioritare 4 a Programului Operațional Regional 2014-2020 (POR). Axa prioritară 4 combină prioritățile de investiții aferente obiectivelor tematice: OT 4 - economii cu emisii scăzute de carbon; OT 6 - protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor; OT 9 – promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; și, OT 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții. Deși OT-urile selectate pentru axa de dezvoltare urbană nu acoperă în totalitate domenii esențiale pentru promovarea unei dezvoltări urbane durabile comprehensive (ex. economic, social, etc.), proiectele care sunt parte a strategiilor integrate de dezvoltare urbană vor fi finanțate, cu prioritate, în celelalte axe prioritare ale POR sau ale programelor operaționale relevante.

Axa prioritară 4 se adresează autorităților și instituțiilor publice locale din municipiile reședință de județ (inclusiv localitățile din zona funcțională urbană – după caz), cu excepția municipiului Tulcea (care va beneficia de finanțare din cadrul axelor prioritare tematice din bugetul alocat ITI Delta Dunării). Conform art. 7 din Regulamentul FEDR, existența unor strategii integrate de dezvoltare urbană care să aibă în vedere rezolvarea **problemelor economice, de mediu, climatice, demografice și sociale** din orașe, constituie condiția pentru obținerea finanțării din axa prioritară pentru dezvoltare urbană.

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii, stabilind ca obiective:

1. Amenajarea policentrică a teritoriului
2. O nouă relație urban-rural
3. Accesul egal la infrastructură și cunoaștere
4. Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines)

indică trei priorități:

- Îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător
- Încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman

Conectarea Europei – are scopul de a accelera investițiile pe termen lung în drumuri, căi ferate, rețele energetice, conducte și rețele de mare viteză în bandă largă.

- **Ameliorarea legăturilor de transport** – investiții în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri și călători, în special între vestul și estul Europei. Investițiile se vor axa pe moduri de transport ecologice și durabile.
- **Conectarea rețelelor energetice** – realizarea de conexiuni între țările UE, care să faciliteze furnizarea energiei - atât a celei tradiționale, cât și a energiei provenind din surse regenerabile.
- **Sprijinirea rețelelor digitale de mare viteză** – crearea de rețele în bandă largă și furnizarea de servicii digitale paneuropene. Se vor acorda subvenții pentru crearea infrastructurii necesare în vederea introducerii serviciilor de identificare digitală, precum și a serviciilor electronice în domeniul achizițiilor publice, sănătății, justiției și operațiunilor vamale. Bani vor fi utilizați pentru a asigura conectarea și interoperabilitatea serviciilor naționale.

CARTA ALBĂ Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor – stabilește următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

În contextul Rețelelor Trans Europene de Transport, Agenția Executivă pentru Dezvoltarea Rețelelor Transeuropene de Transport monitorizează pregătirea și implementarea proiectelor aferente celor 30 de axe prioritare definite în decizia nr. 884/2004/EC.

Energie 2020: O strategie pentru energie competitivă, sustenabilă și sigură COM(2011) 21 din 26.1.2011 – țintește realizarea unei Europe eficiente din punct de vedere energetic; construirea unei adevărate piețe integrate pan-europene de energie; sporirea puterilor consumatorilor și atingerea celui mai înalt nivel de siguranță și securitate; extinderea poziției de lider a Europei în domeniul tehnologiilor energetice și al inovării; consolidarea dimensiunii externe a pieței energetice a UE.

Regiunile cunoașterii - scopul de a întări potențialul Regiunilor Europene, și în particular de a încuraja și sprijini dezvoltarea, în întreaga Europă, în “clustere orientate pe cercetare”, universități asociate, centre de cercetare, întreprinderi și autorități regionale.

Strategia Dunării este o platformă pentru încurajarea parteneriatelor, atât între autoritățile locale și regionale, cât și între autorități, mediu privat și sectorul neguvernamental, prin generarea de proiecte pentru dezvoltarea regiunii Dunării. Această strategie are patru piloni:

- conectivitatea (transport durabil, rețele de energie, turism și cultură);
- protecția mediului, a resurselor de apă și managementul riscurilor;
- prosperitate și dezvoltare socio-economică (educație, cercetare, dezvoltare rurală, competitivitate, piața internă);
- îmbunătățirea sistemului de guvernare (capacitate instituțională și securitate internă)

4.1.2. Contextul strategic național:

Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 70%
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
- emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900
- 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile
- creșterea cu 19% a eficienței energetice
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000.

La nivelul Statelor Membre, Strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul **Programelor Naționale de Reformă** (PNR).

Acordul de parteneriat 2014-2020 (varianta aprobată de Guvern, martie 2014) are ca și obiectiv global Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială între România și statele membre ale UE. Pentru a atinge aspirațiile de creștere economică și pentru a avea o economie modernă și competitivă, România trebuie să răspundă următoarelor provocări: competitivitatea și dezvoltarea locală, oamenii și societatea, infrastructura, resursele și administrația și guvernarea.

Astfel, pentru fiecare provocare au fost identificate obiective (corelate cu obiectivele tematice de la nivelul UE) și priorități de dezvoltare pentru perioada 2014-2020:

- Provocarea 1 – Competitivitatea și dezvoltarea locală
- Provocarea 2 – Oamenii și societatea

- Provocarea 3 – Infrastructura
- Provocarea 4 – Resursele
- Provocarea 5 – Administrația și guvernarea

Programul Operațional Regional 2014-2020 își propune ca și obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Axele prioritare definite în cadrul POR 2014-2020 sunt:

1. Îmbunătățirea activităților de transfer tehnologic
2. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
3. Eficiența energetică în clădiri publice
4. Sprijinirea dezvoltării urbane
5. Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului
6. Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală
7. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale
8. Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban
9. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale
10. Îmbunătățirea activității cadastrale
11. Asistență tehnică

Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020

Plecând de la experiența perioadei de programare 2007-2013, în scopul asigurării unei mai bune coordonări a procesului de gestionare a fondurilor europene, a unei abordări integrate a proiectelor majore de investiții vizând îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin Tratatul de Aderare precum și prin alte directive europene a căror perioadă de implementare se încheie la orizontul anilor 2020, Guvernul a

stabilit necesitatea grupării priorităților de investiții aferente sectoarelor infrastructurii majore de transport, mediu și energie într-un singur program operațional - Programul Operațional Infrastructură Mare.

Axele prioritare ale POIM 2014-2020:

Transport:

1. Dezvoltarea rețelei TEN-T pe teritoriul României
2. Creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T
3. Dezvoltarea unui sistem de transport sigur și prietenos cu mediul

Mediu:

4. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
5. Protejarea și refacerea biodiversității, remedierea solurilor contaminate și monitorizarea calității aerului
6. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

Energie curată și Eficiență Energetică:

7. Energie sigură și curată pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon
8. Asistență tehnică

Programul Operațional Competitivitate 2014-2020

În cadrul POC 2014-2020 au fost identificate trei axe prioritare:

1. Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor
2. Tehnologia Informatiei si Comunicatiilor (TIC) pentru o economie digitala competitivă
3. Asistență tehnică

Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

În cadrul POCU 2014-2020 au fost identificate următoarele axe prioritare:

1. Inițiativa "Locuri de muncă pentru tineri"

2. Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEET
3. Locuri de muncă pentru toți
4. Incluziunea socială și combaterea sărăciei
5. Educație și competențe
6. Asistență tehnică

Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 își propune să consolideze capacitatea administrativă a autorităților și instituțiilor publice, contribuind astfel la susținerea creșterii durabile în România.

POCA 2014-2020 este structurat pe trei axe prioritare și are rolul de a contribui la crearea unei administrații publice moderne capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică a țării, prin intermediul unor servicii publice, investiții și reglementări de calitate, contribuind la atingerea obiectivelor strategiei 2020:

1. Guvernare eficientă, predictibilă și transparentă
2. Administrație accesibilă
3. Asistență tehnică

Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020 își propune ca și obiectiv general asigurarea sprijinului necesar implementării eficiente și transparente a fondurilor ESI alocate României în cadrul Politicii de Coeziune a UE, precum și pregătirii următoarei perioade de programare.

Strategia POAT 2014-2020 cuprinde două direcții principale de acțiune:

- 1) Sprijin pentru beneficiari în implementarea proiectelor finanțate din fondurile ESI, precum și pentru promovarea utilizării fondurilor și a rolului politicii de coeziune către beneficiari și publicul larg. Această direcție de acțiune va fi pusă în practică prin intermediul:
 - Axei prioritare 1 "Capacitatea beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte finanțate din fondurile ESI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri"
- 2) Sprijin pentru sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor ESI prin asigurarea resurselor umane, a cadrului adecvat și a instrumentelor necesare. Această direcție de acțiune va fi implementată prin intermediul:

- Axei prioritare 2 "Sprijin pentru coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor ESI"
- Axei prioritare 3 "Resursele umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor ESI în România".

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007 – 2013 și 2020, 2030 – obiective:

- modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes European și național, creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor;
- liberalizarea pieței interne de transport;
- stimularea dezvoltării economiei și a competitivității;
- întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național;
- compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Strategia de transport intermodal în România 2020 – obiective avute în vedere:

- modernizarea și/sau construirea unor terminale intermodale și a infrastructurii aferente
- realizarea unor servicii intermodale de calitate
- implementarea unui sistem de urmărire, planificare și management a transportului intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piață
- stimularea promovării sistemului național de transport intermodal

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026

are ca principale obiective transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030. Obiectivele pentru 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 – are următoarele obiective:

- Valorificarea periferialității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental

- Racordarea și rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare
- Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane
- Afirmarea solidarității urban-rural
- Dezvoltarea rurală
- Consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale
- Dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii
- Creșterea competitivității teritoriale
- Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

4.1.3. Contextul strategic regional

Strategia de Dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020:

Obiectiv general: Derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conducă la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României.

Priorități tematice și obiective specifice regionale:

1. Îmbunătățirea capitalului uman – cu următoarele obiective specifice:

1.1. Creșterea ocupării în rândul tinerilor și a grupurilor vulnerabile;

1.2. Îmbunătățirea accesului și a participării la educație și instruire de calitate;

1.3. Creșterea accesului la servicii de sănătate de calitate;

1.4. Promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin.

2. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne – cu obiectivele specifice:

2.1. Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității prin realizarea de investiții în infrastructura de transport;

2.2. Stimularea atractivității și economiei locale prin creșterea accesului infrastructura TIC de calitate;

3. Sprijinirea unei economii competitive și a dezvoltării locale – cu următoarele obiective specifice:

- 3.1. Sprijinirea competitivității și a inovării mediului economic, promovarea rezultatelor obținute;
- 3.2. Impulsionarea sectorului de cercetare-dezvoltare, în special a cercetării aplicate;
- 3.3. Îmbunătățirea accesului firmelor la servicii de afaceri de calitate;
- 3.4. Sprijinirea exporturilor și a competitivității produselor locale la export;
- 3.5. Sprijinirea dezvoltării urbane;
- 3.6. Sprijinirea dezvoltării zonelor rurale;
- 3.7. Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent.
4. Optimizarea utilizării și protejarea resurselor naturale – cu obiectivele specifice:
 - 4.1. Promovarea eficienței energetice;
 - 4.2. Protejarea mediului și a biodiversității prin realizarea de investiții specifice.

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est pentru perioada 2014-2020:

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Est în perioada 2014-2020 are la bază patru priorități verticale – sau patru sectoare de specializare inteligentă: sectorul agroalimentar, sectorul biotehnologii, sectorul confecției-textile și sectorul IT&C.

Strategia de specializare inteligentă a Regiunii Nord-Est este gândită să intervină la patru mari niveluri:

Prioritatea orizontală 1 – Dezvoltarea competențelor de inovare în rândul noilor generații

Acest nivel este unul de bază, fundamental, absolut necesar pentru reușita, pe termen lung, a tuturor celorlalte măsuri ale strategiei. Aceasta deoarece el adresează atât problema *mentalităților* – cele care creează contextul în care vor fi folosite echipamentele, clădirile sau serviciile de inovare, cât și problema *competențelor* de inovare, mai ales la nivelul generațiilor viitoare – cele care vor fi beneficiare ale investițiilor prezente în inovare și responsabile pentru gestionarea acestora în viitor.

Prioritatea orizontală 2 – Sprijinirea întreprinderilor inovative din Regiunea Nord-Est

Nu este de ajuns să pregătim, la nivel înalt, tineri cu competențe de inovare deosebite – ei trebuie și încurajați să demareze noi afaceri, capabile să

valorifice rezultatele cercetărilor din domeniile prioritare. De asemenea, firmele inovatoare existente trebuie sprijinite și stimulate, pentru a deveni vectori ai dezvoltării sectoarelor de specializare inteligentă.

Prioritatea orizontală 3 – Sprijinirea inițiativelor de clusterizare existente și emergente, ca suport pentru dezvoltarea sistemului regional de inovare

Pentru a nu rămâne un rezultat întâmplător al unei conjuncturi fericite (de tipul „omul sfințește locul”) inovarea trebuie sprijinită de o manieră sistemică. Din acest punct de vedere, în Regiunea Nord-Est se consideră că soluția optimă de acțiune este prin intermediul creării, consolidării și sprijinirii rețelelor de afaceri și a clusterelor de a demara activități de cercetare-dezvoltare-inovare.

Prioritatea orizontală 4 – Asistență tehnică

Întrucât aceasta este prima Strategie de Specializare Inteligentă elaborată în Regiunea Nord-Est, e nevoie și de crearea unor sisteme care să asigura buna ei implementare și să documenteze lecțiile învățate în perioada 2014-2020, pentru o mai bună fundamentare a exercițiilor de planificare viitoare.

4.1.4. Contextul strategic județean și local

La elaborarea SIDU Zona Metropolitană Vaslui 2014-2023 s-au avut în vedere o serie de documente de planificare strategică sectorială de la nivel local, precum Planul de Mobilitate Urbană Durabilă, Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă, Master Plan-urile Județene de Apă și Canalizare, respectiv de Deșeuri, Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale 2014-2023, Strategia Educațională a Județului Vaslui 2014-2019, Planul Local de Acțiune pentru Mediu 2013-2018, Strategia de dezvoltare socio-economică a județului Vaslui, PLAI Vaslui 2013-2020, prioritățile acestora regăsindu-se inclusiv în portofoliul de proiecte din Anexă.

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Vaslui:

Obiectivul planului de mobilitate constă în analizarea stării actuale a municipiului Vaslui din diferite perspective, în care infrastructura de transport reprezintă elementul antrenant în dezvoltarea unei localități și a zonei sale urbane funcționale (formată din U.A.T.- urile comunelor Bălteni, Delești, Laza, Lipovăț, Muntenii de Jos, Muntenii de

Sus, Pușcași, Ștefan cel Mare, Tanacu, Văleni și Zăpodeni, care întrețin relații de strânsă cooperare cu municipiul reședință de județ).

Misiunea PMUD: Planul abordează o serie de provocări care reies atât din politica de mobilitate a orașului, cât și din dinamica dintre actorii implicați:

- Provocarea legată de coeziunea teritorială: Planul de Mobilitate Urbană Durabilă face față provocărilor dezvoltării infrastructurii de transport și mobilitate. Politica de mobilitate este concepută în concordanță cu domeniile prioritare de intervenție ale comunității și ale autorităților;
- Planul de mobilitate este elaborat în spiritul protecției mediului și conservării patrimoniului natural, accent punându-se pe crearea traseelor pietonale și reorganizarea circulațiilor, astfel încât calitatea mediului să crească;
- Dezvoltarea intermodalității este fundamentală pentru eficiența politicilor de transport și mobilitate, indiferent dacă se referă la bunuri, mărfuri sau călători. Prin planul de mobilitate sunt propuse măsuri privind implementarea nodurilor intermodale, a punctelor "park and ride", "bike and ride", dar și a zonelor destinate circulației exclusive a pietonilor prin traseele pietonale propuse;
- Având în vedere faptul că spațiile nu au aceeași destinație sau funcție, planul de mobilitate permite reechilibrarea gradului de utilizare a drumurilor publice prin ierarhizarea zonelor de intervenție, pornind de la centrul istoric, zona centrală și până la punctele de penetrație în oraș.

Obiectivele strategice generale ale PMUD:

- O.S.1: Implementarea de sisteme integrate de utilizare teritorială la nivelul municipiului Vaslui
- O.S.2: Îmbunătățirea eficienței serviciilor și infrastructurii de transport la nivelul municipiului Vaslui
- O.S.3: Reducerea necesităților de transport motorizat, reducerea impactului asupra mediului și reducerea consumului de carburant pentru activitățile de transport
- O.S.4: Asigurarea unui nivel optim de accesibilitate în cadrul localității și în cadrul zonei urbane funcționale a municipiului Vaslui
- O.S.5: Asigurarea unui mediu propice pentru populație
- O.S.6: Asigurarea accesibilității la transportul public tuturor categoriilor de persoane, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă al Municipiului Vaslui:

Ținta PAED pentru anul 2020 este de reducere a emisiilor de CO₂ de la nivelul municipiului Vaslui cu 21,3% față de anul 2009, dintre care cu 34,1% în sectorul rezidențial, cu 13,2% în transportul public, cu 36% în iluminatul public, cu 59% în domeniul instalațiilor municipale și cu 27% în sectorul economic privat. Măsurile-cheie de reducere a emisiilor propuse în Plan pentru fiecare sector în parte sunt:

a) în domeniul clădirilor, echipamentelor și instalațiilor municipale:

- reabilitarea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare (investiție demarată cu fonduri POS MEDIU 2007-2013 care va continua cu fonduri POIM 2014-2020);
- forarea de puțuri pentru alimentarea cu apă subterană a municipiului Vaslui (investiție prioritară cuprinsă în Master Plan, care se va realiza cu fonduri POIM 2014-2020);
- implementarea tehnologiei informaționale pentru managementul serviciilor de apă și canalizare (se va realiza cu fonduri POIM 2014-2020, de ex. Sistem SCADA);

b) în domeniul clădirilor, echipamentelor și instalațiilor nemunicipale (de la terți):

- atragerea de investiții care să utilizeze rațional energia, creșterea performanței energetice a clădirilor și echipamentelor de la agenții economici existenți;

c) în domeniul clădirilor rezidențiale deținute de populație:

- continuarea procesului de reabilitare termică a anvelopei blocurilor (deja realizat în proporție de circa 70% cu fondurile proprietarilor) și extinderea acestuia la locuințele individuale;
- îmbunătățirea controlului calitativ a lucrărilor de reabilitare termică de către instituțiile abilitate;
- aplicarea de noi tehnologii în domeniul reabilitării termice a locuințelor;
- certificarea energetică a clădirilor;
- adoptarea progresivă în proiectele noi a cerințelor tehnice pentru realizarea de construcții cu consum zero de energie și utilizarea energiei regenerabile;
- completarea sau înlocuirea sistemelor clasice de încălzire a locuințelor individuale cu unele mai eficiente și cu randament superior;
- instalarea de sisteme de încălzire și de preparare a apei calde care să utilizeze energia regenerabilă;

d) în domeniul clădirilor deținute de municipalitate:

- reabilitarea termică a unităților de învățământ, mai ales a celor cu consumuri ridicate (liceele Procopiu și Mincu);
- completarea sistemelor clasice de producere a energiei termice cu unele performante energetic și care să folosească energia regenerabilă;
- utilizarea de noi tehnologii la reabilitarea termică a clădirilor publice;
- modernizarea sistemelor interioare de utilități publice din unitățile de învățământ cu echipamente performante energetic și cu posibilitatea de a ajusta confortul și consumurile;
- modernizarea sistemelor interioare de iluminat, prin înlocuirea corpurilor cu incandescență cu unele performante, cu posibilitatea de reglaj, durată de viață și confort vizual sporit;
- creșterea performanței energetice a celorlalte clădiri din administrarea municipalității;
- certificarea performanței energetice;
- încheierea de contracte de performanță energetică de tip ESCO și atragerea companiilor de servicii energetice în vederea realizării investițiilor și a exploatării clădirilor;

- realizarea și publicarea periodică a unui inventar al consumurilor energetice al clădirilor publice;
 - transformarea zonei Teatrului de Vară și a parcului aferent într-un complex cultural-educativ-expozițional (Parcul Energiei Regenerabile) care să funcționeze exclusiv pe bază de energie regenerabilă);
 - stabilirea unor standarde de cost cu utilitățile per elev la unitățile de învățământ din municipiu;
 - continuarea procesului de monitorizare a consumurilor clădirilor publice;
- e) în domeniul iluminatului public municipal:*
- continuarea înlocuirii corpurilor de iluminat și a lămpilor cu vapori de mercur cu unele mai eficiente energetic;
 - reproiectarea sistemelor de iluminat pentru a folosi surse eficiente și pentru un management performant, care să conducă la reducerea consumurilor;
 - controlul inteligent de la distanță al iluminatului public – telemanagementul și telegestiunea sistemului;
 - realizarea dimming-ului;
 - implementarea iluminatului public pe bază de energie regenerabilă, progresiv, începând cu spațiile verzi, de agrement, curțile unităților de învățământ;
 - încheierea de contracte de tip ESCO pentru sistemul de iluminat public;
 - introducerea graduală în sistem a tehnologiilor LED, eficiente energetic și luminoase;
- f) în domeniul parcului auto municipal:*
- managementul performant al parcului de mașini deținut de concesionarii serviciilor publice;
 - înnoirea parcului de autovehicule;
 - implementarea tehnologiei informaționale pentru gestionarea serviciilor publice;
- g) în domeniul transportului public:*
- extinderea și modernizarea rețelei de troleibuze (proiect realizat cu fonduri POR 2007-2013);
 - înființarea unor centre intermodale pentru transferul de călători și fluidizarea circulației (proiect realizat cu fonduri POR 2007-2013);
 - achiziționarea de troleibuze;
 - achiziționarea de autobuze cu grad redus de poluare;
 - dispecerizarea centralizată și reglarea comptureizată a traficului mijloacelor de transport în comun;
 - organizarea traficului prioritar pentru mijloacele de transport în comun pe principalele străzi;
 - reorganizarea și modernizarea stațiilor de transport în comun;
 - dotarea mijloacelor de transport cu echipamente atractive pentru pasageri (de ex. monitoare);
- h) în domeniul transportului privat și comercial:*
- reabilitarea și modernizarea străzilor (realizată cu fonduri POR 2007-2013 și de la bugetul local);
 - modernizarea semnalizării rutiere pentru organizarea circulației pe străzi și în intersecții ("unda verde");
 - implementarea sistemelor informaționale de management al traficului și supraveghere video (ultima parțial realizată cu fonduri POR 2007-2013);
 - crearea de parcări ecologice în cartiere și parcări subterane în zona centrală;
 - restricționarea programată a autovehiculelor în zona centrală corelată cu sprijinirea transportului în comun;
 - dirijarea traficului greu către zona de centură (variantă de ocolire cuprinsă în Master Planul General de Transport cu finanțare din POIM 2014-2020);

- instalarea sistemelor de semnalizare rutieră cu panouri solare;
 - promovarea mersului pe jos prin organizarea de zile fără mașină și extinderea zonelor cu acces limitat pentru autovehicule;
 - creșterea numărului de panouri informative privind calitatea aerului ambiental;
 - construirea unei rețele de piste de biciclete (parțial realizată cu fonduri POR 2007-2013);
 - înființarea de puncte de închiriere gratuită a bicicletelor;
 - implementarea unei noi strategii a parcărilor.
- i) în domeniul producției locale de electricitate:*
- valorificarea energetică a deșeurilor municipale prin sisteme de cogenerare;
- j) în domeniul planificării teritoriului:*
- extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale în toate zonele municipiului, inclusiv în suburbii;
 - actualizarea PUG în conformitate cu PAED și PMUD;
 - implementarea PMUD;
 - regularizarea albiei râurilor care tranzitează orașului și transformarea lor în zone de agrement;
 - creșterea suprafeței de spații verzi;
 - amplasarea de fântâni arteziene;
 - aplicarea fermă a reglementărilor locale cu privire la protecția, conservarea și îmbunătățirea spațiilor verzi;
 - aplicarea în politica de urbanism a standardelor de eficiență energetică la clădirile noi și la cele supuse lucrărilor de renovare;
- k) în domeniul achizițiilor publice:*
- introducerea criteriilor de eficiență energetică și de protecție a mediului în procesele de achiziție publică de produse și servicii;
 - achiziționarea de energie electrică certificată ecologic pentru consumul public;
 - efectuarea de „achiziții verzi” în procent de minim 10% din totalul achizițiilor publice;
- l) în domeniul lucrului cu cetățenii și părțile interesate:*
- creșterea capacității Agenției Locale pentru Eficiență Energetică și Mediu;
 - stabilirea de parteneriate europene și inițierea de proiecte comune în domeniul eficienței energetice și al promovării energiilor regenerabile;
 - cofinanțarea publică a proiectelor care promovează creșterea performanței energetice a clădirilor;
 - comunicarea și mediatizarea planului de acțiuni al PAED;
 - informarea periodică a mass-media cu privire la gradul de implementare a PAED;
 - organizarea Zilelor Energiei;
 - participarea la diferite inițiative de la nivel teritorial superior de promovare a aspectelor legate de protecția mediului, schimbările climatice, sustenabilitate, energie (de ex. Ora Pământului);
 - organizarea de evenimente și dezbateri publice cu toți factorii interesați pe teme abordate de PAED;
 - promovarea educației ecologice și a acțiunilor de voluntariat, mai ales în rândul tinerilor;
 - formarea și dezvoltarea competențelor de la nivelul administrației locale în domeniul eficienței energetice, schimbărilor climatice, protecției mediului, sustenabilității etc.

Obiectiv general: Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre județul Vaslui și celelalte județe din România, precum și a decalajelor intrajudețene dintre mediul rural și urban

Obiective strategice:

1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice și sociale, în vederea îmbunătățirii accesibilității județului Vaslui și a creșterii calității vieții
2. Reducerea disparităților dintre localitățile rurale și cele urbane din județul Vaslui prin dezvoltarea și diversificarea economiei rurale
3. Dezvoltarea activităților economice din județul Vaslui, prin valorificarea superioară a resurselor de care dispune, inclusiv a resurselor de energie alternativă
4. Îmbunătățirea condițiilor de mediu și protejarea mediului înconjurător
5. Dezvoltarea turismului prin valorificarea potențialului turistic local
6. Creșterea ocupării și a incluziunii sociale
7. Creșterea calității serviciilor publice
8. Dezvoltarea capacității administrative a administrațiilor publice locale din județ
9. Dezvoltarea cooperărilor internaționale și transfrontaliere

Proiecte prioritare care vizează teritoriul Zonei Metropolitane Vaslui:

1. Înființarea Centrului Cultural "Casa Artelor" Vaslui
2. Construirea și dotarea unui nou sediu pentru Biblioteca Județeană "N.M. Spătarul" Vaslui
3. Reabilitarea și modernizarea drumurilor de interes strategic pentru dezvoltarea județului Vaslui (DJ 247, DJ 207E)
4. Înființarea drumurilor paralele/secundare
5. Completarea Sistemului Integrat de Management al Deșeurilor Solide Vaslui
6. Reabilitarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă și canalizare în localitățile urbane din județul Vaslui
7. Promovarea turistică a județului Vaslui
8. Reabilitarea și modernizarea Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui
9. Înființarea unui centru rezidențial pentru persoane vârstnice în municipiul Vaslui
10. Înființarea unui incubator de întreprinderi sociale
11. Reabilitarea, modernizarea și dotarea Spitalului Județean de Urgență Vaslui
12. Amenajarea Complexului Muzeal Satul Moldovenesc
13. Construcția centurii municipiului Vaslui

Master Plan privind gestionarea deșeurilor în județul Vaslui 2014-2019

Sistemul de gestionare a deșeurilor propus în Masterplan trebuie să îndeplinească un număr de obiective și ținte stabilite în legea românească, ca urmare a transpunerii legislației UE privind deșeurile, și în planurile privind gestionarea deșeurilor adoptate la un nivel mai înalt (național, regional). Principalele obiective și ținte sunt următoarele:

- creșterea ratei de acoperire privind colectarea deșeurilor în județul Vaslui, atât în mediul urban și rural;
- limitarea cantităților de deșeuri biodegradabile care se depozitează;
- creșterea procentului de deșeuri de ambalaje pentru recuperare și reciclare;

- creșterea cantității de deșeuri provenite din echipamente electrice și electronice;
- închiderea depozitelor și gropilor de gunoi neconforme din zonele urbane și rurale.

Master Plan pentru sectorul de apă și apă uzată din județul Vaslui

Obiective specifice:

1. Îndeplinirea condiționalităților de conformare pentru implementarea Directivei 91/271/CEE a CE cu privire la colectarea și tratarea apelor uzate urbane în județul Vaslui
2. Realizarea conformității cu Directiva 98/83/CE cu privire la calitatea apei destinate consumului uman, așa cum a fost transpusă în legislația românească prin Legea nr. 458/2002, cu privire la calitatea apei potabile (modificată prin Legea 311/2004)
3. Îmbunătățirea performanțelor operatorului regional AQUAVAS pentru asigurarea viabilității financiare și operaționale a acestuia, respectiv pentru dezvoltarea durabilă a sistemelor de apă și canalizare.

Strategia Județeană de Dezvoltare a Serviciilor Sociale 2014-2023:

Obiectivele generale ale Strategiei județene de dezvoltare a serviciilor sociale pentru diferitele categorii de beneficiari sunt:

a) pentru copii:

- Promovarea și respectarea drepturilor fundamentale ale copilului, prin creșterea gradului de informare al populației cu privire la acestea;
- Prevenirea separării copiilor de părinți, prin dezvoltarea serviciilor de prevenire la nivelul comunităților locale, diminuarea riscurilor pentru copii cu părinți plecați în străinătate, creșterea responsabilității comunității în vederea prevenirii separării;
- Restructurarea sistemului de protecție a copilului și diminuarea numărului de copii beneficiari ai unei măsuri de protecție, prin diversificarea serviciilor destinate copilului separat de părinți, lărgirea PPP în vederea descentralizării serviciilor, dezvoltarea serviciilor de asistență și suport pentru familie, dezvoltarea calității serviciilor furnizate în prezent, promovarea adopției, dezvoltarea serviciilor pentru copii aflați în conflict cu legea;
- Optimizarea pregătirii specialiștilor care lucrează în domeniul promovării și protecției drepturilor copilului, prin creșterea numărului de specialiști și profesionalizarea resurselor umane.

b) pentru persoanele adulte cu handicap:

- Evaluarea/reevaluarea persoanelor cu handicap în vederea elaborării unui plan de servicii complet capabil să răspundă nevoilor acestora;

- Restructurarea centrelor rezidențiale cu o capacitate mai mare de 50 de locuri;
- Prevenirea instituționalizării și promovarea îngrijirii persoanelor cu handicap în propria familie;
- Înființarea unei rețele de asistenți personali profesioniști care să asigure îngrijirea și integrarea socială a persoanelor cu handicap;
- Promovarea integrării socio-profesionale a beneficiarilor ca persoane active în măsură de a-și controla viața;
- Continuarea procesului de accesibilizare a mediului fizic, informațional a transportului și clădirilor;
- Sensibilizarea opiniei publice cu privire la problematica persoanelor cu dizabilități în vederea combaterii marginalizării și prejudecăților existente;
- Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor cu instituții publice și organizații private;
- Perfecționarea profesională a personalului care desfășoară activități în domeniul protecției persoanei cu handicap;
- Dezvoltarea economiei sociale.

c) pentru victimele violenței în familie:

- Prevenirea violenței în familie în vederea diminuării fenomenului;
- Protecția victimelor violenței în familie și responsabilizarea agresorilor prin constituirea unui cadru instituțional integrat și adoptarea unor măsuri specifice.

d) pentru persoanele vârstnice:

- Sprijinirea dezvoltării capacității autorităților locale de a accesa fonduri în vederea prevenirii instituționalizării vârstnicilor prin crearea de servicii comunitare;
- Dezvoltarea sistemului rezidențial care acordă asistență persoanelor vârstnice cu grad ridicat de dependență;
- Dezinstituționalizarea persoanelor vârstnice pentru care există posibilități de îngrijire la domiciliu și de reintegrare socio-familială;
- Combaterea marginalizării și excluziunii sociale a persoanelor vârstnice;
- Extinderea parteneriatelor publice și private în vederea diversificării serviciilor sociale oferite vârstnicilor;
- Formarea/perfecționarea personalului care lucrează în sistemul de protecție a persoanelor vârstnice, dezvoltarea și profesionalizarea rețelelor de îngrijitori.

Strategia Educațională a județului Vaslui 2014-2019:

Obiective strategice:

I. Resurse umane

1. Asigurarea încadrării cu personal bine pregătit în vederea creșterii accesului la educație de calitate a tuturor copiilor și asigurarea condițiilor necesare implementării descentralizării instituționale
2. Îmbunătățirea activităților de dezvoltare profesională a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic
3. Dezvoltarea competențelor manageriale ale conducerii unităților de învățământ
4. Cuprinderea întregii populații de vârstă școlară în unitățile de învățământ, micșorarea ratei abandonului școlar, școlarizarea adulților prin Programul "A doua șansă"

II. Resurse materiale

1. Eficientizarea rețelei școlare în concordanță cu dinamica populației școlare și cerințele comunităților
2. Modernizarea bazei materiale și a infrastructurii școlilor pe bază de proiecte și programe
3. Finanțarea unităților conexe și a unităților de învățământ preuniversitar de stat conform legislației în vigoare- cerință a eficientizării managementului financiar la nivelul ISJ Vaslui
4. Crearea de condiții în vederea reducerii numărului de unități școlare care nu îndeplinesc standardele obținerii autorizației sanitare de funcționare

III. Resurse curriculare

1. Creșterea calității inspecției școlare prin aplicarea integrală a prevederilor noului Regulament al inspecției școlare, punându-se accent pe activitate de consiliere a managerilor școlari, a personalului didactic și didactic auxiliar
2. Aprofundarea Curriculum-ului Național și cel la decizia școlii, creșterea calității procesului educațional în conformitate cu standardele prevăzute în Legea calității
3. Stimularea activităților educative școlare și extracurriculare, a activităților de performanță ale elevilor prin programe complexe de acțiuni desfășurate la nivelul școlii, comunității, județului precum și a calendarului național specific
4. Asigurarea concordanței între dezvoltarea învățământului profesional și tehnic și cerințele pieței muncii la nivel local, național și european

IV. Relația cu comunitatea

1. Optimizarea relațiilor cu comunitatea prin respectarea unor norme de conduită cu autoritățile locale, eficientizarea acestora în folosul beneficiarilor direcți
2. Promovarea imaginii inspectoratului școlar
3. Dezvoltarea dimensiunii europene a educației oferite de unitățile școlare din județul Vaslui, în vederea atingerii obiectivelor asumate de România prin Strategia Europa 2020

Planul Local de Acțiune pentru Învățământul Profesional și Tehnic Vaslui 2013-2020

Obiectiv general: Dezvoltarea structurii ÎPT în concordanță cu dinamica unei societăți bazate pe cunoaștere, cu tendințele dezvoltării socio-economice din regiunea Nord-Est

Obiective specifice:

1. Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.
2. Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de calificare prin programe de formare profesională continuă.
3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială
4. Dezvoltarea resurselor umane din sistemul IPT în vederea asigurării calității în formare
5. Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare IPT, în vederea asigurării calității în formare

Planul Local de Acțiune pentru Mediu Vaslui 2013-2018

Principalele probleme de mediu identificate la nivel județean (în ordinea priorității): poluarea apelor de suprafață, calitatea și cantitatea apei potabile, poluarea

atmosferei, poluarea solului și a apelor subterane, gestiunea deșeurilor, pericole generate de catastrofe, fenomene naturale și antropice, degradarea mediului natural și construit, urbanizarea mediului, educația ecologică, transporturile, turismul și agrementul.

Obiective:

1. identificarea, evaluarea și ierarhizarea problemelor de mediu, stabilirea priorităților pentru acțiune;
2. îmbunătățirea condițiilor de mediu din comunități prin implementarea acțiunilor de soluționare a problemelor de mediu prioritare;
3. promovarea conștientizării publicului și implicarea acestuia în elaborarea și implementarea planului;
4. promovarea parteneriatului între autoritățile locale și alte sectoare ale comunității;
5. întărirea capacității instituțiilor locale în administrarea și implementarea programelor pentru protecția mediului;
6. implementarea mai eficientă a legislației pentru protecția mediului.

4.2. Priorități. Obiective specifice. Măsuri.

În tabelul de mai jos sunt prezentate sintetic prioritățile, obiective specifice și măsurile cuprinse în SIDU, precum și legăturile acestora cu provocările din Articolul 7 al Regulamentului nr. 1301/2013, cu obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020, precum și cu programele de finanțare nerambursabilă disponibile în perioada de programare 2014-2020.

Priorități	Obiective specifice (SMART)	Provocări din Art. 7 al Regulamentului (UE) nr. 1301/2013 abordate de obiectivul specific al SIDU	Măsuri	Corelarea cu obiectivele tematice ale Strategiei EUROPA 2020	Corelarea cu Programele Operaționale aferente perioadei de programare 2014-2020
1. Reducerea emisiilor de CO2	1.1. Îmbunătățirea mobilității și	Climatice	1.1.1. Încurajarea transportului în	Promovarea unor sisteme de	POIM 2014-2020 POR 2014-2020

și adaptarea la schimbările climatice a Zonei Metropolitane Vaslui	accesibilității de la nivel metropolitan, în vederea reducerii emisiilor de CO2 din sectorul de transport cu minim 2% ⁹ până în anul 2023		comun și a celui nemotorizat 1.1.2. Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale 1.1.3. Îmbunătățirea accesului municipiului la rețeaua TEN-T, la cea de poli urbani și la zona periurbană	<i>transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore.</i>	<i>PNDR 2014-2020</i>
	1.2. Creșterea performanței energetice a fondului construit și a infrastructurii edilitare de la nivel metropolitan, în vederea reducerii emisiilor de CO2 din sectorul clădirilor rezidențiale, publice și a iluminatului public cu minim 5% ¹⁰ până în anul 2023	Climatice	1.2.1. Creșterea eficienței energetice și promovarea utilizării energiilor regenerabile 1.2.2. Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale	<i>Sprrijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de CO2 în toate sectoarele</i>	<i>POR 2014-2020 POIM 2014-2020</i>
	1.3. Îmbunătățirea adaptării zonei metropolitane la schimbările	Climatice	1.3.1. Prevenirea riscurilor și îmbunătățirea gestiunii situațiilor	<i>Promovarea adaptării la schimbările climatice,</i>	<i>POC RO-MD 2014-2020 POIM 2014-2020 PNDR 2014-2020</i>

⁹ Țintă de reducere a emisiilor de CO2 estimată plecând de la prognoza indicelui de motorizare din PMUD (135 de autoturisme/1.000 de locuitori în 2023, față de 189/1000 în 2017, echivalentul unei reduceri a parcului auto cu 8% în termeni absoluți), concomitent cu achiziționarea a 18 mijloace de transport ecologice.

¹⁰ Țintă de reducere a emisiilor determinată plecând de la ipoteza creșterii ponderii locuințelor (individuale și colective) reabilite termic de la 36,9% (la recensământul din 2011) la 50% în 2023.

	climatice, în vederea reducerii numărului de victime la maxim 5 ¹¹ , până în anul 2023		de urgență	<i>prevenirea și gestionarea riscurilor</i>	
2. Creșterea calității vieții locuitorilor din Zona Metropolitană Vaslui	2.1. Îmbunătățirea accesului locuitorilor zonei metropolitane la infrastructură și servicii publice de calitate, astfel încât Indicele de Dezvoltare Umană Locală să crească cu minim 5 puncte ¹² până în anul 2023	Sociale	2.1.1. Asigurarea accesului nediscriminator la infrastructură și servicii educaționale de calitate la toate nivelurile 2.1.2. Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate și marginalizate 2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a	<i>Promovarea ocupării forței de muncă și a mobilității forței de muncă de muncă</i> <i>Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei</i> <i>Investițiile în educație, competențe și învățarea pe tot parcursul vieții</i>	<i>POR 2014-2020</i> <i>POCU 2014-2020</i> <i>POAD 2014-2020</i> <i>PNDR 2014-2020</i>

¹¹ Persoane decedate ca urmare a manifestării unor hazarde naturale (inundații, alunecări de teren, cutremure, vijelii). Nu include persoanele afectate de incendii, care sunt rareori determinate de factori climatici.

¹² Acest ritm de creștere al IDUL (de la 89, valoarea de referință determinată la nivelul municipiului Vaslui de Banca Mondială pentru anul 2011, la 94 de puncte, valoare ce va fi determinată și comunicată de Banca Mondială la orizontul anului 2023, după publicarea rezultatelor finale ale recensământului din 2021 de către INS. La nivel de zonă metropolitană, nu este posibilă metodologic determinarea unei valori medii a IDUL, însă se preconizează o creștere a valorii acestui indicator cu minim 5 puncte față de valoarea de referință în cazul fiecărei UAT componente, în condițiile în care populația din zona periurbană va beneficia de serviciile publice îmbunătățite din nucleul urban) ar permite Municipiului Vaslui să ajungă la un indice de dezvoltare umană egal cu cel înregistrat în prezent de polii urbani de dezvoltare Bacău și Suceava, cele mai dezvoltate comunități urbane din Regiunea Nord-Est (exceptând Polul de Creștere Iași, care este centrul regional polarizator, cu statut de pol de creștere urbană)

			sportului și de petrecere a timpului liber 2.1.4. Creșterea accesului populației la infrastructură și servicii de sănătate		
	2.2. Asigurarea bunei guvernante la nivel metropolitan, astfel încât valoarea investițiilor realizate de autoritățile locale să crească cu minim 15% ¹³ până în anul 2023	Sociale	2.2.1. Îmbunătățirea cadrului strategic și de planificare la nivel local 2.2.2.. Îmbunătățirea accesului populației la servicii electronice 2.2.3. Întărirea cooperării teritoriale la nivel metropolitan, județean, național și european 2.2.4. Dezvoltarea resurselor umane din administrația locală	Îmbunătățirea eficienței administrației publice Îmbunătățirea accesului, a utilizării și a calității TIC	POCA 2014-2020 POCU 2014-2020 PNDR 2014-2020 POC RO-MD 2014-2020 URBACT III INTERREG EUROPE
3. Creșterea competitivității economiei metropolitane și generarea de noi locuri de muncă	3.1. Sporirea atractivității zonei metropolitane pentru investitori și antreprenori, care să conducă la creșterea numărului de salariați din	Economice	3.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor și a transferului tehnologic 3.1.2. Creșterea competitivității sectorului IMM și	Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării Îmbunătățirea competitivității IMM, a sectorului agricol	POR 2014-2020 POC 2014-2020 PNDR 2014-2020

¹³ Ritm de creștere determinat pe baza ipotezei de absorbție completă a fondurilor alocate municipiului Vaslui în cadrul AP 4 a POR 2014-2020 (circa 28 mil. Euro față de 20 mil. Euro în perioada anterioară de programare), respectiv a menținerii constante a investițiilor publice din alte surse (buget local, buget de stat, credite etc.) comparativ cu perioada 2007-2016.

	sectorul privat cu minim 1.000 ¹⁴ , până în anul 2023		<p>sprrijinirea investițiilor și a antreprenoriatului</p> <p>3.1.3. Modernizarea sectorului agro-food și creșterea valorii adăugate generate de acesta</p> <p>3.1.4. Îmbunătățirea valorificării resurselor turistice din zonă în scop economic</p>	<i>și a pescuitului și acvaculturii</i>	
4. Asigurarea unei creșteri durabile a Zonei Metropolitane Vaslui	<p>4.1. Creșterea accesului populației la infrastructură tehnico-edilitară și de mediu, astfel încât minim 85%¹⁵ din cetățenii Zonei Metropolitane să aibă acces la sisteme centralizate de apă și apă uzată, respectiv 100% la servicii de salubritate¹⁶, până în anul 2023</p>	Mediu	<p>4.1.1. Îmbunătățirea accesului populației la sisteme centralizate de apă și apă uzată</p> <p>4.1.2. Asigurarea managementului integrat al deșeurilor</p> <p>4.1.3. Asigurarea unor spații verzi și publice de calitate, inclusiv prin reconversia funcțională a terenurilor degradate sau</p>	<i>Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor</i>	<i>POIM 2014-2020 PNDR 2014-2020</i>

¹⁴ S-a estimat că minim 500 de locuri de muncă (100 agenți economici x 5 locuri noi de muncă/entitate) vor fi create de întreprinderile care vor beneficia de o formă publică de sprijin în cadrul POR (microîntreprinderi, IMM-uri, centre de informare și transfer tehnologic și PNDR 2014-2020 (exploatații agricole, unități cu profil agroalimentar, unități cu profil industrie și servicii din comunele învecinate). Alte minim 500 de noi locuri de muncă sunt estimate să provină din atragerea de investitori străini (2 investitori x 250 de salariați/companie).

¹⁵ Țintă asumată prin Master Planul pentru sectorul de apă și apă uzată din județul Vaslui

¹⁶ Țintă asumată în cadrul proiectului SMID Vaslui

			neutilizate 4.1.4. Conservarea biodiversității și asigurarea calității factorilor de mediu		
5. Revitalizarea demografică a Zonei Metropolitane Vaslui	5.1. Creșterea atractivității zonei metropolitane pentru locuitorii actuali și migranții din alte zone, astfel încât populația stabilă să crească cu minim 1.000 de persoane ¹⁷ până în anul 2023	Demografice	5.1.1. Stimularea retenției și ocupării populației tinere la nivel metropolitan	<i>Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei</i>	<i>n.a.</i>

În continuare, sunt prezentate în detaliu prioritățile, obiectivele specifice, precum și măsurile SIDU, inclusiv arborii problemelor și obiectivelor pentru fiecare obiectiv în parte, așa cum au fost aceștia definiți în cadrul grupurilor de lucru tematice pentru elaborarea strategiei. Aceștia cuprind alternativele considerate de participanți optime pentru soluționarea problemelor-cheie identificate în faza de elaborare a analizei-diagnostic a situației existente. Pentru fiecare obiectiv specific în parte, au fost menționate și alternativele la care s-a renunțat, însoțite de o justificare a motivelor pentru care s-a renunțat la acestea.

Criteriile care s-au avut în vedere la selectarea alternativelor au fost:

- *urgența intervenției* (cu o preferință pentru intervențiile care răspund unei constrângeri legale, de tipul directivelor europene în domeniul infrastructurii de apă și apă uzată. sau unei probleme stringente la nivel local);
- *gradul de maturitate al soluției propuse* (preferință acordându-se acelor intervenții pentru care au fost deja elaborate studii, documentații tehnico-economice etc.);
- *corelarea cu alte documente strategice* (cu o preferință pentru intervențiile prevăzute în documente strategice de la nivel teritorial superior, precum Master Plan-ul General de Transport al României, sau sectoriale, precum Planul de Mobilitate Urbană Durabilă sau Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă);
- *disponibilitatea sursei de finanțare* (fiind preferate proiectele care pot obține finanțări nerambursabile);
- *costurile asociate cu implementarea respectivei soluții raportate la impactul lor asupra dezvoltării* (în lipsa unor analize cost-beneficiu, imposibil de realizat în condițiile lipsei documentațiilor tehnico-economice pentru toate proiectele, s-

¹⁷ Prognoză bazată pe ipoteza menținerii unui ușor sold pozitiv al mișcării naturale (nașteri minus decese - de circa 150 persoane/an), concomitent cu menținerea balanței migrației interne și externe înregistrate la recensământul din 2011

au avut în vedere mai ales proiecte cu o valoare mai mică de 10 mil. Euro, mai facil de implementat, a căror valoare cumulată să nu depășească cu mai mult de 50% bugetul operațional estimat de Banca Mondială pentru UAT-urile componente)

Evaluarea tuturor soluțiilor luate în considerare raportat la aceste criterii s-a făcut pe baza unei matrici multicriteriale, în care fiecare item sus-menționat a primit același punctaj.

Prioritatea 1. Reducerea emisiilor de CO2 și adaptarea la schimbările climatice a Zonei Metropolitane Vaslui

Justificare: Planul de Mobilitatea Urbană Durabilă, Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și rapoartele privind starea mediului elaborate de APM Vaslui indică faptul că sectorul transportului (inclusiv public), cel al clădirilor rezidențiale și publice, precum și cel echipamentelor municipale (de ex. iluminat public) reprezintă principalele surse de emisii de CO2 de la nivel local. Problemele cronice de mobilitate de la nivel metropolitan, precum tranzitarea traficului greu, starea tehnică necorespunzătoare a diferitelor tipuri de drumuri, mobilitatea redusă din cauza capacității limitate a străzilor și a insuficienței locurilor de parcare, alternativele reduse de mobilitate nemotorizată, preferința locuitorilor pentru deplasarea cu autoturismul personal în defavoarea transportului public insuficient de atractiv etc., concomitent cu creșterea continuă a parcului auto și vechimea acestuia, au condus la creșterea emisiilor de CO2 din sectorul transporturilor, devenit principala amenințare la adresa calității mediului înconjurător, a sănătății, confortului și siguranței cetățenilor.

În altă ordine de idei, deși emisiile din sectorul construcțiilor sunt în scădere pe fondul demarării măsurilor de reabilitare termică în urmă cu peste 10 ani, peste 30% dintre blocurile de locuințe și majoritatea clădirilor publice ridicate în perioada comunistă cu materiale ineficiente și de proastă calitate încă generează consumuri ridicate de energie. În plus, fațadele deteriorate ale acestora dau un aspect inestetic localităților din zonă. În mod similar, sistemul de iluminat public existent nu acoperă toată suprafața acestora și este uzat fizic și moral, costurile cu mentenanța și operarea acestuia fiind o povară pentru bugetele locale.

Zona municipiului Vaslui este una expusă diferitelor tipuri de hazarde naturale (inundații, alunecări de teren și eroziune, cutremure etc.), dar și confruntată cu o intensificare a fenomenelor asociate schimbărilor climatice, mai ales sub forma creșterii temperaturilor și a apariției secetei. Infrastructura de prevenire, avertizare și intervenție pentru gestionarea potențialelor situații de urgență este, cu mici excepții, mai veche de 30 ani. De asemenea, la nivel local nu există un calendar clar de măsuri pentru adaptarea la schimbările climatice ce afectează zona.

Obiectivul specific 1.1. Îmbunătățirea mobilității și accesibilității de la nivel metropolitan, în vederea reducerii emisiilor de CO2 din sectorul de transport cu minim 2% până în anul 2023

Arborele problemelor

Cauze indirecte	Cauze directe	Problemă majoră	Efecte directe	Efecte indirecte
-----------------	---------------	-----------------	----------------	------------------

Deficiențele legate de serviciile de transport public (trasee, parc auto, trasee, stații, intermodalitate, depou etc.)	Atractivitate redusă a transportului în comun și nemotorizat etc.)	Emisiile ridicate de CO2 din sectorul de transport	Timpuri ridicați de deplasare Costuri mari cu combustibilii Risc ridicat de accidente Poluare fonică Poluarea aerului	Mobilitate teritorială redusă a populației Victime omenești și pagube materiale în urma accidentelor Confort redus al populației Accentuarea efectelor schimbărilor climatice
Lipsa unui sistem integrat de piste de bicicletă și de zone de stocare / închiriere a acestora				
Lipsa unui sistem integrat de zone și pasaje pietonale				
Număr mare de străzi nemodernizate sau în stare tehnică necorespunzătoare din municipiul Vaslui	Mobilitate redusă pentru toate modalitățile de transport în municipiul Vaslui și în localitățile rurale din Zona Metropolitană			
Deficitul de locuri parcare (inclusiv de tip Park&Ride) și gestiunea ineficientă a parcarilor existente				
Ineficiența sistemului de semaforizare a unor intersecții și lipsa unui sistem de management al traficului				
Gradul redus de modernizare a rețelei de drumuri comunale				
Tranzitarea municipiului de către traficul greu				
Starea tehnică necorespunzătoare a unor drumuri județene care leagă municipiul de zona sa periurbană, de poliile urbane din regiune și de rețelele TEN-T	Accesul dificil la zona periurbană, poliile urbane din regiune și rețeaua TEN-T			

Arborele obiectivelor:

Activități (alternative selectate)	Măsurile	Obiectiv	Rezultate	Impact
Îmbunătățirea	Încurajarea	Reducerea	Timpuri reduși de	Mobilitate

<p>rutelor, traseelor, stațiilor și vehiculelor de transport de călători, mentenanța și monitorizarea sistemului de transport public integrat din municipiul Vaslui.</p>	<p>transportului în comun și a celui nemotorizat</p>	<p>emisiilor de CO2 din sectorul de transport</p>	<p>deplasare</p> <p>Costuri mai mici cu combustibilii</p> <p>Risc redus de accidente</p> <p>Poluare fonică redusă</p> <p>Scăderea poluării aerului</p>	<p>teritorială ridicată a populației și acces la oportunități</p> <p>Număr mic de victime și pagube materiale reduse în urma accidentelor rutiere</p> <p>Confort ridicat al populației</p> <p>Atenuarea efectelor schimbărilor climatice</p>	
<p>Construirea unui depou pentru mijloacele de transport public</p>					
<p>Amenajarea pistelor pentru biciclete și a zonelor de parcare/stocare aferente, achiziția de flotile de biciclete, mentenanța și monitorizarea sistemului integrat de piste pentru biciclete.</p>					
<p>Reconfigurarea nodului de circulație rutieră Crucea Gării (intersecția străzilor Republicii, Ștefan cel Mare și Traian) și completarea sistemului de spații pietonale la nivelul orașului.</p>					
<p>Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi orășenești din Municipiul Vaslui</p>	<p>Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale</p>				
<p>Implementarea unui sistem de taxare a parcării și modernizarea sistemului de semaforizare</p>					
<p>Modernizarea</p>					

rețelei de drumuri comunale				
Construcția variantei de ocolire a municipiului				
Reabilitarea drumurilor județene care asigură conexiunea cu zona metropolitană	Îmbunătățirea accesului municipiului la rețeaua TEN-T, la cea de poli urbani și la zona periurbană			

Alternativele la care s-a renunțat:

Alternativa la care s-a renunțat	Justificarea renunțării
Construcția unei parcări subterane în zona centrală a municipiului	Valoarea prea ridicată a investiției și lipsa unei surse clare de finanțare
Extinderea rețelei de transport public în toate comunele din Zona Metropolitană	Lipsa unei autorități metropolitane de transport și numărul insuficient de pasageri raportat la valoarea mare a investiției

Măsurile aferente obiectivului specific:

Măsura 1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul celor prevăzute în PMUD: extinderea și modernizarea sistemului de transport public ecologic, inclusiv cu dotarea cu noi mijloace de transport, reabilitarea și modernizarea trotuarelor și a zonelor pietonale, amenajarea de piste pentru biciclete și de puncte de închiriere a acestora.

Măsura 1.1.2. Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul celor prevăzute în PMUD: reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi urbane, inclusiv a șoselelor de centură, pasaje, parcări (inclusiv de tip Park&Ride), sisteme de management și monitorizare a traficului etc.

Măsura 1.1.3. Îmbunătățirea accesului municipiului la rețeaua TEN-T, la cea de poli urbani și la zona periurbană

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: reabilitarea și modernizarea drumurilor județene.

Obiectivul specific 1.2. Creșterea performanței energetice a fondului construit și a infrastructurii edilitare de la nivel metropolitan, în vederea reducerii emisiilor de CO2 din sectorul clădirilor rezidențiale, publice și a iluminatului public cu minim 5% până în anul 2023

Arborele problemelor

Cauze indirecte	Cauze directe	Problemă majoră	Efecte directe	Efecte indirecte
-----------------	---------------	-----------------	----------------	------------------

Performanța energetică scăzută a clădirilor publice	Eficiență energetică redusă în sectorul clădirilor publice și rezidențiale, precum și în cel al iluminatului public	Emisiile ridicate de CO2 din sectorul clădirilor publice, rezidențiale și a infrastructurii edilitare	Aspectul inestetic al clădirilor	Calitatea redusă a locuirii
Performanța energetică scăzută a clădirilor rezidențiale			Costuri ridicate cu asigurarea necesarului de energie	Emisii ridicate de CO2 cu efecte negative asupra mediului și sănătății
Extensia și eficiența energetică redusă a sistemului de iluminat public			Confortul termic redus	Accentuarea efectelor schimbărilor climatice
Număr mare de locuințe care se încălzesc cu combustibili solizi	Extensia redusă a rețelei de distribuție a gazelor naturale în zona periurbană		Poluarea aerului	Înteruperea furnizării de energie electrică

Arborele obiectivelor:

Activități (alternative selectate)	Măsuri	Obiectiv	Rezultate	Impact
Reabilitarea termică a clădirilor publice	Creșterea eficienței energetice și promovarea utilizării energiilor regenerabile	Emisiile ridicate de CO2 din sectorul clădirilor publice, rezidențiale și a infrastructurii edilitare	Aspectul plăcut al clădirilor	Calitatea ridicată a locuirii
Reabilitarea termică a clădirilor rezidențiale			Costuri mai scăzute cu asigurarea necesarului de energie	Emisii ridicate de CO2 reduse
Adoptarea unui scheme locale de minimis pentru creșterea performanței energetice a clădirilor			Confortul termic mai ridicat	Limitarea efectelor schimbărilor climatice
Extinderea, modernizarea și eficientizarea energetică a sistemului de iluminat public			Poluare mai redusă a aerului	
Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale	Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale			

	periurbană			
--	------------	--	--	--

Alternativele la care s-a renunțat:

Alternativa la care s-a renunțat	Justificarea renunțării
Înființarea unui parc solar / eolian pentru asigurarea (parțială) a necesarului de energie electrică pentru sectorul public	Lipsă terenuri și surse de finanțare nerambursabilă
Modernizarea rețelei de distribuție a energiei electrice	Lipsa proprietății, intervenția cade în responsabilitatea unui operator privat

Măsurile aferente obiectivului specific:

Măsura 1.2.1. Creșterea eficienței energetice și promovarea utilizării energiilor regenerabile

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul celor cuprinse în PAED: reabilitarea termică a clădirilor de locuit și a celor de interes public, extinderea, modernizarea și creșterea eficienței energetice a sistemului de iluminat public, inclusiv prin valorificarea resurselor energetice regenerabile.

Măsura 1.2.2. Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale.

Obiectivul specific 1.3. Îmbunătățirea adaptării zonei metropolitane la schimbările climatice, în vederea reducerii numărului de victime la maxim 5, până în anul 2023

Arborele problemelor

Cauze indirecte	Cauze directe	Problemă majoră	Efecte directe	Efecte indirecte
Infrastructura deficitară de prevenire, avertizare și intervenție în caz de hazarde naturale (cutremure, inundații, alunecări de teren, eroziune soluri etc.)	Capabilități limitate de prevenire a riscurilor și gestiune a situațiilor de urgență	Capacitatea scăzută de adaptare la schimbările climatice	Timpi ridicați de intervenție în situații de urgență Creșterea impactului local al unor fenomene naturale Capacitatea redusă de adaptare a populației	Victime omenești și pagube materiale ridicate în situații de urgență Accentuarea efectelor schimbărilor climatice
Lipsa unei plan de acțiuni pentru adaptarea la schimbările				

climatice				
-----------	--	--	--	--

Arborele obiectivelor:

Activități (alternative selectate)	Măsuri	Obiectiv	Rezultate	Impact
Modernizarea sistemelor de avertizare populației, expertizarea seismică a clădirilor și elaborarea de hărți de risc	Prevenirea riscurilor și îmbunătățirea gestiunii situațiilor de urgență	Capacitatea scăzută de adaptare la schimbările climatice	Timpi reduși de intervenție în situații de urgență Limitarea impactului local al unor fenomene naturale	Victime omenești și pagube materiale reduse în situații de urgență Limitarea efectelor schimbărilor climatice
Dotarea cu mijloace moderne de intervenție în situații de urgență a ISU Vaslui			Capacitatea ridicată de adaptare a populației	
Extinderea și reabilitarea infrastructurii de prevenție a inundațiilor				
Elaborarea și implementarea unei strategii și a unui plan de acțiuni pentru adaptarea la schimbările climatice				

Alternativele la care s-a renunțat:

Alternativa la care s-a renunțat	Justificarea renunțării
Consolidarea clădirilor cu risc seismic	Lipsa expertizelor seismice, a locuințelor "tampon" și alocările financiare reduse de la bugetul de stat pentru astfel de lucrări
Reabilitarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare	Lipsa pârghiilor de intervenție pentru autoritățile locale, fondurile reduse alocate de la bugetul de stat pentru astfel de lucrări

Măsurile aferente obiectivului specific:

Măsura 1.3.1. Prevenirea riscurilor și îmbunătățirea gestiunii situațiilor de urgență

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: reabilitarea și modernizarea infrastructurii de protecție împotriva inundațiilor și a alunecărilor de teren, prevenirea eroziunii solului (îmbunătățiri funciare), dotarea cu echipamente a ISU/SMURD și serviciilor voluntare pentru situații de urgență, consolidarea clădirilor cu risc seismic etc.

Prioritatea 2. Creșterea calității vieții locuitorilor din Zona Metropolitană Vaslui

Justificare: În perioada de programare 2007-2013, s-au realizat investiții importante din fonduri publice (cu precădere din Programul Operațional Regional) pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii urbane, a celei educaționale, sanitare și de servicii sociale. Cu toate acestea, Zona Metropolitană Vaslui se confruntă cu dificultăți în asigurarea accesului tuturor cetățenilor la astfel de infrastructuri și servicii publice de calitate: infrastructura de servicii sociale (locuințe publice, centre sociale rezidențiale și de zi, întreprinderi sociale, etc.) este insuficientă, în contextul în care numărul persoanelor supuse riscului de excluziune este ridicat; multe dintre unitățile de învățământ, mai ales cele din zona periurbană, au o infrastructură deficitară, învechită, și un grad redus de dotare; infrastructura sportivă și culturală este uzată fizic și moral; unitățile medicale necesită dotarea cu echipamente moderne și au o capacitate insuficientă, etc. Toate acestea vor reprezenta priorități de investiții integrate în actuala perioadă de programare.

În pofida dificultăților cu care se confruntă (insuficiența și migrația personalului, fondurile insuficiente pentru formarea profesională continuă a funcționarilor, nivelul scăzut de salarizare, resursele financiare limitate, instabilitatea legislativă etc.), autoritățile publice locale din Zona Metropolitană Vaslui au înregistrat performanțe semnificative în perioada 2007-2013, mai ales din perspectiva absorbției de fonduri europene și a îmbunătățirii politicilor publice. Cu toate acestea, sondajele de opinie de la nivel național indică faptul că încrederea populației în administrația publică locală se menține la cote scăzute, cei mai mulți din cetățeni invocând birocrăția excesivă, corupția și lipsa de transparență. Multe dintre localitățile componente nu dispun de documentații urbanistice și cadastrale actualizate, iar întreaga zonă urbană ar necesita un plan de amenajare a teritoriului, care să definească funcțiunile și rolul fiecărei așezări, într-o abordare integrată. De asemenea, sunt necesare investiții suplimentare în informatizarea și implementarea unui sistem de tip "e-administrație", în formarea continuă a funcționarilor și personalului contractual, prevenirea faptelor de corupție și creșterea transparenței activității instituțiilor publice. Nu în ultimul rând, capacitatea instituțională a structurilor asociative ale autorităților publice locale, precum ADI Zonă Metropolitană, este redusă.

Deși Primăria Municipiului Vaslui a implementat în perioada de programare 2007-2013 două proiecte cu parteneri din Republica Moldova, relațiile de cooperare teritorială europeană, cu precădere cele transfrontaliere, se mențin la un nivel sub potențial, fiind necesare măsuri de întărire a acestora, cu precădere sub forma unor inițiative de interes comun.

Obiectivul specific 2.1. Îmbunătățirea accesului locuitorilor din zona metropolitană la infrastructură și servicii publice de calitate, astfel încât Indicele de Dezvoltare Umană Locală să crească cu minim 5 puncte până în anul 2023

Arborele problemelor

Cauze indirecte	Cauze directe	Problemă majoră	Efecte directe	Efecte indirecte
Uzura fizică și morală a infrastructurii educaționale, precum și deficitul de locuri în creșe și grădinițe	Acces limitat la infrastructură și servicii educaționale și de formare continuă de calitate	Acces limitat al populației la infrastructură și servicii publice de calitate	Nivel redus al calității vieții în comparație cu media regională și națională Rata scăzută a ocupării Dependența de diferite forme de beneficii sociale Grad redus de cuprindere în învățământul (ante)preșcolar Rată ridicată a morbidității	Migrația internă și externă a populației Rata ridicată a sărăciei Speranță de viață redusă
Scăderea numărului de elevi înscriși în învățământul profesional				
Rata ridicată a abandonului școlar în rândul unor grupuri vulnerabile				
Insuficienta dezvoltare a unor competențe în domeniul calității în rândul cadrelor didactice				
Numărul mic de adulți care participă la programe de formare profesională continuă				
Capacitatea insuficientă a infrastructurii de servicii sociale				
Existența unor comunități urbane și rurale dezavantajate și marginalizate				
Deficitul de locuințe sociale disponibile în raport cu	Număr mare de persoane dezavantajate și marginalizate, expuse riscului de sărăcie			

numărul cererilor				
Deficitul de spații de agrement, de practicare a sporturilor și de petrecere a timpului liber	Accesul limitat la oportunități atractive de petrecere a timpului liber și de practicare a sportului			
Vitalitatea culturală redusă și lipsa unor spații corespunzătoare pentru astfel de activități				
Infrastructura medicală deficitară (spitale, ambulatorii, UPU, centre de permanență), în termeni de capacitate și dotare	Acces restrâns la servicii medicale de calitate			
Insuficienta dezvoltare a serviciilor medicale de bază în zona periurbană				

Arborele obiectivelor:

Activități (alternative selectate)	Măsurii	Obiectiv	Rezultate	Impact
Reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ existente	Asigurarea accesului nediscriminator la infrastructură și servicii educaționale de calitate la toate nivelurile	Acces îmbunătățit al populației la infrastructură și servicii publice de calitate	Nivel al calității vieții în similar cu media regională și națională	Migrația internă și externă atenuată a populației
Construcția a două grădinițe și a unei creșe			Rata mai ridicată a ocupării	Rată a sărăciei în scădere
Dezvoltarea învățământului profesional dual			Dependență redusă de diferite forme de beneficii	Speranță de viață în creștere
Implementarea de măsuri de reducere a abandonului				

școlar			sociale	
Formarea profesională continuă a cadrelor didactice			Grad ridicat de cuprindere în învățământul (ante)preșcolar	
Formarea profesională continuă a adulților proveniți din grupuri vulnerabile pe piața muncii			Stare mai bună de sănătate a populației	
Înființarea de noi centre de servicii sociale	Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate și marginalizate			
Implementarea unor măsuri integrate de tip CLLD pentru comunitățile dezavantajate și marginalizate				
Construcția de locuințe sociale				
Modernizarea bazelor sportive existente și înființarea de noi facilități de profil	Accesul cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicarea sportului și de petrecere a timpului liber			
Extinderea, reabilitarea și dotarea infrastructurii culturale (centre culturale, biblioteci, muzee etc.)				
Extinderea și dotarea cu aparatură medicală modernă a unităților spitalicești	Creșterea accesului populației la infrastructură și servicii de sănătate			
Reabilitarea, modernizarea și dotarea dispensarelor și cabinetelor medicale din mediul rural				

Alternativele la care s-a renunțat:

Alternativa la care s-a renunțat	Justificarea renunțării
Amenajarea unor campusuri școlare	Scăderea numărului de elevi (urgența

	intervenției) și sistarea finanțării de la bugetul de stat
Oferirea de stimulente financiare pentru atragerea de personal medical	Lipsa cadrului legal

Măsurile aferente obiectivului specific:

Măsura 2.1.1. Asigurarea accesului nediscriminator la infrastructură și servicii educaționale de calitate la toate nivelurile

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ (creșe, grădinițe, școli, licee), tranziția de la școală la viața activă, programe de formare profesională continuă, programe de practică și mentorat, adaptarea ofertei educaționale la nevoile mediului educațional, creșterea accesului la educației și reducerea abandonului școlar etc.

Măsura 2.1.2. Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate și marginalizate

Această măsură se va implementa prin acțiuni integrate (de tip CLLD) în zonele urbane și rurale dezavantajate și marginalizate (de ex. zona REDIU): construcția, extinderea, modernizarea și dotarea de unități de asistență socială (centre de zi pentru adulți și copii, centre de tip rezidențial pentru copii, vârstnici și persoane cu dizabilități, centre medico-sociale etc.), construcția de locuințe sociale și pentru tineri, înființarea de întreprinderi sociale, măsuri de informare și conștientizare, proiecte de infrastructură mică etc.

Măsura 2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a sportului și de petrecere a timpului liber

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: amenajarea, extinderea și modernizarea zonelor de agrement (locuri de joacă, zone de picnic etc.), de practicare a sporturilor (stadioane, baze sportive, ștranduri, bazine de înot, patinoare artificiale etc.) și a infrastructurii culturale (case și cămine culturale, biblioteci, muzee, teatre în aer liber etc.)

Măsura 2.1.4. Creșterea accesului populației la infrastructură și servicii de sănătate

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: construcția, extinderea, modernizarea și dotarea unităților medicale publice și private etc.

Obiectivul specific 2.2. Asigurarea bunei guvernante la nivel metropolitan, astfel încât valoarea investițiilor realizate de autoritățile locale să crească cu minim 15% până în anul 2023

Arborele problemelor

Cauze indirecte	Cauze directe	Problemă majoră	Efecte directe	Efecte indirecte
Depășirea perioadei normale de valabilitate a documentațiilor de urbanism (PUG, RLU) ale UAT-urilor și lipsa unui PATZ metropolitan	Cadru strategic și de planificare insuficient la nivel local și metropolitan	Capacitatea administrativă limitată la nivelul administrației publice locale	Extinderea continuă a suprafețelor intravilane și presiunea asupra autorităților	Calitate mediocră a serviciilor publice furnizate populației și mediului

Ponderea scăzută a imobilelor înscrise în sistemul de cadastru și publicitate imobiliară			locale pentru extinderea infrastructurii și serviciilor publice	de afaceri
Lipsa unui registru municipal al spațiilor verzi			Dificultăți în derularea de tranzacții private și investiții publice	
Dificultățile în accesarea unor informații de interes public, în comunicarea cu actorii relevanți de la nivel local și nevoia de prevenire a faptelor de corupție			Supraîncărcarea personalului existent în administrația locală	
Lipsa unui sistem de management integrat al calității conform cu standardele ISO 9001, CAF sau BSC la nivelul administrației locale			Valoarea redusă a investițiilor și a fondurilor europene absorbite în localitățile rurale	
Capacitatea administrativă redusă a structurilor asociative de tip GAL	Nivelul insuficient al cooperării teritoriale între autoritățile locale			
Capacitatea administrativă redusă a ADI-urilor				
Deficitul de personal din administrația publică locală, nivelul scăzut de salarizare și nevoia continuă de formare	Competențe insuficiente la nivelul administrației publice locale		Birocrație ridicată și colaborare insuficientă cu sectorul ONG și societatea civilă	
Numărul mic de servicii disponibile on-line și de utilizatori ai acestora	Acces limitat al populației la servicii online			

Arborele obiectivelor:

Activități (alternative selectate)	Măsuri	Obiectiv	Rezultate	Impact
Actualizarea PUG și RLU pentru UAT componente ale Zonei Metropolitane Vaslui	Îmbunătățirea cadrului strategic și de planificare la nivel local	Dezvoltarea capacității administrative la nivelul administrației	Promovarea modelului de așezare compactă	Calitate ridicată a serviciilor publice furnizate

Înregistrarea imobilelor în sistemul integrat de cadastru și publicitate imobiliară		publice locale	Încărcarea optimă a personalului h din administrație	populației și mediului de afaceri
Elaborarea registrului municipal al spațiilor verzi			Creșterea valorii investițiilor realizate de UAT-uri, inclusiv a celor finanțate din fonduri europene	
Creșterea transparenței și prevenirea corupției la nivelul administrației publice locale			Acces facil la servicii online	
Implementarea managementului calității la nivelul administrației publice locale			Creșterea numărului de proiecte implementate în parteneriat	
Sprijinirea GAL-urilor din Zona Metropolitană Vaslui în cadrul programului Leader	Întărirea cooperării teritoriale la nivel metropolitan, județean, național și european			
Dezvoltarea capacității administrative a ADI Zona Metropolitană Vaslui				
Derularea de programe de formare a personalului din administrația publică locală	Dezvoltarea resurselor umane din administrația locală			
Implementarea unui sistem informatic integrat de tip "e-administrație" la nivelul Primăriei Municipiului Vaslui	Îmbunătățirea accesului populației la servicii electronice			

Alternativele la care s-a renunțat:

Alternativa la care s-a renunțat	Justificarea renunțării
Înființarea unei autorități metropolitane de transport	Cadrul legislativ neclar, posibilități tehnice limitate de extindere a transportului publică în zona metropolitană, bugete locale reduse pentru a suporta costurile cu subvențiile

Măsurile aferente obiectivului specific:

Măsura 2.2.1. Îmbunătățirea cadrului strategic și de planificare la nivel local

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: elaborarea/revizuirea de strategii de dezvoltare, planuri urbanistice și de amenajare a teritoriului, înregistrarea proprietăților în sistemul integrat de cadastru și publicitate imobiliară, realizarea registrelor de spații verzi, a planurilor de gestiune a riscurilor, de sisteme integrate de management al calității, de prevenire a corupției și creștere a transparenței etc.

Măsura 2.2.2. Îmbunătățirea accesului populației la servicii electronice

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: sistemelor informatice integrate de tip e-administrație, actualizarea permanentă a site-urilor WEB etc.

Măsura 2.2.3. Întărirea cooperării teritoriale la nivel metropolitan, județean, național și european

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: înființarea și dezvoltarea capacității administrative a structurilor asociative de tip ADI și GAL (personal, logistică, resurse financiare etc.), realizarea de noi înfrățiri, vizite și schimburi de experiență, derularea de inițiative comune de cooperare teritorială, mai ales transfrontaliere, aderarea la rețele europene etc.

Măsura 2.2.4. Dezvoltarea resurselor umane din administrația locală

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: recrutarea de personal specializat în administrația publică locală, derularea de programe de formare profesională continuă a personalului, punerea la dispoziție de locuințe de serviciu, îmbunătățirea condițiilor de lucru etc.

Prioritatea 3. Creșterea competitivității economiei metropolitane și generarea de noi locuri de muncă

Justificare: Zona Metropolitană Vaslui a înregistrat un declin economic semnificativ după 1990, caracterizat prin închiderea unor mari unități industriale (de ex. Moldosin S.A., Mecanica S.A., Movas S.A., Hitrom S.A. etc.) și scăderea la scăderea dramatică a producției industriale, ceea ce a condus la creșterea șomajului și migrarea, ulterioară, a peste 25% din populația zonei în străinătate sau către alte orașe din România (București, Iași, etc.). În prezent, economia locală se bazează, în mare parte, pe sectoare industriale cu o valoare adăugată scăzută (confecții textile, industria alimentară, construcții etc.), care utilizează extensiv forța de muncă ieftină de la nivel local, aceste industrii fiind și vulnerabile la diferitele cicluri economice globale, după cum a indicat și criza globală care a debutat în 2008 și a agravat climatul economic din zonă. De asemenea, în zonele periurbane, se practică pe scară largă agricultura de subzistență pentru autoconsum, în pofida apariției unor ferme moderne, cu suprafețe mari. Dată fiind proximitatea față de spațiul ex-sovietic, este de așteptat ca, o dată cu creșterea nivelului de salarizare, unii investitori din domeniul industriei ușoare, mai ales de tip lohn, să migreze către aceste țări, care au o forță de muncă mai accesibilă. Pe de altă parte, volumul investițiilor străine din Vaslui este printre cele mai reduse din România, în condițiile în care zona se află în competiție cu alte orașe din țară și străinătate pentru atragerea investitorilor, multe dintre acestea fiind mai atractive (din perspectiva accesibilității, a infrastructurii de sprijinire a afacerilor și a inovării, a disponibilității forței de muncă etc.).

Asigurarea unei creșteri economice inteligente și durabile a Zonei Metropolitane Vaslui poate fi asigurată doar prin valorificarea avantajelor competitive de care dispune aceasta: potențialul agricol deosebit și tradiția în acest domeniu, resursele însemnate de producere a energiei regenerabile (solare, eoliene, din biomasă

agricolă, etc.), disponibilitatea forței de muncă cu experiență în anumite domenii, la costuri foarte competitive, proximitatea față de spațiul ex-sovietic, una dintre cele mai mari piețe de desfacere din lume, deschiderea autorităților locale față de investitori, prețul relativ scăzut al terenurilor etc.

Prin urmare, în perioada 2014-2023, sunt necesare investiții în realizarea de noi structuri de sprijinire a afacerilor (de ex. centre de informare și transfer tehnologic, târguri și piețe) și diversificarea ofertei de servicii de afaceri oferite întreprinzătorilor din zonă, încurajarea antreprenoriatului, înființarea de noi clustere și rețele de afaceri (de ex. grupuri de producători agricoli) și/sau aderarea la cele existente la nivel regional, acordarea de facilități fiscale, măsuri active pentru atragerea de investitori străini (misiuni de afaceri, punerea la dispoziție de informații relevante, reducerea birocrăției etc.), realizarea de investiții în modernizarea competitivității IMM locale pentru a concura pe piețele externe, modernizarea fermelor din zonă și diversificarea economiilor rurale etc. Nu în ultimul rând, patrimoniul natural și construit din zonă poate fi valorificat de o manieră durabilă, prin includerea lor în circuite integrate, de ex. cu cele din zona Municipiului Iași, considerată capitala culturală a României, sau din zona transfrontalieră.

Obiectivul specific 3.1. Sporirea atractivității zonei metropolitane pentru investitori și antreprenori, care să conducă la creșterea numărului de salariați din sectorul privat cu minim 1.000, până în anul 2023

Arborele problemelor

Cauze indirecte	Cauze directe	Problemă majoră	Efecte directe	Efecte indirecte
Lipsa infrastructurii de sprijinire a afacerilor și inovării pentru întreprinzătorii locali și transferul tehnologi redus între sectorul de cercetare și cel privat	Nivel foarte redus al transferului tehnologic	Atractivitate redusă a zonei pentru investitori și întreprinzători locali	Numărul redus de locuri de muncă în sectorul privat	Rata ridicată a șomajului
Spații necorespunzătoare pentru micii comercianți locali în târgul și bazarul din municipiu			Încasările reduse la bugetele locale	Migrație internă și externă a forței de muncă
Competitivitatea redusă a sectorului IMM	Sprijin insuficient pentru investitori și antreprenori		Nivelul scăzut de salarizare	Dependența bugetelor locale față de transferurile de la nivel central
Slaba dezvoltarea a antreprenoriatului				
Valoarea redusă a investițiilor străine directe				

Practicarea pe scară largă a agriculturii de subzistență, pentru autoconsum, în ferme mici și cu mijloace rudimentare	Competitivitatea redusă a sectorului agricol și valoarea adăugată scăzută din domeniu			
Slaba dezvoltarea a sectorului industrial și de servicii, mai ales în mediul rural				
Spiritul asociativ redus în rândul fermierilor din zonă				
Starea proastă de conservare a unor obiective de patrimoniu și neincluderea lor în circuitul turistic	Insuficienta valorificare a resurselor turistice și încasările reduse din domeniu			
Numărul mic de turiști care vizitează zona și durata redusă a sejurului				
Promovarea insuficientă a potențialului turistic județean și metropolitan				

Arborele obiectivelor:

Activități (alternative selectate)	Măsuri	Obiectiv	Rezultate	Impact
Înființarea unor centre de informare și transfer tehnologic	Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor și a transferului tehnologic	Atractivitate ridicată a zonei pentru investitori și întreprinzători locali	Numărul suplimentar de locuri de muncă în sectorul privat	Rata mai scăzută a șomajului
Modernizarea târgului auto și a bazarului din municipiu			Încasările ridicate la bugetele locale	Migrație internă și externă în scădere a forței de muncă
Sprijinirea investițiilor în IMM-urile (inclusiv microîntreprinderile) din domeniul producției și serviciilor	Creșterea competitivității sectorului IMM și sprijinirea investițiilor și a antreprenoriatului		Nivelul mai ridicat de salarizare	Pondere ridicată a veniturilor proprii în

Măsuri integrate pentru atragerea de investiții private				bugetele locale
Realizarea de investiții în exploatarea agricole, fermele mici și de subzistență, încurajarea instalării tinerilor fermieri, procesarea și marketingul produselor agricole pe întregul lanț alimentar	Modernizarea sectorului agro-food și creșterea valorii adăugate generate de acesta			
Srijinirea IMM din mediul rural din sfera activităților non-agricole				
Srijinirea grupurilor de producători				
Realizarea de investiții în infrastructura agricolă				
Conservarea și introducerea în circuitul turistic a obiectivelor de patrimoniu	Îmbunătățirea valorificării resurselor turistice din zonă în scop economic			
Promovarea potențialului turistic județean și metropolitan				

Alternativele la care s-a renunțat:

Alternativa la care s-a renunțat	Justificarea renunțării
Construcția unui parc industrial	Lipsa unui teren adecvat, lipsa sursei de finanțare nerambursabilă
Implementarea de proiecte din domeniul cercetării-dezvoltării-inovării	Lipsa universităților și a centrelor de cercetare
Înființarea unor clustere	Numărul redus de companii private inovative și de instituții-catalizator

Măsurile aferente obiectivului specific:

Măsura 3.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor și a transferului tehnologic

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: înființarea și dotarea structurilor de sprijinire a afacerilor (de ex. centre de informare și transfer tehnologic), investiții în infrastructura publică și privată de CDI, promovarea inovării în cadrul întreprinderilor, parteneriate între mediul de afaceri și cel de cercetare etc.

Măsura 3.1.2. Creșterea competitivității sectorului IMM și sprijinirea investițiilor și a antreprenoriatului

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: investiții productive pentru creșterea competitivității IMM (inclusiv a microîntreprinderilor), dezvoltarea antreprenoriatului, sprijinirea accesului IMM la finanțare, înființarea de / aderarea la clustere și integrarea firmelor în lanțurile de furnizare, servicii de consultanță pentru IMM, implementarea standardelor internaționale, sprijinirea accesului întreprinderilor pe piața internă și externă, implementarea de măsuri integrate pentru atragerea investițiilor private străine și autohtone etc.

Măsura 3.1.3. Modernizarea sectorului agro-food și creșterea valorii adăugate generate de acesta

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: acordarea de subvenții pentru fermieri, modernizarea exploatațiilor agricole, sprijinirea grupurilor de producători, instalarea tinerilor fermieri, investiții pentru procesarea produselor agricole etc.

Măsura 3.1.4. Îmbunătățirea valorificării resurselor turistice din zonă în scop economic

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural; crearea, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice; promovarea potențialului turistic, inclusiv prin trasee tematice; înființarea de noi unități de cazare și de alimentație publică etc.

Prioritatea 4. Asigurarea unei creșteri durabile a Zonei Metropolitane Vaslui

Justificare: În pofida unei evidente îmbunătățiri a condițiilor de mediu, ca urmare a reducerii activității industriale și a realizării de investiții de mediu, Zona Metropolitană Vaslui se confruntă cu o serie de provocări majore. Astfel, locuitorii din zonele periurbane și comunele învecinate nu au încă, în general, acces la rețele de alimentare cu apă și canalizare, ceea ce reprezintă una dintre principalele cauze de poluare din zonă, mai ales prin deversarea apelor neepurate. Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor se află într-o fază incipientă, devenind funcțional doar în anul 2017, context în care colectarea selectivă și valorificarea deșeurilor reciclabile se realizează încă la scară foarte redusă. Asupra biodiversității din zonă se manifestă o presiune antropică tot mai evidentă, la care se adaugă deficitul de spații verzi și terenuri forestiere, care contribuie la intensificarea schimbărilor climatice. Unele spații publice urbane sunt reduse ca suprafață și lipsite de dotări adecvate, iar 80% din populație locuiește în cartiere de blocuri construite în perioada comunistă, care se confruntă cu un deficit de spații verzi, locuri de joacă, spații de socializare etc etc. Nu în ultimul rând, o parte importantă din intravilanul municipiului Vaslui este ocupat de platforme industriale total sau parțial abandonate ca urmare a restrângerii activităților industriale, care nu și-au găsit încă o altă destinație.

În acest context, extinderea sistemelor de alimentare cu apă potabilă și canalizare, implementarea SMID pentru atingerea obiectivelor inițiale, creșterea suprafețelor împădurite și a spațiilor verzi, reconversia siturilor brownfield și a terenurilor degradate, implementarea planurilor de management a siturilor Natura 2000, ecologizarea unor cursuri de apă etc.

Obiectivul specific 4.1. Creșterea accesului populației la infrastructură tehnico-edilitară și de mediu, astfel încât minim 85% din cetățenii Zonei Metropolitane să aibă acces la sisteme centralizate de apă și apă uzată, respectiv 100% la servicii de salubritate, până în anul 2023

Arborele problemelor

Cauze indirecte	Cauze directe	Problemă majoră	Efecte directe	Efecte indirecte
Lipsa / extensia redusă a sistemelor centralizate de alimentare cu apă și canalizare în localitățile rurale componente, precum și uzura fizică și morală avansată a rețelei de apă și canalizare din municipiul Vaslui	Ponderea ridicată a locuințelor neconectate la sisteme centralizate de alimentare cu apă și canalizare	Acces deficitar al populației la infrastructura tehnico-edilitară și de mediu	Poluarea și degradarea apelor, solului și aerului	Calitatea redusă a factorilor de mediu
Poluarea apelor de suprafață ca urmare a deversării de ape neepurate			Amenințări la adresa sănătății și siguranței populației	Creșterea morbidității populației
Ponderea redusă a deșeurilor colectate selectiv și reciclate	Deficiențe în managementul integrat al deșeurilor		Calitatea nesatisfăcătoare a serviciilor publice	Nivel redus al confortului și calității vieții, mai ales în mediul rural
Calitatea redusă a spațiilor publice interstițiale din jurul blocurilor de locuințe	Calitatea redusă a spațiilor verzi și publice, precum și existența unor terenuri abandonate / degradate		Pierderi financiare pentru operatorii de utilități	
Suprafața redusă și distribuția teritorială neechilibrată a spațiilor verzi			Reducerea biodiversității	
Ponderea redusă a terenurilor împădurite din periurbanul municipiului				

Capacitatea insuficientă a padocului pentru câini comunitari	Conservarea insuficientă a biodiversității și existența unor amenințări la adresa calității mediului			
Presiunile antropice ridicate asupra siturilor Natura 2000 care nu dispun de planuri de management				

Arborele obiectivelor:

Activități (alternative selectate)	Măsuri	Obiectiv	Rezultate	Impact
Extinderea și reabilitarea infrastructurii publice de apă și apă uzată, inclusiv utilizarea de surse complementare de alimentare cu apă	Îmbunătățirea accesului populației la sisteme centralizate de apă și apă uzată	Acces ridicat al populației la infrastructura tehnico-edilitară și de mediu	Reducerea poluării și a degradării apelor, solului și aerului	Calitatea ridicată a factorilor de mediu Scăderea morbidității populației Nivel ridicat al confortului și calității vieții, mai ales în mediul rural
Completarea și funcționalizarea sistemului de management integrat al deșeurilor, cu accent pe colectarea selectivă și valorificarea acestora	Asigurarea managementului integrat al deșeurilor		Asigurarea sănătății și siguranței populației	
Reabilitarea spațiilor publice din marile ansambluri de locuințe colective	Asigurarea unor spații verzi și publice de calitate, inclusiv prin reconversia funcțională a terenurilor degradate sau neutilizate		Calitatea ridicată a serviciilor publice	
Extinderea și modernizarea spațiilor verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri abandonate și ecologizarea unor cursuri de apă			Pierderi reduse pentru operatorii de utilități	
Împădurirea terenurilor agricole și degradate și înființarea de perdele forestiere			Conservarea biodiversității	

Extinderea padocului pentru câini comunitari	Conservarea biodiversității și asigurarea calității factorilor de mediu			
Implementarea planurilor de management ale siturilor Natura 2000				

Alternativele la care s-a renunțat:

Alternativa la care s-a renunțat	Justificarea renunțării
Reconversia / refuncționalizarea siturilor industriale abandonate	Lipsa proprietății asupra terenurilor și construcțiilor

Măsurile aferente obiectivului specific:

Măsura 4.1.1. Îmbunătățirea accesului populației la sisteme centralizate de apă și apă uzată

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată, inclusiv puțuri, conducte de aducțiune, rezervoare, stații de pompare, tratare, epurare, gestionarea nămolului etc.

Măsura 4.1.2. Asigurarea managementului integrat al deșeurilor

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: funcționalizarea completă a sistemului de management al deșeurilor, modernizarea punctelor de colectare, derularea de campanii pentru colectarea selectivă etc.

Măsura 4.1.3. Asigurarea unor spații verzi și publice de calitate, inclusiv prin reconversia funcțională a terenurilor degradate sau neutilizate

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: extinderea și modernizarea spațiilor verzi, inclusive prin reconversia unor terenuri degradate sau abandonate; reabilitarea spațiilor (verzi și publice) interstițiale dintre blocuri – inclusiv cu amenajarea de alei pietonale și piste de bicicletă, spații verzi, locuri de joacă pentru copii, spații de informare și socializare, iluminat public și mobilier urban, împădurirea terenurilor degradate și neproductive, înființarea de perdele forestiere etc.;

Măsura 4.1.4. Conservarea biodiversității și asigurarea calității factorilor de mediu

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: implementarea planurilor de management ale siturilor Natura 2000, ecologizarea corpurilor de apă, reabilitarea și reconversia siturilor brownfield, implementarea măsurilor din Planul Local de Acțiune pentru mediu, gestiunea corespunzătoare a câinilor comunitari și a altor vectori de boli etc.

Prioritatea 5. Revitalizarea demografică a Zonei Metropolitane Vaslui

Justificare: Declinul activității economice de la nivel local, concretizat mai ales în închiderea sau restrângerea activității unor mari întreprinderi industriale construite în perioada comunistă, a condus la un val de disponibilizări de personal și la emigrația

masivă a forței de muncă în țară și străinătate, fenomen evident mai ales în cazul persoanelor tinere. Acest trend a fost accentuat și de nivelul relativ redus al calității vieții în raport cu alte centre urbane din România, în termeni de acces la servicii educaționale, sanitare, culturale sau de agrement.

În acest context, stoparea declinului demografic din zonă impune măsuri de promovare a ocupării și retenției populației la nivel local, prin măsuri integrate specifice acestei priorități (de ex. construcția de locuințe publice pentru tineri), dar și celorlalte patru priorități (investiții în infrastructura și serviciile publice de educație, sănătate, cultură, agrement, crearea de noi locuri de muncă, creșterea mobilității durabile etc.).

Obiectivul specific 5.1. Creșterea atractivității zonei metropolitane pentru locuitorii actuali și migranții din alte zone, astfel încât populația stabilă să crească cu minim 1.000 de persoane până în anul 2023

Arborele problemelor

Cauze indirecte	Cauze directe	Problemă majoră	Efecte directe	Efecte indirecte
Amploarea ridicată a fenomenului de migrație internă și externă, mai ales în rândul tinerilor	Dificultăți în asigurarea ocupării și retenției populației tinere la nivel metropolitan	Atractivitatea redusă a zonei pentru locuitori și potențial migranți	Scăderea numărului de locuitori Îmbătrânirea populației	Presiunea ridicată asupra sistemului de sănătate și servicii sociale Dificultăți în asigurarea necesarului de forță de muncă Scăderea populației școlare
Rată scăzută a natalității și amplificarea fenomenului de îmbătrânire demografică				

Arborele obiectivelor:

Activități (alternative selectate)	Măsuri	Obiectiv	Rezultate	Impact
Construcția de locuințe în regim de închiriere pentru tineri și specialiști	Stimularea retenției și ocupării populației tinere la nivel metropolitan	Atractivitate ridicată a zonei pentru locuitori și potențial migranți	Creșterea numărului de locuitori stabili Scăderea gradului de îmbătrânire demografică	Reducerea asupra sistemului de sănătate și servicii sociale Asigurarea

				necesarului de forță de muncă Creșterea populației școlare
--	--	--	--	---

Alternativele la care s-a renunțat:

Alternativa la care s-a renunțat	Justificarea renunțării
Acordarea de stimulente locale pentru încurajarea natalității	Lipsa pârghiilor legale și a resurselor financiare la nivelul autorităților locale

Măsurile aferente obiectivului specific:

Măsura 5.1.1. Stimularea retenției și ocupării populației tinere la nivel metropolitan

Această măsură se va implementa prin acțiuni de tipul: construcția de locuințe în regim de închiriere pentru tineri

Capitolul 5. Portofoliul de proiecte al Strategiei de dezvoltare a Zonei Metropolitane Vaslui pentru perioada 2014-2023

Portofoliul de proiecte al SIDU Zona Metropolitană Vaslui pentru perioada 2014-2023 este prezentat în detaliu în Anexa 1, care cuprinde toate informațiile relevante pentru fiecare proiect în parte, inclusiv încadrarea în prioritățile, obiectivele specifice și măsurile prevăzute în strategie, provocările din Art. 7 al Regulamentului FEDR, problemele-cheie din analiza-diagnostic și obiectivele tematice din Strategia Europa 2020 la care răspunde, corelarea cu celelalte proiecte din portofoliul SIDU, estimarea bugetului și a perioadei de implementare, sursele potențiale de finanțare, detaliate până la nivel de prioritate de investiții în cazul AP 4 a POR 2014-2020, solicitantul/beneficiarul și potențialii parteneri.

Aceste proiecte au fost colectate și validate din două surse principale:

- a) proiecte deja cuprinse în alte documente de programare de la nivel național, regional, județean sau local (Master Plan General de Transport, Master Plan-urile pentru apă și apă uzată, respectiv management al deșeurilor, PDR Nord-Est, strategii sectoriale de la nivel județean, PMUD, PAED etc.);
- b) în urma centralizării concluziilor grupurilor de lucru organizate, a propunerilor primite de la diferite entități de la nivel local (Primăria Municipiului Vaslui, CJ Vaslui), precum și a interviurilor organizate cu actorii relevanți de la nivelul municipiului (de ex. personalul din administrația public locală etc.).

De asemenea, s-a realizat o clasificare a acestor proiecte în două categorii:

- proiecte propuse spre implementarea de către Primăria Municipiului Vaslui și instituțiile subordonate acesteia;
- proiecte propuse spre implementare de către primăriile comunelor din Zona Metropolitană Vaslui sau de alte organizații, publice și private (Consiliul Județean Vaslui, Asociații de Dezvoltare Intercomunitară, ministere, companii de stat, companii private etc.), cu impact direct și asupra Zonei Metropolitane Vaslui (de ex. construcția variantei de ocolire, reabilitarea unor drumuri județene, extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată din județ, implementarea sistemului de management integrat al deșeurilor, extinderea și modernizarea rețelei de distribuție a gazelor naturale etc.);

Cu privire la implementarea proiectelor strategice cuprinse în portofoliul SIDU se pot desprinde următoarele concluzii și recomandări:

- 1) având în vedere numărul mare de proiecte și bugetul substanțial estimat pentru implementarea acestora, se impune o prioritizare a acestora și o abordare etapizată, corelată cu Planul de Acțiune propus și cu bugetul operațional al fiecărei UAT în parte, în conformitate cu recomandările Băncii Mondiale, astfel încât să se asigure operarea și mentenanța corespunzătoare a infrastructurii dezvoltate după finalizarea proiectelor. Prioritizarea proiectelor, cu precădere a celor finanțate din Axa 4 a POR 2014-2020, se va realiza de către Autoritatea Urbană, înființată la nivel local în anul 2017;
- 2) dat fiind numărul mare de proiecte individuale ale UAT-urilor, se recomandă o abordare integrată a acestora la nivel teritorial pentru a asigura coeziunea spațiului metropolitan, după modelul sistemelor de apă și apă uzată sau de management integrat al deșeurilor, mai ales în ceea ce privește accesibilitatea și mobilitatea, planificarea urbanistică a dezvoltării etc.;
- 3) succesul implementării proiectelor din portofoliul propus depinde de asigurarea unor resurse financiare complementare la cele consacrate (fonduri europene, de la bugetele de stat și locale etc.), mai ales la nivelul municipiului Vaslui, precum parteneriatele public-privat, creditele etc. De asemenea, este esențială asigurarea co-finanțării proiectelor finanțate din fonduri europene, care se poate realiza doar printr-o planificare bugetară riguroasă, sub forma bugetelor multianuale.

Capitolul 6. Sistemul de implementare. Planul de acțiune pentru implementarea strategiei

Pentru asigurarea implementării prezentei strategii, propunem următorul plan de acțiune, structurat pe trei intervale de timp:

Acțiuni de întreprins pe termen scurt (2017)

Acțiuni	Responsabili
Aprobarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Vaslui pentru perioada 2014-2023 în cadrul Consiliului Local și a ADI Zona Metropolitană Vaslui, prin adoptarea de hotărâri în acest sens	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte) ADI Zona Metropolitană Vaslui Consultanți Consiliile Locale
Finalizarea și aprobarea de către Consiliul Local a Planului de Mobilitate Urbană Durabilă	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte, Serviciul Investiții și Achiziții Publice, Direcția de Gospodărie Urbană, Direcția de Amenajare a Teritoriului și Urbanism) Consultanți Consiliul Local
Funcționalizarea Autorității Urbane la nivelul Primăriei Municipiului Vaslui în vederea selecției listei de proiecte prioritare propuse spre finanțare din FESI 2014-2020	Primăria Municipiului Vaslui (Primar, Direcția de Gospodărie Urbană, Direcția de Amenajare a Teritoriului și Urbanism, Serviciul Management Proiecte, Serviciul Investiții și Achiziții, Direcția de Asistență Socială)
Elaborarea Documentului Justificativ și selectarea listei de proiecte prioritare propuse spre implementare prin POR 2014-2020, aprobarea acestora de către Consiliul Local, respectiv de către Autoritatea de Management	Autoritatea Urbană Consiliul Local
Elaborare / finalizarea / aprobarea documentațiilor tehnico-economice aferente proiectelor prioritare din	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Investiții și Achiziții,

Documentul Justificativ FESI 2014-2020 (identificare terenuri/clădiri, pregătire documente care să ateste regimul juridic al terenurilor, studii de fezabilitate, studii de impact, planuri de afaceri, documentații urbanistice, etc.)	Direcția Gospodărie Urbană, Direcția Amenajarea Teritoriului și Urbanism, Serviciul Management Proiecte) Primăriile rurale Alte categorii de beneficiari din localitate Firme de consultanță Parteneri din alte județe din România sau din alte țări
Identificarea, analiza și selectarea surselor de finanțare pentru proiectele propuse spre implementare în următoarea perioadă de programare din alte fonduri decât FESI 2014-2020 (parteneriate public-privat, credite, alte resurse financiare externe, fonduri de la bugetele de stat și local, etc.)	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte) Primăriile rurale Beneficiarii proiectelor propuse a fi realizate
Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte) Primăriile rurale Beneficiarii proiectelor prioritare
Realizarea de acorduri de parteneriate între Primăria Municipiului Vaslui și actorii relevanți de la nivel local, județean și național pentru realizarea proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte, Biroul Comunicare și Relații Publice, mediul de afaceri, autorități publice, Secretar) Primăriile rurale Consiliile Locale ADI-uri / GAL-uri Consiliul Județean Vaslui Mediul de afaceri Alți actori relevanți
Identificarea și informarea potențialilor beneficiari asupra surselor de finanțare complementare existente pentru creșterea gradului de absorbție al fondurilor	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte)

europene	Autorități de Management / Organisme Intermediare Instituția Prefectului Vaslui GAL-uri / ADI-uri
Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/implementare a SIDU (includerea în bugetul multianual a investițiilor propuse ca fiind prioritare în vederea pregătirii lor)	Primăria Municipiului Vaslui (Direcția Economică) Primăriile rurale
Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare, în primul rând prin consolidarea unităților de implementare a proiectelor din cadrul municipalității și a instituțiilor subordonate, dar și prin externalizarea unor activități de management de proiect.	Primăria Municipiului Vaslui (Primar, Direcția Economică, Serviciul Resurse Umane – Organizare, Serviciul Management Proiecte, Serviciul Investiții și Achiziții) Consiliul Local Alte categorii de beneficiari de la nivel local

Acțiuni de întreprins pe termen mediu (2018-2019)

Acțiuni	Responsabili
Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceiași responsabili ca și pe termen scurt
Realizarea de parteneriate public private pentru dezvoltarea proiectelor majore de la nivel local	Primăria Municipiului Vaslui (Primar, Secretar, Serviciul Management Proiecte) Primăriile rurale Consiliile Locale Mediul de afaceri
Promovarea și sprijinirea inițiativelor private în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare (de ex. acordarea de facilități fiscale întreprinzătorilor privați care creează locuri de muncă în municipiu/comune, celor care își reabilitează termic	Primăria Municipiului Vaslui (Primar, Direcția Economică, Direcția de Asistență Socială) Primăriile rurale Consiliile locale

clădirile sau utilizează energie verde, acordarea de diferite tipuri de subvenții și fonduri pentru ONG-urile din domeniul social, cultural, sportiv, sprijinirea activităților de responsabilitate socială ale companiilor locale etc.)	ALEEM Mediul de afaceri
Implementarea proiectelor prioritare (realizare achiziții publice, executare lucrări, monitorizare pe teren și raportare, menținerea relației cu AM/OI și alți finanțatori, realizare plăți etc.), cu precădere a celor aferente prealocării orientative a municipiului Vaslui din cadrul A.P. nr. 4 a POR 2014-2020	Beneficiarii proiectelor, inclusiv Primăria Municipiului Vaslui (unitățile de implementare constituite pentru fiecare proiect în parte) și primăriile rurale
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional (materiale promoționale, participare la manifestări internaționale, site-uri, etc.)	Primăria Municipiului Vaslui (Biroul de Comunicare și Relații Publice, Serviciul Management Proiecte) Primăriile rurale Alte categorii de beneficiari
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare și realizarea unor rapoarte de progres, inclusiv cu sprijinul SSDU. Menținerea structurii Autorității Urbane ca entitate internă cu rol de monitorizare și coordonare a proiectelor din SIDU și Documentul Justificativ.	Primăria Municipiului Vaslui (Autoritatea Urbană, SSDU, Serviciul Management Proiecte, Serviciul Investiții și Achiziții, Direcția Economică) Primăriile rurale
Evaluarea intermediară a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Vaslui pentru perioada 2014-2023, în paralel cu evaluarea de la nivel național pentru cadrul de performanță	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte) ADI Zona Metropolitană Vaslui Evaluator independent
Depunerea de proiecte de rezervă cu finanțare din prealocările pentru municipiile reședință de județ de la nivelul regiunii Nord-Est, care nu au fost contractate până în anul 2019.	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte)

Acțiuni de întreprins pe termen lung (2020-2023)

Acțiuni	Responsabili
----------------	---------------------

Continuarea activităților pe termen mediu care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceeași responsabili ca și pe termen mediu
Revizuirea SIDU pe baza evaluării intermediare și luarea de măsuri corective (dacă este cazul)	Primăria Municipiului Vaslui (Serviciul Management Proiecte) ADI Zona Metropolitană Vaslui
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	Beneficiarii proiectelor
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional	Primăria Municipiului Vaslui (Biroul de Comunicare și Relații Publice, Serviciul Management Proiecte) Primăriile rurale Alte categorii de beneficiari
Elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Vaslui pentru următoarea perioadă de programare (2021-2027) și a altor documente programatice sectoriale (PMUD, PAED etc.)	Primăria Municipiului Vaslui (Primar, Serviciul Management Proiecte) ADI Zona Metropolitană Vaslui ALEEM Structurile partenariale formate la nivelul municipiului pentru planificare strategică (de ex. grupuri de lucru sectoriale) Consultanți Consiliile locale

Surse de finanțare care pot fi utilizate pentru implementarea proiectelor prioritare din portofoliul de proiecte prioritare sunt: fonduri europene (FEDR, FSE, FC, FEADR și FEP), inclusive noile instrumente financiare pentru dezvoltarea teritorială (de ex. CLLD/DLRC), bugetul de stat, bugetele locale, credite sau fonduri private și finanțări de tip PPP. În lista proiectelor strategice ale SIDU Zona Metropolitană Vaslui 2014-2023 au fost indicate, pentru fiecare dintre acestea, sursele de finanțare potențiale (a se vedea Anexa 1).

Având în vedere faptul că majoritatea proiectelor din portofoliul **STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A ZONEI METROPOLITANE VASLUI PENTRU PERIOADA 2014-2023** urmează să fie implementate de către municipalitate și propunerile Băncii Mondiale pentru implementarea Axei Prioritare nr. 4 din POR, echipa de implementare a SIDU va avea următoarea structură:

Poziția ocupată	Competențe / calificări	Experiență	Atribuții
Manager de proiect 1	Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect	Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte	Coordonarea implementării proiectului individual (sau proiectelor individuale) în colaborare cu coordonatorul echipei de implementare a SIDU.
Manager de proiect 2	Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect	Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte	Managementul resurselor umane din cadrul echipei de implementare a SIDU
Manager de proiect 3	Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect	Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte	Încadrarea și menținerea proiectului/proiectelor în condițiile de eligibilitate a sursei de finanțare.
Manager de proiect 4	Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect	Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte	<p>Monitorizarea și evaluarea progreselor atinse în implementarea proiectului individual/proiectelor individuale.</p> <p>Elaborarea documentației de atribuire pentru contractarea lucrărilor și serviciilor de dirigenție de șantier pentru proiectele individuale.</p> <p>Gestionarea contractelor încheiate cu prestatorii de servicii.</p> <p>Contribuirea elaborării procedurilor de implementare / raportare a proiectelor individuale.</p> <p>Asigurarea conformității cu auditul extern și intern.</p>

			Avizarea tuturor rapoartelor și cererilor de rambursare privind proiectul individual gestionat.
Asistent proiect 1	de	Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect	Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte
Asistent proiect 2	de	Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect	Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte
Asistent proiect 3	de	Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect	Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte
Asistent proiect 4	de	Studii tehnice / economice, certificare ca manager de proiect	Minim 2 ani de experiență în domeniul managementului de proiecte
			<p>Asigurarea asistenței pentru Managerul de Proiect.</p> <p>Arhivarea în dosare și foldere electronice a fișierelor de proiect.</p> <p>Asigurarea comunicării interne eficiente în cadrul echipei de implementare a SIDU.</p> <p>Asigurarea bunei desfășurări a activităților administrative din cadrul SIDU.</p> <p>Realizarea documentațiilor pe baza cărora se vor realiza analizele de progres asupra proiectelor individuale</p> <p>Asigurarea pe tot parcursul implementării SIDU a interfaței cu ceilalți membri ai echipei de implementare, cu alte departamente relevante din Primărie, experții sau mandatați ai instituțiilor finanțatoare.</p> <p>Centralizarea documentelor suport pentru proiectele/acțiunile /activitățile derulate.</p> <p>Elaborarea rapoartelor tehnice.</p> <p>Reprezentarea Beneficiarului în cadrul vizitelor pe teren ale</p>

			<p>instituțiilor finanțatoare.</p> <p>Srijinirea elaborării planului financiar pentru implementarea SIDU.</p> <p>Păstrarea arhivelor cu documente justificative contabile.</p> <p>Elaborarea cererilor de prefinanțare a proiectelor individuale.</p> <p>Elaborarea cererilor de rambursare a proiectelor individuale.</p> <p>Verificarea conformității costurilor eligibile și ne-eligibile în implementarea proiectelor individuale.</p> <p>Elaborarea rapoartelor financiare ale proiectelor individuale. Efectuarea înregistrărilor contabile din tranzacțiile SIDU. Asigurarea desfășurării auditului extern în mod eficient.</p> <p>Elaborarea rapoartelor de implementare pentru AM/OI – partea financiară</p>
Expert achiziții publice	Studii superioare juridice / economice, cursuri absolvite în domeniul achizițiilor publice	Minim 5 ani de experiență în domeniul achizițiilor publice	<p>Coordonarea achizițiilor cu particularizare pe tipul de procedură de achiziție publică ce trebuie aplicată conform legislației în vigoare în funcție de sumele din liniile bugetului.</p> <p>Monitorizarea și verificarea derulării tuturor achizițiilor din SIDU.</p> <p>Asigurarea pe tot parcursul derulării SIDU a interfeței cu experții instituțiilor finanțatoare.</p>

Expert comunicare	Studii superioare în domeniul comunicare / relații publice, cursuri absolvite în domeniul achizițiilor publice	Minim 5 ani de experiență în domeniul comunicării și relațiilor publice	<p>Asigurarea relației cu media și managementul transparenței decizionale.</p> <p>Elaborarea documentației de atribuire pentru contractarea serviciilor de publicitate pentru proiectele individuale.</p> <p>Răspunderea, potrivit dispozițiilor legale, privind corectitudinea și exactitatea datelor și informațiilor conținute în documentele întocmite.</p> <p>Elaborarea și asigurarea transmiterii anunțurilor în presa locală sau națională.</p> <p>Asigurarea desfășurării întâlnirilor oficiale interne și externe.</p> <p>Verificarea și respectarea condițiilor impuse prin Manualul de Identitate Vizuală în realizarea și promovarea proiectelor individuale din cadrul SIDU</p>
Responsabil financiar	Studii superioare economice	Minim 5 ani de experiență în domeniul finanțelor publice	<p>Asigurarea pe tot parcursul SIDU a interfeței cu experții instituțiilor finanțatoare.</p> <p>Centralizarea documentelor suport pentru proiectele/acțiunile/activitățile derulate.</p> <p>Verificarea rapoartelor financiare.</p> <p>Verificarea documentației financiare necesare solicitării cererilor de plată aferente tranșelor intermediare.</p> <p>Monitorizarea implementării SIDU din</p>

			punct de vedere financiar. Reprezentarea Primăriei în ceea ce privește aspectele financiare ale contractelor de finanțare.
--	--	--	---

Acești experți provin din mai multe compartimente funcționale ale aparatului de specialitate al Primarului, iar numărul, competențele și experiența acestora sunt adecvate pentru a asigura implementarea corespunzătoare a SIDU. Fișele de post pentru fiecare poziție sus-menționată sunt prezentate în detaliu în Anexa 3.

În conformitate cu prevederile Art. 7 (4) al Regulamentului FEDR nr. 1301/2013 este obligatorie implicarea organismelor care implementează SIDU în contextul dezvoltării urbane durabile în procesul de implementare și gestionare a fondurilor de dezvoltare urbană. Aceasta presupune că Autoritatea de Management pentru POR poate delega atribuții privind managementul și implementarea activităților specifice către organismele ("Autorități Urbane") care implementează dezvoltarea urbană, fiind obligatorie cel puțin delegarea atribuției de selecție a operațiunilor (proiectelor). Prin delegarea funcției de selecție a proiectelor, Autoritate Urbană va face parte din sistemul de management și control al POR 2014-2020 și va avea un rolul de organism intermediar secundar. În acest context se va încheia un **acord de delegare de funcții cu AM POR**, ceea ce implică necesitatea existenței la nivelul autorităților urbane a unei proceduri cu privire la îndeplinirea funcției delegate de AM POR (selecția proiectelor).

În cazul municipiului Vaslui, această Autoritatea Urbană a fost înființată în baza HCL nr. 23/2017, având un număr de 5 membri (dintre care un coordonator), la care se adaugă două persoane care vor asigura activitățile de secretariat. Aceștia au fost nominalizați prin Dispoziția nr. 327/2017 a Primarului Municipiului Vaslui din rândul personalului din cadrul compartimentelor funcționale ale aparatului de specialitate al conducătorului instituției. Prin HCL nr. 25/2017 a fost aprobat și Regulamentul de Organizare și Funcționare al Autorității Urbane, care va fi dus la îndeplinire de Serviciul Management Proiecte, și a fost mandatat Primarul municipiului pentru a semna cu MDRAPFE Acordul de delegare a atribuției de selectare strategică a fișelor de proiect depuse spre finanțare în cadrul AP nr. 4 a POR 2014-2020. Înainte de a trece la exercitarea acestei atribuții, pe baza metodologiei puse la dispoziție de AM

POR, această Autoritate Urbană va elabora proceduri interne de lucru în vedere îndeplinirii obligațiilor asumate și poate trece printr-un audit al autorităților naționale și europene (a se vedea Anexa 4, care include atât HCL de aprobare a înființării Autorității Urbane Vaslui, cât și Regulamentul de Organizare și Funcționare al acesteia și fișele de post ale membrilor).

Opțional, la lucrările Autorităților Urbane vor putea fi invitați cu rol de observator reprezentanți ai diferitelor direcții, compartimente și birouri din cadrul primăriei, ai unităților subordonate acestora (unități de învățământ), ai operatorilor de transport în comun (TRANSURB), de utilități (AQUAVAS, DELGAZ etc.), ai ADI sectoriale, precum și ai SSDU. Membri Autorității Urbane sunt experți tehnici, fiind excluși demnitarii/aleșii locali.

O altă noutate pentru perioada de programare 2014-2020 o reprezintă extinderea activității Biroului Coordonator Pol de Creștere (actualmente Structura de Sprijinire a Dezvoltării Urbane) lași la nivelul tuturor reședințelor de județ din regiunea Nord-Est, inclusiv Vaslui. Acesta va oferi un sprijin valoros autorităților locale pentru elaborarea și actualizarea documentelor de planificare strategică, va sprijini Autoritatea Urbană în îndeplinirea atribuțiilor delegate, va monitoriza implementarea Documentului Justificativ pentru finanțarea intervențiilor din FESI 2014-2020, va sprijini implementarea și monitorizarea proiectelor prioritare și va acorda sprijin pentru implementarea conceptului de dezvoltare urbană durabilă la nivel local.

Cu privire la implementarea strategiei, un pas esențial îl reprezintă evaluarea riscurilor, respectiv a probabilității de materializare a acestora și a impactului lor asupra obiectivelor, în cazul în care se materializează. Combinația dintre nivelul estimat al probabilității și nivelul estimat al impactului îl reprezintă expunerea la risc, prezentată în profilul riscurilor de mai jos:

Risc identificat	Probabilitate de materializare	Impact asupra obiectivelor SIDU	Măsuri de atenuare propuse
Neclarități cu privire la modul de funcționare al Autorității Urbane	Mediu	Ridicat	Comunicarea permanentă cu SSDU, OI (ADR NE) și AM POR pentru a clarifica aspectele legate de modul de înființare, componență, proceduri etc. aferente Autorității Urbane. Participarea la sesiunile de formare organizate de AM/OI POR.
Dificultăți legale cu privire la implementarea Regulamentului nr. 1307/2007 cu privire la serviciile de transport public	Mediu	Ridicat	Analiza și, după caz, revizuirea contractului de servicii publice al TRANSURB S.A., astfel încât să asigure transportul public în municipiu
Întârzieri în	Ridicat	Mediu	Finalizarea rapidă a SIDU,

calendarul de implementare al AP nr. 4 a POR 2014-2020			PMUD, documentațiilor tehnico-economice ale proiectelor propuse spre finanțare din POR 2014-2020, în vederea contractării întregii alocări orientative până în anul 2019
Întârzieri în derularea proceselor de achiziție publică	Ridicat	Ridicat	Colaborarea cu SSDU pentru elaborarea caietelor de sarcini
Probleme legate de proprietatea asupra construcțiilor și clădirilor vizate de proiecte de investiții	Mediu	Ridicat	Demararea și finalizarea cât mai rapidă a cadastrului general al UAT componente.
Vârful de plată de la bugetul local pentru implementarea proiectelor	Ridicat	Ridicat	Planificarea multianuală a bugetului local, contractarea de credite, raționalizarea investițiilor cu finanțare exclusivă de la bugetul local.
Personalul insuficient din administrația locală în raport cu volumul estimat al investițiilor publice	Mediu	Ridicat	Asigurarea unui manager de proiect la fiecare 10 mil. Euro investiți (bună practică internațională, Banca Mondială)
Neconcordanța dintre documentele de planificare strategică (SIDU, PMUD) și cele de urbanistice și de amenajare a teritoriului (PUG-uri, PATZ/PATIC)	Mediu	Ridicat	Demarea de urgență a procesului de actualizare a PUG-urilor pentru UAT componente, în concordanță cu strategiile și planurile deja aprobate.
Insuficiența comunicare / cooperare cu sectorul ONG din domeniul serviciilor sociale	Mediu	Mediu	Identificarea de parteneri din sectorul ONG și de proiecte de interes comun pentru implementarea de măsuri integrate de tip CLLD pentru zonele urbane și rurale marginalizate. Elaborarea unei strategii de tip CLLD și înființarea unui grup de acțiune local.
Capacitatea redusă de a comunica cu potențialii investitori străini	Ridicată	Mediu	Înființarea unei structuri specializate la nivel regional / județean cu atribuții în promovarea oportunităților de afaceri și atragerea investițiilor străine.

Serviciu Management Proiecte din cadrul Primăriei Municipiului Vaslui va întocmi la sfârșitul fiecărui an și va prezenta Primarului, Consiliului Local și ADI Zona

Metropolitană Vaslui un raport descriptiv privind progresul implementării SIDU (stadiul contractării proiectelor), precum și o analiză de risc, plecând de la tabel de mai sus, în vederea întreprinderii timpurii a măsurilor de atenuare și/sau eliminare a acestora. O analiză a riscurilor detaliată se face și la momentul elaborării Raportului de monitorizare a SIDU, în anul 2019.

Monitorizarea implementării strategiei se va derula conform următorului calendar de activități:

1. Acțiuni de monitorizare a implementării Strategiei Integrate de Dezvoltare a Zonei Metropolitane Vaslui se vor realiza la începutul anului 2019, în strânsă corelare cu procesul de examinare a performanțelor de la nivel național, impus de Comisia Europeană pentru toate Statele Membre (în condițiile prevederii, în premieră, a unei rezerve de performanță). Acestea vor avea ca rezultat inclusiv redistribuirea, pe bază de competiție de proiecte, a sumelor prelocate municipiilor reședință de județ din regiune din Axa Prioritară 4 a POR 2014-2020 care nu au fost contractate până la sfârșitul anului 2018.
2. Primăria Municipiului Vaslui, prin Serviciul Management Proiecte, va avea ca atribuții centralizarea valorii indicatorilor de monitorizare selectați, prezentați în tabelul de mai jos, de la toți membrii Comitetului de Monitorizare a SIDU: datele statistice puse la dispoziție de Institutul Național de Statistică (de ex. Baza de date TEMPO Online), date proprii, ale AJOFM, ISJ, ANCOM, ONRC, etc. și din Rapoartele Anuale de Implementare/de Progres ale Programelor Operaționale aferente perioadei 2014-2020, elaborate de Autoritățile de Management/Organismele Intermediare (pe baza datelor din SMIS), în contextul în care majoritatea proiectelor prioritare din portofoliul strategiei sunt propuse spre finanțare din Programe Operaționale.
3. În contextul în care se va constata că informațiile disponibile la nivelul surselor de informații existente (bazele de date ale INS, Rapoartelor Anuale de Implementare/de Progres) nu sunt suficiente pentru a reflecta progresul implementării strategiei, se poate opta, complementar, pentru aplicarea de chestionare de monitorizare organizațiilor care implementează proiecte relevante pentru măsurile strategiei. Cu toate acestea, trebuie avut în vedere că procesul de colectare a informațiilor din surse primare, pe bază de chestionar, este un proces anevoios, iar rezultatele pot fi viciate de rata ridicată de non-răspuns;

4. Rezultatele acțiunii de monitorizare propuse (2019) se vor centraliza într-un Raport de monitorizare.

Principalul scop al Raportului de monitorizare este de a evidenția stadiul privind implementarea SIDU și de a propune recomandări pentru eficientizarea implementării acesteia. Prin urmare, acesta va avea următoarea structură minimală:

- Introducere: Raportul de monitorizare va avea o secțiune introductivă în care se vor menționa informații cu privire la perioada acoperită de raportul de monitorizare, sursele de date utilizate pentru aprecierea progresului în implementarea strategiei, dificultăți întâmpinate.
- Capitolul 1: această secțiune descrie activitățile desfășurate în procesul de monitorizare;
- Capitolul 2: analiza riscurilor aferente implementării SIDU;
- Capitolul 3: acest capitol face o prezentare a măsurilor și acțiunilor care au făcut obiectul procesului de monitorizare. Vor fi, apoi, menționate recomandări de eficientizare a implementării fiecărei măsuri și acțiuni în parte;
- Concluzii finale: Raportul se finalizează cu o apreciere generală privind progresul înregistrat în implementarea Strategiei de dezvoltare.

În vederea urmăririi periodice a stadiului de implementare a SIDU, la nivel metropolitan se va constitui un Comitet de Monitorizare format din reprezentanți ai tuturor instituțiilor care vor furniza date pentru documentarea indicatorilor de monitorizare prezentați în tabelul de mai jos:

- Autorități publice locale: Primăria Municipiului Vaslui, primăriile comunelor din Zona Metropolitană Vaslui, Consiliul Județean Vaslui, Instituția Prefectului Vaslui;
- Furnizori de servicii publice: AQUAVAS, GAZ EST, TRANSURB;
- Instituții deconcentrate: AJPIS, DSP, ISJ, OJCPI, APM, ISU, ORC, DJS;
- Organizații internaționale: Banca Mondială – Biroul București.

Membrii Comitetului de Monitorizare vor transmite către coordonatorul procesului de monitorizare – Serviciul Management Proiecte din cadrul Primăriei – datele și informațiile necesare pentru documentarea indicatorilor, respectiv recomandări sectoriale pentru îmbunătățirea progresului implementării SIDU. Acestea vor fi centralizate și cuprinse în varianta de lucru a Raportului Anual de Monitorizare care va fi dezbătut și agreat în forma finală într-o întâlnire de lucru a Comitetului,

organizată în luna decembrie a fiecărui an. Acest raport va fi prezentat apoi spre aprobare Consiliului Local și ADI Zona Metropolitană Vaslui

O evaluare ex-ante a SIDU se va face de către Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est, mai exact de SSDU, care a transmite recomandări inclusiv la momentul primei versiuni a documentului. În procesul elaborării Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Vaslui pentru perioada 2021-2027, se va include și o secțiune dedicată evaluării impactului implementării SIDU aferentă perioadei 2014-2023 (o evaluare ex-post). Acest demers va genera un Raport de evaluare ex-post, care va include o analiză a:

- gradului de realizare a indicatorilor cuprinși în strategie;
- eficienței implementării acesteia;
- impactului efectiv în termeni de eliminare a problemelor sau de valorificare a șanselor care au stat la baza Strategiei;
- sustenabilității rezultatelor obținute;
- mecanismelor cauzale care au stat la baza succesului sau insuccesului în implementarea priorităților strategiei;
- eventualelor efecte secundare neplanificate;
- lecțiilor învățate din implementarea actualei strategii pentru exercițiile de planificare viitoare – identificând, de exemplu, înregistrarea și menționarea deficiențelor constatate în legătură cu procesul inițial de proiectare a priorităților, măsurilor, acțiunilor, țințelor, indicatorilor și menționând recomandările pentru diminuarea sau eliminarea acestor deficiențe în exercițiile de planificare viitoare.

Pentru monitorizarea implementării strategiei, se propune următorul set de indicatori de rezultat și de realizare imediată, la nivel de obiectiv specific, respectiv de măsură, care vor fi documentați periodic, conform cu metodologia de evaluare și monitorizare propusă mai sus:

a) Indicatorii de rezultat:

Obiectiv specific	Indicator de rezultat (la nivel de obiectiv specific)	Unitatea de măsură	Valoare de referință (an)	Ținta pentru anul 2023	Surse de documentare
-------------------	---	--------------------	---------------------------	------------------------	----------------------

1.1. Îmbunătățirea mobilității și accesibilității de la nivel metropolitan, în vederea reducerii emisiilor de CO2 din sectorul de transport cu minim 2% până în anul 2023	Volumul emisiilor de CO2 din sectorul transporturilor	Tone	35674 (2020 ¹⁸)	34960	ALEEM
1.2. Creșterea performanței energetice a fondului construit și a infrastructurii edilitare de la nivel metropolitan, în vederea reducerii emisiilor de CO2 din sectorul clădirilor rezidențiale, publice și a iluminatului public cu minim 5% până în anul 2023	Volumul emisiilor de CO2 generate de sectorul clădirilor rezidențiale, publice și al iluminatului public	Tone	57712 (2020 ¹⁹)	54826	ALEEM
1.3. Îmbunătățirea adaptării zonei metropolitane la schimbările climatiche, în vederea reducerii numărului de victime la maxim 5, până în anul 2023	Numărul de persoane decedate în situații de urgență asociate cu schimbările climatice (inundații, cutremure, alunecări de teren, fulgere etc.)	Nr.	9 (2007-2015)	5 (2017-2023)	ISU Vaslui
2.1. Îmbunătățirea accesului locuitorilor zonei metropolitane la infrastructură și servicii publice de	Indicele de dezvoltare umană locală	Puncte	89 (2011)	94	ISJ

¹⁸ Țintă estimată prin PAED Municipiul Vaslui pentru anul 2020, în baza măsurilor deja implementate în perioada anterioară de programare

¹⁹ Idem

calitate, astfel încât Indicele de Dezvoltare Umană Locală să crească cu minim 5 puncte până în anul 2023					
3.1. Sporirea atractivității zonei metropolitane pentru investitori și antreprenori, care să conducă la creșterea numărului de salariați din sectorul privat cu minim 1.000, până în anul 2023	Numărul de salariați în sectorul privat de la nivel metropolitan	Nr.	14193 (2015)	15193	Baza de date Borg Design (Lista Firme)
4.1. Creșterea accesului populației la infrastructură tehnic-edilitară și de mediu, astfel încât minim 85% din cetățenii Zonei Metropolitane să aibă acces la sisteme centralizate de apă și apă uzată, respectiv 100% la servicii de salubritate, până în anul 2023	Pondere locuințelor conectate la sistemul public de alimentare cu apă	%	61,7 (2011)	85	INS / AQUAVAS
	Pondere populației cu acces la servicii de salubritate la nivel metropolitan	%	46,4 (2014)	100	APM Vaslui
5.1. Creșterea atractivității zonei metropolitane pentru locuitorii actuali și migranții din alte zone, astfel încât populația	Populația stabilă a Zonei Metropolitane Vaslui	Locuitori	86.943 (2011)	87.943	UAT-uri

stabilă să crească cu minim 1.000 de persoane până în anul 2023					
--	--	--	--	--	--

b) Indicatorii de realizare imediată²⁰:

Măsură	Indicator de realizare imediată	Unitatea de măsură	Ținta pentru anul 2023	Surse de documentare
1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat ²¹	Vehicule pentru transport public ecologic achiziționate	Nr.	18	TRANSURB
1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat	Stații de transport public modernizate	Nr.	17	TRANSURB
1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat	Sisteme informatice instalate la nivelul sistemului de transport public	Nr.	1	TRANSURB
1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat	Trasee de transport public nou-înființate	Nr.	3	TRANSURB
1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat	Rețea de transport public optimizată	Km Trasee (Nr.)	8,5 20	TRANSURB
1.1.1. Încurajarea	Depouri de troleibuze construite	Nr.	1	TRANSURB

²⁰ Toți indicatorii de realizare imediată au valoarea de referință zero, deoarece fac referire la proiectele din portofoliul SIDU, ce urmează a fi implementate până la orizontul anului 2023

²¹ Indicatorii de realizare imediată aferenți măsurilor 1.1.1. și 1.1.2. au fost preluați, exceptându-i pe cei legați de modernizarea drumurilor comunale și a străzilor urbane, respectiv de construcție a variantei de ocolire, din PMUD Vaslui

transportului în comun și a celui nemotorizat				
1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat	Lungime piste de biciclete amenajate	Km.	15	Primăria Municipiului Vaslui
1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat	Zone de stocare a bicicletelor amenajate	Nr.	20	Primăria Municipiului Vaslui
1.1.1. Încurajarea transportului în comun și a celui nemotorizat	Rasteluri pentru biciclete amenajate	Nr.	30 (x 10 locuri fiecare)	Primăria Municipiului Vaslui
1.1.2. Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale	Variante de ocolire construite	Nr.	1	CNEIR
1.1.2. Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale	Lungimea străzi urbane supralărgite	Km	4	Primăria Municipiului Vaslui
1.1.2. Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale	Lungimea drumurilor comunale modernizate	Km	10	Primăriile rurale
1.1.2. Creșterea mobilității în	Lungimea străzilor	Km	10	Primăria Municipiului Vaslui

interiorul municipiului și a localităților rurale	urbane reabilitate / modernizate			
1.1.2. Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale	Intersecții modernizate (semaforizare, treceri de pietoni, rampe etc.)	Nr.	22	Primăria Municipiului Vaslui
1.1.2. Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale	Sisteme de management al traficului implementate	Nr.	1	Primăria Municipiului Vaslui
1.1.2. Creșterea mobilității în interiorul municipiului și a localităților rurale	Parcări modulare de tip Park&Ride amenajate	Nr.	3	Primăria Municipiului Vaslui
1.1.3. Îmbunătățirea accesului municipiului la rețeaua TEN-T, la cea de poli urbani și la zona periurbană	Lungimea drumurilor județene reabilitate / modernizate	Km	25	CJ Vaslui
1.2.1. Creșterea eficienței energetice și promovarea utilizării energiilor regenerabile	Corpuri de iluminat public eficient energetic instalate	Nr.	5.000	Primăria Municipiului Vaslui

1.2.1. Creșterea eficienței energetice și promovarea utilizării energiilor regenerabile	Locuințe (apartamente) reabilitate termic	Nr.	2.000	Primăria Municipiului Vaslui
1.2.1. Creșterea eficienței energetice și promovarea utilizării energiilor regenerabile	Clădiri publice reabilitate termic	Nr.	12	Primăria Municipiului Vaslui CJ Vaslui
1.2.2. Extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale	Lungimea rețelei de distribuție a gazelor naturale nou-înființate	Km	25	Operatorii de profil
1.3.1. Prevenirea riscurilor și îmbunătățirea gestiunii situațiilor de urgență	Clădiri cu risc seismic expertizate tehnic	Nr.	5	Primăria Municipiului Vaslui MDRAPFE
1.3.1. Prevenirea riscurilor și îmbunătățirea gestiunii situațiilor de urgență	Echipamente de intervenție achiziționate	Nr.	5	ISU
1.3.1. Prevenirea riscurilor și îmbunătățirea gestiunii situațiilor de urgență	Strategii/planuri de acțiune pentru adaptarea la schimbările climatice elaborate	Nr.	1	Primăria Municipiului Vaslui
1.3.1. Prevenirea riscurilor și îmbunătățirea gestiunii situațiilor de urgență	Lungime rețea de canalizație subterană a cablurilor	Km	50	Primărie
1.3.1. Prevenirea riscurilor și îmbunătățirea gestiunii situațiilor de urgență	Diguri construite / reabilitate	Km	10	ANIF
2.1.1. Asigurarea accesului nediscriminator la infrastructură și servicii educaționale de calitate la toate nivelurile	Unități de învățământ construite / reabilitate / modernizate	Nr.	10	Primării
2.1.1. Asigurarea		Nr.	1.000	ISJ Vaslui

accesului nediscriminator la infrastructură și servicii educaționale de calitate la toate nivelurile	Cadre didactice participante la programe de formare continuă			
2.1.1. Asigurarea accesului nediscriminator la infrastructură și servicii educaționale de calitate la toate nivelurile	Copii/tineri cu risc ridicat de abandon școlar sprijiniți	Nr.	500	ISJ Vaslui
2.1.1. Asigurarea accesului nediscriminator la infrastructură și servicii educaționale de calitate la toate nivelurile	Adulți proveniți din grupuri defavorizate participanți la programe de formare continuă	Nr.	500	ISJ Vaslui
2.1.1. Asigurarea accesului nediscriminator la infrastructură și servicii educaționale de calitate la toate nivelurile	Elevi înscriși în sistemul de învățământ profesional dual	Nr.	300	ISJ Vaslui
2.1.2. Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate și marginalizate	Persoane care locuiesc în zone urbane și rurale dezavantajate / marginalizate care au beneficiat de măsuri integrate de incluziune socială	Nr.	5.000	Primării
2.1.2. Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale a grupurilor dezavantajate și marginalizate	Unități de servicii sociale construite / reabilite / modernizate	Nr.	5	Primării
2.1.2. Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale a grupurilor	Locuințe sociale construite	Nr.	100	Primăria Municipiului Vaslui

dezavantajate și marginalizate				
2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a sportului și de petrecere a timpului liber	Locuri de joacă amenajate / modernizate	Nr.	50	Primării
2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a sportului și de petrecere a timpului liber	Baze / terenuri sportive amenajate / modernizate	Nr.	5	Primării
2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a sportului și de petrecere a timpului liber	Ștranduri modernizate	Nr.	2	Primăria Municipiului Vaslui
2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a sportului și de petrecere a timpului liber	Bazine de înot construite	Nr.	1	Primăria Municipiului Vaslui
2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a	Patinoare artificiale construite	Nr.	1	Primăria Municipiului Vaslui

sportului și de petrecere a timpului liber				
2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a sportului și de petrecere a timpului liber	Cămine și case de cultură construite/ reabilitate / modernizate	Nr.	5	Primării
2.1.3. Asigurarea accesului cetățenilor la oportunități atractive de consum cultural, practicare a sportului și de petrecere a timpului liber	Muzee și biblioteci publice construite / reabilitate / modernizate	Nr.	3	CJ Vaslui
2.1.4. Creșterea accesului populației la infrastructură și servicii de sănătate	Paturi de spital nou-înființate	Nr.	100	Primărie
2.1.4. Creșterea accesului populației la infrastructură și servicii de sănătate	Cabinete / dispensare medicale modernizate	Nr.	5	Primării
2.2.1. Îmbunătățirea cadrului strategic și de planificare la nivel local	PUG / PATZM / RLU actualizate	Nr.	4	Primării
2.2.1. Îmbunătățirea cadrului strategic și de planificare la nivel local	Registre de spații verzi elaborate	Nr.	1	Primăria Municipiului Vaslui
2.2.1. Îmbunătățirea cadrului strategic și de planificare la nivel local	UAT-uri din Zona Metropolitană cu imobile înscrise în sistemul integrat de cadastru și carte funciară	Nr.	11	OJCPI Vaslui
2.2.1.	Sisteme de	Nr.	1	Primăria

Îmbunătățirea cadrului strategic și de planificare la nivel local	management integrat al calității implementate			Municipiului Vaslui
2.2.1. Îmbunătățirea cadrului strategic și de planificare la nivel local	Persoane formate în domeniul prevenției corupției	Nr.	100	Primăria Municipiului Vaslui
2.2.2.. Îmbunătățirea accesului populației la servicii electronice	Servicii publice on-line noi	Nr.	5	Primăria Municipiului Vaslui
2.2.3. Întărirea cooperării teritoriale la nivel metropolitan, județean, național și european	Structuri asociative ale UAT-urilor sprijinite	Nr.	5	ADI-uri, GAL-uri
2.2.4. Dezvoltarea resurselor umane din administrația locală	Angajați din administrația locală care au participat la activități de FPC	Nr.	200	Primării
3.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor și a transferului tehnologic	Centre de informare și transfer tehnologic nou-înființate	Nr.	2	ADR NE
3.1.2. Creșterea competitivității sectorului IMM și sprijinirea investițiilor și a antreprenariatului	Târguri / bazine modernizate	Nr.	1	Primăria Municipiului Vaslui
3.1.2. Creșterea competitivității sectorului IMM și sprijinirea investițiilor și a antreprenariatului	Investitori / antreprenori asistați pentru demararea unei afaceri	Nr.	10	Primăria Municipiului Vaslui

3.1.2. Creșterea competitivității sectorului IMM și sprijinirea investițiilor și a antreprenoriatului	IMM sprijinite cu fonduri POR 2014-2020	Nr.	5	ADR NE
3.1.2. Creșterea competitivității sectorului IMM și sprijinirea investițiilor și a antreprenoriatului	Microîntreprinderi sprijinite cu fonduri POR 2014-2020	Nr.	5	ADR NE
3.1.3. Modernizarea sectorului agro-food și creșterea valorii adăugate generate de acesta	Numărul de firme locale integrate în clustere / grupuri de producători	Nr.	5	CLUSTERO AFIR
3.1.3. Modernizarea sectorului agro-food și creșterea valorii adăugate generate de acesta	Întreprinderi cu profil non-agricol din zona metropolitană sprijinite cu fonduri PNDR 2014-2020	Nr.	3	AFIR
3.1.3. Modernizarea sectorului agro-food și creșterea valorii adăugate	Lungime drumuri de exploatație agricolă modernizate	Km.	5	AFIR

generate de acesta				
3.1.4. Îmbunătățirea valorificării resurselor turistice din zonă în scop economic	Număr de obiective de patrimoniu reabilitate / conservate	Nr.	3	Primării
3.1.4. Îmbunătățirea valorificării resurselor turistice din zonă în scop economic	Număr de noi trasee turistice amenajate	Nr.	3	Primării CJ Vaslui
4.1.1. Îmbunătățirea accesului populației la sisteme centralizate de apă și apă uzată	Lungimea rețelelor noi/extinse/modernizate de alimentare cu apă	Km.	50	Primării ADI Apă- Canal
4.1.1. Îmbunătățirea accesului populației la sisteme centralizate de apă și apă uzată	Lungimea rețelelor noi/extinse/modernizate de canalizare	Km.	30	Primării ADI Apă- Canal
4.1.2. Asigurarea managementului integrat al deșeurilor	Puncte de colectare a deșeurilor modernizate	Nr.	25	Primăria Municipiului Vaslui Operator de salubritate
4.1.3. Asigurarea unor spații verzi și publice de calitate, inclusiv prin	Suprafața spațiilor verzi extinse / modernizate	Ha	5	Primăria Municipiului Vaslui

reconversia funcțională a terenurilor degradate sau neutilizate				
4.1.3. Asigurarea unor spații verzi și publice de calitate, inclusiv prin reconversia funcțională a terenurilor degradate sau neutilizate	Suprafața spațiilor publice reabilitate / modernizate / amenajate	Mp	10.000	Primăria Municipiului Vaslui
4.1.3. Asigurarea unor spații verzi și publice de calitate, inclusiv prin reconversia funcțională a terenurilor degradate sau neutilizate	Terenuri împădurite, inclusiv perdele de protecție	Ha	10	Primării DS
4.1.3. Asigurarea unor spații verzi și publice de calitate, inclusiv prin reconversia funcțională a terenurilor degradate sau neutilizate	Corpuri de apă ecologizate în vederea amenajării de "culoare verzi"	Nr.	2	APM
4.1.4. Conservarea biodiversității și	Planuri de management a zonelor protejate implementate	Nr.	2	APM

asigurarea calității factorilor de mediu				
---	--	--	--	--

Capitolul 7. Procesul partenerial

În ceea ce privește procesul de planificare participativă, pentru elaborarea și validarea SIDU au fost organizate un număr 3 grupuri de lucru tematice și o dezbatere publică finală, după cum urmează:

Întâlnire	Domenii de expertiză vizate de grupul de lucru	Categoriile de actori locali relevanți invitați ²²	Data	Locația	Numărul de participanți
Grup de lucru sectorial "Infrastructură și Dezvoltare Urbană"	Infrastructură de transport, tehnico-edilitară, regenerare urbană și spații publice, urbanism și locuire, patrimoniu construit, eficiență energetică, spații verzi și de agrement, capacitate administrative	Operatori din domeniul serviciilor publice (utilități, transport în comun), ai direcțiilor din cadrul Primăriei cu atribuții în domeniul urbanismului, investițiilor, patrimoniului, spațiilor verzi, managementului proiectelor etc, reprezentanți ai Consiliului Județean Vaslui, reprezentanți ai Sistemului de Gospodărire a Apelor Vaslui, Reprezentanți ai Gaz Est Vaslui, reprezentanți ai DELGAZ Vaslui, reprezentanți ai Aquavas Vaslui, reprezentanți ai Termprod Vaslui, reprezentanți ai GOSCOM Vaslui	20.03.2017	Primăria Municipiului Vaslui	29
Grup de lucru sectorial "Competitivitate Economică"	Sectorul IMM, cercetare-dezvoltare-inovare,	Agenți economici reprezentativi pentru	21.03.2017	Primăria Municipiului Vaslui	15

²² Lista tuturor organizațiilor invitate se regăsește în Anexa 5

	infrastructură și servicii de afaceri, turism	principalele sectoare economice (industrie, construcții, servicii) – SC VASCAR SA, SC CRAV SA, Apicola SRL, patronate și structuri asociative ale mediului de afaceri, reprezentanți ai infrastructurii de afaceri (parc industrial, incubator de afaceri) – CCIA Vaslui, ai instituțiilor cu atribuții în domeniul forței de muncă (AJOFM), ai direcțiilor din cadrul Primăriei care au contact direct cu mediul de afaceri local (urbanism, investiții, management proiecte, autorizări etc.), reprezentanți ai sistemului bancar – BRD, BCR			
Grup de lucru sectorial "Incluziune Socială, Educație și Sănătate"	Sănătate, incluziune și servicii sociale, ocupare, educație și formare profesională, cultură și patrimoniu imaterial, capacitate administrative	Reprezentanți ai instituțiilor de învățământ și ai ISJ, ai instituțiilor culturale (palatul copiilor) și cu atribuții în domeniul medical (colegiul medicilor),	20.03.2017	Primăria Municipiului Vaslui	29

		reprezentanti ai direcțiilor din cadrul Primăriei cu atribuții în domeniul investițiilor, patrimoniului, culturii, sportului, managementului proiectelor etc.			
--	--	---	--	--	--

La stabilirea tematicii grupurilor de lucru s-au avut în vedere mai multe criterii, respectiv: menținerea structurilor partenoriale create pentru elaborarea documentului de planificare strategică aferent perioadei de programare 2007-2013 (PIDU Vaslui); asigurarea unui număr optim de participanți, din perspectiva Consultantului și a beneficiarului (10-30 de persoane); asigurarea reprezentării cât mai multor categorii de actori relevanți de la nivel metropolitan (sectorul public, mediul de afaceri, sectorul non-guvernamental, mass-media, societate civilă); crearea premiselor pentru conceperea unor intervenții locale integrate aferentei perioadei de programare 2014-2020 (spre exemplu, în sfera incluziunii sociale, prin proiecte cu activități din sfera serviciilor sociale, educație și sănătate; corelarea, în timp și spațiu, a proiectelor din domeniul infrastructurii de transport cu cele din sfera infrastructurii tehnico-edilitare etc.). Dialogul dintre sectorul public și privat a fost asigurat la toate grupurile de lucru, inclusiv la cele dedicate sectorului privat, prin prezența la dezbateri a reprezentanților municipalității.

La aceste grupuri de lucru au fost invitate, prin adresă scrisă, să participe autoritățile administrației publice locale (serviciile/departamentele/compartimentele/birourile din Primăria Municipiului Vaslui, Consiliul Județean Vaslui), ADI-urile în care UAT-urile sunt membre, Instituția Prefectului Vaslui și instituții deconcentrate coordonate de acestea, operatorii publici și privați de servicii publice, cei mai importanți agenți economici locali (din perspectiva cifrei de afaceri și ai numărului de angajați înregistrați), precum și organizațiile mass-media de la nivel local și județean (ziare, site-uri de știri, televiziuni, radio-uri). De asemenea, prin postarea SIDU pe site-ul WEB al Primăriei Vaslui, locuitorii municipiului cu conexiune la Internet au putut avea acces la document și transmite puncte de vedere. Întâlnirile organizate pentru elaborarea SIDU au fost mediatizate în publicațiile locale.

După cum se poate vedea din tabelul de mai sus, la acest întâlniri au participat în total 73 de persoane, reprezentând diferite categorii de actori interesați:

- autoritățile administrației publice locale și instituțiile din subordinea acestora
- Instituția Prefectului Vaslui și instituții/servicii deconcentrate
- Operatori economici din domeniul transporturilor și utilităților publice
- Asociații de dezvoltare intercomunitară
- Agenți economici de la nivel local
- Mass-media locală.

În pofida faptului că grupurile sectoriale s-au reunit, de comun acord cu municipalitatea și participanții la acestea, o singură dată, eficiența acestora a fost asigurată prin comunicarea permanentă on-line cu aceștia. Astfel, înainte de organizarea propriu-zisă a întâlnirilor, invitații au primit prin e-mail materialele supuse dezbaterii (analiza-diagnostic, analiza SWOT, strategia propriu-zisă, inclusiv

viziunea, portofoliul de proiecte, planul de acțiune, indicatorii de monitorizare și evaluare etc.) împreună cu agenda evenimentului, pentru a le parcurge și pregăti puncte de vedere. De asemenea, ulterior organizării grupurilor de lucru, aceștia au transmis municipalității și/sau consultantului observații și completări pentru documentele transmise, primind ulterior variantele consolidate ale acestora. În mod similar, evenimentul de consultare publică a fost precedat de postarea variantei draft a strategiei, inclusiv a portofoliului de proiecte aferent acesteia, pe site-ul Web al Primăriei Municipiului Vaslui, context în care toți cei interesați au putut parcurge în întregime documentele.

De menționat este și faptul că la toate cele 3 grupuri sectoriale, precum și la consultarea publică, au fost dezbătute în detaliu (după cum rezultă și din minutele din Anexa 6) toate secțiunile importante ale SIDU, pe baza documentelor de lucru pregătite și transmise în prealabil participanților și municipalității de către consultant: analiza-diagnostic, analiza SWOT, strategia, viziunea, prioritățile, obiectivele specifice, măsurile, proiectele prioritare, planul de acțiune și indicatorii de monitorizare și evaluare. De asemenea, au fost realizate exerciții de prioritizare a provocărilor, nevoilor, problemelor-cheie și proiectelor cuprinse în SIDU Zona Metropolitană Vaslui.

Pentru fiecare reuniune au fost întocmite liste de prezență și minute, în care au fost centralizate de către moderatorul desemnat punctele de vedere ale participanților (a se vedea Anexa 6), acestea fiind ulterior integrate în documentul final.

Anexe

Anexa I. Lista proiectelor strategice incluse în SIDU Zona Metropolitană Vaslui pentru perioada 2014-2023 (detaliile pentru fiecare proiect se regăsesc în Anexa nr. 1)

- 1. Lista proiectelor individuale ale Unității Administrativ-Teritoriale Municipiul Vaslui pentru perioada 2014-2023 (aceste propuneri de proiecte au fost colectate în cadrul grupurilor de lucru la care au fost invitați toți actorii relevanți de la nivel local)**
- 2. Lista proiectelor propuse spre implementare de către alte entități administrative sau structuri asociative din țară, cu impact asupra Zonei Metropolitane Vaslui (preluate din alte strategii, planuri existente)**

Anexa II. Planșă cu zonele și tipurile de intervenții propuse prin SIDU Zona Metropolitană Vaslui 2014-2023 (localizarea proiectelor)

Anexa III. Fișele de post ale personalului din cadrul Primăriei Municipiului Vaslui cu atribuții în implementarea SIDU Zona Metropolitană Vaslui 2014-2023

Anexa IV. Documentele care atestă înființarea, componența, regulamentul de organizare și funcționare și atribuțiile membrilor Autorității Urbane de la nivelul Municipiului Vaslui

Anexa V. Lista organizațiilor invitate la grupurile de lucru pentru elaborarea SIDU
Zona Metropolitană Vaslui 2014-2023

Anexa VI. Listele de prezență și minutele de la întâlnirile de lucru organizate pentru elaborarea SIDU Zona Metropolitană Vaslui 2014-2023